

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕
ณ ศาลา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิก ที่มาประชุมทั้งหมด ๑๖๕ คน

ประธานวุฒิสภา : บัดนี้มีสมาชิก มาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว
กระผมขอเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
เนื่องจากเพื่อรับทราบพระบรมราชโองการประกาศให้รัฐมนตรีพ้นจาก
ความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งรัฐมนตรี ขอความกรุณาท่านยืนขึ้นเพื่อรับฟัง
พระบรมราชโองการครับ เชิญท่านเลขาธิการอ่านครับ
(สมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยืนขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราช
โองการ)

นายมนตรี รูปสุวรรณ (รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาการแทน
เลขาธิการวุฒิสภา) :

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๐๔/ว(ท) ๑๓๗๘๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 6481
วันที่ 4 มิ.ย. 25
เวลา 8.45 น.

ส่ง สำนักงานการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาประกาศพระบรมราชโองการในเรื่องนี้

ด้วยได้มีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังสำเนาประกาศพระบรมราชโองการที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายจุลยุทธ ธีระชวาลิต)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รักษาการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๕๘

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่ 864-2545

วันที่ 4 มิ.ย. 25 เวลา 9.40 น.

ส่ง เลขาธิการวุฒิสภา ดำเนินการ

กลุ่มงานระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา

รับที่ ๒๒๖๖ / ๒๕๕๕

วันที่ ๔ มิ.ย. ๕๕

เวลา ๕.๒๕ น.

สำนักการประชุม

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ประกาศ

ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรีและแต่งตั้งรัฐมนตรี

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ประ.

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า ตามที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ตามประกาศลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔ และแต่งตั้งรัฐมนตรีเพื่อบริหารราชการแผ่นดิน ตามประกาศลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๔ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๕ นั้น

บัดนี้ นายกรัฐมนตรีได้กราบบังคมทูลฯ ว่า สมควรปรับปรุงรัฐมนตรี เพื่อความเหมาะสมและบังเกิดประโยชน์แก่ราชการ

อัญชัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐๑ และมาตรา ๒๑๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้รัฐมนตรีพ้นจากความเป็นรัฐมนตรี และแต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๑ ให้รัฐมนตรี

๑. ให้รัฐมนตรีซึ่งได้แต่งตั้งเพื่อบริหารราชการแผ่นดินตามประกาศลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๔ ประกาศลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ประกาศลงวันที่ ๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ และประกาศครั้งสุดท้ายลงวันที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่มีประกาศพระบรมราชโองการนี้พ้นจากความเป็นรัฐมนตรี

๒. ให้แต่งตั้งรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

พลเอก ขวลิต ยงใจยุทธ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายสุวิทย์ คุณกิตติ	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายจาตุรนต์ ฉายแสง	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายกร ทัพพะรังสี	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายพรหมมินทร์ เลิศสุริย์เดช	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
นายวิชณุ เครืองาม	เป็นรองนายกรัฐมนตรี
พลเอก ธรรมรักษ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
นายวราเทพ รัตนากร	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
ร้อยเอก สุชาติ เชาว์วิศิษฐ	เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย	เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

นายสนธยา คุณปลื้ม

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา

นายอนุรักษ จุริมาศ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาลังคม
และความมั่นคงของมนุษย์

นายสรอรรถ กลิ่นประทุม

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์

นายเนวิน ชิดชอบ

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายพิเชษฐ สดิธขवाल

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายนิกร จำนง

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

นายอดิศักดิ์ โพธารามิก

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

นายวัฒนา เมืองสุข

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายประชา มาสินนถ์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

นายประมวล รุจนเสรี

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

นางอุไรวรรณ เทียนทอง

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

นายพินิจ จารุสมบัติ

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี

นายปองพล อดิเรกสาร

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นางสิริกร มณีรินทร์

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นางสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก

เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ เชิญนั่งครับ

ต่อไปเป็นเรื่องที่จะกระบวนเรียนที่ประชุมทราบ ด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎร
ได้มีหนังสือแจ้งว่า ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ที่คณะกรรมาธิการร่วมกัน
พิจารณาเสร็จแล้ว

- ๒/๑

ที่ สผ ๐๐๑๔/ส.ป.๒

၁။ အထွေထွေအချက်အလက်
 အမျိုးအမည်
 နေအိမ်အမှတ်
 နေရာ
 နေ့စွဲ

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุททองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๓๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
ธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ที่คณะกรรมาธิการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติราชการแทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ମି. ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ

○ இனதீவ் எய்துஞ்

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

ရက်စွဲ ၈၁၀, ၂၅၂၅

วันที่ ๑๕ / ๐๖ / ๒๕๕๗ เวลา ๑๐.๕๐ น.

ส่ง..... กิจมณฑล พ.ศ. ๒๔..... ดำเนินการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องต่อไป เรื่อง เลขานุการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติทราบ
ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๕ และเห็นชอบให้แก้ไขบันทึก
เหตุผลของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อนำ
ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาพร้อมร่างพระราชบัญญัติเมื่อได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว

ต่อไปเป็นเรื่อง ด้วยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภารวม ๓ คณะ
ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่ทำการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรรมาธิการตามท้ายบัญชี
ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ๒๕๔๔ และได้เสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาามาเพื่อให้
ที่ประชุมรับทราบดังนี้

เรื่องแรก รายงานการพิจารณาศึกษาความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถานของ
คณะกรรมการการต่างประเทศ

เรื่องที่ ๒ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดจาก
การจราจรทางบก กรณีข้อเท็จจริงจากการเสียชีวิตของคอกเคอร์ทวิ แก้วคง สมาชิกวุฒิสภา
จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขได้ทำการศึกษา

เรื่องที่ ๓ รายงานการพิจารณาศึกษาข้อขาดของอนุญาโตตุลาการตาม
ข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้าบีบีซีดี (BBCD) กับทางพิเศษแห่งประเทศไทย ของ
คณะกรรมการการคมนาคม

สำนักงานการปฎิบัติ
ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี
เลขที่ 6303
วันที่ 25 08 2545
Page 1 of 1

ที่ นร ๐๒๐๔/๑๒๓๕๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
พ.ศ.

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

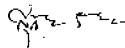
อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ส่วนที่ สว ๐๐๐๗/๖๖๗
ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

ตามที่ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฟื้นฟู
สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ของวุฒิสภา ไปเพื่อดำเนินการ นั้น

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๔๕ รับทราบข้อสังเกตของ
คณะกรรมการวิสามัญดังกล่าว และเห็นชอบให้แก้ไขบันทึกเหตุผลตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญฯ แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา พร้อมกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อได้ทรงลง
พระปรมาภิไธยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๐๔-๕

๐ ๒๒๔๐ ๕๐๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๕๐๕๔

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม

รับที่.....

วันที่..... เวลา..... น.

ส่ง..... ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่.....

วันที่.....

เวลา..... น.

สำนักงานประชุม

(สำเนา)

ที่ สว 0010/(ร 21)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. 10300

8 สิงหาคม 2545

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถาน

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษา ของคณะกรรมการการต่างประเทศ จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 (สมัยสามัญนัดบัญญัติ) เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศ ขึ้นเพื่อพิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกรรมการิการคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ	ประธานคณะกรรมการการ
2. คุณหญิงชดช้อย์ โสภณพนิช	รองประธานคณะกรรมการด้านบริหารงานทั่วไป
3. นายนิคม เข้าวิภิตติโสภณ	รองประธานคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ
4. นางเพ็ญศักดิ์ จักขุจินดา	รองประธานคณะกรรมการด้านวิเทศสัมพันธ์
5. นายอิหมรอน มะลูลิ้ม	รองประธานคณะกรรมการด้านวิชาการ
6. นายบรรฑูรย์ เกริกพิทยา	โฆษกคณะกรรมการการ
7. นายเกษม รุ่งธนเกียรติ	8. คุณหญิงจินตนา สุขมาก
9. นายดำรง พุฒตาล	10. นายพีรุดีน บอดอ
11. นางมลิวลิย์ เงินหมื่น	12. นายวิบูลย์ แซ่มชื่น
13. นายสมควร จิตแสง	14. นายอุมาร์ ดอยิบ
15. พลเอก บัณฑิตย์ มลายอริศุณย์	เลขาธิการคณะกรรมการการ

ต่อมานายเกษม รุ่งธนเกียรติ นายอุมาร์ ดอยิบ และนางเพ็ญศักดิ์ จักขุจินดา ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการิการ โดยที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติตั้งนายวิญญู อูฟารกุล และนางมาลีรัตน์ แก้วก่า เป็นกรรมการิการแทนตามลำดับ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

(2)

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถาน
เสร็จเรียบร้อยแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อทราบต่อรายงานการพิจารณา
ศึกษาของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ
(นายไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ)
ประธานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ

สำเนาถูกต้อง

(นงไชยพงษ์ รัตนมาลี)

ผู้อำนวยการกลุ่มงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ

สำนักกรรมาธิการ 2
โทร 0 2244 1574
โทรสาร 0 2244 1574

อ้อมเดือน พิมพ์
นวนันทน์/จุฑาทิพย์ ทาน

Legislative Institutional Repository of Thailand

ความเป็นมา

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติตั้งคณะกรรมการการต่างประเทศ เพื่อพิจารณา สอบสวน และศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา นั้น

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สถานการณ์ที่คณะกรรมการการต่างประเทศได้พิจารณาเห็นว่า เป็นเรื่องที่ น่าติดตามเป็นอย่างยิ่งก็คือ ความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถาน ซึ่งปากีสถานนั้น เป็นอีกประเทศหนึ่ง ในภูมิภาคเอเชียใต้ที่ควรได้รับการประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง อันส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ ในระดับทวีป ชาติ ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และวัฒนธรรม ของทั้งสอง ประเทศ จึงเป็นที่มาต่อการดำเนินการของคณะกรรมการการในครั้งนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อติดตามสถานการณ์ประเมินความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับปากีสถาน
2. เพื่อเสนอแนวทาง และความคิดเห็นของคณะกรรมการ ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อสภาอรรถาธิบาย และคณะรัฐมนตรีเพื่อยทราบ

การดำเนินการ

คณะกรรมการการได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดย

1. ดึงบุคคลเพื่อช่วยงานคณะกรรมการการ ดังนี้

1. นายจรัญ มะลูลีม	เป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการ
2. นายวุฒิชัย กำภู ณ อยุธยา	เป็นผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการการ
3. นายสุณัย ผาสุก	เป็นนักวิชาการประจำคณะกรรมการการ
4. นางสาวธีรดา ศุภะพงษ์	เป็นเลขานุการประจำคณะกรรมการการ
2. ตั้งนายพระพงษ์ รัตนมาลี วิทยากร 6 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็น ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ เพื่อปฏิบัติงานที่ต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. 2544 ข้อ 82 บรรดา
3. พบปะหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงการต่างประเทศ
4. เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานสถาบันที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาต่าง ๆ และร่วมประชุมพิจารณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน
5. พิจารณาข้อมูล เอกสาร จากบุคคล หน่วยงานและสื่อมวลชน รวมทั้งประมวลเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง
6. เดินทางไปเยือนปากีสถาน เพื่อเปิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศโดยสถาบันทางนิติบัญญัติ

(ข)

ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถาน เสร็จแล้ว ในการนี้ คณะกรรมาธิการขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดทราบ

พลเอก
(บัณฑิตย์ มลายอร์วิศุนย์)
เลขานุการคณะกรรมการการ

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลเบื้องต้น	1
ปากีสถานกับการก่อการร้าย	2
ปากีสถานกับปัญหาผู้ลี้ภัย	4
ปากีสถานในทางเศรษฐกิจ	6
ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ	7

ความสัมพันธ์ไทย - ปากีสถาน

ข้อมูลเบื้องต้น

ปากีสถาน¹ มีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียใต้เนื่องจากเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับประเทศในอ่าวเปอร์เซีย และตะวันออกกลาง โดยเกี่ยวโยงทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ศาสนา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ด้วยดินแดนซึ่งเป็นที่ตั้งของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานนั้น เดิมเคยเป็นดินแดนแห่งอารยธรรมที่เก่าแก่ของโลก และมีพัฒนาการทางการเมืองมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 17 จนได้รับเอกราชจากการเป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี ค.ศ. 1947 และสถาปนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีประธานาธิบดีเป็นประมุข ในระยะเวลานับตั้งแต่ปากีสถานได้รับเอกราชประเทศนี้มีรัฐธรรมนูญมาแล้ว 5 ฉบับ มีการใช้กฏอัยการศึก 3 ครั้ง มีรัฐบาลทหารปกครองประเทศมายาวนานเกือบ 18 ปี สิ่งที่เป็นปัญหาต่อประวัติศาสตร์ชาติปากีสถานก็ได้แก่ ความทะเยอทะยานในทางการเมือง การรวบอำนาจการปกครองเข้าสู่ศูนย์กลางอย่างเข้มงวด การแย่งชิงอำนาจรัฐระหว่างทหารและพลเรือน รัฐธรรมนูญที่ใช้ก็เปลี่ยนไปเปลี่ยนมาบางครั้งใช้ระบบประธานาธิบดี บางครั้งก็ใช้ระบบรัฐสภา เป็นต้น เหล่านี้เป็นภาพสะท้อนถึงความไม่พอใจ ความขัดแย้ง ความแตกแยกที่ได้หยั่งรากลึกอยู่เป็นเวลานานในสังคม อันเป็นเครื่องบ่อนทำลายความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติไป²

หากแต่ปัจจุบันปากีสถานปกครองโดยรัฐบาลทหารมีพลเอกเพอร์เวซ มุชร์รอฟ (Pervez Musharaf) ดำรงตำแหน่งผู้นำของประเทศและหัวหน้าคณะรัฐบาลจากการปฏิวัติ ซึ่งมีการกำหนดคืนอำนาจการปกครองสู่ระบอบประชาธิปไตย และได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2002 นี้

¹ ชื่อประเทศอย่างเป็นทางการคือ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน (Islamic Republic of Pakistan)

² จักรุมะฮูมิด, ราชอาณาจักรอิสลามในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมปากีสถาน, เกเธียปริ๊นท์, ปีที่ 21 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2543

ปากีสถานเป็นประเทศสมาชิกของสหประชาชาติ กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด (NAM) สมาคมเพื่อความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียใต้ (SAARC) องค์การการประชุมอิสลาม (OIC) และองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (ECO) รัฐบาลของ พลเอก เพอร์เวซ มุชาร์ราฟ (Pervez Musharraf) ยังคงสานต่อนโยบายต่างประเทศที่สำคัญของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ได้แก่ การแสวงหาความช่วยเหลือและความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการทหารจากมิตรประเทศ รวมทั้งเรียกร้องให้นานาประเทศสนับสนุนให้ประชาชนในแคว้นฉัมมู - แคชมีร์ ซึ่งเป็นดินแดนพิพาทระหว่างอินเดียกับสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานมีสิทธิในการปกครองตนเอง อัฟกานิสถานเป็นเพื่อนบ้านของปากีสถาน โดยมีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางถึง 2500 กิโลเมตร อัฟกานิสถานมีประชากร 13 ล้านคน ชาวปชตุน ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70) ของอัฟกานิสถานนั้นมีความสัมพันธ์ทางเชื้อชาติใกล้ชิดกับกับประชากรปากีสถานอย่างใกล้ชิดมาช้านานยิ่งกว่านั้น ปัญหาในความสัมพันธ์ระดับทวิภาคีระหว่างปากีสถานกับอินเดียทำให้การรักษาความสัมพันธ์ฉันมิตรอัฟกานิสถานเป็นสิ่งจำเป็นมากขึ้นสำหรับปากีสถาน

สรุปแล้ว อัฟกานิสถานมีความสำคัญทางภูมิรัฐศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ความมั่นคง และสังคมวัฒนธรรมต่อปากีสถานอย่างยิ่ง ดังนั้น รัฐบาลปากีสถานจึงให้ความสนใจต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพและสันติภาพในอัฟกานิสถานมาโดยตลอด

ปากีสถานกับการก่อการร้าย³

รัฐบาลปากีสถานพยายามรักษาความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ที่เข้ามาปกครองเป็นรัฐบาลของอัฟกานิสถาน โดยไม่มีอคติ หรือความลำเอียงต่อรัฐบาลใด รัฐบาลหนึ่งของอัฟกานิสถานเป็นการเฉพาะ ที่สำคัญ โมตริทางการทูตไม่ได้หมายความว่า รัฐบาลปากีสถานจะเป็นพันธมิตรทางทหารหรือสนับสนุนรูปแบบการปกครองและการดำเนินนโยบายของรัฐบาลอัฟกานิสถานอย่างไม่มีเงื่อนไขแต่อย่างใด เพราะในขณะเดียวกัน รัฐบาลปากีสถานก็จำเป็นต้องเคารพ และยึดมั่นในพันธะที่มีต่อการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความยุติธรรมในประชาคมระหว่างประเทศด้วย

สำหรับรัฐบาลทาลิบันนั้น รัฐบาลปากีสถานพยายามอาศัยช่องทางการทูตในการโน้มน้าวให้รัฐบาลทาลิบันปรับนโยบายการปกครอง ซึ่งนานาชาติเห็นว่าดำเนินไปอย่าง

³ เป็นข้อมูลสรุปจากงานวิจัยเรื่องความมั่นคงและเอกสิทธิ์ของปากีสถานในระดับสากลของคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2544 ณ กรุงเทพฯ

เคร่งครัดเกินไปจนละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานของชาวอัฟกัน เช่น สิทธิสตรี สิทธิในการศึกษา สิทธิในการนับถือศาสนา ฯลฯ หรือละเว้นการทำลายพระพุทธรูปโบราณที่ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของโลก รวมทั้งยังพยายาม ขอให้รัฐบาลทาสีบนั้รับฟัง และปฏิบัติตามมติของสหประชาชาติที่เรียกร้องให้ยุติการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะกลุ่มอัล-ไควดาที่มีโอซามา บิน ลาดินเป็นผู้นำ

อย่างไรก็ตาม เท่าที่ผ่านมา รัฐบาลปากีสถานไม่ประสบความสำเร็จในการโน้มน้าวรัฐบาลทาสีบนั้แต่อย่างใด ซึ่งรัฐบาลปากีสถานเห็นว่า การก่อการร้ายโดยอั้งอุดมการณ์ศาสนาอิสลามเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องอย่างอั้ง เพราะศาสนาอิสลามสอนให้รักสันติ และความยุติธรรม การก่อการร้ายไม่ใช่การทำสงครามศักดิ์สิทธิ์

การที่รัฐบาลปากีสถานสนับสนุนความพยายามของนานาชาติในปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายนั้นได้ผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว โดยก่อนหน้าที่จะตัดสินใจสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐอเมริกาในอัฟกานิสถาน รัฐบาลปากีสถานได้พยายามอาศัยช่องทางทางการทูตโน้มน้าวชักจูงให้รัฐบาลทาสีบนั้ยอมส่งตัวโอซามา บิน ลาดินไปให้สหรัฐอเมริกาดำเนินคดี และยุติการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะกลุ่มอัล-ไควดาที่มีโอซามา บิน ลาดินเป็นผู้นำแต่ความพยายามของรัฐบาลปากีสถานประสบความสำเร็จดังนั้น เพื่อรักษาพันธะที่ปากีสถานมีต่อการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความยุติธรรมในประเทศ รัฐบาลปากีสถานจึงตัดสินใจสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารของสหรัฐอเมริกาในอัฟกานิสถาน โดยกำหนดขอบเขตความร่วมมือไว้อย่างชัดเจน คือ 1) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร 2) การเปิดน่านฟ้า และ 3) การสนับสนุนทางการส่งกำลังบำรุงความร่วมมือดังกล่าวไม่ได้เป็นเพื่อหวังผลประโยชน์ทางการเมือง หรือเศรษฐกิจใด ๆ จากสหรัฐอเมริกา

ถึงแม้จะมีเสียงคัดค้านความร่วมมือระหว่างรัฐบาลปากีสถานกับสหรัฐอเมริกา แต่นั่นก็เป็นเพียงคนกลุ่มน้อย ซึ่งบางส่วนอพยพมาจากอัฟกานิสถานเชื่อว่าสามารถควบคุมสถานการณ์ได้และจะไม่เปลี่ยนแปลงท่าทีที่มีต่อปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายที่ดำเนินอยู่ในขณะนี้

ถ้าหากจะมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลอัฟกานิสถานในอนาคต รัฐบาลปากีสถานย้ำว่าการจัดตั้งรัฐบาลดังกล่าวจะต้องดำเนินไปโดยชาวอัฟกัน และปราศจากการแทรกแซงของต่างชาติ อย่างไรก็ตามรัฐบาลปากีสถานหวังว่า รัฐบาลใหม่ของอัฟกานิสถานจะดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรกับปากีสถาน และประชาคมโลก รวมทั้งจะมีความเปิดกว้างทางการเมือง ศาสนา และความหลากหลายทางเชื้อชาติต่อชาวอัฟกันทุกหมู่เหล่าเพื่อสร้างสันติภาพ และเสถียรภาพในอัฟกานิสถาน

สำหรับความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมต่อผู้ลี้ภัยนั้น รัฐบาลปากีสถานขอให้นานาชาติช่วยสนับสนุนโดยด่วน เพราะขณะนี้สถานการณ์ความยากลำบาก และจำนวนผู้ลี้ภัยที่บริเวณพรมแดนระหว่างปากีสถานและอัฟกานิสถานได้เพิ่มมากขึ้นจนเกินกำลังของรัฐบาลปากีสถานที่จะดูแลปัญหาดังกล่าวได้ตามลำพัง

ปากีสถานกับปัญหาผู้ลี้ภัย⁴

ปากีสถานยังคงมีปัญหาที่สำคัญประชาชนชาวอัฟกานิสถานเริ่มต้นการอพยพลี้ภัยสงครามสู่สาธารณรัฐอิสลามปากีสถานและอิหร่านหลังจากการรุกรานทางทหารของสหภาพโซเวียตในปี ค.ศ.1979 รวม 6.2 ล้านคน ต่อมา ในปี ค.ศ.1989 ประมาณ 4.6 ล้านคน ได้อพยพกลับไปยังอัฟกานิสถานแต่ก็ได้เผชิญกับปัญหาความยากจน สภาวะแห้งแล้ง และสงครามภายในที่ตามมา

ปัจจุบัน มีการอพยพครั้งใหญ่อีกครั้งหลังการปฏิบัติการสงครามต่อการก่อการร้ายของสหรัฐและประเทศพันธมิตรเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2544 ในอัฟกานิสถาน ซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ 11 กันยายน 2544 โดยมีสาเหตุมาจากความแห้งแล้งอย่างต่อเนื่องใน 5 ปีที่ผ่านมา ความยากจนขาดแคลนอาหารและรายได้ สงครามภายในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ และการปฏิบัติการสงครามต่อการก่อการร้ายของสหรัฐและประเทศพันธมิตรเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2544

จากการเดินทางไปเยือนปากีสถานของคณะกรรมการการต่างประเทศ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานในค่ายผู้ลี้ภัยจำนวน 2 แห่ง ซึ่งมีข้อมูลสรุปโดยกว้าง ดังนี้

1. ค่ายผู้ลี้ภัย ณ เมือง Chaman ชายแดนจังหวัด Quetta

ที่ตั้งตามแนวชายแดนเขตตะวันตกเฉียงใต้ของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ใกล้เมืองกันดาฮาร์ (Kandahar) ของอัฟกานิสถาน ผู้ลี้ภัยประมาณ 110,000 คน (หลังจากการเริ่มปฏิบัติการวันที่ 7 ตุลาคม 2544) จำนวน 5 ค่าย

ชาวอัฟกานิสถานลี้ภัยมายังเมือง Chaman ของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน หลังการปฏิบัติการทางทหารอย่างต่อเนื่องของสหรัฐและพันธมิตรตั้งแต่วันที่ 7 ตุลาคม 2544 ที่เมืองกันดาฮาร์ ซึ่งนับเป็นการอพยพครั้งใหญ่ที่สุด รัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานจำเป็นต้องปิดเขตผ่านแดนในเวลาต่อมา ด้วยสาเหตุด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัย และยังมีผู้ลี้ภัยบางส่วนที่รอความช่วยเหลืออยู่ทางเขตประเทศอัฟกานิสถาน

⁴ ข้อมูลจากสภากาชาดเดินทางไปเยือนและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ผู้ลี้ภัยในอัฟกานิสถานและปากีสถานระหว่างวันที่ 25 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2545

ทางด้านเขตสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ผู้ลี้ภัยได้รับความช่วยเหลือแบบชั่วคราวจากหน่วยงานต่าง ๆ UNHCR UNICEF WHO WFP (World Food Program) รัฐบาลท้องถิ่นและหน่วยทหารสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน องค์กรพัฒนาเอกชน เช่น CONCERN (ไอร์แลนด์) MERCY Malaysia (มาเลเซีย) Danish Committee for Aid to Afghan Refugees (เดนมาร์ก) Swedish Committee for Afghanistan (สวีเดน)

โดยความช่วยเหลือที่ได้รับในค่าย ได้แก่ อาหาร แบ่งเป็นวัตถุดิบ เช่น แป้ง ผัก ผลไม้ และถั่ว ทุก 15 วัน ให้แต่ละครอบครัว สิ่งของจำเป็น เช่น ผ้าห่ม เสื้อผ้า ของใช้ส่วนตัวอื่น ๆ และอุปกรณ์ประกอบอาหาร น้ำและถังเก็บน้ำ ที่อยู่อาศัย ยังเป็นเต็นท์ชั่วคราว ไม่มีการก่อสร้างอาคาร และการรักษาพยาบาลและยา

2. ศูนย์ดูแลและฝึกอาชีพผู้ลี้ภัยเมือง Shamshatoo จังหวัด Peshawar

มีที่ตั้งบริเวณชายแดนเขตตะวันตกเฉียงเหนือของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ทางตะวันออกของเมืองคาบูล (Kabul) ของอัฟกานิสถาน มีผู้ลี้ภัย ประมาณ 1.2 ล้านคน (หลังจากการเริ่มปฏิบัติการวันที่ 7 ตุลาคม พ.ศ.2544) แบ่งตามชาติพันธุ์เป็นชาวทาจิก 70 % ชาวพซุน 25 % และอื่น ๆ เช่น อหรับ 5 % จำนวน 4 ค่าย

หลังปี พ.ศ. 2522 ถึงปัจจุบันมีการอพยพมา 4 ครั้ง และมีการย้ายกลับไปอัฟกานิสถานประมาณ 1 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2535 โดยในช่วงตุลาคม 2543 ถึงมกราคม 2545 มีการอพยพเป็นการอพยพครั้งใหญ่ที่สุด (11,300 ครอบครัว 60,000 คน) มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบประสานงานด้านความช่วยเหลือภายใต้ชื่อ Commission of Afghan Refugees ประกอบด้วยองค์กรต่าง ๆ UNHCR และองค์กรพัฒนาเอกชน 100 องค์กร ช่วยเหลือเรื่องที่อยู่อาศัยและของใช้จำเป็น WFP แจกจ่ายเรื่องอาหารและยา และรัฐบาลท้องถิ่นปากีสถาน

ความช่วยเหลือที่ได้รับในค่าย ได้แก่ อาหารและอุปกรณ์ประกอบอาหาร แจกจ่ายวัตถุดิบ เช่น แป้ง ผักผลไม้ และถั่ว ทุก 15 วัน ให้แต่ละครอบครัว และมีโรงอบขนมปัง 9 โรง บริการอบขนมปังโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพียงพอสำหรับ 90,000 ครอบครัว น้ำและถังเก็บน้ำ 8,000 ลิตรต่อเดือน โดยเฉลี่ยแล้วได้รับความช่วยเหลือคนละ 14 ลิตรต่อเดือน ยังไม่ตรงตามมาตรฐานของค่ายผู้ลี้ภัยสากล ซึ่งระบุว่าควรได้รับน้ำคนละ 30 ลิตรต่อเดือน สถานอนามัย จำนวน 7 โรง บริจาคโดย UNHCR 3 โรง คูเวต 3 โรง และสหรัฐ 1 โรง สามารถรองรับผู้ป่วยได้ 660 คน ต่อวัน มีบริการห้องฉุกเฉิน ยารักษาโรค ป้องกันโรคติดต่อผกักรรค์ และทำคลอด รวมทั้งอบรมให้ความรู้ด้านสุขอนามัยและวางแผนครอบครัว แต่ในกรณีผ่าตัดหรือบาดเจ็บสาหัสต้องส่งไปรักษายังโรงพยาบาลของรัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน การดูแลสุขภาพสะอาด มีห้องน้ำ 750 ห้องและถังขยะของเสีย 5,000 ตันต่อเดือน และการศึกษาและการฝึกอาชีพ มีการสอนให้อ่านออกเขียนได้และการคำนวณ รวมทั้งฝึกอาชีพให้

ผู้ใหญ่และคนพิการ เช่น ทำรองเท้า ทอผ้า ตัดเย็บ งานไม้และงานก่อสร้างในจำนวน โรงเรียน 2 โรง มีนักเรียนทั้งหมด 15,000 คน แบ่งเป็นผู้หญิง 24 % ผู้ชาย 38 % และเด็ก 38 % (เด็กหญิง 4,000 คน และเด็กชาย 15,000 คน) หากอยู่ที่อพกานีสถานเด็กผู้หญิงและสตรี จะไม่มี โอกาสได้รับการศึกษา และผู้ชายได้รับอนุญาตให้ออกไปหารายได้เพิ่มเติมเพื่อจุนเจือ ครอบครัว ที่อยู่อาศัย สร้างบ้านและอุปกรณ์ก่อสร้าง และร้านขายสินค้า จำหน่ายสินค้าที่ผลิตโดยผู้ลี้ภัยในค่ายเพื่อปันเงินช่วยเหลือ

ปากีสถานในทางเศรษฐกิจ

ในช่วงต้นปี 2544 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานอยู่ที่ร้อยละ 4.3 ซึ่งสูงขึ้นจากปีที่แล้ว (2543 - 2544) ร้อยละ 3.1 แต่หลังจากที่สาธารณรัฐอิสลามปากีสถานได้เข้าร่วมการปราบปรามการก่อการร้ายกับสหรัฐและพันธมิตร ได้มีการช่วยเหลือฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจในการลดหย่อนโครงสร้างการชำระหนี้และอัตราดอกเบี้ย ซึ่งเดิมภาระหนี้ในแต่ละปีสูงถึงร้อยละ 54 ของงบประมาณทั้งหมด หากรัฐบาลที่สาธารณรัฐอิสลามปากีสถานสามารถแก้ปัญหาภาระหนี้ได้ภายใน 3-5 ปี และได้รับความช่วยเหลือด้านงบประมาณ ลดภาษี และเพิ่มโควตาสินค้าส่งออก สถานะเศรษฐกิจของสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานก็มีแนวโน้มที่จะคงเสถียรภาพและปรับตัวได้ดีขึ้น

ในด้านการลงทุนสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานมีนโยบายการค้าที่เปิดเสรี โดยมีการยกเลิกระบบการควบคุมและให้สิทธิประโยชน์ตอบแทนแก่ผู้ลงทุน และมีศักยภาพในการส่งออกวัตถุดิบธรรมชาติ อัญมณี สิ่งทอ และเหมาะสำหรับการทำอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อมในด้านประมงและอาหารสำเร็จรูป โดยเฉพาะอาหารแบบแช่แข็ง

แต่ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานมีมูลค่าการค้าไม่สูงนัก อาจเป็นเพราะปัจจัยด้านสถานะแวดล้อมทางการเมืองและเศรษฐกิจภายในทั้งสองประเทศยังไม่เอื้ออำนวย และยังมีความตึงเครียดตามแนวชายแดนระหว่างอินเดีย - ปากีสถาน ในแคว้นแคชเมียร์ อีกทั้ง ความแตกต่างด้านศาสนาและวัฒนธรรมของผู้มีศักยภาพในการลงทุนของไทยและสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานด้วย

LIRT

ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ

ปากีสถานเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียใต้ที่รัฐบาลไทยในระยะหลังและชุดปัจจุบันให้ความสำคัญที่มากขึ้น โดยจัดว่าเป็นประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ อันประกอบด้วย อินเดีย ปากีสถาน ศรีลังกา และบังคลาเทศ ตามลำดับความสำคัญภายใต้การดำเนินนโยบายมองตะวันตก (Look West Policy) เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ฉันมิตรและเพิ่มพูนความร่วมมือในทางเศรษฐกิจกับภูมิภาคเอเชียใต้โดยรวม โดยมีเป้าหมายในด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเป็นหลัก

คณะกรรมการธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้พิจารณาเห็นว่าการเปิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยผู้แทนจากสถาบันนิติบัญญัติอันเป็นตัวแทนของประชาชน นั้น ปากีสถานเป็นประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชียใต้ จึงได้เดินทางไปกระชับความสัมพันธ์ โดยองค์การทางนิติบัญญัติ ในระหว่างวันที่ 25 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2545 ซึ่งในการเดินทางครั้งนี้ คณะเดินทางได้มีโอกาสเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม สหิทธิมนุษยชน และกิจการรัฐสภา รองประธานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ผู้อำนวยการด้าน Nation Crisis Management Cell ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งรับฟังบรรยายสรุปจากเจ้าหน้าที่สถานทูตไทย ณ กรุงอิสลามาบัด และนักเรียนไทยในประเทศต่าง ๆ ที่น่าสนใจ

จากการเดินทางไปเยือนและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับปากีสถานในครั้งนี้และการประเมินสถานการณ์แวดล้อมแล้ว มีข้อสังเกตที่ควรจะได้พิจารณา ดังนี้

1. ด้านความสัมพันธ์ระดับทวิภาคี

ไทยกับปากีสถานมีความสัมพันธ์มากกว่า 50 ปี แต่ช่วงระยะที่ผ่านมารัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับประเทศอินเดียมากกว่า...สังเกตได้จากการเดินทางเยือนของผู้ในระดับสูงของไทย รัฐบาลปากีสถานจึงได้ขอเชิญนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยเดินทางเยือนสาธารณรัฐอิสลามปากีสถานอย่างเป็นทางการ¹ เพื่อพัฒนาระดับความสัมพันธ์ระหว่างกันนี้จะนำไปสู่ความสัมพันธ์ทางอื่น ๆ ต่อไป อาทิ ความร่วมมือด้านการค้าการลงทุน ซึ่งปัจจุบันการค้าระหว่างกันยังมีมูลค่าไม่สูงนัก และไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า ในกรณีนี้ น่าจะมีการหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทของสินค้า ที่น่าจะมีความเป็นไปได้ของการซื้อขายระหว่างกันเพิ่มขึ้น อันส่งผลต่อการขยายตลาดสินค้าของไทยมายังภูมิภาคนี้ ซึ่งนโยบายด้านการต่างประเทศของไทยในอดีตนั้นและเล็งศักยภาพของภูมิภาคนี้

มานาน ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากนโยบายด้านการต่างประเทศของไทย ที่ค่อนข้างผูกพันกับประเทศตะวันตก ดังนั้น คณะกรรมาธิการการต่างประเทศเห็นควรให้รัฐบาลทบทวนบทบาทความสัมพันธ์แบบทวิภาคีระหว่างไทย-ปากีสถานให้มากขึ้น

2. ปัญหาผู้ลี้ภัยจากอัฟกานิสถาน

ปากีสถานให้ความช่วยเหลือโดยมีหน่วยงานสหประชาชาติ คือ UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) ให้การดูแลนั้น โดยส่วนรวมแล้ว UNHCR ให้การดูแลช่วยเหลือเป็นอย่างดี มีการจัดหาที่พัก และมีอาชีพให้แก่ผู้ลี้ภัย ซึ่งสถานการณ์ในอัฟกานิสถานสงบลง ผู้ลี้ภัยเหล่านี้ก็จะสามารถช่วยเหลือตัวเองได้และกลับคืนสู่ประเทศ ในส่วนของรัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือโดยบริจาค ข้าวสารจำนวน 3,000 ตัน และจะได้ส่งหน่วยแพทย์และช่างจำนวน 2 หน่วย ไปช่วยฟื้นฟูประเทศ แต่ในส่วนของคณะกรรมการการต่างประเทศ กลับมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การส่งเงินหรือสิ่งของผ่านทาง UNHCR อย่างเดียวนั้นอาจไม่พอเพียง ประเทศไทยน่าจะมีส่วนควรเป็นของตนเองโดยการนำของชาวมุสลิมหรืออาสาสมัครที่เข้าใจในวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในภูมิภาคนี้... พร้อมทั้งเข้าใจศาสนาอิสลาม เพื่อช่วยต่อการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น ในการมีบทบาทผ่านองค์กรที่เป็นของตนเองนั้น จะทำให้ผู้ร่วมบริจาคหรือให้ความช่วยเหลือ ได้เห็นผลเป็นรูปธรรมว่ามีการใช้จ่ายไปในส่วนใดบ้าง ซึ่งจะชัดเจนกว่าการนำความช่วยเหลือทั้งหมดไปรวมกับ UNHCR

3. การประสานความร่วมมือในการเข้าไปฟื้นฟูอัฟกานิสถาน

ไทยและปากีสถานน่าจะร่วมกันศึกษาโอกาสความร่วมมือทางการค้าและการเข้าไปฟื้นฟูอัฟกานิสถานในลักษณะของ Joint Venture ดังตัวอย่างเช่น ในด้านการก่อสร้าง ซึ่งไทยมีความชำนาญในเรื่องของเทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัย และระบบการจัดการที่ดี โดยอาจให้ปากีสถานเป็นฐานสำหรับวัสดุในการก่อสร้างต่าง ๆ เช่น ซีเมนต์ เหล็กเส้น นอกจากนั้นในฝ่ายของปากีสถานเองไทยก็ไม่จำเป็นต้องข้าม เนื่องจาก ปากีสถานกำลังมีโครงการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขนาดใหญ่เชื่อมโยงท่าเรือที่ Gwadar และเส้นทางคมนาคมในประเทศ ซึ่งเป็นการเตรียมการรองรับตลาดอัฟกานิสถานและตลาดเอเชียกลาง ซึ่งเป็นตลาดขนาดใหญ่

ในการนี้ ไทยกับปากีสถาน ได้เคยมีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการการทางเศรษฐกิจไทย - ปากีสถาน ที่ได้จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อเดือนมีนาคม 2542 ซึ่งควรจะสนับสนุนให้มีการประชุมครั้งต่อไปเพื่อพัฒนากิจกรรมร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ และในการประชุมคราวต่อไปซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพ นั้น ขอให้ทางปากีสถานส่งผู้แทนภาคเอกชนเข้าร่วม

การประชุมดังกล่าวด้วยเพื่อพบปะหารือกับภาคธุรกิจเอกชนของไทยในลักษณะ Matchmaking ด้วย

4. ปัญหานักเรียนไทย

ในส่วนที่เกี่ยวกับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางของนักเรียนไทยและการขอรับหนังสือรับรองจากทางกรว่าเข้าไปศึกษาจริง (No objection Certificate - NOC) ซึ่งในปัจจุบันนักเรียนไทยในปากีสถานกำลังประสบปัญหาอยู่ อันเนื่องจากประธานาธิบดีเพอร์เวซ มุชาร์ราฟ ได้ออกระเบียบให้นักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาในปากีสถานต้องถือเอกสารเข้าเมืองอย่างถูกต้อง โดยให้เหตุผลว่าเพื่อป้องกันการขยายเครือข่ายขององค์การการก่อการร้ายในประเทศ ดังนั้น จึงมีการกดขี่อย่างเข้มงวดกับโรงเรียนสอนศาสนา โดยนักเรียนต่างชาติที่จะมาศึกษาในปากีสถานต้องได้รับ NOC จากรัฐบาลของตน แล้วให้สถานเอกอัครราชทูตของประเทศนั้น ๆ ในปากีสถานรับรองอีกครั้ง โดยปัญหาดังกล่าวสรุปอาจแบ่งปัญหาได้เป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็น ปัญหาเร่งด่วนว่าจะดำเนินการอย่างไรที่จะช่วยเหลือนักเรียนไทย ซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ในปากีสถาน และอีกส่วนหนึ่งเกี่ยวข้องกับนักศึกษาใหม่ที่จะเดินทางไปว่าจะมีหน่วยงานใดในไทยที่จะทำหน้าที่ออก NOC ให้กับนักศึกษาเหล่านี้ โดยคณะกรรมการได้ประสานงานกับ สอท. ณ กรุงอิสลามาบัดเพื่อขอทราบความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ⁶

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการได้มีการประสานไปยังกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง⁷ เพื่อหารือถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยล่าสุดหลังจากการประสานงานไป กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งเป็นหนังสือลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2545 ว่ากระทรวงการต่างประเทศได้มอบรายชื่อนักศึกษาซึ่งประสบปัญหาดังกล่าวและทางการปากีสถานรับพิจารณาเรื่องนี้ด้วยดีและรับที่จะไม่ใช้มาตรการรุนแรงใด ๆ ขณะเดียวกัน สอท. ณ กรุงอิสลามาบัด และสถานกงสุลใหญ่ในปากีสถานก็ได้ติดตามดูแลเอาใจใส่ในเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด⁸

พฤษภาคม 2545

⁶ รายละเอียดดังเอกสารจาก สอท. ณ กรุงอิสลามาบัดตามตามแนบมา

⁷ คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ ได้เข้าพบหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศและผู้บริหารระดับสูง เมื่อ 26 กุมภาพันธ์ 2545 ซึ่งได้รับทราบข้อรับหลักการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นเบื้องต้น รวมทั้งมีการประสานงานเป็นระยะ

⁸ รายละเอียดดังที่พอจะทราบไปมากในภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

ทำที่และนโยบายในด้านต่าง ๆ ของปากีสถาน

สาระสำคัญของทำที่และนโยบายของปากีสถานในประเด็นต่าง ๆ ตามที่แสดงโดย
ปธน.มุฮารร์ฟในโอกาสต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. อภิธานนิสถาน ปธน.มุฮารร์ฟกล่าวว่าการกลุ่มในอัฟกานิสถานได้ติดต่อกับ
ปากีสถาน โดยที่อัฟกานิสถานเป็นปท.ที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล รบ.ใด ๆ ของอัฟกานิสถานที่จะเกิดขึ้น
จะเป็นมิตรต่opakีสถาน ไม่มีสิ่งใดที่ปากีสถานจะตั้งเป็นกังวลในส่วนที่เกี่ยวข้อกับกลุ่มพันธมิตร
ฝ่ายเหนือ ทั้งสองฝ่ายมีการติดต่อกัน ปากีสถานรับรองกลุ่มพันธมิตรฝ่ายเหนือและทุกกลุ่มที่
ประกอบขึ้นเป็นพันธมิตรฝ่ายเหนือ ไม่เพียงแต่ปากีสถานที่ต้องการให้คาบูลเป็นเขตปลอดทหาร
สหรัฐฯ และปท.พันธมิตรก็เช่นกัน แต่เรื่องดังกล่าวไม่ใช่เรื่องง่าย โชคช่วยที่ไม่มีใครคาดมาก่อนว่า
ทาสิบันจะฉวยเร็วซึ่งทำให้เกิดสัญญาณทางทหารเมืองอินนามาซึ่งการเข้ายึดคาบูลของกลุ่มพันธมิตร
ฝ่ายเหนือ ตนไม่คิดว่สิ่งที่เกิดขึ้นทั้งหมดนี้ เป็นแผนการที่วางไว้เพื่อละทิ้งปากีสถานออกจากบทบาท
ใด ๆ

2. การเข้าร่วมปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้าย ปากีสถานเข้าร่วมกับสหรัฐฯ
และปท.พันธมิตรในปฏิบัติการครั้งนี้ก็เพื่อผลประโยชน์แห่งชาติเป็นสำคัญ มิฉะนั้นแล้วปากีสถานอาจถูก
แสดงว่าเป็นปท. ผู้ก่อการร้ายและเคเน็กรก็จะตกอยู่ในอันตราย นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ
การฟื้นฟูระบบศก.ของปากีสถาน โดยการจัดกาการจะเกี่ยวกับหนี้ หากไม่ได้รับการยกเลิกหนี้ ก็น่าจะ
ได้การลดหย่อนเกี่ยวกับโครงสร้างการชำระหนี้และอัตราดอกเบี้ย ซึ่งการเกี่ยวกับการชำระหนี้
ในแต่ละปีนั้น สูงถึงร้อยละ 64 ของงบประมาณทั้งหมด หากลดภาระดังกล่าวได้เหลือเพียงร้อยละ 10
หรือ 15 ปากีสถานก็จะมั่งบประมาณสำหรับการพัฒนาปท.ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งหวังว่าเราจะทำ
ให้ปากีสถานออกจากกับดัคนั้นได้ภายในระยะเวลา 3-5 ปี จนถึงปัจจุบัน ปากีสถานได้รับความ
ช่วยเหลือทางงบประมาณ รวมแล้วประมาณ 1,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และได้รับการลดภาษีและ
การเพิ่มโควตาสินค้าส่งออกของปากีสถาน

เหตุผลอื่น ๆ ได้แก่ ความปลอดภัยของอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งเป็นสมบัติสำคัญของชาติ
ปัจจุบัน อาวุธนิวเคลียร์อยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย นักวิทยาศาสตร์ต้องสงสัยว่ามีการติดต่อกับพาลัน
อยู่ในการควบคุมของปากีสถาน รบ. กำลังสอบสวนว่านักวิทยาศาสตร์ที่ดังสงสัยดังกล่าวเข้าไป
เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด

นอกจากนี้ เหตุผลสำคัญประการอื่น ๆ ได้แก่ การปรับปรุงสถานะของปากีสถาน
ทางการเมืองและในประชาคมโลก รวมทั้งสถานการณ์การเมืองภายใน

3. ความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ ปากีสถานกำลังปรับปรุงความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ แต่เป็นไปบนพื้นฐานของการมีผลประโยชน์ร่วมกัน ไม่ได้หมายความว่าปากีสถานจะต้องยอมสูญเสียผลประโยชน์ของตน หลักการในการดำเนินการดังกล่าว มีผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก เช่นเดียวกับทุกประเทศอื่น ๆ สหรัฐฯ มีผลประโยชน์ของตนในภูมิภาคนี้ ไม่เฉพาะการต่อต้านการก่อการร้าย แต่ในทางศก.และทางพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพยากรในภูมิภาคเอเชียกลาง และตลาดในดินแดนปากีสถานดังกล่าวยังคงอยู่ สหรัฐฯ ก็ยังคงคงบทบาทอยู่ในภูมิภาคนี้ และปากีสถานก็มีบทบาทที่จะแสดงต่อไป เนื่องจากการนำทรัพยากรดังกล่าวออกจากภูมิภาคไม่ว่าจะในทิศทางใด ต้องผ่านลิหน้าหรือปากีสถาน

4. การกลับคืนสู่ระบอบประชาธิปไตย ปธน.มุฮาร์ฟักกล่าวว่าการเลือกตั้งในปีหน้าจะเป็นในระบบพรรค และตนจะดำรงตำแหน่งปธน.ต่อไป โดยไม่ใช่เพราะความทะเยอทะยานส่วนตัว แต่เพื่อความต่อเนื่องของการปฏิรูปทางการเมืองของประเทศ.

5. ปัญหาแคชเมียร์ ในแคชเมียร์ มีกระบวนการต่อสู้เพื่อเสรีภาพ (ไม่ใช่กระบวนการก่อการร้าย) ผู้นำหลายประเทศที่มาเยือนปากีสถานได้แสดงความเห็นว่ายินดีและปากีสถานควรเริ่มกระบวนการเจรจาหารือกันอีกครั้ง แนวทางการแก้ไขปัญหานี้ใด ๆ ต้องได้รับความเห็นชอบจากชาวแคชเมียร์

6. กลุ่มพรรคการเมืองและกลุ่มหัวรุนแรงทางศาสนา ปธน.มุฮาร์ฟักกล่าวว่าตนจะกำหนดมาตรการจัดการกับกลุ่มหัวรุนแรงทางศาสนาอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ชาวปากีสถานส่วนใหญ่ซึ่งมีหน้าที่เป็นกลางได้แสดงบทบาทมากขึ้น (ภาพพจน์ของประเทศจะได้ไม่ถูกครอบงำโดยกลุ่มหัวรุนแรงทางศาสนา ซึ่งทำให้การส่งออกและศก.ของประเทศได้รับผลกระทบ)

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบัด

22 มกราคม 2545

สาระสำคัญของการประชุมเพื่อฟื้นฟูบูรณะอัฟกานิสถาน ระหว่างวันที่ 27-29 พ.ย. 44

1. ผู้เข้าร่วมการประชุม

ประกอบด้วยอห. ญี่ปุ่น นอร์เวย์ สวีเดน อังกฤษ แคนาดา อินเดีย สหรัฐฯ จีน ฝรั่งเศส เบลเยียม สหภาพยุโรป อินโดนีเซีย ลัตเวีย เซอร์เบีย อิตาลี และโปรตุเกส¹ ผู้แทนจากสหประชาชาติ. ในปากีสถานในระดับต้น ๆ ผู้แทนจาก IMF World Bank Asian Development Bank Japan Bank of International Cooperation NGOs หน่วยงานต่าง ๆ ของ UN ชาวอัฟกันซึ่งเป็นผู้ลี้ภัยอยู่ในปท.ต่าง ๆ ได้แก่อิหร่าน ปากีสถาน สหรัฐฯ จำนวน 62 คนเข้าร่วมการประชุมด้วย ทั้งนี้โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 259 คน ตามรายชื่อที่จัดทำโดย UNDP-Afghanistan ผู้จัดการประชุม อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตการณ์ของจันท. คาดว่าน่าจะมีผู้เข้าร่วมการประชุมมากกว่านั้น ซึ่งตรงกับรายงานข่าวในนสพ.ท้องถิ่นที่ระบุว่ามิผู้เข้าร่วมการประชุมถึง 330 คน

2. การจัดการและระเบียบวาระการประชุม

การประชุมแบ่งเป็น 2 ส่วนคือส่วนของ Plenary Session และ ส่วนของการประชุม Group Work ซึ่งจะเป็นการประชุมกลุ่มย่อยของผู้เข้าร่วมการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นหาแนวทางฟื้นฟูบูรณะอัฟกานิสถาน ใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) Immediate Post Crisis Recovery/ Reconstruction และ 2) Social and Infrastructure Development ซึ่งที่ประชุมกลุ่มย่อยจะรายงานผลการหารือให้ที่ประชุม Plenary Session ทราบเพื่อสรุปและประมวลผลในวันสุดท้ายของการประชุม (29 พ.ย.) รายละเอียดของระเบียบวาระการประชุมดังแนบ

3. สาระสำคัญของการประชุมในวันแรก

ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมือง และสิทธิมนุษยชนในอัฟกานิสถานว่าอยู่ในสภาวะที่วิกฤต ไม่มีหน่วยงานกลางที่ดูแลปท.ในระดับมหภาค ศก.ของประเทศอยู่ในภาวะล่มสลาย ประชาชนยังคงต้องทนเวียนอพยพหนีภัยสงครามทุกข์ตามชายแดน ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการฟื้นฟูอัฟกานิสถานซึ่งคาดว่าจะต้องใช้เวลาอย่างน้อยไม่ต่ำกว่า 10 ปี

ในช่วงที่สองของการประชุมในช่วงเช้า ซึ่งเป็นการหารือเกี่ยวกับการสร้างองค์กร

¹ ส่วนใหญ่เป็นปท. ผู้บริจาค (Donor Countries) เดิมไทยไม่ได้อยู่ในรายชื่อของอห.ที่ได้รับเชิญให้เข้าประชุม แต่จันท.ได้ประสานเป็นการท.กับ UNDP-Afghanistan ขอเข้าร่วมสังเกตการณ์โดยให้เหตุผลว่าไทยเพิ่งบริจาคข้าวจำนวน 3000 ตันให้แก่ชาวอัฟกานิสถาน ผ่านสำนักงาน WFP ที่กรุงเทพฯ

ต่าง ๆ ที่จะทำหน้าที่บูรณะสภาพนิเวศสถาน ซึ่งมีหอประชุมเป็นประธานองค์ปาฐก นอกเหนือนี้ได้แจ้งให้ทราบว่าจะมีการประชุมระหว่างสหรัฐฯ สหภาพยุโรป ซาอุดีอาระเบียและญี่ปุ่นในลักษณะของ Steering Committee เพื่อหารือเกี่ยวกับอนาคตและการฟื้นฟูสภาพนิเวศสถานในเดือนธันวาคม ศกนี้ ในยุโรป จากนั้น ในเดือนมกราคม ศกหน้า ที่ญี่ปุ่น จะมีการประชุมในระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ ซึ่งในการประชุมดังกล่าว ๒.โลก UNDP และ ADB จะจัดทำ Preliminary Needs Assessment Report เสนอต่อที่ประชุม

ผู้แทนจาก UNDP ได้เสนอแนวทางในการสร้างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่บริหารงานของรัฐในด้านต่าง ๆ โดยยกตัวอย่างบท. ญี่ปุ่นและเยอรมนีในการบูรณะประเทศ ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สำหรับกรณีสภาพนิเวศสถานต้องมีการสร้าง Human Security Network ทั้งในส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเป็นศูนย์ในการควบคุมและกระจายข้อมูลให้ถึงประชาชนทั่วไปในระดับล่างให้ได้มากที่สุด

ผู้แทนจาก IMF แสดงความเห็นว่าจะต้องมีการสร้างหน่วยงานทางการเงินการคลังที่ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ในทุกด้าน (Ministry of Finance with Full Capacity) เพราะการโยกย้ายและการจัดสรรทรัพยากรซึ่งในปัจจุบันนี้คือเงินช่วยเหลือจากบท. และองค์การบท. ต่าง ๆ สำคัญอย่างยิ่งต่อการฟื้นฟูบูรณะสภาพนิเวศสถาน ในท้ายที่สุด IMF หวังจะเห็นสภาพนิเวศสถานมีหน่วยงานที่จะเก็บรายได้เข้ารัฐซึ่งจะทำให้บริหารประเทศได้โดยไม่ต้องอาศัยเงินช่วยเหลือจากภายนอก

ผู้แทน ADB ได้กล่าวถึงประสบการณ์ของ.โลกเมื่อครั้งฟื้นฟูกับพญา ทาจิกิสถาน และติมอร์ตะวันออกว่าแต่ละประเทศมีปัจจัยและธรรมชาติทางการเมือง ศก. และสังคมที่แตกต่างกัน การฟื้นฟูบูรณะในด้านใดก็ตามต้องนำปัจจัยแวดล้อมเหล่านี้เข้ามาประกอบการพิจารณา

ผู้แทน.โลกได้แสดงความเห็นว่าควรมีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเข้าไปมีบทบาทในการฟื้นฟูสภาพนิเวศสถานให้ชัดเจนก่อน เพื่อป้องกันการเหลื่อมล้ำและความขัดแย้งในการปฏิบัติงาน อีกประเด็นหนึ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ Exit Provision ของหน่วยงานเหล่านี้ สมดุลที่สำคัญคือการจัดการด้านบริการสาธารณะ ระบบราชการซึ่งไม่ควรให้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายสูงเกินไป การจัดตั้งและบริหาร Trust Fund เป็นอีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ โดย Trust Fund ควรมีขอบเขตกว้าง ๆ มีกระบวนการจัดการเงินช่วยเหลือภายใต้กรอบการใช้จ่ายที่ชัดเจน และเงินกองทุนเปิดจากการบริจาคโดยอิสระไม่ผูกมัด

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

นาย Ahmed Rashid² ได้แสดงความเห็นว่่าสิ่งแรกที่สำคัญสำหรับอนาคตของอัฟกานิสถานคือการกำจั้ดซััดซััดทางการเมืงมให้มั่นคงสันเลืงกัน โดยกล่าวถึงความจำเป็นที่จะต้องให้มีระบบราชการที่เป็นตัวแทนของประชาชนขึ้นมาแทนกลุ่ม Warlord ต่าง ๆ ในอัฟกานิสถาน เพราะเท่าที่ผ่านมำ ชาวอัฟกันไม่มีสิทธิมีเลืงในการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคตของโท เลย

อัฟกานิสถานในปัจจุบันเป็นผลผลิตของการแย่งชิงอำนาจระหว่าง Warlord เหล่านี้ ที่มีประเทศต่าง ๆ ให้การสนับสนุนอยู่เบื้องหลัง โดยเฉพาะปากีสถานเองก็ควรต้องปรับบทบาทของตนต่ออัฟกานิสถานหลังจากนี้ด้วย นาย Rashid กล่าวได้ว่่าจากการที่ตนได้หารือกับกลุ่มต่าง ๆ ในอัฟกานิสถานรวมทั้งประชาชนทั่วไป ชาวอัฟกันมีความหวังเกี่ยวกับอนาคตของคน่อักครั้ง พร้อมกับตั้งความหวังต่อผลสำเร็จของการประชุมครั้งนี้และการประชุมที่กำลังจัดขึ้นที่กรุงบอนน์

4. สาระสำคัญจากการประชุมในวันที่สอง

4.1. การประชุมกลุ่มย่อย

4.1.1 ผลการประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 ภายใต้หัวข้อ Immediate Post-Crisis Recovery/Reconstruction in Afghanistan นั้น ที่ประชุมเห็นว่่าสิ่งที่ต้องดำเนินการในเบื้องต้นคือต้องให้ชุมชนสามารถดำเนินการผลิตทางการเกษตรในลักษณะฟาร์มเพื่อให้เลี้ยงตัวเองได้ก่อน ซึ่งจะทำให้ชาวอัฟกันมีงานทำ อย่างไรก็ตาม ระบบชลประทานจะเป็นปัจจัยสำคัญ จึงต้องมีการสำรวจระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานสำรับการพัฒนาเกษตรเบื้องต้นด้วย

ที่ประชุมเห็นถึงความสำคัญของการจัดสถานะในระดับชุมชน เพื่คให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจอนาคตของตนเองและกลุ่ม เกิดกระบวนการระดมความเห็น สร้างความรู้สึกของกลุ่ม เพื่อให้การฟื้นฟูพัฒนาสามารถเกิดขึ้นได้ ที่ประชุมเห็นว่่าการลดบรรยาการศของการเมือญหน้า การเคลื่อนย้ายกำลังทหารออกจากชุมชน เป็นสิ่งสำคัญเร่งด่วน เพื่อให้ประชาชนสามารถกลับคืนสู่ถิ่นฐานด้วยความรู้สึกปลอดภัย

การให้บริการ Micro Credit และการฟื้นฟูภาคอุตสาหกรรมในลักษณะของ SMFs จะเปิดโอกาสให้ชาวอัฟกันได้ใช้ทักษะในการประกอบการซึ่งชาวอัฟกันไม่เป็นรองใครในภูมิภาคนี้

² เป็นผู้ที่สำคัญคนหนึ่งเกี่ยวกับอัฟกานิสถานและทาลิบานในฐานะสื่อมวลชนที่ติดตามรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับอัฟกานิสถาน เขาเขียนได้และเขียนกลางมาไม่ต่ำกว่า 20 ปี โดยมีบทความเกี่ยวกับภูมิภาคนี้ได้รับการตีพิมพ์ในนิตยสารต่าง ๆ ได้แก่ Times, Far Eastern Economic Review เป็นระยะ ๆ มาโดยตลอด ผลงานล่าสุดที่ได้รับการตอบรับอย่างมากในวงการนักการทูตในปากีสถานคือหนังสือ "Taliban : Islam, Oil and the New Great Game in Central Asia"

ชาวท้องถิ่นควรได้รับการเตรียมความพร้อมผ่านการฝึกฝนทางวิชาชีพและมีข้อมูลเกี่ยวกับตลาด การสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางศก. ในรูปหน่วยงานต่าง ๆ ก็เป็นสิ่งสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ พื้นที่ส่วนใหญ่ของฉัฟฟาเนียสถานเดิมไปพร้อมกับระเบิดความสำคัญเร่งด่วนลำดับแรกคือทำให้พื้นที่เพาะปลูกและที่อยู่อาศัยปลอดภัยจากอันตรายเหล่านี้เสียก่อน

4.1.2 การประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 ในหัวข้อ Social Development ได้มีการหารือในหัวข้อต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- การศึกษา ที่ประชุม เห็นว่า แนวทางการจัดการฟื้นฟูระบบการศึกษาควรยึดหลักว่า การศึกษาเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่ง ไม่ว่าบุรุษหรือสตรีควรได้รับสิทธิดังกล่าวอย่างเท่าเทียมกัน โดยให้การศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งของการพัฒนาและการสร้างชาติ

- การให้บริการสาธารณสุข ควรจัดให้เกิดบริการอย่างครบวงจร

- มาตรการของสตรี ควรส่งเสริมให้สตรีได้เข้ามามีบทบาทโดยเสนอทั้งโอกาสและทางเลือก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการเสริมสร้าง และรักษาวินัยธรรมท้องถิ่น

- แหล่งน้ำและสุขอนามัย ประเด็นสำคัญคือ Ownership ของแหล่งน้ำและการเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงแหล่งน้ำดังกล่าว

4.1.3 การประชุมในกลุ่มย่อยที่ 3 ภายใต้หัวข้อ Rebuilding Infrastructure ที่ประชุมหารือในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

- การสร้างถนนและเครือข่ายคมนาคม ที่ประชุมเห็นว่าการฟื้นฟูเส้นทางคมนาคมเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก เพราะกว่า 60 % ของโครงสร้างที่มีอยู่ถูกทำลายไปได้วยภาวะสงครามที่ดำเนินมากกว่า 20 ปี หากปราศจากเชิงเส้นทางคมนาคมที่ใช้งานได้ หน่วยงานและองค์กรปท. ต่าง ๆ จะไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือชาวอัฟกันได้ และเส้นทางดังกล่าวจะต้องเชื่อมต่อกับปท. เพื่อนบ้านในโอกาสต่อไปด้วย

- การสร้างระบบชลประทานและระบบการจัดการเกี่ยวกับน้ำ โดยที่ภาคเกษตรจะเป็นภาคหลักในการฟื้นฟูฉัฟฟาเนียสถาน การจัดการเกี่ยวกับการชลประทานจึงเป็นสิ่งสำคัญ ปัจจุบัน ระบบการชลประทานของฉัฟฟาเนียสถานถูกทำลายไปไม่ต่ำกว่า 50% แหล่งน้ำใต้ดินก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

- ที่อยู่อาศัยและบริการสาธารณะสำหรับชุมชนเมือง ที่ประชุมเห็นว่าควรให้ชุมชนชาวอัฟกันเป็นผู้ตัดสินใจในการจัดลำดับความสำคัญก่อน หลังว่าจะสร้างเมืองขึ้นมาในลักษณะใด

- พลังงานและการโทรคมนาคม ฉัฟฟาเนียสถานมีศักยภาพอย่างมากเกี่ยวกับ

เรื่องพลังงาน ต้องการแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดและแหล่งจ่ายพลังงาน ลำห้วย ไทรคมนาคน ต้องจัดสร้าง fixed line system มีสถานที่ที่จะสื่อสารผ่านดาวเทียมได้อยู่ตามเชิงสูงลำห้วยต่าง ๆ

ในภาพรวม ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่ากระบวนการระดับพื้นที่ผู้นำนิสสถาน จะต้องยึดหลักการพัฒนาจากชุมชนในแต่ละท้องถิ่น ไม่ใช่การกำหนดจากส่วนกลาง และไม่สามารถรอการจัดตั้งหน่วยงานกลาง สิ่งหนึ่งที่สำคัญคือการบริหาร Trust Fund ซึ่งต้องมีการกำหนดกรอบการใช้จ่ายที่ชัดเจน

5. การประชุมเต็มคณะสรุปผลการประชุมทั้ง 2 วัน

ผู้แทนชาวอัฟกานิสถานได้ขอให้มองชาวอัฟกานิสถานในภาพรวม ไม่แบ่งแยกว่าเป็นพหุชน ทาจิก อาซาวา เดอร์กันเน หรืออื่น ๆ พร้อมกับขอให้ชาวอัฟกานิสถานได้มีความรู้และเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหาร Trust Fund ในการนี้ ผู้แทนชาวอัฟกานิสถานแสดงความกังวลเกี่ยวกับความอ่อนไหวของประเด็นเกี่ยวกับค่านิยมและวัฒนธรรมซึ่งอาจก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชุมชนคัฟกันกับหน่วยงานรพท. ที่จะเข้าไปช่วยเหลือฟื้นฟูในครั้งนี้

นาย Nigel Fisher ผู้แทน UNICEF กล่าวว่าต้องให้เกิดกระบวนการในลักษณะ devolution และ decentralisation มีการกำหนดมาตรการในการคัดเลือกผู้แทนที่จะมาทำงานและ มีนโยบายในแต่ละด้านให้ชัดเจน ให้ชุมชนเป็นเจ้าของ (Ownership) ร่วมบริหารจัดการสาธารณะ โดยการผลัดเปลี่ยนกันใช้บริการโดยเฉพาะแหล่งน้ำ จัดกระบวนการด้านการเกษตรตามลำดับ ความต้องการของชุมชนอย่างครบวงจร ต้องมีการลงทุนด้านการศึกษา การจัดให้มีโรงเรียน การนำทหารกลับเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม

นาย Stefan Dahlgren ผู้แทนสหท.สวีเดน เห็นว่าหลักการสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการพัฒนาพื้นที่ปลูกปท.ใด ๆ ก็ตาม คือ Ownership, Sustainability และ Exit Strategy โดยการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะเข้าไปมีบทบาทในการฟื้นฟูพื้นที่ปลูกปท.นั้น ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของ UN NGOs หรือไอท.ต่าง ๆ ไม่ให้ซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อความคืบหน้าของการพัฒนาพื้นที่ปลูกปท.ด้วย

อห.จัน ณ กรุงอิสลามาบัดได้แจ้งต่อที่ประชุมว่ารพท.จีนให้ความสำคัญกับการบูรณะพื้นที่ปลูกปท.นิสสถานอย่างมาก และจะให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่เพื่อให้ได้มาซึ่งสันติสุขและความมั่นคงในอัฟกานิสถานซึ่งจะส่งผลต่อเสถียรภาพของภูมิภาคนี้

ร.โลก ๕. เพื่อการพัฒนาเอเชีย และ UNDP ในฐานะผู้จัดการประชุมได้ร่วมกันจัดทำถ้อยแถลงสรุปการประชุมดังกล่าว (ดังแนบ) โดยมีสาระสำคัญว่าการประชุมครั้งนี้ เป็นกระบวนการ

แนวคิดของการบูรณะฟื้นฟู คือการแสวงหาข้อมูลและระดมความรู้ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานการณ์ในอัฟกานิสถานมีสภาพแวดล้อมที่จำเพาะและมีประเด็นที่ท้าทาย จึงต้องการประสานการณ์ที่จะให้ได้มาซึ่งข้อเสนอแนะในการกำหนดรูปแบบและการจัดการการบูรณะดังกล่าว กลไกที่จะมีความสำคัญได้แก่ระบบการบริหารการเงินการคลังของส่วนกลาง ระบบการจ่ายเงินงบประมาณที่ปฏิบัติงานได้ และควรมีการวางรากฐานสำหรับรัฐบาลในอนาคต ในขั้นนี้ ได้มีการกำหนดหน้าที่หลักของรัฐบาลภารกิจหลักของการประชุมครั้งนี้คือการกำหนดและการจัดลำดับความสำคัญของความต่งการของชาวอัฟกัน รวมทั้งปัญหาและโอกาสในการบูรณะฟื้นฟู ชาวอัฟกันมีความสามารถ มีทัศนคติ และมีพลังที่จะสร้างประเทศของตน ซึ่งประชาคมโลกควรจะเข้าไปมีส่วนร่วมส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าวจากประสบการณ์และความสามารถที่ชาวอัฟกันมีอยู่ โดยเน้นที่การสร้างเสริมความสามารถ และการดูแลจัดการด้วยตนเอง

สิ่งที่ต้องให้ความสนใจในเบื้องต้นนี้มี 4 ประการ ได้แก่ 1) ความปลอดภัยมั่นคง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในด้านการเมือง ก.ม. ระเบียบ สังคม และการเงิน ในขั้นนี้ การกู้ยืมระเบิดเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกที่ต้องดำเนินการ 2) การเกษตร จะเป็นหัวใจหลักของการอยู่รอดและเป็นยุทธศาสตร์ของการดำรงชีวิต 3) การฟื้นฟูจากโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ 4) การส่งเสริมการกลับคืนสู่ฐานฐานของผู้พหุและผู้ลี้ภัยภายในปท.

ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่าภารกิจในลักษณะนี้ จะไม่หยุดอยู่ที่การประชุมครั้งนี้ แต่จะดำเนินต่อไปให้ได้ว่าซึ่งข้อมูลและประสบการณ์ของชาวอัฟกันทั้งหมด โดยร. โดค. ธ. เพื่อการพัฒนาเอเชีย และ UNDP จะจัดทำเป็นเอกสารสรุปความต่งการในเบื้องต้นเพื่อให้ที่ประชุมที่จะมีขึ้นกลางเดือนมกราคม ปีหน้า (ระดับมต. ที่ญี่ปุ่น) พิจารณาต่อไป

ข้อสังเกต

1. ประเด็นหนึ่งที่ผู้จัดการประชุมประสงค์จะให้เกิดขึ้นจากการประชุมครั้งนี้ คือการให้ชาวอัฟกันได้เข้ามามีโอกาสแสดงความคิดเห็นว่าต้องการอะไรจากนี้ไป ต้องการเห็นอัฟกานิสถานฟื้นฟูไปในทิศทางใด ดังปรากฏในถ้อยแถลงของนาง Micko Nishimizu รองประธานัด โลก ในกิจการภูมิภาคเอเชียใต้ ที่ว่า " How dare we think about rebuilding Afghanistan without listening to the sovereign people" และอีกแถลงของนาย David Lockwood, Deputy Regional Director for Asia and the Pacific, UNDP ที่ว่า " to try to look at needs entirely through the eyes of Afghans, not through the prism of what was possible in the past , what your organization

³ สรุปสาระสำคัญของการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ญี่ปุ่น ต่อมา จะจัดทำรายงานสรุปแยกต่างหาก

have the capacity to do or what might have been driven by external pressures, agency mandates or past financial realities."

2. การประชุมในวันแรก ยังเป็นการหารือและนำเสนอในเชิงอุดมคติเกี่ยวกับทฤษฎี และแนวทางของการฟื้นฟูว่าควรจะเป็นไปในทิศทางใด ซึ่งสหประชาชาติซึ่งตั้งข้อสังเกตว่าปัจจัยสำคัญที่จะให้ได้ว่าซึ่งข้อสรุปเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวที่เป็นรูปธรรมและมีความเป็นไปได้ก็ขึ้นอยู่กับข้อตกลงทางการเมืองซึ่งกำลังมีการหารืออยู่ที่กรุงบอนน์ ระบบการบริหารราชการใด ๆ ก็ตามที่จะเกิดขึ้นเพื่อการบูรณะอัฟกานิสถาน จะถูกกำหนดโดยระบบการปกครอง กระบวนการทางการเมือง และรูปแบบของสายการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกระจายอำนาจระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งต้องมีความชัดเจนเสียก่อน

3. ปท.ต่าง ๆ หน่วยงานรพท ต่าง ๆ NGOs แสดงออกถึงความตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในพันธกรณี (เพื่อการบูรณะอัฟกานิสถาน) ครั้งนี้อีกเช่นที่

4. ที่ประชุมพยายามหลีกเลี่ยงไม่นำปัจจัยทางการเมืองเข้ามาพิจารณา ซึ่งเป็นไปไม่ได้ในความเป็นจริง และเป็นผลให้การประชุมไม่ได้ข้อสรุปที่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร

5. ชาวอัฟกันที่เข้าร่วมประชุมได้แสดงความเห็นว่าไม่สามารถรับรูปแบบการให้ความช่วยเหลือในลักษณะเงินกู้ได้ เพราะภาระดอกเบี้ยจะทับถมดังปรากฏให้เห็นในปท.กำลังพัฒนาหลายประเทศ และมีผลหลักของก.สน.ด้วย ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นอย่างฉลาดของชาวอัฟกันและสอดคล้องกับสมภาวะการณ์ที่กำลังประสบอยู่

6. ไม่เพียงชาวอัฟกัน แต่องค์การรพท. และ NGOs ก็ตั้งความหวังเกี่ยวกับการบูรณะอัฟกานิสถานไว้ค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นที่น่ากังวลว่าจะเป็นแรงกดดันที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้

7. การจัดการกับ Post-conflict conflicts เป็นเรื่องละเอียดอ่อนอย่างยิ่งและผูกพันเห็นพ้องถึงความจำเป็นที่จะต้องนำมติทางการเมืองมาพิจารณา

8. ในส่วนของไทย นั้น รัฐบาลไทยเคยเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการต่าง ๆ ของ AUB และอ.โลกเมื่อครั้งบูรณะกัมพูชา จึงอาจพิจารณาให้ประสมการณ์จากกรณีดำเนินการดังกล่าวเข้าไปมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูของอัฟกานิสถานได้ อย่างไรก็ตาม โดยที่ปัจจัยหลายประการในอัฟกานิสถานยังไม่ลงตัว จึงอาจใช้เวลาช่วงนี้ เตรียมความพร้อมของภาคเอกชนไทย โดยการนำเสนอข้อควรพิจารณาความคืบหน้าของสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะโอกาสทางเศรษฐกิจให้ทราบเป็นระยะ ๆ

LIRT

อย่างไรก็ตาม ไทยไม่ควรมุ่งแต่เพียงแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ควรเข้าไปมีบทบาทร่วมกับประชาคมโลกในด้านอื่น ๆ ได้แก่ด้านสังคม วัฒนธรรม และสิทธิมนุษยชนเท่าที่ประเทศขนาดเล็กอย่างไทยพึงจะกระทำได้ด้วย ประเด็นหนึ่งที่อยู่ในการหารือของที่ประชุมกลุ่มย่อย คือ การส่งเสริมผู้นำและชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา ตลอดจนการฟื้นฟูภาคเกษตรและโครงการคลังอาหาร น่าจะสอดคล้องกับนโยบายของไทยในเรื่องเศรษฐกิจแบบพอเพียงผ่านการช่วยเหลือตัวเองได้ของชุมชน และน่าจะอยู่ในวิสัยที่ไทยสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้ด้วย

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบัด

28 พฤศจิกายน 2544

ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันของปากีสถานในปีงบประมาณ 2000-2001
(กรกฎาคม 2000-มิถุนายน 2001)

- อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 4.3 สูงขึ้นจากเดิมในปีก่อน (ร้อยละ 3.1) อย่างไรก็ดีตาม อัตราการเจริญเติบโตที่แท้จริง (Real GDP) เพียงร้อยละ 2.6 เท่านั้น ภาคการเกษตรประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ อัตราการขยายตัวในภาคนี้จึงลดลงถึงร้อยละ 2.5 จากในปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 6 โดยผลผลิตหลักได้แก่ ข้าวสาลี ลดลงถึงร้อยละ 12.1 ผลผลิตฝ้ายลดลงร้อยละ 4.5 ผลผลิตข้าวและน้ำตาลลดลงร้อยละ 6.8 และ 5.9 ตามลำดับ

- ภาคอุตสาหกรรมโดยรวมขยายตัวร้อยละ 7.8 โดยการผลิตในภาคอุตสาหกรรมขนาดเล็กขยายตัวร้อยละ 5.3 สาขาที่มีการเจริญเติบโตอย่างสูงในปีนี้ ได้แก่ สาขาอาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ (ร้อยละ 8.8) สาขากระดาษและผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 24.9) สาขาปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 16.6) และสาขายานพาหนะ (ร้อยละ 23.3) อย่างไรก็ดีตาม การลงทุนในภาคอุตสาหกรรมลดลงถึงร้อยละ 9.8

- การลงทุนทางตรงจากต่างประเทศลดลงจากเดิม 360.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปีก่อน มาอยู่ที่ 232.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือลดลงร้อยละ 35.6 โดยสาขาที่มีการลงทุนสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การขนส่ง การเก็บสินค้าและการคมนาคม เหมืองแร่และการขุดเจาะสำรวจแก๊สและอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ 44.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศที่ลงทุนสูงสุดคืออังกฤษ สหรัฐฯ และซาอุดีอาระเบีย ในขณะที่การลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศเกิดการไหลออกของเงินทุนถึง 128.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จากเดิมในปีก่อนที่มีการลงทุนจากต่างประเทศในตลาดหลักทรัพย์มูลค่า 32.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.6 มาอยู่ที่ 7,456.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่ปริมาณการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.1 มาอยู่ที่ 8854.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีการนำเข้าน้ำมันปิโตรเลียม เป็นรายจ่ายหลักของการนำเข้าทั้งหมด (2,773.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

- ปริมาณทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศอยู่ที่ 1,123 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจาก 1,352 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อเดือนมิถุนายน 2543

- อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้นจาก 3.4 % ของปีก่อน เป็น 4.7% ซึ่งต่ำกว่าที่ประมาณการไว้ที่ 6 %

LIRT

โอกาสทางการค้าและการลงทุนของไทยในปากีสถานและผลประโยชน์ของปากีสถานในไทย

โอกาสทางการค้าและการลงทุนของไทยในปากีสถาน
ด้านการค้า

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน ระหว่างไทยกับปากีสถานเป็นไปอย่างซบเซา มูลค่าการค้าไม่สูงมาก ทั้งที่ฝ่ายปากีสถานต้องการล้งซื้อสินค้าจากประเทศไทย สาเหตุส่วนหนึ่งน่าจะมาจากพ่อค้าและนักธุรกิจของทั้งสองประเทศกังวลความคุ้นเคยในการติดต่อบริการระหว่างกัน นอกจากนี้ ปัญหาอื่น ๆ เช่น ผู้ส่งออกไทยไม่มีความมั่นใจใน L/C ของธนาคารท้องถิ่น กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับทางเศรษฐกิจของปากีสถานที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา การลักลอบนำเข้าสินค้าอย่างผิดกฎหมายผ่านอู่พักสินค้าและตามชายแดนเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้ส่งออก-นำเข้าเสียเปรียบต้นทุนสินค้าจากภาษี ทำให้นักธุรกิจไทยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการดำเนินธุรกิจในประเทศนี้ กอปรกับภาวะเศรษฐกิจของทั้งสองฝ่ายที่อยู่ในภาวะดิ่งต่ำ ประชาชนขาดกำลังใจ เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชียและผลจากการ Sanction ทางเศรษฐกิจในกรณีของปากีสถาน ล้วนเป็นอุปสรรคให้ปริมาณการค้าระหว่างสองประเทศไม่สามารถขยายตัวได้อย่างที่คิด

ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา ไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้ามาโดยตลอด โดยสินค้าที่ปากีสถานนำเข้าจากไทยได้แก่ เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์ยาง เส้นใยประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติกและเหล็ก เครื่องปรับอากาศและชิ้นส่วน คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ สินค้าที่ไทยนำเข้าจากปากีสถานได้แก่ เส้นใยที่ใช้ในการทอ ด้ายทอผ้า ผ้าผืน เมล็ดพืชน้ำมัน หนังกุ้งและหนังฟอก โอกาสทางการส่งออกของไทยในสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก เสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ไฟฟ้า โดยเฉพาะตู้เย็น ตู้แช่และเครื่องปรับอากาศ มายังปากีสถานยังมีอยู่มาก เนื่องจากผู้ผลิตภายในประเทศยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการส่วนเกินในส่วนนี้ได้

ในการประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจระหว่างไทยกับปากีสถาน (Joint Economic Commission - JEC) ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16-17 มีนาคม 2542 ไทยได้เสนอให้ฝ่ายปากีสถานนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารสาธิต และสินค้าสิ่งทอ และจัดตั้งเครือข่ายการกระจายสินค้า (distribution network) เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำสินค้าไทยเข้าสู่ปากีสถาน ปากีสถานขอให้ไทยพิจารณาจัดทำการค้าในลักษณะ countertrade

ด้านการลงทุน

สถานะแวดล้อมทั้งการเมืองและเศรษฐกิจไม่เอื้ออำนวยให้เกิดการลงทุนระหว่างกัน ปริมาณการลงทุนจากต่างประเทศในปากีสถานลดลงอย่างมากนับตั้งแต่ปากีสถานทดลองอาวุธนิวเคลียร์เมื่อเดือนพฤษภาคม 2541 การขาดโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure) ปัญหาการคอร์รัปชัน นโยบายทางเศรษฐกิจที่ไม่ชัดเจนและขาดความต่อเนื่อง ความไม่เสถียรภาพทั้งด้าน

การเมืองและเศรษฐกิจ ความเสี่ยงของการเกิดสงครามในแคชเมียร์ เหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของต่างประเทศในปากีสถานทั้งสิ้น

ปริมาณการลงทุนระหว่างไทยกับปากีสถานโดยเฉพาะโครงการใหญ่ระดับชาติไม่มีเลย ส่วนหนึ่งเนื่องจากการติดขัดดำเนินการทางธุรกิจในปากีสถานต้องอาศัยช่องทางทางการเมือง ทำให้ความไม่แน่นอนสูงโดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล โครงการระดับชาติมักตกเป็นของบริษัทในเครือของผู้มีอำนาจทางการเมืองหรือบริษัทใหญ่ ๆ จากประเทศมุสลิม เช่น ตุรกี ซึ่งกำลังดำเนินการก่อสร้าง motorway สายอิสลามาบัต-เปชาวาร์ หรือประเทศที่มีมูลค่าการค้าขายกับปากีสถานที่ค่อนข้างสูง เช่น บริษัทของเกาหลี นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจของปากีสถานก็เช่นเดียวกับประเทศไทย การจัดทำโครงการขนาดใหญ่ก็ต้องอาศัยเงินกู้จากนอกประเทศอยู่มาก ความต่อเนื่องของโครงการจึงขึ้นอยู่กับแหล่งเงินทุน

ในการประชุม JEC ปากีสถานได้เสนอโครงการร่วมลงทุนกับภาครัฐบาลและเอกชนในสาขาการต่อเรือ การเกษตร โทรคมนาคม เครื่องใช้ไฟฟ้า ปิ๊ยะและชิ้นส่วนรถยนต์ และการท่องเที่ยว โดยไทยให้ความสนใจในการลงทุนในสาขาประมงน้ำลึก อุตสาหกรรมสิ่งทอ และอุตสาหกรรมอาหารทะเล อนึ่ง ไทยและปากีสถานยังไม่ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน

ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของปากีสถานในไทย

โดยที่ปากีสถานไม่สามารถพึ่งพิงการค้าและการลงทุนจากประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกันได้มากนัก เนื่องจากประเทศในเอเชียใต้ส่วนใหญ่มีกำลังซื้อต่ำ ความเป็นไปได้ที่จะไปลงทุนนอกประเทศแทบไม่มี ประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่สุดคืออินเดียก็มีข้อขัดแย้งระหว่างกัน การค้าและการลงทุนกับประเทศนอกภูมิภาคจึงมีความสำคัญ นอกเหนือจากภูมิภาคตะวันออกกลาง และยุโรปแล้ว เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็เป็นอีกภูมิภาคหนึ่งที่ปากีสถานให้ความสนใจไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภูมิภาคดังกล่าว

ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของปากีสถานในไทยคงอยู่กรอบของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนโดยรวม ซึ่งปัจจุบัน ประเทศอาเซียนที่มีความสำคัญใกล้ชิดกับปากีสถานได้แก่ มาเลเซีย (กำลังน้ำมัน เครื่องใช้ไฟฟ้า) อินโดนีเซีย (ข้าว) บรูไน (เงินช่วยเหลือ) ซึ่งเป็นประเทศมุสลิมด้วยกัน อย่างไรก็ตาม ปากีสถานมองว่าไทยจะเป็นตลาดให้การส่งออกสินค้าประเภทวัตถุดิบ โดยเฉพาะสิ่งทอซึ่งสามารถนำไปยังประเทศในอินโดจีนได้ด้วย เป็นแหล่งยางดิบและผลิตภัณฑ์ยางนำเข้าที่ราคาไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น นอกจากนี้ ยังมีศักยภาพที่จะลงทุนในปากีสถานในอุตสาหกรรมขนานกลางและขนาดย่อม เช่น ปะมง อาหารสำเร็จรูป

นอกจากนี้ ปากีสถานยังต้องการเสริมสนับสนุนของไทยในการเข้าเป็นสมาชิกวงกลมความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ เช่น BIMSTEC, ECOSOC ใน UN หรือแม้แต่ Dialogue Partnership ในกรอบ ASEAN ทั้งนี้ โดยมีประเด็นทางการเมืองเป็นวัตถุประสงค์แฝงแฝงควบคู่ไปด้วย

TSU

THAI STUDENT UNION

Islamabad-Pakistan,

Address: P. O. Box: 2054, Islamabad.

วันที่ 29 มกราคม 2545

จน ทป. 005-02

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการแก้ปัญหา

เรียน ท่านประธานคณะกรรมการบริหารการค้าต่างประเทศ

ถึงที่เนบมาด้วย 1. ปัญหาต่างๆของชมรมนักศึกษาไทย

2. ข้อมูลและกิจกรรมชมรมฯ

เนื่องด้วยทางประธานคณะกรรมการต่างประเทศพร้อมคณะได้มาเยือนประเทศปากีสถาน และทำ
ผู้ทักหาข้อพิจารณา พร้อมได้ให้เกียรติที่จะพบปะกับนักศึกษาไทย ของชมรมนักศึกษาไทย ณ กรุงอิสลาบัด
มีความรู้สึกถึงดีเป็นอย่างยิ่งในการพบปะกันและกันและในครั้งนี้ในการนี้ทางชมรมฯขอเสนอปัญหาที่เผชิญกับ
นักศึกษาไทยในปากีสถานพร้อมกับขอความอนุเคราะห์จากท่านในการหาทางออก และแก้ปัญหาทั้งระยะสั้นและ
ระยะยาว

ทางชมรมฯขออาพระคุณอย่างยิ่งในการรับข้อเสนอของชมรมนักศึกษาไทย และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะ
ให้ข้อเสนอทุกอย่างบรรลุเป้าหมายอย่างที่คาดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหาต่างๆ ของชาวมุสลิมศึกษาไทย ณ กรุงอิสตันบูล

1. 1000 N.O.C (NO OBJECTION CERTIFICATE).

๒. วัตถุประสงค์ของการเรียน

3. สถาบันพัฒนาเกษตรกรชนบทภาคอีสาน : กรุงเทพฯ

๔. การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ป้ายหน้า N.O.C 3

หลายสถาบันการศึกษาในต่างประเทศมีนักศึกษาต่างชาติโดยที่ไม่จำเป็นต้องมี N.O.C. และ
วีซ่านักเรียน พร้อมกันนั้น ทางรัฐบาลก็ปฏิเสธไม่ให้ข้มงวดในเรื่องนี้ ทำให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาศึกษาในป
กีสถาน โดยไม่ได้กังวลในเรื่อง N.O.C. และวีซ่านักเรียน

หลังจากที่เกิดเหตุการณ์วิกฤตการณ์ในภูมิภาคนี้ทำให้ทุกภาคส่วนต้องเปลี่ยนแปลง.ทางชมรมนักศึกษไทย ณ กรุงอิสตันบูลได้รวบรวมนักศึกษไทยซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันต่างๆ ว่า ทางสถาบันการศึกษาของตนต้องการให้นักศึกษาดำเนินการ เรื่อง N.O.C และวิชานักเรียน หลังจากนั้นรัฐบาลปารีสสามารถได้ประกาศมาตรการเพิ่มวงจรถ่ายโอนศึกษาต่างๆ แต่ยังไม่ N.O.C และวิชานักเรียน และได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาคำขาคาดำเนินการเรื่อง N.O.C และวิชานักเรียนให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมีนาคม 2545

ทางชมรมฯ ขอแสดงความกตัญญูจากท่านช่วยหาวิธีการที่จะให้นักศึกษาไทยสามารถได้รับ N.O.C และ
 ว่า นักเรียนภายในเวลาที่ได้กำหนดไว้

2. เรื่องการสมัครเรียน

นักศึกษาไทยที่จะมาศึกษาในประเทศปากีสถานต้องให้อยู่เรื่องผ่านสถานเอกอัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศไทยแล้วทางสถานเอกอัครราชทูตปากีสถานจะขึ้นเรื่องไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในปากีสถานคือกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย (เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ N.O.C) การดำเนินการเรื่อง N.O.C ต้องใช้เวลาพอสมควร

สิ่งที่เกิดขึ้นเปรียบกับผู้ที่ไปขึ้นเรือที่ท่าทาง สถานีเอกอัครราชทูตปากีสถานประจำประเทศไทยจะไม่ค่อย
รับเรื่อง ถ้าเรือแล้วจะขึ้นเรือไปขึ้นท่าแห่งแรกต่อไปข้างหน้า ทางรายได้ของเรือเป็นปี ทำให้เสียเวลาการเรียน

ทางกรมฯ ได้ระบอความต็ดเห็นขมพำนและคณะวิชาการขึ้นเรื่องสมัครเรียนที่สถาบันเอกคัศร ราชูปถากั
สถานประจำประเทศไทยให้ไว้ร่ำขึ้น เพื่อกัที่จะ ไม่ให้เสียเวลา การเรียน

3.งบประมาณกิจกรรมชมรมรักถิ่นไทย ณ กรุงเทพมหานคร

ชมรมนักศึกษไทย ณ กรุงอิสลาม ก็นับว่าเป็นศูนย์รวมความเป็นหนึ่งของนักศึกษาไทย และยังเป็น
ศูนย์ด้านความช่วยเหลือให้กับนักศึกษาไทยที่จะมาติดต่อกับสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอิสลามอีกด้วย ทาง
ชมรมต้องใช้งบประมาณในการบริหารงานในความเป็นศูนย์กลาง

ไม่ทราบว่าจะจบประมาณปี 2545 ของขงมมนักศึกษาไทย ณ กรุงอิสตันบูล ผ่านการอนุมัติจากรัฐบาลไทยหรือไม่ ทรงขมรมหาใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านประธานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศสมมติคณะช่วย

ติดต่อนงบประมาณดังกล่าว เพราะทางชมรมฯ ได้ยื่นเรื่องของบประมาณปี 2454 ผ่านสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอิสตันบูลมาแล้ว

4. งบประมาณที่ทำทางชมรมฯ

ตามหนังสือเลขที่ จน.จป.ที่ 29/01 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2454 ชมรมนักศึกษไทย ณ กรุงอิสตันบูลได้ยื่นเรื่องของบประมาณจากรัฐบาลไทย สำหรับเช่าที่ทำการชมรมฯ ผ่านสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงอิสตันบูล

ทางชมรมฯ ยังไม่ทราบว่างบประมาณดังกล่าวได้รับการพิจารณาแล้วหรือยัง เพราะทางชมรมฯ ไม่มีความประสงค์อย่างยิ่งที่จะให้มีที่ทำการชมรมฯ ซึ่งที่ผ่านมาทางชมรมฯ ได้ใช้หอพักนักศึกษามหาวิทยาลัยอิสตันบูลมาอาศัยเป็นที่ทำการชั่วคราว ทางมหาวิทยาลัยอิสตันบูลมีกำหนดที่จะย้ายไปอยู่ที่วิทยาเขตใหม่ในเดือนกุมภาพันธ์ 2455 ทำให้ทางชมรมฯ ขาดที่ทำการ และสถานที่ประสมงานระหว่างใกล้เข้ามาไทย

ทางชมรมฯ ขอควมอนุเคราะห์จากท่านและคณะช่วยติดตามงบประมาณดังกล่าวด้วย

โทรเลข

วันที่ 6 - ธ.ค. 2544

หน้าที่ 1 ของ 6 หน้า

บันทึกกองวิทยุโทรเลข

ระบบสื่อสาร : โทรสาร วิทยุสื่อสาร BBS E-Mail

เลขที่ทั่วไป

ความเร่งด่วน : ด่วน ด่วนมาก ด่วนที่สุด

รับวันที่

จาก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบัด

จ่าย 1202, 1302

ถึง กระทรวงการต่างประเทศ

สำเนา 0100, 0200,

0206, 0700, 1203,

ที่ ISB 349 /2544

เรื่อง นโยบายใหม่สำหรับร.ต.ต่างชาติที่จะมาศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนา (Madaris)

อนุสนธิโทรเลขสองทศ ที่ 345/2544 ล.ว. 3 ธ.ค. 44 รายงานเกี่ยวกับนโยบายในด้านต่าง ๆ ของปากีสถาน และในด้านที่เกี่ยวกับการดำเนินการกับกลุ่มพรรคการเมืองและกลุ่มหัวรุนแรงด้านศาสนา (ซึ่งเคลื่อนไหวผ่านโรงเรียนสอนศาสนาในการชุมนุมประท้วงนโยบายของร.ต.ปากีสถาน และบางพรรคส่งนักเรียนที่ศึกษาด้านศาสนาไปร่วมทำสงครามกับทาลีบันด้วย) นั้น

รายงานข่าวแจ้งว่า เมื่อวันที่ (5 ธ.ค. 44) ร.ต.ปากีสถานได้ค้นพบนโยบายเกี่ยวกับการรับนักศึกษาต่างชาติที่จะมาศึกษาในร.ต. สอนศาสนาซึ่งมีอยู่กว่า 20,000 แห่งในปากีสถานใหม่ โดยนักศึกษาต่างชาติจะต้องแสดง NOC (No Objection Certificate) ที่ได้รับจากต่างประเทศของตน ในการนี้ จะไม่อนุญาตให้ร.ต. รับนักศึกษาที่มาจากพ.ท.มุสลิม สำหรับนักศึกษาที่มาจากพ.ท.ที่ไม่ใช่พ.ท.มุสลิม ภา.จะตรวจสอบประวัติอย่างละเอียดก่อนรับให้เข้าเรียน ร.ต.สอนศาสนาจะไม่สามารถรับนักศึกษาเข้าเรียนได้โดยตรงอีกต่อไป นอกจากนี้ ภา.ได้สั่งการไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้จัดการจ่ายเงินชดเชยให้แก่ร.ต. สอนศาสนาที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกับทางการด้วย

นโยบายดังกล่าวข้างต้น เป็นการตัดสินใจจากที่ประชุมระดับอาวุโสที่มีพัน.มุฮารรีฟเป็นประธาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายจำกัดบทบาทความเคลื่อนไหวของกลุ่มหัวรุนแรงทางศาสนาที่มีนโยบายต่อต้านรัฐบาล รายละเอียดดังปรากฏในสำเนาข่าวดีที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ในการนี้ ใครขอความกรุณากระทรวงฯ แจ้งศค.ปต. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบด้วย จักขอบคุณมาก

มีไว้เพื่อ
๓๑ ธ.ค. ๒๕๔๔

Legislative Institutional Reform Commission

๒๕๔๔
๒๕๔๔
๒๕๔๔

เรื่อง 'บ้านแก้ว' แยกประเภทนคร.ในป่าท้าย

จากการฝึกและทบทวนวิชาการต่าง ประเทศ วุฒิสภา ได้ไปเยือนประเทศไต้หวัน และได้รับทราบ ว่า รัฐสภาไต้หวันกำลังหาทางสร้างศูนย์ถาวรไว้ที่ฝั่งตะวันออกของเกาะ

ความคืบหน้าการช่วยเหลือนักเขียนไทย กลุ่มดังกล่าวนี้ เมื่อเวลา 11.00 น. วันที่ 4 พ.พ. นายรัฐกิจ มานะทัต โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ และนายสนั่นชาติ เทพหัสดิน ณ อยุธยา อธิบดีกรมเอเชียใต้และตะวันออกเฉียงใต้ร่วมกันแถลงว่า นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย รว.ต่าง ประเทศกำลังให้หมายสนับสนุนชาติช่วยเหลือกบฏราชทูต ปกีสถานาประจำประเทศไทยมาหรือถึงมาครการช่วยเหลือนักเขียนไทย และต้องการทราบความชัดเจนของกฎระเบียบที่พลเอกเปรม วัชราราชประกาศว่ามีลักษณะอย่างไร และต้องการให้รัฐบาลไทยออกใบรับรองให้แก่นักเขียนหรือไม่ พร้อมกันนี้ได้สั่งการให้นายศักดิ์สิทธิ์ ศรีสอน เอกอัครราชทูตไทยประจำปารีสสถานเอื้อเฟื้อประชุม นักเขียนไทยซึ่งมาขึ้นบัญชีในช่วงเหตุการณ์ 11 ก.ย. ๒๕๔๔ จำนวน 200 คน เพื่อสอบถามข้อมูลของนักเขียนไทยทำงานว่ามีจำนวนเท่าใดกันแน่

โฆษกกระทรวงการต่างประเทศกล่าวอีกว่า รว.ต่างประเทศยังได้สั่งเอกอัครราชทูตไทยไปหาหารือกับกระทรวงการต่างประเทศสภาไต้หวันถึงรายละเอียดของ ใบ เอ็น ไอ ซี และต้องเสร็จสิ้นก่อนวันที่ ๒๘ มิ.ค. เพราะเป็นวันสุดท้ายที่ทันพลเอกเปรมฯให้เซ็นชื่อไว้

ด้านนายสนั่น กล่าวว่า คนที่ไม่ได้ติดถาวรตกเป็นอาชญากรดังกล่าว เพราะประเทศไทยกับไต้หวัน ไม่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมายาวนาน กระทรวงฯจึงมีมติที่ส.น.ได้มอบหมายให้เอกอัครราชทูตไปให้สถานประจำประเทศไทย ฝ่ายสาธารณฯ พ.ด.ท.ภักดี ณ นคร ไปเยือนผู้เกี่ยวข้องด้วยในวันที่ ๕ ก.พ. นี้ ตนจะติดต่อ

ให้ทางรัฐบาลไต้หวันต้องการการออกเอกสาร

“ผมเห็นว่าคนไทยได้เคยไปไต้หวันเพื่อเรียนฟรี มีการสอน ภาษา จีน ไปไต้หวันเรียนฟรีมาหลายหมื่นปีไปเรียน สมัยนี้เรียกว่า ไต้หวันเรียนฟรีไปศึกษาวิชาต่อกรวิจัย แต่สำหรับเรื่องนี้จะพิจารณาการต่างประเทศจะเชิญและกรรมกรคนกลางที่สถานแห่งประเทศไทยและกระทรวงมหาดไทยประชุมหาทางแก้ปัญหาต่อไป” อธิบดีกรมเอเชียใต้กล่าวและที่ว่า เรื่องนี้ไม่ควรรอขึ้นเป็นปัญหาระดับชาติ เพราะการเข้าเมืองผิดกฎหมายอาจปรับได้แค่หัวละ 2,000 บาท สถานทูตไทยสามารถออกเงินให้ไปก่อน แต่อย่าวิ่งไล่ตาม ต้องตรวจสอบให้ชัดเจน นักศึกษาไทยที่ผิดกฎหมายอะไรบ้าง ผู้สื่อข่าวถามว่า ท่านนักศึกษไทยไม่พอใจในไต้หวัน ไช้ ให้ถูกต้องตั้งแต่แรก ทางต้นเหตุคือมหาวิทยาลัยไทยปล่อยออกไป เอ็น ไอ ซี ใช้คำจำกัดความที่ไม่ไรบารบจริง อย่างไรก็ตาม นักศึกษาชาวอินโดนีเซียคนหนึ่ง มีนามว่า จู๊ด มีเพียงเมืองผิดกฎหมาย ปัญหาของเขเป็นอาชญากรหรือไม่

หลังจากข่าวกระทรวงการต่างประเทศเปิดเผยว่า เมื่อตรวจสอบเอกสารของนักเขียนที่ติดปารีสสถานแล้วสามารถออกใบเอ็น ไอ ซี กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นพวกเข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย ขณะนี้ไป เอ็น ไอ ซี ถูกสั่ง กลุ่มต่อมาเป็นพวกเข้าเมืองผิดกฎหมายที่เข้ามาแล้วไปไต้หวันไปไต้หวัน เอ็น ไอ ซี ส่วนกลุ่มสุดท้าย เป็นพวกที่เอกราชทำผิดกฎหมายในประเทศใดก่อนแล้วมาเข้าเมือง เอ็น ไอ ซี ปกติส.น. ส่วนใหญ่เป็นผู้ก่อการร้ายตามชายแดนไทย-พม่าเช่น กลุ่มที่ไม่ได้ติดถาวรคนกลุ่มนี้ขอความช่วยเหลือจากจีน กลุ่มนี้ไม่ติดถาวรคนกลุ่มนี้ขอความช่วยเหลือจากจีน ดังนั้นกลุ่มนี้ขอความช่วยเหลือจากจีน เพราะบางคนที่ได้กระทำความผิดไปไต้หวัน ไช้ เป็นคนมาทำบุญบุญประจำรัฐไทย จึงน่าจะต้องการให้ไต้หวันช่วยเหลือไม่ให้กระทำความผิด

[illegible]

นศ.บ้างก็ฯ

1. 1 ต่อจากหน้า ๑

คืองานวิจัยด้านที่กองทัพไทยไปเรียนก่อน ระหว่างนั้นก็ศึกษาเพื่อใช้ประกอบการวิจัย แต่เป็นไปอย่างของ "มะกัน" ที่ใช้เทคนิคด้านยุทธวิธี เลยมีงบประมาณวิจัยเรียนอยู่ต่างประเทศด้วยกับหลายบริษัทชั้นนำ แต่พอได้ส่วนแบ่งเพราะเรื่องหลายสาเหตุจนกว่าจะจัดการตามวิธีไทยๆ ก็โดนคนไทยในภาคีตลาดเอาหัวร่วม แล้วยังไปแสวงหาความดีกัน ส่วน "ทิพย์" ไปเยือนอินเดีย-ทางมีส่วนให้ "ภูษารัตน์" น้อยใจ ส่วน "สุวิทย์" ยังไม่รู้ว่าต้องเกิดขึ้นความล้มเหลวแต่ก็ถือว่างานค่อนข้างสบายๆ ไปเยือน

[illegible]

● ความจำเป็น เมื่อวันที 3 ก.พ. นาย
สุรเกียรติ์ เสถียรไทย รมว.ต่างประเทศ เปิดเสวนา
คนยังไม่ได้รับรางวัลก็ยังมีขอเวลาตรวจสอบ

สะเม็ดยกตะบัน คิดว่าคงไม่มีปัญหาอะไร ด้จากทูลอย่าง
ที่ถูกต้องจนมากจนหาย รัฐบาลเห็นดีก็ให้รางวัลบรรดา
นักศึกษานี้เหล่านั้น แต่ที่เห็นความผิดปกติโดยอ้อมพร
นั้น มีลักษณะที่ผิดปกติเรื่องเอกสาร มีเพียงบาง
คนที่มีใบรายชื่อแต่ไม่มีใบส่งงานอีกต่าง ๆ และ
ร้องขอกลับประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลสันติคิดที่จะดำเนิน
การไป อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ทางวิชาการยัง
คงจะเกิดขึ้นต่อไปและมีประโยชน์ เพราะกำลังสนับสนุน
อยู่ภายใต้สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทางไปเยือน
และ รวมรวมถึงของภาคีสถาบันที่เป็นเพื่อนเก่ากับเรา
ปัญหานี้จะจบความปลอดซึ่งไม่มี ที่ดินของชาว
ไทย

ส่วนคนที่ถูกรังแกนั้น บ่อย ๆ ส่วนราชการสังคมสงเคราะห์จะคอยติดตามการวางตัวในประเทศนั้น

หนึ่งในบรรดาวิธีการต่างประหลาดที่ เกิดขึ้นว่า นักศึกษาที่ไปทางเมืองและซอร์ ปากีสถาน เป็นลูกศิษย์ของนางสาว ๒๐. คน และคนที่มักมีคนเหล่านี้เป็นเล่ห์เหลี่ยมไปเรื่อยที่ปากีสถาน เนื่องจากที่นี่สอนเฉพาะและวิชาการสมัยใหม่ด้วยอาภากรแห่งนั้นกล่าวอีกจุด แลแต่ต่างจากการศึกษาในมาเลเซียซึ่งถือว่าดีที่สอนด้วยภาษาอาหรับแต่ที่ของอย่างเดียวกัน และเพราะว่าการเดินทางไปตุรกีที่ผู้คิดจะถนัดกับปากีสถาน เมื่อสภาพที่ทันสมัยได้มีโรงอาหารเกิดขึ้น ของต่างประเทศปากีสถาน และแห่งถูกคิดค้นคิดของไปประเภชและซอร์ ที่สองประเทศที่กล่าวถึงว่าพลเรือนที่เข้ามาที่ประเทศนี้

ศ.วนรวิชาติ กล่าวอีกว่า กระทรวงการต่างประเทศของไทย ต้องเชิญทูตปารีสเข้ามาหารือเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับแขกคนสำคัญ เพราะนักศึกษานานาชาติไม่ใช่ผู้ถือกรรไกรร้ายข่าสัปดาห์เดียวตามคติความเชื่อเรื่องร้าย เป็นจึงต้องสถานทูตไทยไปประสานงานพร้อมขอหมายรับรองจากหน่วยงานประมุขให้ กับนักศึกษาก่อน แล้วตัวแทนรัฐบาลต้องมาเจรจากันก่อน หากคณะกรรมการจัดการต่างประเทศ จะหาหนังสือไปยังสถานทูตปารีสสถานอื่นๆ หนึ่งหนึ่งเพื่อไปปากีสถานเห็นแก่ความสัมพันธ์อันดีระหว่างสองประเทศให้เป็นที่มาแห่งการไปศึกษา

เมื่อถามว่า ความสัมพันธ์ระหว่างวาฮินเดย กับปักษีสถานกำลังมีปัญหามาแต่ครั้งผู้รับรัฐบาลไทยเลือกให้เป็นอินทรีทอง จะทำให้ความสัมพันธ์กับปักษีสถานเป็นฉากเงาหรือไม่ นายพิศณุตติยธรรมรับว่า จุดนี้อาจมีปัญหาก็ได้เช่นกัน เพราะรัฐบาลปักษีสถานอาจขอยกย่อง ดังนั้นกระทรวงจึงรีบทำความเข้าใจกัน การออกหนังสือรับรองเชยอน วรีให้ไปศึกษาต่อ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ไม่ใช่กระทรวงศึกษาธิการ แต่ตัวปัญหาอยู่ตรงการเกี่ยวข้องกับพลวาช่า ทำให้องค์กรรักษาศักดิ์ศรีไม่ยอมรับเรื่องเป็นเอกฉันท์ ๑ เดือน ที่ยังไม่ได้พบหนังสือรับรอง เพราะต้องมีการตรวจสอบรายละเอียดอีกครั้ง พอหนังสือรับรองยังไม่ได้ แสดงความพยายามกำลังจะเกิดภาคเรียนแล้ว เด็ก ๆ ก็ต้องไปทำวีซ่า รับรองมหาวิทยาลัยเพื่อจะไปศึกษาต่อ และเมื่อได้ใบรับรองแล้วก็จะไปแจ้งเปลี่ยนวีซ่า เป็นวีซ่ากับศึกษาธิการด้วย เมื่อจบการศึกษาแล้วกลับลงใต้

นายพิรุณคิดค้น กล้าต่อว่าไปว่า ไปสู่ชาติที่เกิด
ขึ้นแล้วรับร่ำหนักสอไปไม่จบไม่มัย แต่เข้าในวิทยาลัยฯ
จะต่อต่อให้ เพราะทางเขาจะไปไกลจนกว่าจะเข้า
ผู้ที่ไม่มีหนังสือเรียนจึงรับเข้าให้ทุกคน ห้ามออก
จากบ้าน มีเงินเป็นเงินชุดเงินฝากไว้กับพ่อค้าคนขาย
ไปมาขายแล้วส่ง นายจากเขาไปเป็นเรือกลการเมืองเขา
แล้ว ยังเป็นบริษัทให้สร้างเรือมาทำกับจีนมีรูปขอ
ประเพณีตามบ้านให้ไปรับนักศึกษามาจากต่าง เพราะ
ใช้เงินเป็นเงินตามแต่ผู้คิดผู้รับเงินนี้ ไปให้ศึกษา
ไปไปให้เข้าเรียนกับเขาแล้วออกให้ เขามาเป็นนัก

ขณะที่ นายอุทัย พลชัย ณ.ส.ร.ส.ว.ส. ๖
 นี้เป็นกรรมการการต่างประเทศ กล่าวไว้ว่า
 ขณะนี้ที่นักธุรกิจไทยอยู่ในต่างประเทศถูกชะ
 หารด้วยหนี้สินจากต่างประเทศเยอะมาก อยู่แห่ง
 ไปช่วยกัน ที่รัฐต้องไปเจรจากับต่างประเทศ
 ให้มันตกลงเหมือน เพราะเป็นเพื่อนบ้านเรา มี
 ฉะนั้นถ้าไปฟ้องร้องไปว่า เป็นหนี้ ข้ามระบบ
 ข้ามพรมแดนเป็นหนี้สินจากการค้าขาย อันนี้
 ขอบพระคุณเป็นอันดีคือคนเหล่านี้เขาไปเรียนเพื่อ
 มาช่วยงานบ้านเกิดไปพัฒนาประเทศต่อไป

ด้วย นายสุรราชานุติพันธุ์ อุยงษ์ ส.ส.ยะลา
พรรคความหวังใหม่ ในฐานะนายกสมาคมศิษย์เก่า
สถานศึกษาในภาคใต้ กล่าวว่า ยังไม่ทราบรายชื่อ

ธรมสวัสดิ์รัฐบาลฯ!
เมื่อนช่วยนศ. ปากีฯ
'สธเกียรติ'อ้างไม่ร

ค้ำยันค้ำปากีสถานไว้อธิบายให้เรารู้
ปัญหา ซึ่งกระทรวงมหาดไทยออกใบรับ
รองคำชี้แจง ทำให้บางคน ♦ *อ่านต่อหน้า 2*

[illegible][illegible][illegible]

In der Folge wurde die bisherige Struktur der
 deutschen Chemie, die sich vornehmlich auf
 akademische Ausbildung und Forschung
 konzentrierte, grundlegend reformiert. Die
 chemische Industrie wurde als ein zentraler
 Akteur in der chemischen Wertschöpfungskette
 etabliert. Die chemische Industrie wurde
 als ein zentraler Akteur in der chemischen
 Wertschöpfungskette etabliert. Die chemische
 Industrie wurde als ein zentraler Akteur in der
 chemischen Wertschöpfungskette etabliert.

รัฐสภา
ที่ กรุงเทพมหานคร

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

ไปรษณีย์ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง ขอให้พิจารณาเพิ่มความสำคัญในด้านนโยบายความสัมพันธ์ ระหว่างไทย - ปากีสถาน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รูปผลการเดินทางไปเยือนสาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติตั้ง คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ ขึ้นพิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภา แล้วรายงานต่อสภา ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาเห็นว่า ในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศเรื่องหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งก็คือ ความร่วมมือระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ ประกอบกับ ในช่วงเวลาที่ผ่านมา คณะกรรมาธิการการต่างประเทศ ได้เดินทางไปเยือนและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ณ สาธารณรัฐอิสลามปากีสถาน ทำให้ได้ทราบข้อ มูลต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ขอเสนอความเห็น ว่า รัฐบาลควรให้ความสำคัญในด้านนโยบายความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคี ระหว่างไทย - ปากีสถาน เพิ่มขึ้น อีกทั้งการประสานความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ การให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัย นอกจากนี้ แนวทางการชงขอหนังสือยืนยันไทยในการขอรับใบ NOC (No Objection Certificate) ดังเอกสารตามแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากพบผลเป็นประการใด ขอให้โปรดแจ้งไปยัง คณะกรรมาธิการต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง อนึ่ง คณะกรรมาธิการได้มีหนังสือกราบเรียน ทนาย นายกรัฐมนตรี ดังแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกรศักดิ์ หุณหะวัง)

ประธานคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๓

Legislative Institutional Repository of Thailand

โทร. ๐ ๒๒๕๔ ๑๕๗๒, ๐ ๒๒๕๔ ๑๖๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๑๕๗๒

บันทึกการประชุมร่วมกัน

ระหว่างสมาชิกวุฒิสภา ผู้แทนจากคณะกรรมการข้าราชการวุฒิสภา

กับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยและเลขาธิการคณะกรรมการการต่างประเทศ

ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ณ กระทรวงการต่างประเทศ ถนนวิภาวดี

ผู้เข้าร่วมประชุม

คณะกรรมการข้าราชการวุฒิสภา คือ

๑. นายเปรมศักดิ์ ชูเนทวัน	ประธานกรรมการการต่างประเทศ
๒. คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช	รองประธานกรรมการการต่างประเทศ
๓. นางเพ็ญศักดิ์ จักะจินดา	รองประธานกรรมการการต่างประเทศ
๔. นายนิคม เทวาทิตโตโสภณ	รองประธานกรรมการการต่างประเทศ
๕. นายเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	ประธานกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
๖. นางเตือนใจ ดีเทศน์	รองประธานกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
๗. นายแพทย์นิรันดร์ พิทักษ์วัชระ	โฆษกกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน
๘. นายพงษ์ เสงี่ยม	ประธานกรรมการการศึกษาคำสอนและศิลปวัฒนธรรม
๙. แพทย์หญิงมาลินี สุขเวชชวรกิจ	ประธานกรรมการการสาธารณสุข
๑๐. นายเปรมินทร์ ไกรจิตต์	กรรมการการทหาร
๑๑. นางมาลีวัชรินทร์ แก้วกำ	กรรมการการสตรีเยาวชนและผู้สูงอายุ

กระทรวงการต่างประเทศ

๑. นายสุวชัยรัตน์ เติมยงไทย	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๒. นายชัชวาล บุญผด	ปลัดกระทรวง
๓. นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน	ที่ปรึกษาและอธิบดีปลัดกระทรวง
๔. นางจตุพร นวกะกิจวรา	เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
๕. นายเกษมณี กาญจนบุญชู	รองปลัดกระทรวง
๖. นายอนันต์ ดวงรัตน์	อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
๗. นายสนธิรัตน์ เทพพิทักษ์ ณ นคร	อธิบดีกรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
๘. นายรัฐกิจ มานะพิศ	อธิบดีกรมสารนิเทศ
๙. นายพิบูลศักดิ์ ชลาวัณย์	อธิบดีกรมการกงสุล
๑๐. นางจิตติภา เป็นทอง	เลขาธิการสหประชาชาติประจำกระทรวง

เริ่มประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กล่าวต้อนรับสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นตัวแทนจากคณะกรรมาธิการต่างๆ ของวุฒิสภา และกล่าวเปิดการประชุมเพื่อหารือร่วมกันในประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการต่างประเทศในปัจจุบัน โดยพบผลการศึกษาได้ ดังนี้

๑. นโยบายต่างประเทศของไทยในภูมิภาคเอเชีย

รัฐมนตรีได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบถึงการดำเนินนโยบายตามแนวคิดที่เรียกว่า ความร่วมมือเอเชีย (Asia Cooperation Dialogue หรือ ACD) ที่รัฐบาลได้แถลงต่อรัฐสภาเมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ และนโยบายของประเทศไทยต่างๆ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการเชื่อมความสัมพันธ์กับภายในประเทศ เอเชียด้วยกัน โดยประเทศไทยได้เสนอให้มีการริเริ่มการสร้างความร่วมมือแบบเปิดกว้างระหว่างอนุภูมิภาค คือ กลุ่มเอเชียตะวันออก กลุ่มประเทศในเอเชียใต้ และกลุ่มประเทศเอเชียตะวันตก (ตะวันออกกลาง) จากที่เดิมเคยมีกรอบความร่วมมืออยู่ 2 ระดับ คือระดับภายในอนุภูมิภาค และระดับภูมิภาคต่อภูมิภาค เช่น ASLM (เอเชียและยุโรป) หรือ Fast Asia and Latin America Cooperation Framework หรือ EALAF (เอเชียและลาตินอเมริกา)

ทั้งนี้ ประเทศไทยเคยรับบทบาทสำคัญในการริเริ่มให้มีการประชุมความร่วมมือในระดับต่างๆ เช่น ASEAN มาแล้ว และมีสภาพทางภูมิศาสตร์และสังคม ที่เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางที่เชื่อมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

๒. ความสัมพันธ์ไทย-ปากีสถานและเอเชียใต้

ที่ประชุมได้หารือถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยและปากีสถาน ซึ่งคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้มีข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะดังที่ระบุในเอกสารสรุปการเห็นพ้องที่สถานของคณะกรรมาธิการ เมื่อ ๒๕ มกราคม ถึง ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ที่ได้นำเสนอรัฐมนตรีแล้ว โดยที่ประเด็นสำคัญดังนี้

๒.๑ ปัญหาเรื่อง NOC ของนักเรียนไทย ซึ่งทางรัฐบาลปากีสถานแจ้งการเกณฑ์รางวัลจากรัฐบาลไทยที่รับรองจุดประสงค์ในการไปศึกษาของนักเรียน NOC (No Objection Certificate) ภายในวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๖ ทางคณะกรรมการได้แจ้งว่า จากทางหาหรือที่รัฐมนตรีต่างประเทศของปากีสถานและสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบาดและ มีความเห็นพ้องว่านอกจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยออกเอกสารให้แก่นักเรียนไทยแล้ว ควรขอให้ทางรัฐบาลปากีสถานประกาศรับรองให้สถาบันการศึกษาที่ไร้ใบหนังสือของคณะกรรมการช่วยและขอให้สถานนันทนาการออกเอกสารอนุญาตเข้าเมือง (visa) ให้กับนักเรียนด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากทางฝ่ายบริหารระดับสูงของปากีสถานได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาที่ทันสมัยมาก ซึ่งจะเป็นโอกาสทางการศึกษาที่ดีสำหรับนักเรียนไทยต่อไปด้วย

ก่อนจะยอมให้ใช้ได้ ให้แจ้งว่าการออกเอกสาร NOC มี ๒ ขั้นตอน คือ ๑) การรับรองจากกระทรวงมหาดไทย และ ๒) การอนุมัติจากกระทรวงมหาดไทยของปากีสถาน ในขณะที่กระทรวงมหาดไทยของปากีสถานมีมติ เห็นชอบให้ปากีสถานไทย จำนวน 141 คน

อย่างไรก็ดี ที่ประชุมเห็นพ้องว่า ควรประสานงานอย่างเร่งด่วนกับกระทรวงการต่างประเทศของปากีสถานด้วยในเรื่องระยะเวลาการออกวีซ่าให้นักเรียนที่ต้องการไปศึกษาในสถาบันที่ได้รับการรับรองด้วย

๒.๓ การช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและพื่นฟูบูรณะอัฟกานิสถาน กรรมการได้แจ้งว่าทาง UNHCR กำลังหาความช่วยเหลืออย่างมากจากองค์กรพัฒนาเอกชนจากนานาประเทศ ที่อาสาไปดูแลผู้ลี้ภัยที่เนเธอร์แลนด์ ที่มีถึง 48 % และเด็ก ในเรื่องสุขอนามัย การวางแผนครอบครัว การศึกษา และการฝึกอบรมเพื่อการกลับไปได้ทรงชีวิตในอัฟกานิสถานต่อไป ซึ่งเป็นวิถีการช่วยเหลือที่มีผลนำภาพพจน์ที่ดีของประเทศด้วย ซึ่งมีตัวอย่างขององค์กรจาก มาเลเซีย ไอร์แลนด์ และจีน อีกทั้งการบริจาคเงินช่วยเหลือเพียงอย่างเดียวอาจตรวจสอบได้ยากว่าเงินนั้นได้เข้าไปช่วยเหลือในด้านใดบ้าง

๒.๓ การประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ (Joint Economic Commission หรือ JEC) ในสถานการณ์ปัจจุบันมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเข้าร่วมฟื้นฟูอัฟกานิสถานที่ได้รับเงินทุนช่วยเหลือจำนวนมาก ไทยจึงควรร่วมมือกับปากีสถานทั้งในภาครัฐและเอกชนในการลงทุนในอัฟกานิสถาน อีกทั้งไทยควรเพิ่มเงินทุนในการจัดประชุมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ เมื่อปี ๒๐๑๕ แต่เนื่องจากทางรัฐบาลไทยมีปัญหาด้านโครงสร้างขององค์การประชุม ดังนั้นว่าผู้เข้าร่วมประชุมระดับสูงที่สุดต้องเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไทยจึงต้องอาศัยการประสานการไป เพื่อแต่งตั้งผู้แทนในการประชุมต่อไป

รัฐมนตรีได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสองประเทศที่มีมาในเวลานาน และได้มีการเยือนเยือนและพบปะระหว่างรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีวัดลังและรัฐมนตรีต่างประเทศของหลายครั้ง ทั้งนี้ รัฐมนตรีได้ดำเนินการและการไปเยือนปากีสถานอย่างเป็นทางการในวันที่ ๒ มีนาคม และ ๕

๓ กองทุนน้ำไม่แข็งขัน

ที่ประชุมได้หารือเรื่องร่างสัญญาจัดตั้งกองทุนน้ำไม่แข็งขันซึ่งรัฐบาลไทยจะจัดตั้งขึ้นตามเงื่อนไขการขอผ่อนปรนเงินกู้จากรัฐบาลสหรัฐหนึ่ง แต่เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้อย่างเต็มที่ต่อไปในร่วมกับประเทศไทย โดยอาจนำโดยหน่วยงานเอกชนต่างชาติสามารถเข้าถึงทรัพยากรในปากีสถานได้ทั้งประเทศ และอาจนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในอุตสาหกรรมน้ำ

นายพงษ์ เล่งอี สมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานครและประธานคณะกรรมการศึกษาศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ในฐานะที่เขาดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมป่าไม้ ได้แสดงความห่วงใยถึงแนวคิดในการปลูกป่าที่เป็นการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพด้วย และเห็นด้วยเป็นอย่างมากในการปลูกป่า

โครงการสามเหลี่ยมมรกต

คณะกรรมการการดำรงฯ ของวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาในพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานีได้แสดง ความกังวลและขอพิทักษ์เกี่ยวกับโครงการสนามกอล์ฟสามเหลี่ยมมรกต ที่ทางคณะรัฐมนตรีได้ พิจารณาในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ให้รวมโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสามเหลี่ยมมรกต ขอบนา ที่ระบุงจะนิยามรักษาสนามกอล์ฟและสถานันทนาการ เข้าเป็นโครงการในกรอบความร่วมมือ สามเหลี่ยมมรกตระหว่างไทย ลาว และกัมพูชา ซึ่งขัดกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวที่ตีพิมพ์พัฒนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยตั้งข้อสังเกต เกี่ยวกับพื้นที่ดังกล่าวว่าไม่เหมาะสมในการสร้างเป็น สนามกอล์ฟกลางแจ้ง ด้วยเหตุผลต่างๆ ดังนี้

๑) เขตป่าอนุรักษ์ลุ่มน้ำชั้นหนึ่ง นายเผอ เล่งอี ประธานคณะกรรมการการศึกษาฯ ขอให้รัฐบาล ควรพิจารณาโครงการนี้ด้วยความรอบคอบเพราะอุทยานแห่งชาติภูจองนายอยเป็นป่าต้นน้ำ ประเภท A1 ที่เป็นเขตอนุรักษ์ชั้นหนึ่ง การนำอุทยานแห่งชาติไปทำสนามกอล์ฟเป็นการผิดหลักการของการจัด การอุทยานแห่งชาติ ทั้งนี้ไทยเป็นสมาชิกของสหภาพระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2504 ภายใต้อาณัติของประเทศไทยต้องจัดการอุทยานด้วยความระมัดระวัง

๒) เขตต้นบ้นน้ำไม่เหมาะที่จะสร้างเป็นสนามกอล์ฟ นายปราโมทย์ ไผ่กสิ์ คดีคดีที่ดินร.ล ประทานกับชกาว บริเวณนี้เป็นต้นน้ำไม่มีน้ำใช้ต้องสูบน้ำขึ้นไป หากสร้างสนามกอล์ฟจะต้องใช้ทุน มหาศาล

๓) ผลกระทบต่อการใช้น้ำทั้งสองฝั่งและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทางรัฐบาลลาวมีนโยบายเพิ่มงวดด้านสิ่งแวดล้อมมาก จึงไม่น่าจะเห็นด้วย

๔) ความปลอดภัย พื้นที่นี้มีกับระเบิดมาก ที่จะต้องใช้งบประมาณและบุคลากรจำนวนมาก โดยที่ ปัจจุบันจมนายงานหน่วยงานกับระเบิด แสดงให้เห็นได้ชัดว่าไม่มีศักยภาพที่จะดำเนินการได้

๕) ขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางที่จะเข้ามาจากทางกัมพูชาและลาวก็ไม่มี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเข้าไปอาจทำได้ โดยถนนในเชิงมีอยู่แล้วในบริเวณนั้นและที่อาจเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต แต่มีการประชาสัมพันธ์ใช้น้ำ โดยไม่ชี้แจงรายละเอียดกว้างถูกคิดให้ประชาชนในจังหวัดอุบลราชธานีแล้ว

รัฐมนตรีได้แจ้งว่าสมเด็จพระนเรน นายกรัฐมนตรีกับพูชาได้พูดกับนักการฯ โดยได้นำเรื่องนี้ไป พูดยในที่ประชุมอาเซียนครั้งสุดท้าย แต่ก็ยังไม่ได้รายละเอียดใดๆ โครงการนี้จะเป็นอย่างไรบ้าง ขอยังไม่มีความ หลังจากนายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งดูแลงานท่องเที่ยวได้ทราบเรื่อง และทำการศึกษาให้เห็นด้วยว่าควรจะส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวบริเวณนี้โดยเป็นผู้เสนอให้ทำสนามกอล์ฟ ขึ้นมา จึงขอข้อสังเกตต่างๆ ไปหาปรึกษากัน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. การดำเนินการเพิกถอนวีซ่านักข่าวต่างประเทศ

คณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ได้แสดงความเป็นห่วงในการที่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องตัวบุคคลตรวจคนเข้าเมือง ที่วิพากษ์ตาม พรบ. คนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ยกเลิกวีซ่าผู้สื่อข่าวต่างประเทศเป็นข้อสงสัยถึงผลกระทบ ความมั่นคงของชาติจำนวนมาก เช่น กรณี ไคยิ่นจันฉวนเนิ่น มีวีซ่าเข้าประเทศ ๖ คน ของมีดเรรา Far Eastern Economic Review ถูกอยู่ด้วย ยากทำให้เกิดการเข้าถึงข้อมูลจากประเทศไทยว่าประเทศไทย ซึ่งเป็นศูนย์กลางของสื่อมวลชนในภูมิภาคนี้ ได้ออกได้นักข่าวต่างประเทศกว่า 70 คนที่อาศัยทำงนอยู่ในประเทศไทย ไคยิ่นจันฉวนเนิ่นมีภาพในการนำเสนอบาง จิตชนให้รัฐบาลพิจารณาเรื่องนี้ด้วยความละเอียดอ่อนและใช้กระบวนการทางศาลในการตัดสินใจ

ทั้งนี้ รัฐมนตรีได้แจ้งให้ทราบว่าการดำเนินการนี้ รัฐบาลยังไม่ได้รับทราบการรายงาน เนื่องจากเป็นการรับมีมติตามหน้าที่เขตตรวจตรวจคนเข้าเมือง

- จากการบริหารอีกทั้งเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการออก NOC ให้แก่นักเรียนใหม่ที่จะเดินทางไป

- แม้ปากก็พูดว่าจะจัดทํานโยบายดังกล่าวไว้แล้ว ไม่นานแล้วเสร็จและยังไม่ได้มีการ

C-Warrior : Word-processor

นโยบายกระทรวงมหาดไทยและการรับเข้าศึกษาสำหรับนักศึกษาต่างชาติ (25 พฤษภาคม 2544)

นักศึกษาใหม่

1. นักศึกษาต่างชาติต้องได้รับใบตอบรับจากสถาบันที่ตนประสงค์จะเข้าศึกษาศึกษา
2. สถาบันส่งรายละเอียดเกี่ยวกับนักศึกษาตามแบบฟอร์มที่ 1 แนบมาไว้ ให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพิจารณา
3. กระทรวงมหาดไทยหลังจากได้รับ NOC จากหน่วยงานด้านความมั่นคงและกระทรวงศึกษาธิการแล้วจะแจ้งไปยังสถานเอกอัครราชทูตปากีสถานในประเทศนั้น ๆ ตรวจสอบตราให้แก่นักศึกษาต่อไป
4. ก่อนการตรวจตรา สถานเอกอัครราชทูตปากีสถานจะขอรับ NOC จากนักเรียนที่ออกโดยรัฐบาลของปากีสถานด้วย
5. สถาบันจะเก็บสำเนาแบบแจ้งการตรวจตราและสำเนา NOC ดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานถึงกรณีที่สถาบันจะ

อนึ่ง นโยบายข้างต้น จะไม่ใช้กับนักศึกษาต่างชาติที่อยู่ในไทยแล้วโดยสถาบันจะไม่ตามารับนักศึกษาดังกล่าวที่ปัจจุบันศึกษาอยู่ในปากีสถานแล้ว หรืออยู่ในปากีสถานโดยมีวีซ่าประเภทอื่น

นักศึกษาคู่ที่อยู่ในปากีสถานแล้ว

1. สถาบันจะขอแบบฟอร์มจากนักศึกษาคู่ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาในสถาบันของตนให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณา
2. กระทรวงมหาดไทยจะส่งรายละเอียดเกี่ยวกับกระทรวงการต่างประเทศเพื่อประสงค์ไปยังรัฐบาลของปากีสถานสำหรับข้อมูล NOC ให้แก่สถานทูต
3. กระทรวงมหาดไทยจะส่งสำเนาใบตอบรับไปยังสถานทูตเพื่อให้แก่นักศึกษาที่มี NOC จากรัฐบาลของตนตามขั้นตอนที่ 1) ดังกล่าวไว้ไม่มี NOC จะได้รับแจ้งให้เดินทางออกนอกปากีสถานในทันที

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรการต้นแบบที่อยู่ในระหว่างดำเนินการ

1. นักศึกษาต่างชาติจะได้รับการตรวจลงตราวีซ่า : ไปเท่านั้น ต้องดำเนินการขอต่อใหม่ทุกปี
2. สถาบันต้องรับรองว่านักศึกษาจะเดินทางกลับประเทศของตนภายในหลังจากดำเนินการศึกษา
3. นักศึกษาต่างชาติไม่สามารถเปลี่ยนสถานภาพการศึกษได้ จนกว่ากระทรวงมหาดไทยจะได้รับแจ้งจากสถาบันการศึกษาที่รับของ(ภายในและใหม่)
4. กระทรวงศึกษาจะเป็นผู้รับใบสมัครของโรงเรียนสอนศาสนาทั้งหมด

ที่ กต 1202/745

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

10 พฤษภาคม 2545

เรื่อง การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างไทย-ปากีสถาน

เรียน ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภา ที่ 981/2545 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือ 5 ทศวรรษแห่งความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับปากีสถาน : สู่มิติใหม่แห่ง
ความร่วมมือในศตวรรษที่ 21 จำนวน 5 เล่ม

ตามหนังสือที่อ้างถึง เสนอความเห็นว่ารัฐบาลควรให้ความสำคัญด้านนโยบายความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีระหว่างไทย-ปากีสถานเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการประสานความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ การให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัย รวมทั้งแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนไทยในการขอรับ No Objection Certificate (NOC) ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศได้ขอขอบคุณคณะกรรมการการต่างประเทศ วุฒิสภาในเรื่องนี้เป็นอย่างสูง และขอเรียนว่า รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับภูมิภาคเอเชียใต้เป็นอย่างมาก ตามนโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) ในฐานะที่เป็นภูมิภาคที่มีศักยภาพและเป็นตลาดใหม่ที่มีขนาดใหญ่ของ ไทย ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ไทย-ปากีสถาน รัฐบาลได้ดำเนินการดังนี้

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เดินทางไปเยือนปากีสถานระหว่างวันที่ 4-5 มีนาคม 2545 โดยได้เข้าพบหารือกับพลเอก Pervez Musharraf ประธานาธิบดีปากีสถาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ของปากีสถาน และได้มีการหารือเรื่องการเปิดปากีสถานอย่างเป็นทางการของ พณฯ นายกรัฐมนตรี ซึ่งจะมีขึ้นในช่วงเดือนกรกฎาคม 2545 และเรื่องความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุน การบิน-พาณิชย์ ฯลฯ

2. ปากีสถานสนับสนุนไทยในเรื่อง Asia Cooperation Dialogue และสนับสนุนความร่วมมือด้านการค้าระหว่างประเทศผู้ผลิตข้าว ได้แก่ ไทย เวียดนาม อินเดียและปากีสถาน เพื่อที่จะไม่ติดราคากันในตลาดโลกซึ่งจะกระทบต่อเกษตรกรของประเทศเหล่านั้น และปากีสถานพร้อมที่จะร่วมมือกับไทยในด้านการค้าแบบหักบัญชี (Account Trade) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนของทั้งสองฝ่ายในการฟื้นฟูและอัปเกรดนิคมอุตสาหกรรม โดยเฉพาะในด้านธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งจะมีการเจรจาหารือระหว่างภาคเอกชนทั้ง 2 ในการประชุมคณะกรรมการร่วมทางเศรษฐกิจ (Joint Economic Commission - JEC) ครั้งที่ 2 ที่ประเทศไทยในนี้ รวมทั้งเรื่องความร่วมมือในด้านการบินพลเรือนในการทำ Code Sharing และการแบ่งปันผลกำไร และในอนาคตจะมีการร่วมมือในการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากเอเชียกลางผ่านมาอัปเกรดนิคมเพื่อออกสู่ทะเลด้านปากีสถานด้วย เป็นต้น

3. ในการเขตนดังกล่าว ปลัดกระทรวงกลาโหมของไทยได้ลงนามในวันที่หกความเข้าใจว่าด้วยการสนับสนุนการส่งกำลังบำรุง (MOU on Logistic Support) กับรองปลัดกระทรวงกลาโหมปากีสถาน และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติของไทยได้พบหารือกับผู้อำนวยการฝ่ายวิเคราะห์ของหน่วยข่าวกรองปากีสถานเกี่ยวกับความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายระหว่างประเทศ การต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน

4. ในส่วนที่เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานักเรียนไทยในปากีสถานนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้พบกันกับนักศึกษาไทยดังกล่าว โดยได้ชี้แจงปัญหาเรื่องการออกเอกสาร No Objection Certificate (NOC) แก่นักศึกษาไทยที่จะไปเรียนด้านศาสนา ตามความต้องการของทางมหาวิทยาลัยปากีสถาน ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอิสลามาบาดและสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองกาวาจีรับเป็นหน่วยงานออก NOC ให้กับนักศึกษาไทยซึ่งขณะนี้ศึกษาด้านการศาสนาอยู่ในปากีสถานอยู่แล้ว และสำหรับนักศึกษาที่จะเดินทางไปใหม่ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศรับผิดชอบ สำหรับในเรื่อง NOC นี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้หารือในเรื่องนี้กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศปากีสถาน โดยได้มอบรายชื่อนักศึกษาไทยจำนวน 160 คน ซึ่งประสบปัญหาดังกล่าว และทางมหาวิทยาลัยปากีสถานรับพิจารณาเรื่องนี้ด้วยดี และจะไม่ได้มีมาตรการรุนแรงใด ๆ ขณะเดียวกัน สถานเอกอัครราชทูตและสถานกงสุลใหญ่ของไทยในปากีสถานก็ได้ติดตามดูแลเอาใจใส่ในเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด

อนึ่ง เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2544 กระทรวงการต่างประเทศได้จัดสัมมนา " 5 ทศวรรษแห่งความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับปากีสถาน : สู่มิติใหม่แห่งความร่วมมือในศตวรรษที่ 21 " ในโอกาสครบครบ 50 ปี แห่งความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับปากีสถานขึ้นที่กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีนักวิชาการ

เลขาธิการฯ ตลอดจนผู้สนใจมาร่วมการสัมมนาดังกล่าว ประมาณ 200 คน รายละเอียดของการสัมมนา
ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยแนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการธิการต่างประเทศ วุฒิสภา มีข้อคิดเห็น
หรือข้อเสนอนั้นอื่นใดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศยินดีรับพิจารณานำไปปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม กาญจนกุลธร)

รองปลัดกระทรวงฯ ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

วิจิตร. ปัทมา นพ. ๐๙.

เพ็ญทพ.

๙ ม.ค. ๕๕.

กรมเอเชียใต้ ตะวันตกกลางและแอฟริกา
กองเอเชียใต้

โทร. ๐ 2643 5043-1

โทรสาร ๐ 2643 5054-5

Legislative Institutional Repository of Thailand

จัดทำโดย : กลุ่มงานคณะกรรมการการต่างประเทศ สำนักกรรมการ 2

จัดพิมพ์โดย : กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการคลังและงบประมาณ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง แนวทางแก้ไขปัญหอบุ้ตเหตุจากการจราจรทางบก
กรณี ข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของ ดร.ทวี แก้วคง
สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา,

ที่ สว ๐๐๑๐/(ร๒๒)

วุฒิสภา

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๓

สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางแก้ไขปัญหาลอบตัดเห็ดจากการจราจรทางบก กรณีข้อเท็จจริง
การเสียชีวิตของ ดร.ทวี แก้วคง สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการการสาธารณสุข จำนวน ๑ ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญทั่วไป) เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมมีมติมอบหมายให้คณะกรรมการการคมนาคม และคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาศึกษาเรื่องแนวทางแก้ไขปัญหาลอบตัดเห็ดจากการจราจรทางบก โดยมีกำหนดการปฏิบัติภารกิจภายใน ๖ เดือน นับแต่วันที่วุฒิสภามีมติมอบหมาย ทั้งนี้ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ.๒๕๕๔ ข้อ ๕๐ ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขประกอบด้วย

๑. นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ

ประธานคณะกรรมการ

๒. นายสวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ

รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

๓. นายวีรพงศ์ สกกลดิวัฒน์

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

๔. นางมลวิทย์ เงินหมื่น

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

๕. นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ

รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

๖. พลโท โกวิท พัทฒมายน

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๗. พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๘. นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๙. นายชิด เจริญประเสริฐ

โฆษกคณะกรรมการ

๑๐. นายจอน อึ้งภากรณ์

๑๑. นายเด่น ใต้ะมีนา

๑๒. นายสมบัติ วรามิตร

๑๓. นายนิคม เขาวัดศิลาภิบาล

๑๔. นายวิจิตร มโนสิทธิศักดิ์

๑๕. นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์

Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมการการสาธารณสุข ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการศึกษาธิการป้องกันอุบัติเหตุจราจรทางบกดำเนินการศึกษาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของนายทวี แก้วคง สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ นั้น

บัดนี้ คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาถึงหาเรื่องดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้รายงานต่อที่ประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุข เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของนายทวี แก้วคง โดยเชิญหน่วยงานมาชี้แจงประกอบการพิจารณา ผลการพิจารณา คณะกรรมการการสาธารณสุขเห็นชอบกับรายงานของคณะอนุกรรมการฯ และถือเป็นรายงานของคณะกรรมการฯ จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อทราบต่อไป

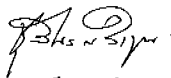
ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มาลินี สุขเวชชวรกิจ

(นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ)

ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

(นางชุตีพร ณ ลำพูน)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการการสาธารณสุข

สำนักกรรมการ ๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐๒๒๔๔ ๑๖๗๑ , ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๗๓

Legislative Institutional Rep. LIRT

สืบค้นที่

 ทาน

รายงานผลการพิจารณาศึกษาของ คณะอนุกรรมการศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุ
จราจรทางบก คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา

ความเป็นมา

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 1 (สมัยวิสามัญ) วันอังคารที่ 2 กรกฎาคม 2545 นายพิชัย ชุณหวะพร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเพชรบุรี ได้เสนอเรื่องการอนิจกรรมของ นายทวี แก้วคง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ ในวันที่ 23 มิถุนายน 2545 นั้น ที่ประชุมวุฒิสภาจึงได้มอบหมายให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข ซึ่งนางมาลินี สุขเวชชวรกิจ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครสวรรค์ เป็นประธาน ดำเนินการศึกษาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของนายทวี แก้วคง ต่อมา คณะกรรมาธิการการสาธารณสุขจึงได้มอบหมายให้นายวีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดกระบี่ ประธานคณะอนุกรรมการศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจราจรทางบก เดินทางไปศึกษาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของ นายทวี แก้วคง และแนวทางแก้ไขปัญหา

คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ประกอบด้วย

1. นางมาลินี สุขเวชชวรกิจ	ประธานคณะกรรมาธิการ
2. นายเด่น ใต้ะมีนา	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
3. นายแพทย์สวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
4. นายแพทย์วีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
5. นางมลิลักษณ์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
6. นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
7. พลโท ไกวิท พัทธเมฆายน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
8. นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
9. นายสมบัติ วรามิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
10. นายจอน อึ้งภากรณ์	
11. นายชิต เจริญประเสริฐ	
12. นายนิคม เชาวีกิตติโสภณ	
13. พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ	
14. นายประศักดิ์ ณ กาฬสินธุ์	
15. นายวิจิตร มโนสิทธิ์ศักดิ์	

คณะอนุกรรมการศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากรถทางบก ประกอบด้วย

1. นายแพทย์วีรพงศ์ สกลกิจวัฒณ์ ประธานคณะอนุกรรมการ
2. นายแพทย์สวัสดิ์ ทรัพย์เจริญ รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
3. นายแพทย์จิต เจริญประเสริฐ รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
4. นายแพทย์นพชัย ชิตานนท์ อนุกรรมการ
5. แพทย์หญิงชนันท์ สันติกาญจน์ อนุกรรมการ
6. นางจิรฐา พัฒนชัย อนุกรรมการ
7. นางสาวอลิสรา อุดมวีระเกษม อนุกรรมการ
8. นายแพทย์ศพร ศิริสัมพันธ์ อนุกรรมการ
9. นายแพทย์พินัย โกษะรัฐไพฑูริ์ เลขานุการคณะอนุกรรมการ
10. นายสมบัติ ทรัพย์เจริญ ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

1. พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
2. นางมลิลักษณ์ เงินมั่น
3. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิระ กสานติกุล
4. นายมานิตย์ ชัยมงคล
5. นายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์ด้านอุบัติเหตุและสาธารณสุข
กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
6. นายปรีชา ออประเสริฐ
อธิบดีกรมการขนส่งทางบก
7. นายแพทย์สุวัช เชื้อศิริวัฒนา
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสระแก้ว กระทรวงสาธารณสุข
8. นายวิจิตร อากัปกิริยา

ภาพปฏิบัติงาน

นายวีรพงศ์ สกลกิจวัฒณ์ ประธานคณะอนุกรรมการศึกษาการป้องกันอุบัติเหตุจากรถทางบก พร้อมคณะเดินทาง ประกอบด้วย คณะกรรมการการสาธารณสุข คณะอนุกรรมการสมาชิกวุฒิสภา และผู้ติดตาม รวมทั้งสิ้น 10 คน เดินทางไปศึกษาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของ

นายทวี แก้วคง และแนวทางแก้ไข ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี ในวันที่
พฤษภาคมที่ 4 กรกฎาคม 2545

รายชื่อคณะเดินทาง ได้แก่

1. นายวีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์	ประธานคณะอนุกรรมการ
2. พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
3. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
4. นายพิชัย ข้าเพชร	สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเพชรบุรี
5. นายแพทย์พิณัย โกษสุพรรณ	เลขาธิการคณะอนุกรรมการ
6. นายมานิตชัย ชัยมงคล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ และที่ปรึกษากิตติมศักดิ์
ประจำคณะกรรมการการสาธารณสุข
7. นายจักรกฤษณ์ ประสิทธิ์เมตต์	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการการสาธารณสุข
8. นายเปล่งยศ สกลกิตติวัฒน์	ผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภานายวีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์
9. นางสาววิลาศลักษณ์ เชื้อทวีกุล	ผู้ปฏิบัติงานให้สมาชิกวุฒิสภานายวีรพงศ์ สกลกิตติวัฒน์
10. นางสาวอาภากร ดาวเรือง	นิติกร กลุ่มงานคณะกรรมการการสาธารณสุข
(เลขาธิการคณะเดินทาง)

คณะเดินทางได้เดินทางไปสถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
และเดินทางไปดูสถานที่เกิดเหตุ กิโเลเมตรที่ 345-346 บริเวณจุดกลับรถบ้านเนินดินแดง
ตำบลห้วยยาง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีส.ต.ท.สิงห์หนึ่ง ชูเชิด ผู้บังคับ
หน่วยงานป้องกันปราบปราม สรูปเหตุการณ์อุบัติเหตุของนายทวี แก้วคง ให้แก่คณะ

จากนั้นคณะได้เดินทางไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อร่วม
ประชุมและรับฟังสภาพเหตุการณ์ ปัญหาในการรักษาพยาบาลของนายทวี แก้วคง จากผู้เกี่ยวข้อง
ได้แก่

- นายแพทย์สมสันธิ์ ฉายวิจิตร นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- นายแพทย์สนิทธ อาชีพรสมุทร ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์
- นายแพทย์ปัญญา จิตต์พูลกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทับสะแก
- นางสาวฉัตรณา สุขสาคร นักวิชาการสาธารณสุขด้านส่งเสริมพัฒนา
- พ.ต.ต.ธงชนะ หาญกิตติกาญจนา พนักงานสอบสวน (สัญญาบัตร 2) สถานีตำรวจนคร
บาลห้วยยาง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

หลังจากเสร็จสิ้นการประชุม คณะได้เดินทางไปโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์เพื่อพิจารณาการรักษาผู้ป่วยฉุกเฉิน การส่งต่อผู้ป่วย แพทย์บุคลากร และความพร้อมของอุปกรณ์ทางการแพทย์ของโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ เป็นต้น

ต่อมา คณะเดินทางไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบุรี เพื่อเข้าร่วมประชุมและรับฟังการรักษาพยาบาลนายทวี แก้วคง จากผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่

- นายแพทย์สมฤทธิ์ สันธัญญารธรรม ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเพชรรัชต์
- นายแพทย์เรวัช พัฒนอาภรณ์ คัลยแพทย์โรงพยาบาลเพชรรัชต์

ภายหลัง ได้มีการประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ในวันพฤหัสบดีที่ 11 กรกฎาคม 2545 เพื่อพิจารณาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของนายทวี แก้วคง โดยเชิญหน่วยงานมาชี้แจง ดังนี้

• ร้อยตรีอำนาจ ไทยานนท์	สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
• นายแพทย์สมิทธิ อาชีพรสมุทร	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์
• นายแพทย์สมสินธุ์ ฉายวิจิตร	นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
• นายแพทย์สุริยะ ปิยะผดุงกิจ	ประสาทคัลยแพทย์ โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัด นนทบุรี
• นายแพทย์สามารถ ทองคำสมุทร	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขภูมิภาค
• นายแพทย์สมชาย กาญจนสูตร	ผู้อำนวยการศูนย์เรนเจอร์
• นายบัญชา ฟูตระกูล	ผส.ทล.13
• นายอภิศักดิ์ ภู่วราวุฒิพานิช	รองอธิบดีกรมทางหลวง
• นายวิชา บาลนคร	ชชท.ชุมพร
• นายฟูศักดิ์ เลหาสวัสดิ์	ผู้อำนวยการกองวิศวกรรมจราจร
• นายเกรียงศักดิ์	รองอธิบดีกรมการขนส่งทางบก
• พ.ต.ต. ประพันธ์ อยู่เจริญดี	สารวัตรสถานีตำรวจทางหลวง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตามที่ได้ไปดำเนินการศึกษาข้อเท็จจริงการเสียชีวิตของสมาชิกวุฒิสภา นาย ทวี แก้วคง ทางคณะอนุกรรมการฯ จึงได้จัดทำเสนอรายงานข้อเท็จจริง ดังที่กล่าวต่อไป

ข้อเท็จจริงกรณีการเสียชีวิตของ ดร. ทวี แก้วคง
สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประสบอุบัติเหตุชนเสาไฟฟ้าบนถนนเพชรเกษม
ต.ห้วยยาง อ.ทับสะแก จ.ประจวบคีรีขันธ์
ณ เวลา 8.10 น. วันอาทิตย์ที่ 23 มิถุนายน 2545

1. สภาพทั่วไปขณะเกิดเหตุ

สถานที่เกิดเหตุ

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) กม.ที่ 345+300 ณ จุดกลับรถ บริเวณ
บ้านเนินดินแดง หน้ทางเข้าอุทยานแห่งชาติถ้ำผาไทกนกร หมู่ 4 ต.ห้วยยาง อ. ทับสะแก
จ.ประจวบคีรีขันธ์ ห่างจากสถานีตำรวจภูธร ต.ห้วยยาง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 3 กิโลเมตร และ
ห่างจาก อ. เมือง จ.ประจวบคีรีขันธ์ 20 กิโลเมตร

ยานพาหนะที่ใช้

- รถยนต์ปิกอัพแบบ 2 ตอน ยี่ห้อฟอร์ด รุ่นเรนเจอร์ สีน้ำเงิน ป้ายแดง ทะเบียน
ธ-5148 กรุงเทพมหานคร

ผู้ขับขี่

- นายเจษฎา จิตบำเพ็ญ อายุ 23 ปี

สภาพบริเวณที่เกิดเหตุ

- เป็นบริเวณจุดกลับรถ
- ระยะทาง 300 ม. ก่อนและหลังจุดเกิดเหตุ เป็นทางตรง
- ผิวทาง Asphaltic Concrete ผิวจราจรรวมไหล่ทางกว้าง 11 ม. ชนิด 4 ช่องจราจร
แบ่งแยกทิศทางจราจร บริเวณกึ่งกลางแบ่งเขตถนนเป็นร่องน้ำ กว้าง 3.5 – 4 เมตร ลึก 1.5 เมตร
โดยประมาณ กลางช่วงปลูกต้นไม้ยืนต้นขนาดกลาง บริเวณขอบถนนไม่มีสวดสลิงหรือแผ่นเหล็ก
ป้องกันรถตกจากถนน
- ผิวทางเรียบ ไม่มีหลุมบ่อและการชำรุดเสียหาย

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มีป้ายและเครื่องหมายจราจร พร้อมไฟฟ้าแสงสว่างครบถ้วน โดยมีบริเวณจุดกลับรถ จะมีเสาไฟฟ้าเส้นผ่าศูนย์กลางขนาดประมาณ 6 นิ้ว มีทั้งหมด 3 ต้น แบ่งเป็น 2 ข้าง ข้างละ 4 ต้น แต่ละต้นห่างกันประมาณ 40 เมตร

สภาพภูมิอากาศขณะเกิดเหตุ

- มีฝนตกเล็กน้อย

ลักษณะอุบัติเหตุ

- เมื่อถึงจุดเกิดเหตุ รถเสียหลักพุ่งชน หลัคนำทาง ที่บริเวณหัวเกาะจุดกลับรถ
- ตกลงร่องน้ำกลางถนน
- ชนเสาไฟฟ้าแสงสว่าง ต้นที่ 1 และ 2 อย่างแรงจนเข้าปูนตอมออกมาจากพื้นดิน

ผลจากการเกิดอุบัติเหตุ

- 1). นาย เจษฎา จิตนำเพ็ญ(ผู้ขับขี่) บาดเจ็บเล็กน้อย
- 2). ดร. ทวี แก้วคง เสียชีวิตที่โรงพยาบาลเพชรรัชต์ จ.เพชรบุรี

2. ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

จากการที่ ดร.ทวี แก้วคง ได้ไปร่วมการสัมมนาเกี่ยวกับสินค้าส่งออกที่ จ.ฉะเชิงเทรา ในวันที่ 22 มิถุนายน 2545 และในช่วงเช้าตรู่ของ วันอาทิตย์ ที่ 23 มิถุนายน พ.ศ. 2545 จึงได้เดินทางกลับจังหวัดนครราชสีมา โดยมีลำดับเหตุการณ์ ดังนี้

เวลา 03.00น. สมาชิกวุฒิสภาเริ่มขับรถออกจากที่พักใน จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อกลับจังหวัดนครราชสีมา โดยในระหว่างทาง ได้เปลี่ยนให้คนขับรถขับแทนเมื่อเดินทางถึง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

เวลา 08.05-08.10 น. ภายหลังการเดินทางประมาณ 5 ชั่วโมง บริเวณ อ.ทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รถยนต์ที่ขับเคลื่อนอยู่ โดยรถได้ตกลงไปในร่องกลางถนน ณ จุดกลับรถ และชนกับเสาไฟฟ้า 2 ต้น เป็นระยะทาง 30-40 เมตร บริเวณที่นิ่งอยู่โดยสายทางด้านหน้า เป็นจุดของตัวรถที่ถูกแรงปะทะมากที่สุด สภาพรถนายทอง หวีวระสีไปทางถนนฝั่งตรงข้าม ทางไปยังกรุงเทพฯ หักยกรถสีไปทางถนนทางไปชุมพร

เวลา 08.30 น. เจ้าหน้าที่สถานีตำรวจภูธร ต.ห้วยยาง จ.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ห่างจากจุดเกิดเหตุประมาณ 3 กิโลเมตร ได้รับแจ้งเหตุทางวิทยุจาก 191 ว่า มีอุบัติเหตุเกิดขึ้น ในเขตพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียง ทางสถานีตำรวจภูธร พันตำรวจตรีจรูญระ นาดุกิตติกัญญา พ้นงานสอบสวน (สบ.2) จึงได้สั่งการให้รถตำรวจพร้อมเจ้าหน้าที่ออก ได้ดำเนินการตรวจสอบ และพบสภาพรถที่เกิดอุบัติเหตุดังกล่าว โดยในที่เกิดเหตุ ร่างของสมาชิกวุฒิสภา ได้ถูกนำออกมาจากรถและนอนอยู่ริมถนน โดยมีนายเจษฎา จิตบำเพ็ญ ซึ่งเป็นผู้รับยื่นอยู่ด้านข้าง และมีประชาชนมองอยู่ประมาณ 6-7 คน สภาพของวุฒิสภาขณะนั้น ไม่รู้สึกตัว บริเวณแขนด้านซ้ายมีกระดูกหักหลายท่อน แขนซ้ายเกือบขาด มีเส้นเลือดดำและเส้นเลือดแดงฉีกขาดและขาดล้ายก่อนเนื้อ ไม่มีเลือดพุ่งฉีดออกมาจากบาดแผล เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงได้ดำเนินการตรวจสอบ และได้ให้การช่วยเหลือ โดยนำร่างของวุฒิสภาขึ้นส่งโรงพยาบาลด้วยยานพาหนะของสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นรถกระบะ และเมื่อได้ตรวจสอบรายชื่อแล้ว จึงได้ทราบว่าเป็นสมาชิกวุฒิสภา จึงได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามขั้นตอน

เวลา 09.00 น. หลังเกิดเหตุประมาณ 50 นาที สมาชิกวุฒิสภาถูกนำมายังโรงพยาบาลประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และได้รับนำเข้าห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินโดยทันที แพทย์ประจำโรงพยาบาลในขณะนั้น คือ นายแพทย์รุ่งโรจน์ แสงกิตติโกล ซึ่งกำลังปฏิบัติดูแลรักษาพยาบาลผู้ป่วย

ยื่นอยู่ในห้องฉุกเฉิน จึงได้เข้ามาให้การช่วยเหลือโดยทันที จากการตรวจร่างกายเบื้องต้นของแพทย์พบว่า

- ผู้ป่วยมีอาการไม่รู้สึกตัว (No conscious)
- การหายใจตื้นสั้น และเร็ว 40 ครั้งต่อนาที (Air hunger)
- ความดันโลหิตไม่สามารถวัดได้
- ตรวจรูม่านตาของผู้ป่วยพบว่า ม่านตาข้างขวาขยาย 5 มิลลิเมตร และไม่มีปฏิกิริยาต่อแสงไฟ ม่านตาข้างซ้าย มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.5 มิลลิเมตร
- บริเวณใบหน้าผู้ป่วย มีบาดแผลเล็กน้อย
- ตรวจพบบริเวณทรวงอกและปอด ไม่พบสิ่งผิดปกติ
- ตรวจพบบริเวณหน้าท้องมีสภาพนุ่ม ไม่แข็งหรือโป่ง
- ตรวจพบบริเวณแขนข้างซ้ายพบว่า มีกระดูกแขนแตกหักหลายชิ้น ลักษณะแผลค่อนข้างใหญ่ แขนส่วนปลายเกือบขาดออกจากต้นแขน เส้นเลือดใหญ่ทั้งเส้นเลือดดำและแดง มีการฉีกขาด มีเลือดสีคล้ำ ซึมออกเล็กน้อย

แพทย์ได้ให้การวินิจฉัยเบื้องต้นว่า สมองได้รับการกระทบกระเทือนอย่างรุนแรง จนอาจมีเลือดออกในสมอง และกระดูกแขนซ้ายหัก มีแผลเปิดขนาดใหญ่บนแขนเกือบหลุด ซึ่งเมื่อประเมินดูแล้ว ถือเป็นผู้ป่วยซึ่งมีอาการอยู่ในระดับสาหัสมาก

ทีมงานแพทย์และพยาบาล จึงได้ทำการพยาบาลรักษาฟื้นฟูช่วยชีวิตระดับสูงอย่างเร่งด่วน และได้ติดตามแพทย์ศัลยกรรมทั่วไป มาช่วยดำเนินการรักษาพยาบาลพร้อมทั้งรายงานให้ผู้บัญชาการทราบ

ภายหลังจากการรักษาดังกล่าวแล้ว พบว่า ผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นเล็กน้อย สามารถวัดความดันโลหิตได้ 80 – 50 มิลลิเมตรปรอท (จากเดิมที่ไม่สามารถวัดได้) แต่ม่านตาของผู้ป่วยข้างซ้ายมีการขยายจากเดิมเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.5 มิลลิเมตร มาเป็น 4 มิลลิเมตร ซึ่งเป็นอาการบ่งชี้ว่า เกิดอาการผิดปกติในสมอง

จากการประเมินอาการของผู้ป่วยโดยแพทย์เวรและศัลยแพทย์ จึงได้วินิจฉัยร่วมกันว่า ผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องได้รับการรักษาดูแลทางสมองอย่างเร่งด่วน จึงเห็นสมควรให้ ส่งผู้ป่วยไปรักษาต่อยังโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ (CT-scan)

พร้อมแพทย์ด้านศัลยกรรมประสาท ที่จะช่วยรักษาผู้ป่วยได้อย่างเต็มที่ตามหลักการขณะนั้น จึงได้พิจารณาส่งผู้ป่วย ดร. ทวี แก้วคง ไปยังโรงพยาบาลเพชรรัชต์ จ.เพชรบุรี ซึ่งมีความพร้อมในด้านเครื่องมือและบุคลากร ที่จะให้การดูแลผู้ป่วยได้ตรงกับอาการของผู้ป่วยขณะนั้น และเป็นโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการ จึงได้มีการประสานงานไปยังโรงพยาบาลเพชรรัชต์ล่วงหน้า พร้อมทั้งเตรียมการนำส่งผู้ป่วยด้วยรถฉุกเฉินของโรงพยาบาล ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นรถกระบะมีหลังคา ภายในรถมีเครื่องช่วยชีวิตระดับหนึ่ง (เนื่องจากรถตู้พยาบาลอีกคันหนึ่ง ที่มีความพร้อมในการส่งต่อผู้ป่วยมากกว่า อยู่ในระหว่างการนำส่งผู้ป่วยคนอื่น) โดยมีพยาบาลวิชาชีพจากห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน คือ น.ส.นฤมล ปรีดวงดี และ น.ส.นุสรา เอมโอษฐ์ เป็นผู้ดูแลผู้ป่วยตลอดระยะทาง

เวลา 09.45 น. ผู้ป่วยถูกนำออกจากโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ไปยังโรงพยาบาลเพชรรัชต์ จ.เพชรบุรี ระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร

เวลา 11.40 น. หลังการเดินทางเป็นเวลาประมาณ 1 ชม. 55 นาที ผู้ป่วยถึงโรงพยาบาลเพชรรัชต์ แพทย์และพยาบาลได้ทำการช่วยเหลือหัตถการฟื้นคืนชีพระดับสูง อีกทั้งเนื่องจากผู้ป่วยมีอาการหนักมาก (ความดันเลือดและชีพจรไม่สามารถวัดได้ แล้ววัดจากคลื่นไฟฟ้าได้ 50 ครั้งต่อ นาทีและไม่สามารถเสก รวมทั้งมีการสูญเสียเลือดไปกว่า 2,000 ซีซี) ทำให้ไม่สามารถช่วยชีวิตได้

ประมาณ 13.00 น. ผู้ป่วยเสียชีวิต (โดยยังไม่ได้เอกซเรย์สมอง)

บทวิเคราะห์

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถจำแนกบทวิเคราะห์ออกเป็น สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ และระบบการช่วยเหลือฉุกเฉิน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

1.1). จากเหตุการณ์ข้างต้นคาดว่า สภาพร่างกายของผู้ขับขี่ไม่มีความพร้อม เนื่องจากขาดการพักผ่อนที่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดการหลับในขณะขับรถ (จากคำให้การของผู้ขับขี่)

1.2). ช่วงระหว่างการเกิดเหตุ สภาพอากาศมีฝนตกเล็กน้อย ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้ทัศนวิสัย ส่วนสภาพของถนนโดยทั่วไป เป็นถนนค่อนข้างดี เส้นทางตรงไม่มีเนิน แต่การป้องกันทางวิศวกรรม ไม่มีแผ่นเหล็กหรือเส้นลวดกัน เพื่อป้องกันมิให้รถตกลงไปในร่องน้ำกลางถนน

1.3). ความเร็วของรถ คาดว่า มีการขับเร็วกว่าความเร็วมากกว่า 110 กม./ชม. ซึ่งเป็นความเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด

2. ระบบการช่วยเหลือฉุกเฉิน

2.1). ระบบการแจ้งเหตุและการประสานงาน

ภายหลังเกิดเหตุเวลา 08.10 น. มีประชาชนเดินทางสัญจรไปมาเล็กน้อย เนื่องจากเวลาค่อน ข้างเช้า และบริเวณนั้น ไม่ค่อยมีบ้านเรือนของประชาชน คนขับรถที่เกิดอุบัติเหตุจึงได้โทรแจ้ง 191. จากนั้น ทางศูนย์ 191 จึงได้ประสานงานไปยัง สถานีตำรวจภูธรตำบลห้วยยาง ซึ่งอยู่ห่างจากจุด เกิดเหตุประมาณ 3 กิโลเมตร ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ไปถึงที่เกิดเหตุ เวลาประมาณ 08.30 น. และ นำส่งผู้ป่วยถึงโรงพยาบาล เวลา 09.00น. ซึ่งเวลาที่เสียไปถึง 1 ชั่วโมงนี้ อันเนื่องมาจากการ ประสานงานระหว่างทาง ศูนย์ 191 สถานีตำรวจภูธร และโรงพยาบาลที่จะจัดส่งไป ที่ค่อนข้างล่าช้า ประกอบกันที่เกิดเหตุอยู่ห่างจากโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์มาก (เดินทางประมาณ 30 นาที) รวมทั้งขาดการปฐมพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น เหตุนี้จึงทำให้ผู้ป่วยเสียเลือดมาก จน เกิดอาการช็อกและโคมา จากเหตุการณ์ดังกล่าว แสดงว่า ระบบการประสานงานในพื้นที่ระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังขาดประสิทธิภาพ

2.2). การช่วยเหลือผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุ

- ไม่มีการวางแผนและการเชื่อมโยงระหว่างประชาชน อาสาสมัคร เจ้าหน้าที่ ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่พยาบาลที่อยู่โรงพยาบาลใกล้เคียง ให้ทำงานร่วมกัน

ประชาชน อาสาสมัคร และเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (ตำรวจ ตำรวจท้องที่ ตำรวจทางหลวง) ไม่ได้รับการฝึกอบรมความรู้ในการปฐมพยาบาลช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน เช่น การประเมินสภาพผู้ป่วย การดูแลระบบทางเดินหายใจ การห้ามเลือด การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย รวมทั้งการประสานงานกับทางโรงพยาบาลอย่างเพียงพอ

- ทีมกู้ชีพฉุกเฉินของโรงพยาบาลประจำจังหวัด ยังมีแผนงานซึ่งไม่ชัดเจน และการปฏิบัติงานยังขาดการประสานงานที่ดีในการช่วยเหลือผู้ป่วยประสบอุบัติเหตุ

2.3). โรงพยาบาลประจำจังหวัดที่รับผู้ป่วย

- มีแพทย์ไม่เพียงพอกับความต้องการ ทั้งที่พื้นที่นี้มีปัญหาความรุนแรงของอุบัติเหตุเป็นอันดับ 4 ของประเทศ ตลอดจนขาดแคลนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านสมอง
- ขาดเครื่องมือด้านการแพทย์และวัสดุอุปกรณ์ ที่จำเป็นในการรักษาผู้ป่วยที่ประสบอุบัติเหตุ
- ขาดเครื่องมือที่ช่วยในการวินิจฉัยโรค เช่น เอกซเรย์คอมพิวเตอร์

2.4). ระบบส่งต่อผู้ป่วยของโรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์

- ขาดการวางแผนในระยะฉุกเฉิน ที่ต้องการความรวดเร็ว
- มีปริมาณรถพยาบาลสำหรับการส่งต่อผู้ป่วยไม่เพียงพอกับความต้องการ นั่นคือ มีรถพยาบาลฉุกเฉินที่สมบุรณ์ 1 คัน และรถพยาบาลชนิดดัดแปลงจากรถปิกอัพ อีก 1 คัน ทั้งที่ในแต่ละวันมีการส่งต่อผู้ป่วยประมาณ 2 ราย
- ในภาวะที่เร่งด่วนที่มีความจำเป็น ยังไม่มีการเตรียมแผนในการใช้อากาศยาน เช่น เฮลิคอปเตอร์ เป็นต้น
- การดูแลรักษาผู้ป่วยในช่วงการส่งต่อ ไม่มีการประสานงานกับแพทย์อย่างใกล้ชิด และขาดการดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร เนื่องจากผู้ป่วยสูญเสียเลือดระหว่างการส่งต่อเกือบ 2,000 ซีซี (โดยร่างกายคนปกติ จะมีเลือดอยู่ประมาณ 5,000 ซีซี)

2.5). โรงพยาบาลศูนย์อุบัติเหตุ'

ในพื้นที่ จ.เพชรบุรี ถึง จ. ชุมพร มีการจัดตั้งศูนย์อุบัติเหตุ ที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากได้จัดตั้งอยู่ที่โรงพยาบาลราชบุรี จังหวัดราชบุรี ทำให้ไม่สามารถครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ จ.เพชรบุรี ถึง จ. ชุมพร ซึ่งมีระยะทางยาวกว่า 300 กิโลเมตร

ⁱ ศูนย์อุบัติเหตุ คือ โรงพยาบาลที่มีบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบการแจ้งเหตุที่พร้อมในการรับผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

บทสรุป

จากบทวิเคราะห์ทั้งสองประเด็นข้างต้น สรุปได้ว่า สาเหตุการเสียชีวิตของสมาชิกวุฒิสภา นาย ทวี แก้วคง เกิดจาก

- 3.1). สภาพของคนขับที่ไม่พร้อม อาจพักผ่อนไม่เพียงพอ ทำให้เกิดการหลับในขณะขับรถ
- 3.2). ระบบการช่วยเหลือฉุกเฉิน จากจุดเกิดเหตุ ถึงโรงพยาบาล ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนเท่าที่ควร
- 3.3). ชีตความสามารถของโรงพยาบาลประจำจังหวัดที่รับผู้ป่วยมีเกณฑ์ควรปรับปรุงประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องของการบริหารจัดการ บุคลากร เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ และการวางแผน
- 3.4). ระบบส่งต่อผู้ป่วยบาดเจ็บไปยังโรงพยาบาลอื่นที่มีศักยภาพสูงกว่า ยังไม่มียานพาหนะในการนำส่งที่เพียงพอและเหมาะสมรวดเร็ว ตลอดจนเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสมภายในยานพาหนะ
- 3.5). พื้นที่ครอบคลุมของโรงพยาบาลศูนย์อุบลราชธานี ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ดี กล่าวคือ โรงพยาบาลศูนย์อุบลราชธานีใกล้จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากที่สุด กลับอยู่ห่างไกลถึงจังหวัดราชบุรี ทำให้การส่งต่อผู้ป่วยเพื่อการรักษานในโรงพยาบาลที่พร้อมเช่นนั้น เป็นเรื่องลำบาก

ข้อเสนอแนะ

จากการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงข้างต้น ทำให้สามารถจำแนกข้อเสนอแนะได้ 2 ระดับ คือ ข้อเสนอแนะสำหรับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์(จังหวัดที่เกิดเหตุ) และ ข้อเสนอแนะในระดับมหภาค โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์(จังหวัดที่เกิดเหตุ)

1). ควรมี Trauma Center ที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์ และให้โรงพยาบาลสามร้อยยอดและโรงพยาบาลทับสะแก เป็นโรงพยาบาลเครือข่าย :

ควรให้โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์เป็นโรงพยาบาลอุบัติเหตุ เพราะอยู่ในระยะทางที่เหมาะสม และเป็นเส้นทางที่ประทบของในหลวง ตลอดจนมีบุคคลสำคัญทั้งในและต่างประเทศใช้เส้นทางนี้มาก จึงควรให้การสนับสนุนแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางสมองอย่างน้อย 2 คน มารองรับการเกิดอุบัติเหตุภาวะฉุกเฉิน

2). ควรมีจุดแวะพักขับรถแก่ผู้ขับที่เป็นช่วงๆ เนื่องจากระยะทางจากจังหวัดเพชรบุรีไปจังหวัดชุมพร เป็นเส้นทางที่ยาวกว่า 300 กิโลเมตร ดังนั้นจึงควร :

มีการจัดตั้งด่านตรวจควบคุมการทำความผิดกฎหมายจราจรทุก 70-100 กม. จะทำให้คนขับรถตื่นตัวตลอด และมีเวลาที่จะได้รับการพักผ่อน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอ อาจใช้กำลังผสมแทนได้ เช่น กำลังผสมจากตำรวจ ทหาร กรมขนส่งทางบก กระทรวงมหาดไทย และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผลที่ได้จากการตั้งด่าน นอกจากจะทำให้อุบัติเหตุลดลงแล้ว ยังทำให้อาชญากรรมน้อยลงไปด้วย และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จะมีการตื่นตัวตลอดเวลา

3). ควรมีการตั้งด่านตรวจจับโดยเฉพาะในเรื่องความเร็ว ซึ่งเป็นสาเหตุใหญ่ของการเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากรถเป็นจำนวนมากวิ่งด้วยความเร็วมากกว่าที่กฎหมายกำหนด (110 กม./ชม.)

4). พัฒนาระบบการช่วยเหลือฉุกเฉินที่เกิดเหตุโดยเร่งด่วน ทั้งในด้านกฎแห่งเหตุ การปฏิบัติงานและการฝึกอบรม อาสาสมัคร ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่สา

สาธารณสุข ให้มีความรู้ด้านการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเบื้องต้น วิธีการห้ามเลือด การยกผู้ป่วย การดูแลทางเดินหายใจ การประสานงานกับหน่วยกู้ชีพของโรงพยาบาล และพัฒนาทีมกู้ชีพของโรงพยาบาลระดับสูงให้สามารถออกไปปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ณ จุดเกิดเหตุได้ทันทั่วทั้ง

5). ควรมีการทำแผนอุบัติเหตุในทุกอำเภอ และมีการซ้อมแผนอุบัติเหตุมากกว่าปีละครั้ง โดยอาจมอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ที่มีปัญหาอุบัติเหตุสูง เป็นผู้รับผิดชอบวางแผนควบคุม กำกับ ติดตาม ประเมินผล และให้มีการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ให้มีการปฏิบัติที่จริงจังและมีประสิทธิภาพ สามารถลดปัญหาได้อย่างแท้จริง

6). พัฒนาระบบการส่งต่อโดยเร่งด่วน มีปริมาณรถพยาบาลที่เพียงพอและเหมาะสมในภาวะฉุกเฉินและจำเป็น ควรใช้อากาศยานที่มีอยู่ภายในประเทศ เช่น เฮลิคอปเตอร์ เครื่องบินของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือ เครื่องบินของกระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข ควรทำข้อตกลงส่งพนักงานกับกระทรวงกลาโหมและสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการใช้เครื่องบินในกรณีส่งต่อผู้ป่วย ซึ่งเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะในระดับมหภาค

1). ผลักดันให้ปัญหาอุบัติเหตุให้เป็นนโยบายของชาติ เพราะในแต่ละปีก่อให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก ทั้งยังมีองค์กรที่รับผิดชอบเป็นจำนวนมาก รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือก็มีปริมาณที่เพียงพอ เพียงแต่ขาดการบริหารที่เป็นส่วนรวม การควบคุมกำกับที่ดี และผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน

2). พัฒนาระบบการช่วยเหลือฉุกเฉินในที่เกิดเหตุ รถพยาบาลฉุกเฉินในการนำส่งต่อผู้ป่วย การฝึกอบรมแพทย์ ตลอดจน พัฒนาวาสติ อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทั้งนี้ ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน รัฐมนตรีสาธารณสุขได้มีนโยบายที่ชัดเจน มีงบประมาณรองรับ มีการเตรียมระบบงานในท้องที่ตั้งแต่เดือนมกราคม ซึ่งระบบนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างสูงสุด และจะทำให้สามารถช่วยชีวิตผู้ป่วยฉุกเฉินได้อีกเป็นจำนวนมาก

LIRT

3). ยกระดับมาตรฐานของห้องรักษาพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินให้ดีทัดเทียมเท่าภาคเอกชน ควรมีการศึกษาอย่างเร่งด่วนว่า ควรจะใช้มาตรการใดในการพัฒนา โดยให้เน้นการส่งเสริมบุคลากรทั้งแพทย์ พยาบาล และวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมทั้งแรงจูงใจที่เหมาะสม

4). ส่งเสริมให้ความรู้เรื่องอุบัติเหตุแก่นักเรียน ครู ในสถานศึกษา เพื่อให้ตระหนักถึงปัญหาและความร้ายแรงของอุบัติเหตุ ตลอดจนสร้างจิตสำนึกด้านการขับขี่ เพื่อป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ

รายงานผลการพิจารณา

ของ

คณะกรรมการการการคมนาคม

เรื่องคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
ตามข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้า บีบีซีดี
กับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย
(ค่าไถ่ 6,200 ล้านบาท)

โดย คณะทำงานด้านกฎหมาย

สำหรับใช้ในห้องประชุม

วันที่ 22 สิงหาคม 2545

LIRIT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ที่ สว 0009/ (ร 62)

วุฒิสภา
ถนนอยู่ทองใน
กทม. 10300

23 สิงหาคม 2545

เรื่อง รายงานการพิจารณาคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้า
บีบีซีดีกับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาคำชี้ขาดของคณะกรรมการกิจการ จำนวน 1 ชุด

ด้วยในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ 5 สมัยสามัญนิติบัญญัติ วันศุกร์ที่ 17 สิงหาคม 2544 ที่ประชุมได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการคมนาคมขึ้นเพื่อกระทำการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภา แล้วรายงานต่อวุฒิสภา ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ซึ่งกรมการปกครองคณะนี้ประกอบด้วย

1. นายศรีเม็กง เจริญศิริ	ประธานคณะกรรมการกิจการ
2. นายวิรร วร ลิทธิธรรม	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการกิจการ
3. นายสหัส พันธุเสนีย์	รองประธานคณะกรรมการกิจการ คนที่หนึ่ง
4. นายอดุลย์ วันไชยธนวงศ์	รองประธานคณะกรรมการกิจการ คนที่สอง
5. นางสาวอุษณีย์ ชิดชอบ	รองประธานคณะกรรมการกิจการ คนที่สาม
6. นายสมศักดิ์ โสธาทพรพิพิศ	รองประธานคณะกรรมการกิจการ คนที่สี่
7. นายวิไลรัฐ เดชะธราวัฒน์	โฆษกคณะกรรมการกิจการ
8. นายประโมทย์ สภาวสุ	รองโฆษกคณะกรรมการกิจการ
9. นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	รองโฆษกคณะกรรมการกิจการ
10. นายเชิดพงษ์ อุทัยสง	กรรมการกิจการ
11. นายวรวิทย์ เค็กลีพัทธ์	กรรมการกิจการ
12. นายวิกรม อัยศิริ	กรรมการกิจการ
13. นายนิพนธ์ สุทธิเดช	เลขาธิการคณะกรรมการกิจการ
14. นางสมภาติ วรามิตร	รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการ
15. นายโกเมศ ทิมอนานนท์	รองเลขาธิการคณะกรรมการกิจการ

ในคราวประชุมคณะกรรมการการศึกษาคมนาคม ครั้งที่ 15 วันพฤหัสบดีที่ 20 ธันวาคม 2544 ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาข้อชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้า บีบีซีดี กับทางรถไฟแห่งประทศไทย โดยได้ตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน 10 คน ดังนี้

1. นายสหัส พันทุเสนีย์	เป็น ประธานคณะอนุกรรมการ
2. นายพนัส ทศนิยานนท์	เป็น รองประธานคณะอนุกรรมการ
3. นายปรีชา ปิตานนท์	เป็น โฆษกคณะอนุกรรมการ
4. นายนิพนธ์ สุทธิเดช	เป็น เลขานุการคณะอนุกรรมการ
5. นายอดุลย์ วันไผ่ธนวงศ์	เป็น อนุกรรมการ
6. นายปราโมทย์ ศิริอุทัยกร	เป็น อนุกรรมการ
7. นายประสิทธิ์ ปทุมวรกิจ	เป็น อนุกรรมการ
8. นายสนิท จันทรวงศ์	เป็น อนุกรรมการ
9. นายสมศักดิ์ ไส่สวาทพพิท	เป็น อนุกรรมการ
10. นายสมพงษ์ สระกร์	เป็น อนุกรรมการ

ด้วยคณะอนุกรรมการพิจารณาเห็นว่าในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว นั้น มีประเด็นเกี่ยวกับแง่มุมด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เป็นจำนวนมาก สมควรมีการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะทำงานด้านกฎหมาย ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ ความสามารถทางด้านกฎหมาย และทางด้านวิศวกรรม จำนวน 7 คน (โดยตั้งจากคณะอนุกรรมการและที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการ) ดังนี้

1. นายพนัส ทศนิยานนท์	เป็น หัวหน้าคณะทำงานด้านกฎหมาย
2. นายนิพนธ์ สุทธิเดช	เป็น เลขานุการคณะทำงานด้านกฎหมาย
3. นายแก้วสรร อดิโพธิ์	เป็น คณะทำงาน
4. นายประสิทธิ์ ปทุมวรกิจ	เป็น คณะทำงาน
5. นายเสรี สุวรรณภานนท์	เป็น คณะทำงาน
6. นายปราโมทย์ ศิริอุทัยกร	เป็น คณะทำงาน
7. นายจุลสิงห์ วสันตสิงห์	เป็น คณะทำงาน

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาข้อกฎหมายของคณะทำงานด้านกฎหมายในคณะกรรมาธิการพิจารณาศึกษาเรื่องคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตามข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้า ปีบี่ซีดี กับกิจการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเสร็จเรียบร้อยแล้วและ เห็นชอบกับรายงานดังกล่าวโดยให้อือว่ารายงานดังกล่าวเป็นรายงานของคณะกรรมาธิการ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการการคมนาคมต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ศรีเมือง เจริญศิริ

(นายศรีเมือง เจริญศิริ)

ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม

สำเนาถูกต้อง

(นางนรินตสุข เจริญเยาษา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม

สำนักกรรมาธิการ 1

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานผลการพิจารณาศึกษาประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย

ของคณะทำงานด้านกฎหมาย

ในคณะกรรมการพิจารณาเรื่องคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ
ตามข้อพิพาทระหว่างกิจการร่วมค้า บีบีซีดี กับ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

ตามที่คณะกรรมการพิจารณาพิพากษาเรื่องคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ในกรณีพิพาท
ระหว่าง การทางพิเศษแห่งประเทศไทย (กทพ.) กับบริษัทกิจการร่วมค้า บีบีซีดี (BBCCD)
ได้มอบหมายให้คณะทำงานด้านกฎหมายทำการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ
กรณีพิพาทเรื่องนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ต่อไปนั้น คณะทำงาน
ด้านกฎหมายจึงประกอบด้วย

1. นายพนัส ทัศนียานนท์	ประธานคณะทำงานด้านกฎหมาย
2. นายนิพนธ์ สุทธิเดช	เลขานุการคณะทำงานด้านกฎหมาย
3. นายแก้วสรร อติโพธิ	คณะทำงานด้านกฎหมาย
4. นายประสิทธิ์ ฟูมารักษ์	คณะทำงานด้านกฎหมาย
5. นายเสรี สุวรรณภานนท์	คณะทำงานด้านกฎหมาย
6. นายปราโมทย์ ศรีอุทธร	คณะทำงานด้านกฎหมาย
7. นายจุลสิงห์ วสันต์สิงห์	คณะทำงานด้านกฎหมาย

ได้ทำการศึกษาเอกสารหลักฐานและฟังคำชี้แจงจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ
ทางด่วนบางนา—บางพลี—บางปะกง ซึ่งเป็นมูลกรณีของข้อพิพาทเรื่องนี้แล้ว ปรากฏผลการ
ศึกษาพิจารณาได้เป็น 10 ข้อ ดังต่อไปนี้

Legislative Institutional Repository of Thailand

1.4 การดำเนินโครงการนี้ กรมทางหลวงได้ทบทวนและตั้งชื่อว่า “กทพ. ขาดความเข้าใจในพื้นฐานและข้อจำกัดของทางหลวงสายนี้ (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 สายบางนา—บางปะกง) ในสภาพปัจจุบัน ซึ่งหากมิได้มีการพิจารณาข้อเท็จจริงและปัญหาอย่างถ่องแท้แล้วเกรงว่าจะเกิดปัญหาและผลเสียหายแก่รัฐบาลและประชาชนในอนาคตเป็นอย่างมาก” (หนังสือกรมทางหลวงที่ ตท 0619/1358 ลงวันที่ 27 มกราคม 2537 ถึงผู้ว่าการ กทพ.)

1.5 ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการนี้ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบปัญหาอุปสรรคและข้อเท็จจริงของกรมทางหลวงและกระทรวงคมนาคมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของการดำเนินโครงการนี้ แต่ก็ได้มีมติ เมื่อ 5 กรกฎาคม 2537 ให้ความเห็นชอบในหลักการให้ กทพ. ดำเนินโครงการได้ โดยเพียงแต่กำหนดให้ กทพ. รับความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไปดำเนินการด้วยการประสานและหารือกับกรมทางหลวงเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเทคนิคและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การก่อสร้างทางลัดดังกล่าวมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพถนนสายบางนา—บางปะกง และได้มีมติอีกครั้งหนึ่งเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2537 อนุมัติให้ กทพ. ทำสัญญาจ้างจ้าง วิศวกรร่วมค้า MC&D เป็นผู้ออกแบบและก่อสร้างทางลัด ตามโครงการปีงบราคา 25,192 ล้านบาท โดยในส่วนที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตามที่กรมทางหลวงและกระทรวงคมนาคมทักท้วงไว้ ก็เพียงแค่ให้ กทพ. รับข้อสังเกตเพิ่มเติมของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เกี่ยวกับการประสานงานและเจรจาตกลงกับกรมทางหลวงในรายละเอียดที่ชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาความไม่สอดคล้องกันต่อไปด้วยเท่านั้น

2 การประสานงานกับกรมทางหลวง

2.1 กทพ. และกรมทางหลวงได้ประชุมร่วมกัน เพื่อพิจารณาเรื่องการใช้พื้นที่เกาะกลางของทางหลวงสายบางนาตราด เพื่อก่อสร้างทางด่วนสายบางนา — บางพลี — บางปะกง 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 11 และ 15 กุมภาพันธ์ 2537 ผลการประชุมสรุปได้ว่า กรมทางหลวงไม่ขัดข้องที่จะให้ กทพ. ดำเนินโครงการนี้ตามหลักการที่ กทพ. ได้ประกาศเชิญชวนบริษัทผู้รับเหมาให้มา ดำเนินโครงการในลักษณะจ้างเหมาแบบเห็คเสร็จ (Turnkey) ไปแล้วและกำหนดให้มีการยื่นข้อเสนอในวันที่ 10 มีนาคม 2537 แต่ กทพ. จะต้องออกแบบรายละเอียดทางวิศวกรรมและก่อสร้างทางด่วนให้สอดคล้องกับแบบรูปตั้คสมบูรณ์ (Ultimate Design) ของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 ตอนบางนา — บางปะกง

2.2 กทพ. ได้จัดประชุมตอบข้อซักถามของบริษัทผู้รับเหมาที่สนใจจะยื่นข้อเสนอประมูลโครงการ 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 5 มกราคม และ 24 กุมภาพันธ์ 2537 โดยในครั้งหลังมีเจ้าหน้าที่จากกรมทางหลวงเข้าร่วมชี้แจงและตอบข้อซักถามด้วย

2.3 ในช่วงเวลาภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2537 ให้ กทพ. ดำเนินโครงการ ได้ โดยให้ กทพ. ประสานงานและหารือกับกรมทางหลวงเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเทคนิคและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้การก่อสร้างทางด่วนมีผลกระทบน้อยที่สุดต่อสภาพทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34 ตอนบางนา - บางปะกง จนถึงเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2537 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอีกครั้งหนึ่งอนุมัติให้ กทพ. ทำสัญญาจ้าง BSCD เข้ามาดำเนินงานตามโครงการ ได้ โดยให้ส่งร่างสัญญาไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในสัญญานั้น ในระหว่างนี้ ไม่ปรากฏว่า ได้มีการประสานงานและหารือกันระหว่าง กทพ. กับกรมทางหลวงแต่อย่างใด

2.4 อย่างไรก็ตาม ก่อนที่ กทพ. จะมั่งจ้างสัญญาไปขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดทำการตรวจพิจารณา ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกรมทางหลวง กทพ. และ BSCD เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2538 ตามที่กรมทางหลวงเสนอ และกรมทางหลวงได้กำหนดเงื่อนไข 17 ข้อ เพื่อแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากการก่อสร้างทางด่วน โดยกรมทางหลวงได้ขอให้ กทพ. แก้ไขเงื่อนไขทั้ง 17 ข้อนี้ไปกำหนดเป็นเงื่อนไขของสัญญาว่าจ้าง BSCD ด้วย

2.5 เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2538 กรมทางหลวงได้จัดให้มีการประชุมร่วมกับ กทพ. และ BSCD เพื่อหารือและตกลงกันในรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไข 17 ข้อ ที่กรมทางหลวงกำหนดตาม 2.4 เพื่อจัดทำเป็นข้อตกลงกันต่อไป

2.6 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2538 กทพ. ส่งร่างสัญญาไปขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.7 เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2538 BBCD ได้ประชุมร่วมกับ กทพ. เพื่อกำหนดวิธีการแก้ไข ปัญหาผลกระทบระหว่างการก่อสร้างให้เป็นไปตามเงื่อนไขทั้ง 17 ข้อ ตามที่กรมทางหลวง ได้กำหนดไว้

2.8 เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2538 BBCD ได้มีหนังสือที่ BBCD – 138 แจ้งให้ กทพ. ทราบ เกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาและผลกระทบในระหว่างดำเนินโครงการ พร้อมทั้งได้ส่งแนวทางและ วิธีการแก้ไขปัญหาทั้ง 17 ข้อ ให้แก่ กทพ.

2.9 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2538 กทพ. ได้มีหนังสือขอให้ BBCD ยืนยันการยอมรับ ข้อตกลงทั้ง 17 ข้อ ให้แก่ กทพ.

2.10 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2538 BBCD ได้มีหนังสือแจ้งยืนยันต่อการยอมรับเงื่อนไข และวิธีการแก้ไขปัญหาผลกระทบทั้ง 17 ข้อ ที่จะใช้เป็นแนวทางปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไข และข้อกำหนดของกรมทางหลวงในการดำเนินการดำเนินโครงการในนามของ กทพ. ตามมติ คณะรัฐมนตรี

3 การดำเนินการคัดเลือกเอกชนผู้ยื่นข้อเสนอโครงการ

3.1 หลังจากคณะกรรมการ กทพ. ได้มีมติเมื่อ 9 กันยายน 2536 กทพ. ได้ออกประกาศเชิญชวนให้บริษัทผู้รับเหมายื่นข้อเสนอประมูลโครงการ โดยกำหนดให้ยื่นข้อเสนอภายในวันที่ 10 มีนาคม 2537 ปรากฏว่ามีบริษัทสนใจที่จะยื่นข้อเสนอ 6 ราย

3.2 คณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกเอกชนมาดำเนินโครงการฯ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยมติของคณะกรรมการ กทพ. เมื่อ 9 กันยายน 2536 ได้มีการประชุม 2 ครั้ง เมื่อวันที่ 8 และ 17 กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อรับทราบผลการประชุมหารือระหว่าง กทพ. กับกรมทางหลวงเกี่ยวกับปัญหาทางด้านเทคนิคและอุปสรรคต่าง ๆ ในการก่อสร้างวงล่วนตามโครงการนี้ และมีมติให้ขยายระยะเวลาการยื่นข้อเสนอออกไปอีก 2 เดือน

3.3 หลังจาก ครม. มีมติให้ความเห็นชอบการดำเนินโครงการเมื่อ 5 กรกฎาคม 2537 คณะกรรมการ กทพ. ได้มีคำสั่งที่ 9/2537 เมื่อ 13 กรกฎาคม 2537 แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ชุดใหม่ โดยให้ พ.ต.ต. ยงยุทธ สารสมบัติ เป็นประธานคณะอนุกรรมการแทนเดิม และมีคำสั่งที่ 10/2537 ในวันเดียวกันแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาอีกคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาการว่าจ้างที่ปรึกษามาทำการประเมินข้อเสนอประมูลโครงการฯ โดยมี พ.ต.ต. ยงยุทธ สารสมบัติ เป็นประธานคณะอนุกรรมการคณะนี้ด้วย

3.4 คณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการคัดเลือก เปรียบเทียบหรือพร้อมทั้งร่างสัญญาเอกชนที่ได้รับการคัดเลือก ได้พิจารณาข้อเสนอทางด้านเทคนิคของบริษัทเอกชนที่ยื่นข้อเสนอซึ่งมีเพียง 2 ราย และมีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ 3/2537 เมื่อ 24 สิงหาคม 2537 เลือกกิจการร่วมค้า BSCD เพราะมีข้อเสนอทางด้านเทคนิคถูกต้องตามเงื่อนไขในการจัดทำข้อเสนอ ส่วนบริษัท อีคาเลียน ไทย ดีเวลอปเม้นต์ จำกัด ยื่นข้อเสนอผิดเงื่อนไขในการจัดทำข้อเสนอที่เป็นสาระสำคัญ จึงไม่ได้รับการพิจารณาคัดเลือก

3.5 ในการเจรจาต่อรองกับ BSCD ต่อมา คณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ได้มอบหมายให้คณะทำงานดำเนินการ โดยแบ่งกลุ่มการเจรจาต่อรองออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มการเจรจาต่อรองทางด้านเทคนิคและกลุ่มการเจรจาต่อรองทางการเงินและเงื่อนไขของสัญญา คณะทำงานคณะนี้ประกอบด้วย นายลวณ รัชธรรม เป็นประธานคณะทำงาน นายต่อพงษ์ วัจนะเสวีศักดิ์ นายสุพจน์ นามโท นายปรัชญา สุตะบุตร และนางพันธุ์ทิพย์ สุรภินันท์ เป็นคณะทำงาน นายประเสริฐ จงสงวน เป็นคณะทำงานและเลขานุการ และผู้แทนฝ่ายกฎหมาย กทพ. เป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

3.6 คณะทำงานซึ่งแบ่งกลุ่มการเจรจาต่อรองเป็น 2 กลุ่ม ได้ดำเนินการเจรจาต่อรองกับ BSCD จำนวน 5 ครั้ง เมื่อวันที่ 6, 10, 14, 15 และ 19 กันยายน 2537 และได้รายงานผลการเจรจาให้

คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ทราบ เมื่อ 20 กันยายน 2537 คณะอนุกรรมการพิจารณา
คัดเลือกฯ ได้เจรจาต่อรองกับ BBCD ต่อมาอีก 3 ครั้ง เมื่อวันที่ 27, 29 กันยายน 2537 และ 4 ตุลาคม
2537 และรายงานความคืบหน้าในการเจรจาต่อรองให้คณะกรรมการ กทพ. ทราบเมื่อวันที่
5 ตุลาคม 2537 คณะกรรมการ กทพ. รับทราบผลการเจรจายกให้คณะอนุกรรมการพิจารณา
คัดเลือกฯ ทำการเจรจากับ BBCD ในส่วนของประเด็นที่ยังคงค้างอยู่ให้ได้ข้อยุติ โดยเฉพาะ
ในประเด็นการลดระยะเวลาการก่อสร้าง ซึ่ง BBCD ขอเพิ่มราคาตามสัญญาเป็นจำนวนเงิน
25,196,442,000 บาท (เพิ่มขึ้นจากเดิมที่เสนอไว้ 23,639,527,000 บาท)

3.7 ต่อมาเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2537 คณะกรรมการ กทพ. ได้ลงมติในการประชุมครั้งที่
15/2537 เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ และ กทพ. โดยให้ กทพ.
ว่าจ้าง BBCD เป็นผู้รับจ้างดำเนินโครงการในลักษณะจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (Turnkey) ในวงเงิน
25,192,950,000 บาท และให้ กทพ. นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติลงนามในสัญญาว่าจ้าง
ภายหลังจากที่ได้ส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาเรียบร้อยแล้ว (ตามรายงาน
การประชุมของคณะกรรมการ กทพ. ครั้งนี้ ได้ระบุไว้ในส่วนที่เพิ่มเติมของที่ประชุมด้วยว่า “กทพ.
ได้ประสานงานเพื่อขจัดปัญหาทางด้านเทคนิคกับกรมทางหลวง (โดย ดร.ประพันธ์ศักดิ์
บุรณะประภา) เรียบร้อยแล้ว” ซึ่งไม่มีความจริง)

3.8 หลังจากทีคณะกรรมการ กทพ. ได้มีมติดังกล่าวใน 3.7 แล้ว กทพ. ได้เสนอเรื่องต่อ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้นำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติลงนามในสัญญา
ว่าจ้างกับ BBCD และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อ 29 พฤศจิกายน 2537 “ให้ กทพ. ส่งร่างสัญญา
ว่าจ้างมา ตามข้อตกลงและผลการเจรจา รวมทั้งวิธีการชำระค่าจ้างที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว
ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วให้ กทพ. ลงนามในสัญญาดังกล่าวได้หลังจากที่สำนักงาน
อัยการสูงสุดให้ความเห็นชอบแล้ว”

3.9 ก่อนที่ กทพ. จะส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาทางหลวง
ได้มีหนังสือที่ ทล 0619/3522 ลงวันที่ 2 มีนาคม 2538 ถึง ผู้อำนวยการ กทพ. เสนอให้มีการทำบันทึก
ข้อตกลงและเงื่อนไขในหลักการระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. เกี่ยวกับปัญหาด้านเทคนิคที่จะ
เกิดขึ้นจากโครงการ เพื่อเป็นข้อสัญญาที่จะให้ผู้รับจ้างนำไปปฏิบัติ ตลอดจนขึ้นกำหนดต่าง ๆ และ
การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ทางหลวง พ.ศ. 2535 โดยขอให้มีการประชุมตกลงกันในวันที่ 7 มีนาคม
2538 ซึ่งในที่สุดได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงรวม 17 ข้อ ระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. และ
มีผู้แทนของ BBCD เข้าร่วมประชุมด้วย แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า กทพ. ไม่ได้เสนอบันทึกข้อตกลง
ดังกล่าวนี้ให้สำนักงานอัยการสูงสุดนำไปพิจารณาเพื่อประกอบการตรวจร่างสัญญาด้วย
(ดูข้อ 4.2)

4 การยกร่างสัญญาและการตรวจพิจารณาของ

สำนักงานอัยการสูงสุด

4.1 จากข้อเท็จจริงดังกล่าวในข้อ 2 — 3 ข้างต้น ทำให้พึงได้ใบที่กองสันว่า คณะทำงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาคัดเลือกฯ ซึ่งแยกกลุ่มเจรจาต่อรองด้านการเงินและเงื่อนไขสัญญา เป็นผู้เจรจาต่อรองกับ BBCD เกี่ยวกับเงื่อนไขสัญญาจนทำให้เกิดมีร่างสัญญาขึ้นมา ซึ่งร่างสัญญาดังกล่าวนี้ ได้ถูกเสนอให้คณะอนุกรรมการพิจารณา คัดเลือกฯ คณะกรรมการ กทพ. และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับ และในที่สุดเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2537 กทพ. ก็ได้จัดส่งไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2538

4.2 นอกจากนั้น ข้อเท็จจริงดังที่ได้อธิบายไว้ก่อนที่ กทพ. จะส่งร่างสัญญาไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณา กรมทางหลวงได้กำหนดเงื่อนไข 17 ข้อ (ตามบันทึกเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2538) เพื่อแก้ไขปัญหาทางด้านเทคนิคและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการก่อสร้างทางด่วนตามโครงการนี้ และขอให้ กทพ. นำเงื่อนไขทั้ง 17 ข้อดังกล่าวไปกำหนดเป็นเงื่อนไขสัญญาว่าจ้าง BBCD ด้วย แต่ปรากฏจากถ้อยยืนยันของพนักงานอัยการผู้ตรวจร่างสัญญา (นายจุลสิงห์ วสันต์สิงห์) ว่า กทพ. มีคำสั่งเงื่อนไข 17 ข้อที่กรมทางหลวงกำหนดดังกล่าวไปขอให้พิจารณากำหนดเป็นเงื่อนไขของสัญญาตามความประสงค์ของกรมทางหลวงแต่อย่างใด

4.3 ถึงไปก่อนหน้านี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงต่อไปอีกด้วยว่า BBCD ได้ยืนยันเป็นหนังสือต่อ กทพ. ว่า ยอมรับเงื่อนไขทั้ง 17 ข้อที่กรมทางหลวงกำหนด แต่ กทพ. กลับได้ส่งหนังสือยืนยันของ BBCD ไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดประกอบการพิจารณาตรวจร่างสัญญาอีกเช่นกัน

4.4 สำหรับเงื่อนไข 17 ข้อที่กรมทางหลวงกำหนดนั้น ปรากฏว่าต่อมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงและจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงที่มีการลงนามเป็นหลักฐานกันระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2538 ซึ่งการจัดทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าวนี้ได้กระทำกันภายหลังจากที่ กทพ. ได้ลงนามสัญญากับ BBCD ไปแล้วตั้งแต่เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2538 BBCD จึงปฏิเสธที่จะปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงฉบับนี้ โดยอ้างว่ากรมทางหลวงมิได้คู่สัญญากับ BBCD และไม่ได้ว่าข้อตกลงดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาที่ BBCD ลงนามกับ กทพ. (ตามหนังสือของ BBCD เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2538)

4.5 เกี่ยวกับประเด็นการยกร่างสัญญาฉบับนี้ คณะทำงานฯ ได้สอบถามไปยัง กทพ. ว่า ฝ่ายใดเป็นผู้จัดทำร่างสัญญาและร่างสัญญาฉบับนี้เคยมาไทยแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษหรือจัดทำเป็นภาษาอังกฤษแล้วแปลเป็นภาษาไทย ได้รับคำตอบยืนยันจาก กทพ. ว่า ฝ่าย BBCD เป็นผู้จัดทำ

ร่างสัญญาโดยยกร่างเป็นภาษาไทยก่อนแล้วแปลเป็นภาษาอังกฤษ ปรากฏตามคำชี้แจงของ กทพ. ตามหนังสือแจ้งประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2545

4.6 ก่อนลงนามในสัญญากันเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2538 BBOD ได้มีหนังสือลงวันที่ 23 และ 26 มิถุนายน 2538 ขอให้ กทพ. มีหนังสือยืนยัน (ETA Comfort Letter) นโยบายและแนวทางการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาในกรณีที่ กทพ. ไม่สามารถดำเนินการให้มีการส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางตามสัญญาได้ ซึ่ง กทพ. ได้ขอหารือไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดในฐานะที่เป็นผู้ตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างสัญญา และได้มีหนังสือลงวันที่ 27 มิถุนายน 2538 แจ้งยืนยันให้ BBOD ทราบความเห็นของสำนักงานอัยการสูงสุดและความตั้งใจของ กทพ. เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาในเรื่องนี้ (รายละเอียดของหนังสือได้ตอบระหว่าง BBOD กับ กทพ. เกี่ยวกับเรื่องนี้ปรากฏอยู่ในภาคผนวก 14 ของสัญญา)

5 การส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทาง (ROW)

5.1 จากการที่ได้มีการลงนามสัญญากันเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2538 มีประเด็นข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติได้ ดังต่อไปนี้

(1) ในขณะที่ กทพ. ลงนามสัญญากับ BBCD กรมทางหลวงยังมีได้ตกลงยินยอมมอบพื้นที่สำหรับก่อสร้างทางด่วนบนทางหลวงแผ่นดินสายบางนา – บางปะกง ให้แก่ กทพ.

(2) ก่อนครบกำหนด 60 วัน นับแต่วันลงนามสัญญา BBCD มีหนังสือเมื่อวันที่ 3, 11 และ 19 สิงหาคม 2538 แจ้งให้ กทพ. ปฏิบัติตามเงื่อนไขบังคับก่อนของสัญญา ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 11 หน้า 3 ข้อ 1 (iv) กล่าวคือ กทพ. มีหน้าที่ต้องส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างสำหรับงานส่วนย่อย (Phases) ที่ 1.1 – 1.2 และจ่ายเงินงวดแรก (Mobilization Payment) ตามสัญญา จำนวน 1,977.01 ล้านบาทให้แก่ BBCD

(3) กทพ. มีหนังสือเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2538 ถึงกรมทางหลวงขอให้มอบพื้นที่ให้ BBCD เข้าดำเนินการโครงการ อรรถกถาหลวงมีหนังสือเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2538 ถึง กทพ. แจ้งการอนุญาตให้ BBCD เข้าดำเนินการได้ชั่วคราวตามความจำเป็น กทพ. จึงมีหนังสือแจ้งยืนยันการส่งมอบพื้นที่และให้ BBCD เริ่มงานตามสัญญา (Notice to Proceed) เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2538 แต่ในวันเดียวกันนี้เอง กทพ. ได้มีบันทึกแจ้งไปยังรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นางสุลาวัลย์ เกษกรพันธ์) ว่า มีปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติตามสัญญาที่เกิดจากการกำหนดเงื่อนไขบางประการของกรมทางหลวง และขอให้ฝ่ายประสานงานกับทางกระทรวงคมนาคมเพื่อแก้ไข ปัญหาข้อขัดข้องดังกล่าวให้แก่ กทพ. (จากหลักฐานที่ได้รับจาก กทพ. ไม่ปรากฏว่า ร.มช.สุลาวัลย์ ยังการและ/หรือการอย่างไรในเรื่องนี้ ดังกล่าวก่อจากหลักฐานจากกระทรวงมหาดไทยมาตรวจสอบดูด้วย)

(4) ในขณะที่ กทพ. แจ้งยืนยันการส่งมอบพื้นที่ครั้งแรกและให้ BBCD เริ่มงานตามสัญญา เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2538 นั้น ปรากฏว่าเป็นช่วงเวลาที่เกิดอุทกภัยครั้งใหญ่ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2538 เป็นต้นมาจนถึงเดือนธันวาคม 2538 รวมเป็นระยะเวลาประมาณ 5 เดือน จึงเป็นเหตุให้ ปัญหาข้อขัดข้องจริงในเชิงวิศวกรรมว่า จะมีการส่งมอบพื้นที่และเริ่มงานกันได้หรือไม่ ภายใต้สถานการณ์น้ำท่วมใหญ่เช่นนั้น

(5) ในการแจ้งยืนยันส่งมอบพื้นที่ให้แก่ BBCD ครั้งแรก กทพ. มิได้ระบุในหนังสือแจ้งยืนยันเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2538 ว่าเน้นเพียงมอบให้ เฉพาะพื้นที่ที่ทางหลวง

ตามความจำเป็นซึ่งเป็นเงื่อนไขการให้อนุญาตของกรมทางหลวง และตามหนังสือแจ้งยืนยันการส่งมอบพื้นที่งานส่วนย่อย (Phases) ครั้งต่อ ๆ มา (หนังสือของ กทพ. เมื่อ 11 กันยายน, 29 กันยายน, 31 ตุลาคม, 1 ธันวาคม, 26 ธันวาคม 2538 และ 22 มกราคม 2539) ก็มีลักษณะเป็นการส่งมอบพื้นที่ให้ BBCD ตามเงื่อนไขและเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาโดยไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ทั้งสิ้น ทั้ง ๆ ที่ตามความเป็นจริง กรมทางหลวงยังมิได้ส่งมอบพื้นที่งานส่วนย่อยนั้น ๆ ให้แก่ กทพ. แต่อย่างใด

- (6) ตามหลักฐานการรับมอบพื้นที่ของ BBCD ไม่ปรากฏว่าทาง BBCD ได้ชักท้วงว่าการส่งมอบไม่ถูกต้องตามสัญญาแต่อย่างใด (หนังสือของ BBCD เมื่อวันที่ 7 และ 13 กันยายน 2538, 8 และ 19 มกราคม 2539) อย่างไรก็ดีตาม ตามหนังสือเมื่อ 19 มกราคม 2539 BBCD ได้แจ้งให้ กทพ. ยืนยันการอนุญาตของกรมทางหลวงให้ BBCD เริ่มงานลงเสาเข็มได้ภายในวันที่ 26 มกราคม 2539 มิฉะนั้น จะถือว่า กทพ. ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางให้แก่ BBCD ได้ตามสัญญาข้อ 1.8.2.2 (a)
- (7) ตามหลักฐานการส่งมอบพื้นที่ของกรมทางหลวงให้แก่ กทพ. ตามความเป็นจริงรวม 21 ครั้งปรากฏว่าพื้นที่และวันเวลาที่ทำการส่งมอบทุกครั้ง ไม่ตรงกับวันเวลาส่งมอบพื้นที่งานส่วนย่อยที่ กทพ. มีหนังสือแจ้งยืนยันการส่งมอบตามสัญญาให้แก่ BBCD (รายละเอียดปรากฏตามตารางเปรียบเทียบในเอกสารแนบท้ายรายงานนี้)

5.2 เนื่องจากทั้ง กทพ. และ BBCD ต่างก็ทราบดีว่า การส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างตามหลักฐานที่ได้กระทำไว้ต่อกันดังกล่าวใน 5.1 (3) – (6) ข้างต้น มิได้เกิดขึ้นจริง กรณีย่อมเป็นที่เข้าใจได้ว่า การกระทำดังกล่าวมีจุดประสงค์ที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามเงื่อนไขการจ่ายเงินค่าจ้างงวดแรก (Mobilization Payment) ตามสัญญาเท่านั้น จึงมีประเด็นข้อเท็จจริงที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า กทพ. ได้จ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ BBCD ก็ครั้งและเป็นจำนวนเงินทั้งหมดเท่าใดจากการส่งมอบพื้นที่ซึ่งมิได้เกิดขึ้นจริงดังกล่าว และกรณีที่ BBCD ได้รับเงินค่าจ้างดังกล่าวไปแล้ว จะมีผลทำให้ BBCD ไม่มีสิทธิตามสัญญาที่จะขอรับเลื่อนกำหนดวันแล้วเสร็จการก่อสร้างตามสัญญาหรือไม่

6 การขอปรับเลื่อนวันแล้วเสร็จตามสัญญา (Adjustment to Completion Date)

6.1 ต่อมาเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2539 BBCD ได้มีหนังสือแจ้ง กทพ. และวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ขอปรับวันกำหนดแล้วเสร็จออกไปอีก 641 วัน เฉพาะงานส่วนย่อยที่ L.1 (Phase L.1) โดยอ้างเหตุ 4 ประการ คือ

- การส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างล่าช้า

ความล่าช้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพิ่มเติม และการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกแบบ และการอนุมัติแบบเข้า

- การเกิดอุทกภัยในปี 2538 (เหตุสุทวิชัย)

- การเปลี่ยนแปลงขอบเขตของงานและการเปลี่ยนแปลงการก่อสร้างเพื่อเตรียมเชื่อมต่อกับระบบทางด่วนขั้นที่ 1

(BBCD ให้เหตุผลจนไว้โดยชัดเจนในหนังสือฉบับนี้ว่า จะเรียกร้องขอปรับเพิ่มราคาซึ่งตามสัญญาต่อไป โดยในขั้นนี้เพียงแต่ขอให้มีการปรับระยะเวลาการแล้วเสร็จของงานตามสัญญาก่อน ซึ่งต่อมา BBCD ได้แสดงเจตนายืนยันที่จะเรียกร้องขอปรับเพิ่มราคาซึ่งตามหนังสือเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2540 ก่อนที่จะมีการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญากันตามมติของ ครม. ที่ให้สายระยะเวลาการก่อสร้างทางด่วนตามสัญญา ออกไปอีก 11 เดือน จึงเป็นประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า ในชั้นพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ใครเป็นผู้รับผิดชอบและทำไมจึงไม่มีการพิจารณาเรื่องนี้ เพื่อกำหนดไว้ในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนไปว่า BBCD ไม่มีสิทธิเรียกร้องขอปรับเพิ่มราคาซึ่งตามสัญญาในกรณีนี้ได้

6.2 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2539 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่าเนื่องจากความล่าช้าในการออกแบบและก่อสร้างส่วนย่อยที่ L.1 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. จึงมีความเห็นว่า BBCD ควรได้รับการขยายเวลาวันกำหนดแล้วเสร็จของงานส่วนย่อยที่ L.1 เป็นเวลา 339 วัน หรือเทียบเท่ากับวันแล้วเสร็จเฉพาะของงานส่วนย่อยส่วนนี้เป็นวันที่ 1 เมษายน 2541

6.3 เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2540 คณะกรรมการ กทพ. มีมติอนุมัติให้ กทพ. ขยายระยะเวลาการก่อสร้างทางด่วนตามโครงการนี้ออกไปอีก 11 เดือน สำหรับงานส่วนย่อยที่ 1 และงานส่วนย่อยอื่น ๆ ด้วย และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติตามขั้นตอนต่อไป

LIRT

6.4 เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2540 กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาก่อสร้างโครงการออกไปอีกเป็นเวลา 11 เดือน

6.5 เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ กทพ. ขยายระยะเวลาก่อสร้างทางด่วนออกไปได้ แต่สำหรับระยะเวลาการขยายให้ กทพ. หาวิธีเก็บ สจร. และกระทรวงการคลัง

6.6 เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2540 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ กทพ. ขยายระยะเวลาก่อสร้างทางด่วนตามโครงการนี้ทั้งโครงการออกไปอีก 11 เดือน

6.7 เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2540 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ BBCD ทราบ ว่า กทพ. ได้อนุมัติให้ขยายระยะเวลาก่อสร้างออกไปอีก 11 เดือน โดยไม่มีการเรียกวงค่าให้จ่ายเพิ่ม แต่ BBCD ยืนยันต่อวิศวกรที่ปรึกษาดตามหนังสือเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2540 ว่า BBCD มีความประสงค์ที่จะขอให้มีการปรับราคาตามที่ตามสัญญาเพิ่มขึ้น โดยจะทำการเรียกร้องเมื่อได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาก่อสร้างจาก กทพ. เรียบร้อยแล้ว

6.8 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2541 กทพ. และ BBCD ได้ตกลงทำสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 1) ให้ขยายกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานก่อสร้างทางด่วนตามโครงการออกไปอีก 11 เดือน โดยไม่มีการกล่าวถึงการปรับราคาตามที่ตามสัญญาแต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ จึงมิได้มีการแก้ไขภาคผนวก 4 ของสัญญาเพื่อปรับเปลี่ยนราคาตามสัญญา (Contract Price) และกำหนดเวลาการจ่ายเงิน (Interim Payment Schedule/IPS) ตามที่กำหนดไว้แต่เดิมในภาคผนวกที่ ซึ่งน่าจะเป็นหลักฐานที่บ่งชี้ได้ว่า BBCD ไม่มีเจตนาที่จะขอปรับราคาครั้งที่เพิ่มขึ้น เพราะหากมีเจตนาที่จะขอปรับขึ้นจะขอเสียก่อนที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ซึ่งกระทำภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้รับขยายเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาเป็นเวลานานถึง 1 ปี ในกรณีที่ BBCD มิได้เรียกร้องขอปรับวงกตวงที่เพิ่มในช่วงเวลาก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา แล้วก็ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญากันจนแล้วเสร็จก่อนถึงวันที่ข้อเรียกร้องในภายหลัง นอกจากจะเป็นการแสดงให้เห็นว่า BBCD ไม่มีเจตนาที่จะขอปรับราคาครั้งที่แล้ว ยังเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องโดยไม่สุจริตอีกด้วย (BBCD มีหนังสือเรียกร้องขอปรับราคาครั้งที่ครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2540 แล้ววิศวกรที่ปรึกษามีหนังสือแจ้งยืนยันเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2542 ว่า BBCD ไม่มีสิทธิขอปรับราคาครั้งที่ มีคำถามว่าทำไมวิศวกรที่ปรึกษาจึงใช้เวลาจนถึง 1 ปี 9 เดือน กว่าที่ยืนยันได้ว่า BBCD ไม่มีสิทธิขอปรับราคาครั้งที่

6.9 จากข้อเท็จจริงดังกล่าวใน 6.1 – 6.8 ข้างต้นเมื่อประเด็นที่จะต้องพิจารณา ดังต่อไปนี้

(1) เมื่อได้รับหนังสือของ BBCD ฉบับลงวันที่ 14 ตุลาคม 2539 ดังกล่าวใน 6.1 วิศวกรที่ปรึกษาได้มีข้อเสนอต่อ กทพ. อย่างไรหรือไม่ เกี่ยวกับขอปรับเพิ่มราคาตามที่ BBCD ได้แสดงเจตนาที่จะเรียกร้องไว้ตามหนังสือที่

- (2) ในการพิจารณาของ กทพ., คณะกรรมการ กทพ., รวมว. มาหาพิไทย, สจร., กระทรวง การคลังและคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับข้อเรียกร้องของ BBOD ขอปรับขยายระยะเวลา แฉล้มรื่องตามสัญญา ได้มีการหยิบยกประเด็นการขอปรับเพิ่มราคาครั้งที่ ตามที่ BBOD ได้แสดงเจตนาที่จะเรียกร้องให้ยื่นมาพิจารณาก่อนที่จะอนุมัติให้ขยายระยะเวลาไป 11 เดือนหรือไม่ หากมิได้หยิบยกขึ้นพิจารณาแล้ว เป็นเพราะเหตุใด
- (3) ในชั้นพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาเพื่อขยายระยะเวลา 11 เดือนให้ BBOD ซึ่งใช้เวลานานถึงประมาณเกือบ 1 ปี หลังจากที ครม. มีมติอนุมัติให้ขยายระยะเวลาได้เมื่อ 15 กรกฎาคม 2540 ทำไมจึงไม่มีการหยิบยกประเด็นที่ BBOD ตั้งใจจะเรียกร้อง ขอปรับเพิ่มราคาครั้งที่ยื่นมาพิจารณาเพื่อกำหนดเป็นเงื่อนไขให้ชัดเจนในสัญญา แก้ไขเพิ่มเติมไปเสียเลยว่ BBOD ไม่มีสิทธิขอปรับเพิ่มราคาครั้งที่ เพราะในชั้นนี้ การแสดงเจตนาของ BBOD ที่จะเรียกร้องได้ปรากฏชัดเจนแล้วตามหนังสือของ BBOD เมื่อ 8 กันยายน 2540 ดังนั้น ประเด็นที่จะต้องพิจารณาก็คือ ในชั้นพิจารณา แก้ไขเพิ่มเติมสัญญานี้ นอกจากผู้บริหารของ กทพ. แล้ว คณะกรรมการ กทพ. (รวมทั้ง คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานของ กทพ. ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพิจารณาเรื่องนี้) ก็ดี สำนักงานอัยการสูงสุดผู้ตรวจการร่างสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมก็ดี หรือรัฐมนตรี วยการหรือหัวหน้าการมหาดไทย ซึ่งกำกับดูแลงานของ กทพ. ก็ดี จะต้องมีส่วนร่วม รับผิดในคามเสียหายที่ กทพ. ได้รับในครั้งนี้ด้วยหรือไม่

7 การขอปรับราคาคงที่ (Adjustment to Fixed Cost)

7.1 เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2540 BBOD ได้มีหนังสือแจ้งให้วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ทราบว่า ได้จัดส่งร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 12 (DVO-12) (แสดงว่าได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานมาก่อนหน้าี่รวม 11 ครั้งแล้วใช่หรือไม่) สำหรับค่าใช้จ่ายเนื่องจากความล่าช้าที่เกี่ยวข้องกับการขยายวันกำหนดแล้วเสร็จออกไป 11 เดือน เป็นเงินจำนวน 4,880,071,676 บาท ให้แก่วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. เพื่อพิจารณาและตรวจสอบ

7.2 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่า ค่าใช้จ่ายที่ BBOD เรียกครั้งตาม DVO-12 นั้น มีข้อมูลที่ไม่เพียงพอสำหรับการประเมิน เพราะสัญญาแบบ TURNKEY ไม่มีรายละเอียดของราคา (UNIT COST) และ วิศวกรที่ปรึกษาไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะประเมินข้อเรียกร้อง ขกวันในเรื่องที่ว ๆ ไป รวมทั้งไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินข้อเรียกร้อง

7.3 เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2542 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งความเห็นเกี่ยวกับการปรับราคาคงที่ให้ BBOD ทราบว่า BBOD ไม่มีสิทธิปรับราคาคงที่

7.4 เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2542 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่า วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. จะให้คำแนะนำต่อข้อเรียกร้องตามร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 12-1 ถึง 12-6 หากได้รับข้อมูลที่เพียงพอจาก BBOD

7.5 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2542 วันที่ 15 กรกฎาคม 2542 และวันที่ 22 กรกฎาคม 2542 BBOD ได้มีหนังสือส่งร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 32, 33 และ 12 ถึงวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. เพื่อขอให้ปรับราคาคงที่เพิ่มขึ้น (การเรียกร้องครั้งนี้ต้องถือว่าเป็นการเรียกร้องอย่างเป็นทางการครั้งแรก เพราะในการเรียกร้องเมื่อ 19 กันยายน 2540 วิศวกรที่ปรึกษาเห็นว่า BBOD ไม่มีสิทธิขอปรับราคาคงที่ และ BBOD มิได้โต้แย้งคัดค้านไว้ในชั้นแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา กรณีจึงต้องถือว่า BBOD ยอมสละสิทธิเรียกร้องไปแล้ว ตามที่ กทพ. ได้ห้ข้อยกเว้นข้อต่อสู้ไว้)

7.6 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2542 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่า ตามร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 33 เรื่อง เสาเข็ม BBOD ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนรูปแบบของเสาเข็มของฐานรากได้ เพราะเป็นงานที่ HSCD จะต้องออกแบบเสาเข็มของฐานรากเป็นเข็มเจาะ เพื่อให้สอดคล้องกับงานก่อสร้างถนนสายบางนา - บางปะกง ของกรมทางหลวง ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างทางโดยวิธีทำ CEMENT COLUMN ในดินอ่อน คลอดแนวก่อเสริม จึงเป็นไปไม่ได้ที่ BBOD จะเสนอราคาต่อ กทพ. โดยวิธี TURNKEY จะไม่ออกแบบเป็นเข็มเจาะและจะคิดราคาเสนอต่อ กทพ. ในราคาเข็มตอกเสาเข็ม BBOD คลอดรูปแบบและคิดราคาเสนอต่อ กทพ. เป็น ราคาของเข็มตอก ก็เป็นความผิดและความรับผิดชอบของ

BBCD) คงที่นั่น เหตุเพราะ BBCD มีข้อผูกไม่เพียงพอในการออกแบบ ผ่านการเสนอราคาแบบ TURNKEY คือการเสนอราคาการทำงานแบบเหมารวม โดยออกแบบไปด้วยก่อสร้างไปด้วย และ BBCD จะต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบต่อมา ของกรมทางหลวงทุกอย่างเพราะ BBCD ก่อสร้างทางด่วนในทีลีน (ROW) ของกรมทางหลวง คณะทำงานจึงชี้ชัดให้เห็นว่า งานเหล่านี้ BBCD ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจาก กทพ. ได้

7.7 เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งความเท็จให้ กทพ. ทราบว่า การเรียกครั้งของ BBCD ตามร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 32 ไม่มีสาระ ภายใต้งานจ้างเหมาออกแบบรวมก่อสร้างความถี่ของก่อสร้างโครงการทางด่วนสายบางนา – บางพลี – บางปะกง ปรากฏว่าทุกสิ่งที่ถูกรวมอยู่ในร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 32 เคยแสดงแล้วบางส่วนในร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 12 อาจมีรายการบางอย่างซึ่งมีพื้นฐานมาจากการปรับวันกำหนดแล้วเสร็จตามสัญญาแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 1) (ต้องดูว่าหนังสือฉบับนี้มีวันที่แท้จริงเป็นอย่างไรกันแน่)

7.8 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ฝ่ายเดียวว่า วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้ทำการประเมินข้อเรียกร้องของ BBCD ทั้ง 3 ฉบับ คือ คำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 12, 32 และ 33 แล้ว พร้อมเสนอแนะ โดยอ้างเหตุ 2 ประการ คือ

- (1) ไม่มีบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. ก่อนลงนามในสัญญา
- (2) เป็นไปไม่ได้ที่ กทพ. จะส่งมอบสิทธิในเขตทางของพื้นที่ก่อสร้างบริเวณเกาะกลางของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 34

(หนังสือฉบับนี้มีบันทึกดังกล่าวยังไร หมายความว่า วิสวกรที่ปรึกษาประเมินค่าใช้จ่ายหรือไม่)

7.9 เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2542 กทพ. ได้มีหนังสือขอให้วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. พิจารณาหาทวนความถี่เกี่ยวกับการประเมินข้อเรียกร้องของ BBCD ทั้ง 3 ฉบับ

7.10 เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่า ในส่วนการปฏิบัติงานของวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ในการตรวจสอบและประเมินข้อเรียกร้องของ BBCD หมายเลข 12, 32 และ 33 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเรียกร้องประเภทนี้อยู่นอกเหนือจากหน้าที่ของวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ตามสัญญา

7.11 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือถึง กทพ. ฝ่ายเดียวเกี่ยวกับผลการพิจารณาข้อเรียกร้องหมายเลข 12, 32 และ 33 เป็นเงิน 3,371,446,114 บาท พร้อมทั้งยังผลการตรวจสอบข้อเรียกร้องหมายเลข 32 เพิ่มขึ้นอีกเป็นเงินจำนวน 2,668,447,140 บาท ทั้งนี้ เนื่องจากการขยายระยะเวลาก่อสร้าง 11 เดือน ตามที่ได้รับอนุมัติจาก กทพ. แล้ว เป็นเงินรวม 6,039,893,254 บาท (หมายเหตุว่า วิสวกรที่ปรึกษาได้ทำการประเมินต้นทุนข้อเรียกร้องของ BBCD แล้ว แต่ทว่าดูจึงมีการเปลี่ยนแปลงจุดขึ้นและหักจากเดิมไป)

7.12 เมื่อวันที่ 6 มกราคม 2543 BBOD ได้มีหนังสือขอให้วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. แจ้งผลการพิจารณาตรวจสอบการประเมินผลของร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงานหมายเลข 12, 32 และ 33

7.13 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2543 นายทวี อิศรางกูร ณ อยุธยา ได้มีหนังสือตอบหนังสือของ BBOD ฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 2543 ที่ได้สอบถามวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. เกี่ยวกับการประเมินข้อเรียกร้องทั้ง 3 ฉบับ (นายทวี อิศรางกูร ณ อยุธยา มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในขอบเขตใดในบริษัทวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ.)

7.14 เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2543 กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ทราบว่า ตามข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และข้อสัญญา ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตามข้อเรียกร้องหมายเลข 12, 32 และ 33 ที่ BBOD กล่าวอ้างว่ามีขึ้นนั้นล้วนอยู่ในความรับผิดชอบของ BBOD ตามเงื่อนไขของสัญญาจ้างเหมาทั้งสาม BBOD จึงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการปรับราคางานตามเงื่อนไขของสัญญา

7.15 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2543 วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือถึง กทพ. แจ้งว่า หนังสือฉบับลงวันที่ 7 มกราคม 2543 (ลงนามโดยนายทวี อิศรางกูร ณ อยุธยา) ไม่ใช้การอนุมัติค่าใช้จ่าย เนื่องจากวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ไม่มีสิทธิที่จะอนุมัติ ไม่อาจจะได้รับความเห็นชอบจาก กทพ. หรือไม่ว่าง และการที่ กทพ. จะชำระค่าใช้จ่ายตามการพิจารณาของวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับการพิจารณาของ กทพ. วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ไม่มีอำนาจในการแทรกแซง หรืออนุมัติการจ่ายเงินให้ BBOD ในนามของ กทพ. โดยไม่ได้รับการรับรองจาก กทพ. เป็นการเฉพาะได้ (กทพ. ได้มีหนังสือฉบับนี้เป็นเอกสารหลักฐานของฝ่าย กทพ. ในชั้นพิจารณาของอนุญาโตตุลาการด้วยแล้วตามเอกสารที่ กทพ. อ้างลำดับที่ 78 แฟ้มที่ 1)

7.16 จากข้อเท็จจริงดังกล่าวใน 7.1 – 7.15 ข้างต้น มีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังต่อไปนี้

- (1) ข้อเรียกร้องของ BBOD ที่เกิดเป็นกรณีพิพาทครั้งนี้ คือ ข้อเรียกร้องเพียง 3 ฉบับตามร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน (DVO) หมายเลข 12, 32 และ 33 ที่ยื่นต่อวิศวกรที่ปรึกษาเมื่อวันที่ 2, 15 และ 22 กรกฎาคม 2542 เท่านั้น จึงมีประเด็นข้อเท็จจริงที่ต้องพิจารณาในเบื้องต้นว่า จำนวนเงินราคางานที่ที่ BBOD ขอปรับเปลี่ยนตามข้อเรียกร้องทั้งสามฉบับนี้เกิดจากเหตุการณ์ที่ BBOD อ้างเป็นเหตุขอปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาหรือไม่ และ นอกจากข้อเรียกร้องทั้ง 3 ฉบับนี้แล้ว ยังมีข้อเรียกร้องฉบับอื่น ๆ อีกหรือไม่ หากมี กทพ. ได้จ่ายเงินให้ BBOD ตามข้อเรียกร้องหรือไม่ และหากมีการจ่าย ถือว่าเป็นการจ่ายเพราะเหตุที่ได้มีการปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาหรือจ่ายเพราะเหตุอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญา

- (2) ตามหนังสือของวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ฉบับลงวันที่ 29 กันยายน 2540, 1 มิถุนายน 2542, 29 มิถุนายน 2542, 23 สิงหาคม 2542 และ 7 ธันวาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้ยืนยันมาโดยตลอดว่า BBCD ไม่มีสิทธิขอปรับเพิ่มราคาทองที่และวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ไม่มีผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินที่จะทำการประเมินข้อเรียกร้องของ BBCD ได้ ทั้งวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. เอง ก็ไม่มีอำนาจหน้าที่ที่จะให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติค่าใช้จ่ายตามที่ BBCD เรียกร้องได้ แต่เหตุใดต่อมาเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 และ 28 ธันวาคม 2542 วิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. จึงทำการประเมินข้อเรียกร้องหมายเลข 12, 32 และ 33 ของ BBCD โดยแจ้งผลการประเมินต่อ กทพ. ว่า จำนวนเงินที่ BBCD เรียกร้องทั้ง 3 รายการดังกล่าว คิดเป็นเงินรวมทั้งสิ้น 6,039,893,254 บาท
- (3) หนังสือของวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2543 ซึ่งลงนามโดย นายทวี อิศรางกูร ณ อยุธยา มีสาระสำคัญว่าอย่างไร และเหตุใดต่อมาภายหลังทางวิสวกรที่ปรึกษาของ กทพ. จึงมีหนังสือฉบับลงวันที่ 11 กันยายน 2543 ปฏิเสธว่าหนังสือที่ลงนามโดยนายทวี อิศรางกูร ณ อยุธยา เมื่อ 7 มกราคม 2543 ไม่ใช่การอนุมัติค่าใช้จ่ายตามข้อเรียกร้องของ BBCD (มีข้อสังเกตว่า หนังสือปฏิเสธของวิสวกรที่ปรึกษาลงวันที่นี้ออกมาหลังจากหนังสือจากทนายอรรถกวี อิศรางกูร ณ อยุธยา ลงนามเป็นเวลาจนถึง 8 เดือน และออกมาภายหลังจากที่ BBCD ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการตั้งแต่วันที่ 24 พฤษภาคม 2543 แล้ว

8 ประเด็นข้อพิพาทในชั้นพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

8.1 เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2543 BBCD ได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักระงับข้อพิพาท กระทรวงยุติธรรม ตามข้อพิพาทหมายเลขที่ 30/2543 เรียกร้องให้ กทพ. ชำระค่าคงที่ที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากได้มีการขยายระยะเวลาก่อสร้างทางด่วนสายบางนา-บางพลี-บางปะกง ออกไป 11 เดือน เป็นจำนวนเงิน 6,254,979,470.84 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จากต้นเงิน 6,039,893,254 บาท นับจากวันเสนอข้อพิพาทเป็นต้นไปจนกว่า กทพ. จะชำระเงินครบถ้วนให้แก่ BBCD และ กทพ. ได้ยื่นคำคัดค้านและข้อเรียกร้องแย้งเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2543 ต่อมา BBCD ได้ขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทและยื่นคำคัดค้านข้อเรียกร้องแย้งของ กทพ. ทาง กทพ. ได้ยื่นคำร้องคัดค้านการขอแก้ไขคำเสนอข้อพิพาทและยื่นคำคัดค้านข้อพิพาทที่แก้ไขเพิ่มเติม ในการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ BBCD ได้นำพยานเข้าสืบ 3 ปาก และ กทพ. นำพยานเข้าสืบ 5 ปาก หลังจากมีการสืบพยานเสร็จสิ้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายได้ยื่นคำแถลงการณ์ปิดคดีเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2544 และต่อมา คณะอนุญาโตตุลาการ ได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2544 ให้ BBCD ชนะคดี โดยให้ กทพ. ชำระเงินต้นจำนวนตามที่ BBCD ฟ้องเรียกร้อง

8.2 ในการพิจารณาวินิจฉัยกรณีพิพาทเรื่องนี้ คณะอนุญาโตตุลาการได้กำหนดประเด็นข้อพิพาท 4 ประเด็น คือ

1. เหตุการณ์ต่าง ๆ (Events) ซึ่งเป็นเหตุให้มีการปรับวันกำหนดแล้วเสร็จ (Target Completion Date) ออกไป 11 เดือน ดังที่ผู้เสนอข้อพิพาทกล่าวอ้างจะทำให้ผู้เสนอข้อพิพาทมีสิทธิปรับราคาคงที่ (Adjustment to Fixed Cost) หรือไม่
2. ผู้เสนอข้อพิพาทได้ดำเนินการขอปรับราคาคงที่โดยชอบด้วยสัญญาและกฎหมายแล้วหรือไม่
3. วิธีการที่ปรึกษาของคู่กรณี (กทพ.) ได้ให้ความเห็นชอบในการปรับราคาคงที่โดยชอบตามสัญญาและกฎหมายหรือไม่
4. ผู้เสนอข้อพิพาทมีสิทธิได้รับการปรับราคาคงที่เพิ่มขึ้นรวมทั้งดอกเบี้ยเป็นจำนวนเท่าใด

8.3 ตามคำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการ ปรากฏว่าไม่ประเด็นข้อเท็จจริงสำคัญ ๆ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการฟังว่า ทางฝ่าย กทพ. ยอมรับ เพราะมิได้โต้แย้งคัดค้านไว้ดังนี้

1. หนังสือของ BBCD เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2538 แจ้งยืนยันกับ กทพ. ว่าจะให้ความผูกพันตามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. ที่ได้กระทำกันไว้เมื่อวันที่

- 7 มีนาคม 2538 เกี่ยวกับเงื่อนไขการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างทางด่วนในเขตทางหลวงสายบางนา — บางปะกง โดย BCCD อ้างว่ากรมทางหลวงมิได้คู่สัญญาตามสัญญาโครงการทางด่วนและ BCCD มิได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงดังกล่าวด้วย
2. กทพ. ยอมรับว่า เหตุการณ์ต่าง ๆ ตามที่ BCCD กล่าวอ้างและหยิบยกขึ้นเป็นเหตุขอปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งเหตุการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจได้แก่ การมอบสิทธิในเขตทางล่าช้า การอนุมัติแบบล่าช้า การเปลี่ยนแปลงแบบก่อสร้าง และการเกิดอุทกภัย
 3. ตามคำคัดค้านของ กทพ. ในชั้นการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ กทพ. ยอมรับว่าการส่งมอบสิทธิในเขตทางล่าช้า เข้าข่ายเป็น “ความเสี่ยงภัยพิเศษ” ตามสัญญาข้อ 1.7.19 และ 1.9.2 (ก) (v) แต่ต่อสู้ว่า BCCD ไม่มีสิทธิขอปรับราคาทั้งนี้ ตามความในสัญญาข้อ 1.7.19 (ข) เพราะงานก่อสร้างมิได้ถูกทำลายหรือเกิดความเสียหายแต่อย่างใด
 4. คณะอนุญาโตตุลาการฟังข้อเท็จจริงว่า BCCD ได้ส่งวนสิทธิที่จะเรียกร้องขอปรับราคางานที่เพิ่มขึ้นมาแต่เดิม โดย กทพ. มิได้โต้แย้งข้อส่งวนสิทธินี้แต่อย่างใด และในชั้นแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา มิได้กำหนดเป็นเงื่อนไขไว้ด้วยว่า การปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป ๑ เดือน ไม่ทำให้ BCCD มีสิทธิเรียกร้องขอปรับราคางานที่เพิ่มขึ้น แต่ขอเป็นข้อต่อสู้ในชั้นอนุญาโตตุลาการว่า ก่อนแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา BCCD ได้ตกลงที่จะไม่เรียกร้องราคางานที่เพิ่ม ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการ ไม่รับฟังตามข้อต่อสู้ของ กทพ. ที่ว่านี้เพราะ กทพ. ไม่มีหลักฐานมาสนับสนุนว่า BCCD ได้ตกลงยินยอมจริงดังข้อต่อสู้ของ กทพ. (ประเด็นนี้จะต้องถือว่า คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยผิด เพราะการที่ไม่ยืนยันในชั้นแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาว่าตนมิได้ขอปรับราคางานที่ตามหนังสือเรียกร้องเมื่อ 19 กันยายน 2540 น่าจะต้องถือว่า BCCD ยินยอมละสิทธิขอปรับราคางานที่แล้ว)
 5. คำพิพากษาเหตุการณ์ที่ กทพ. ยอมรับว่าเกิดขึ้นจริง แต่มิใช่ความผิดของ กทพ. ก็คือการอนุมัติแบบล่าช้า โดย กทพ. คู่ต่อสู้ว่า BCCD มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวงแผ่นดินและต้องเสนอให้กรมทางหลวงอนุมัติแบบก่อน การอนุมัติแบบของกรมทางหลวงจึงเป็นคำสั่งตามกฎหมายของกรมทางหลวงซึ่ง BCCD มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม แต่คณะอนุญาโตตุลาการฟังข้อเท็จจริงและวินิจฉัยว่า การเสนอแบบให้กรมทางหลวงอนุมัติมิใช่เงื่อนไขตามสัญญาที่ BCCD มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ เพราะการกำหนดให้ต้องเสนอแบบให้กรมทางหลวงอนุมัติย่อมเป็นเงื่อนไขที่กีดกันคดีขึ้นตามข้อตกลงระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2538 ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวนี้มีใ้ถูกนำมากำหนดไว้เป็นเงื่อนไขของสัญญาก่อสร้างทางด่วนระหว่าง

กทพ. กับ BBCD ดังนั้น การที่ กทพ. ไม่สามารถดำเนินการให้กรมทางหลวงอนุมัติแบบได้ทันภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 6 ของสัญญา จึงต้องถือว่า กทพ. เป็นฝ่ายผิดสัญญา ซึ่งตามสัญญา ข้อ 1.9.2 (ก) (iv) กำหนดให้ BBCD มีสิทธิขอปรับราคาคงที่เพิ่มขึ้นได้ (ข้อสังเกต : ตามภาคผนวก 6 กำหนดไว้แต่เพียงว่า หากวิศวกรที่ปรึกษาไม่อนุมัติแบบภายใน 28 วัน ให้ถือว่าแบบที่เสนอได้รับการอนุมัติแล้ว จึงมีปัญหาว่า จะมีการอนุมัติแบบล่าช้าเกิดขึ้นได้อย่างไร)

8.4 จากการยอมรับของ กทพ. ดังกล่าวใน 8.3 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีข้อวินิจฉัยในประเด็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. การที่ กทพ. ยอมรับว่า มีความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่งานส่วนย่อยเกิดขึ้น และยอมรับว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็น “ความเสี่ยงภัยพิเศษ” ตามสัญญา ข้อ 1.7.19 (ก) ประกอบกับข้อ 1.7.14 วรรค 7 คณะอนุญาโตตุลาการจึงวินิจฉัยว่า BBCD มีสิทธิขอปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาและมีสิทธิขอปรับราคาคงที่ได้ตามสัญญา ข้อ 1.9.2 (ก) (v)
2. การที่ กทพ. ยอมรับว่า การเสนอแบบให้กรมทางหลวงอนุมัติมีข้อเท็จจริงใจของสัญญา ก่อสร้างทางด่วนตามโครงการและยอมรับโดยปริยายว่ามีความล่าช้าเกิดขึ้นจากการเสนอแบบให้กรมทางหลวงอนุมัติ คณะอนุญาโตตุลาการจึงวินิจฉัยว่า กทพ. ตกเป็นฝ่ายผิดคนผิดสัญญาตามสัญญาข้อ 1.9.2 (ก) (iv) เพราะไม่สามารถดำเนินการให้กรมทางหลวงอนุมัติแบบได้ทันภายในกำหนดเวลาตามสัญญาที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 6 (Part A (iii)) BBCD จึงมีสิทธิขอปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาและมีสิทธิขอปรับราคาคงที่ได้ตามสัญญาข้อ 1.9.2 (ก) (iv)
3. การที่ กทพ. ไม่ได้โต้แย้งข้อสงวนสิทธิของ BBCD ที่จะเรียกร้องขอปรับราคาคงที่ในภายหลัง คณะอนุญาโตตุลาการจึงพิงข้อเท็จจริงว่า BBCD ไม่ได้คัดง้างยินยอมที่จะไม่เรียกร้องขอปรับราคาคงที่ดังข้อต่อสู้ของ กทพ. และวินิจฉัยว่า BBCD มีสิทธิเรียกร้องขอปรับราคาคงที่เพิ่มขึ้นได้ แม้จะมีได้มีการกำหนดเรื่องนี้ไว้ในสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมโดยขัดแย้งก็ตาม

8.5 สำหรับประเด็นที่ กทพ. ไม่ยอมรับและต่อสู้ไว้ แต่คณะอนุญาโตตุลาการไม่รับฟังตามข้อต่อสู้ของ กทพ. คือประเด็นต่อไปนี้

1. ประเด็นข้อต่อสู้ว่า การใช้สิทธิเรียกร้องขอปรับราคาคงที่ของ BBCD ไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาข้อ 1.9.2 (ข) (ii) (ก) เนื่องจากไม่ได้บอกกล่าวต่อวิศวกรที่ปรึกษาภายใน 30 วันนับแต่ได้ทราบถึงเหตุการณ์ที่ทำให้ BBCD มีสิทธิเรียกร้องได้ โดยคณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาข้อต่อสู้ดังกล่าวกับปัจจัยข้อเท็จจริงที่ปรึกษาภายในกำหนดเวลา 30 วันในทุกกรณีแล้ว ตามเอกสารหลักฐานรวม 30 ฉบับ

ที่ BSCD นำสืบในชั้นพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ (เอกสารของ BSCD แผ่นที่ 3 หมายเลข 22-24, 28, 29, 32-35 และแผ่นที่ 4 หมายเลข 1, 3-10, 13, 15-18, 20-26) ทั้งยังวินิจฉัยโดยชัดแจ้งไว้ด้วยว่า หนังสือของ BSCD ฉบับลงวันที่ 14 ตุลาคม 2539 มีข้อบกพร่องกล่าวหาเหตุการณ์เรื่องการปรับวันกำหนดแล้วเสร็จและราคากลางที่ตามสัญญาข้อ 1.9.2 (ข) (II) (ก) และหนังสือของ BSCD ฉบับลงวันที่ 2, 15 และ 22 กรกฎาคม 2542 ที่ขอให้วิศวกรที่ปรึกษาพิจารณาปรับราคากลางที่ให้มีข้อบกพร่องกล่าวหาเหตุการณ์ตามสัญญาข้อนี้ด้วยเช่นกัน จึงไม่อยู่ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องทำภายใน 30 วันนับแต่ทราบเหตุการณ์ดังกล่าวของผู้ของ กทพ.

2. ประเด็นข้อต่อสู้ว่า ตามสัญญาว่าจ้างวิศวกรที่ปรึกษา ได้กำหนดว่าการตั้งการเรียกอนุมัติใด ๆ โดยวิศวกรที่ปรึกษาจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก กทพ. เป็นลายลักษณ์อักษรก่อน การที่วิศวกรที่ปรึกษาให้การรับรองข้อเรียกร้องขอปรับราคากลางที่ของ BSCD โดยมิได้ผ่านความเห็นชอบของ กทพ. ก่อน จึงไม่ถูกต้องและไม่ผูกพัน กทพ. โดยคณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่าวิศวกรที่ปรึกษาไม่แจ้งขอรับความเห็นชอบจาก กทพ. ก่อน เพราะตามสัญญาระหว่าง BSCD กับ กทพ. มิได้กำหนดไว้เช่นนั้น ส่วนข้อต่อสู้ของ กทพ. ที่ว่า หนังสือของวิศวกรที่ปรึกษาฉบับลงวันที่ 15 ตุลาคม 2542 และ 28 ธันวาคม 2542 มีใจพ้องรับรองการปรับราคากลางที่ คณะอนุญาโตตุลาการก็พียงว่าข้อความในหนังสือทั้งสองฉบับนี้เป็นหลักฐานแสดงว่า วิศวกรที่ปรึกษาได้รับรองและแจ้งจำนวนราคากลางที่ที่ปรับเพิ่มขึ้นตามข้อเรียกร้องของ BSCD ให้ กทพ. ทราบตามสัญญาข้อ 1.9.2 (ข) (II) (ขข) ข้อ (2) แล้ว
3. ประเด็นข้อต่อสู้ว่า BSCD ไม่มีสิทธิได้รับการปรับราคากลางที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนที่เรียกร้อง รวมทั้งดอกเบี้ย โดยคณะอนุญาโตตุลาการฟังตามที่ BSCD นำสืบและกำหนดให้ กทพ. ชำระราคากลางที่ที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินที่วิศวกรที่ปรึกษาได้พิจารณาประเมินไว้ตามหนังสือของวิศวกรที่ปรึกษาเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2542 รวมทั้งดอกเบี้ยเต็มตามจำนวนที่ BSCD เรียกร้อง โดยไม่รับฟังหลักฐานและเหตุผลตามที่ กทพ. นำสืบแต่อย่างใดทั้งสิ้น

LIRT

9 ความเห็นของคณะทำงาน ฯ

คณะทำงานได้พิจารณาประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

9.1 สาเหตุปัจจัยสำคัญที่ทำให้ กทพ. ถูกฟ้องและเคยเป็นฝ่ายแพ้คดีนี้ คือการตัดสินใจ
เงินนโยบายที่ผิดพลาดของผู้บริหาร กทพ. และรัฐบาลในขณะที่มีการริเริ่มและอนุมัติให้ดำเนินโครงการ
สร้างทางด่วนสายนี้ เพราะทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมิได้พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบเสียก่อนว่า หาก
เกิดปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ต่อการก่อสร้างทางด่วนตามโครงการนี้ขึ้นดังที่กรมทางหลวงได้ทัก
ท้วงไว้แต่ต้น จะมีวิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวอย่างไร ที่จะไม่ก่อให้เกิดความ
เสียหายต่อ กทพ. และส่งผลกระทบต่อความแรงต่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ

9.2 นอกจากการตัดสินใจเงินนโยบายที่ผิดพลาดแล้ว พฤติการณ์ที่การผลักดันและเร่งรีบ
ดำเนินการเพื่อให้มีการลงนามสัญญากันโดยเร็ว ก็เป็นสาเหตุปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดข้อผิดพลาด
บกพร่องในขั้นตอนการเจรจาตกลงกำหนดเงื่อนไขสัญญา ซึ่งกลายเป็นข้อผูกมัด กทพ. ให้ต้อง
ปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา ทั้ง ๆ ที่ ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถปฏิบัติตาม
ข้อผูกพันสัญญาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับความผูกพันสัญญาที่ กทพ. จะต้องส่งมอบ
พื้นที่ก่อสร้างและสิทธิในเขตทาง (Right of Way) ให้แก่ BCCD ภายในกำหนดเวลา 60 วันนับแต่
วันลงนามในสัญญา ซึ่งเป็นเงื่อนไขข้างต้นก่อนของการจ่ายเงินค่าจ้างงวดแรก (Mobilization
Payment) ตามสัญญา ดังที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 11 ของสัญญา

9.3 สำหรับข้อผิดพลาดร้ายแรงในชั้นการจัดทำสัญญา ก็คือ การละเลยไม่นำเงื่อนไข
ที่กรมทางหลวงกำหนดเกี่ยวกับการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างและการอนุมัติแบบ ซึ่งเป็นอำนาจ
ตามกฎหมายของกรมทางหลวงไปกำหนดไว้ในสัญญาให้เป็นเงื่อนไขการปฏิบัติตามข้อผูกพัน
สัญญาของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายด้วย ซึ่งในเรื่องนี้ ทางฝ่ายกรมทางหลวงได้แสดงความประสงค์ไว้
โดยชัดแจ้ง ก่อนที่ กทพ. จะสร้างสัญญาไปให้สำนักงานอธิการสูงสุดตรวจพิจารณาให้ความ
เห็นชอบว่า กรมทางหลวงต้องการให้มีการจัดคำนวณที่ชัดเจนในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องนี้ก่อน
เพื่อที่จะได้นำไปกำหนดเป็นเงื่อนไขของสัญญาระหว่าง กทพ. กับ BCCD ต่อไป ดังนั้น การที่
กทพ. ส่งร่างสัญญาไปให้สำนักงานอธิการสูงสุดตรวจพิจารณาโดยไม่รอให้มีการจัดทำข้อตกลง
ในรายละเอียดกับกรมทางหลวงเสียก่อน จึงเป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่า ทางฝ่าย กทพ. ต้องการ
เร่งรัดให้มีการลงนามผูกพันสัญญากันโดยไม่คำนึงว่า จะสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันและเงื่อนไข
ของสัญญาได้หรือไม่ และทางฝ่าย BCCD เองก็ทราบอยู่แล้วในขณะนั้นว่า กทพ. ไม่อยู่ในฐานะ
ที่จะสามารถปฏิบัติตามสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับเงื่อนไขการส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางได้

ดังต่อไปนี้ได้ว่า ก่อนลงนามสัญญาทางฝ่าย BSCD ได้ขอให้ กทท. ยืนยันว่าจะดำเนินการอย่างไร หาก กทท. ไม่สามารถส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างและสิทธิในเขตทางตามเงื่อนไขและกำหนดเวลา ในสัญญาได้ (ดูเอกสารผนวก 14 ของสัญญาตามข้อกล่าวถึงในข้อ 4.6 ข้างต้น) สำหรับพฤติการณ์ในชั้น การลงนามในสัญญานี้ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยชัดแจ้งว่าเป็นการตัดสินใจของ นายคิม เจริญพงษ์ ผู้ว่าการ กทท. ในขณะนั้นแต่เพียงผู้เดียว หรือว่าเป็นการตัดสินใจ เนื่องจากรณีการเร่งรัดกดดันจากผู้มีอำนาจตัดสินใจในระดับสูงกว่าขึ้นไป เช่น จากคณะกรรมการ กทท. หรือจากรัฐมนตรีที่มีอำนาจกำกับดูแลการบริหารงานของ กทท. หรือจากคณะรัฐมนตรี หรือไม่

9.4 สำหรับเหตุการณ์ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในสัญญากันแล้ว มีพฤติการณ์ที่สื่อ แสดงว่า กทท. และ BSCD น่าจะได้อนุมัติร่วมกันดำเนินการเพื่อให้ BSCD สามารถเบิกเงินค่าจ้าง งวดแรกคือเงินค่าเตรียมงาน (Mobilization Payment) ตามสัญญาข้อ 1.3.2 จำนวน 1,977.01 ล้านบาทได้ โดยทั้งสองฝ่ายทราบดีว่า ตนเองยังไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพัน สัญญาได้ พฤติการณ์ที่กล่าวโดยเฉพาะเจาะจง ได้แก่

- (1) การที่ BSCD มีหนังสือเมื่อวันที่ 3, 11 และ 19 สิงหาคม 2538 แจ้งให้ กทท. ปฏิบัติตาม เงื่อนไขบังคับก่อนที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 11 ของสัญญา ถึง การส่งมอบพื้นที่และ สิทธิในเขตทาง ภายใน 60 วันนับแต่วันลงนามในสัญญา จึงเป็นเงื่อนไขการเบิกจ่าย ค่าจ้างงวดแรกที่ BSCD มีสิทธิได้รับตามสัญญา โดย BSCD ทราบดีอยู่แล้ว ในขณะที่นั้นว่า กทท. ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการได้เพราะกรมทางหลวงยังมิได้ ตกลงยินยอมมอบพื้นที่ให้ กทท.
 - (2) การที่ กทท. มีหนังสือแจ้งยืนยันการส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางให้แก่ BSCD และแจ้งให้ BSCD เริ่มงาน (Notice to Proceed) เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2538 ตามเงื่อนไขสัญญาข้อ 1.8.2.1 (ก) โดยทั้ง กทท. และ BSCD ต่างก็ทราบว่า กทท. ยังไม่สามารถส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางให้แก่ BSCD ได้ และทางฝ่าย BSCD เองก็ไม่มีการที่จะเริ่มงานได้เพราะในขณะนั้นก็ยังมิได้ผูกพันกันแล้วทำให้เกิดขึ้น
- จากพฤติการณ์เช่นว่านี้ จึงทำให้สันนิษฐานได้ว่า คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมิได้มีเจตนา โดยแท้จริงที่จะปฏิบัติตามข้อผูกพันสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทาง เพื่อเริ่มงานก่อสร้างทางด่วนตามสัญญาแต่อย่างใด เพราะเจตนาที่แท้จริงของทั้งสองฝ่าย เป็นแต่เพียงการดำเนินการเพื่อให้ BSCD สามารถเบิกค่าจ้างงวดแรกจำนวน 1,977.01 ล้านบาท ออกไปได้เท่านั้น

ขณะทำงานเช่นว่า การดำเนินการโดยไม่สุจริตของทั้งสองฝ่ายในเรื่องนี้ ก็อาจหาข้ออ้าง สำคัญซึ่งเป็นค่านอกทำให้เกิดการเรียกร้องค่าเสียหายอันเนื่องมาจากรัฐบาลที่เพิ่งขึ้น

ติดตามมาในภายหลัง เพราะหาก ครบถ้วนใดที่ กทพ. ยังไม่แจ้งให้ BBOD เริ่มงานตามสัญญาข้อ 1.8.2.1 (ก) ก็ยังไม่มี “วันเริ่มต้น” ของ “ระยะเวลาแล้วเสร็จ” ตามสัญญาข้อ 1.5.6 เกิดขึ้นอยู่ ครบถ้วน และเมื่อระยะเวลาแล้วเสร็จยังไม่เริ่มต้น ก็ย่อมจะมีการขอปรับระยะเวลาแล้วเสร็จและปรับราคางานที่ไม่ได้ตามสัญญาข้อ 1.9.2 นั่นเอง กรณีจึงมีประเด็นที่จะต้องพิจารณาในจุดนี้ว่า หาก กทพ. ไม่แจ้งให้ BBOD เริ่มงานตามสัญญาข้อ 1.8.2.1 (ก) กทพ. จะสามารถกระทำได้โดยไม่ตกเป็นฝ่ายผิดนัดผิดสัญญาหรือไม่ ซึ่งขณะทำงานฯ เห็นว่า กทพ. มีสิทธิที่จะยังไม่แจ้งให้ BBOD เริ่มงานได้ครบถ้วนที่ กทพ. ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางให้แก่ BBOD ได้ โดยไม่ถือว่า กทพ. เป็นฝ่ายผิดนัดผิดสัญญาแต่อย่างใด และกรณีนี้ก็มิอาจถือได้เช่นกันว่า กทพ. ไม่สามารถดำเนินการให้ได้มาซึ่งสิทธิในเขตทางของกรมทางหลวง ซึ่งถือว่าเป็น “ความเสี่ยงภัยพิเศษ” ตามสัญญาข้อ 1.7.14 วรรค 7 เพราะวันเริ่มต้นตามสัญญา ยังไม่เริ่มต้น

9.5 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ BBOD เริ่มงานและส่งมอบพื้นที่งานส่วนย่อย 1.1-1.2 ไปแล้วตั้งแต่เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2538 และต่อจากนั้น กทพ. ยังได้มีหนังสือแจ้งส่งมอบพื้นที่และสิทธิในเขตทางให้แก่ BBOD จนครบทุกพื้นที่งานส่วนย่อยตามที่กำหนดไว้ในสัญญา (ปรากฏหลักฐานตามหนังสือของ กทพ. เมื่อวันที่ 11 กันยายน, 29 กันยายน, 31 ตุลาคม, 1 ธันวาคม, 26 ธันวาคม 2538 และ 22 มกราคม 2539) โดยตามความเป็นจริง ทั้ง กทพ. และ BBOD ต่างก็ทราบว่าการทางหลวงยังมีได้ตกลงยินยอมส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างดังกล่าวให้แก่ กทพ. กรณีจึงเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณาด้วยว่า การที่ กทพ. แจ้งยืนยันการส่งมอบพื้นที่อันเป็นเท็จดังกล่าวมีผลทางกฎหมายต่อความผูกพันสัญญาระหว่าง กทพ. กับ BBOD อย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้ คณะทำงานฯ มีความเห็นว่า เนื่องจาก กทพ. ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะสามารถดำเนินการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้างและสิทธิในเขตทางให้แก่ BBOD ได้ และ BBOD ก็ทราบความข้อนี้ได้อยู่แล้วในขณะนั้น การที่ กทพ. มีหนังสือแจ้งส่งมอบพื้นที่ที่ผิด และแจ้งให้ BBOD เริ่มงานก็มิใช่เป็นการแสดงเจตนาลงที่ไม่มีผลทางกฎหมายเป็นการส่งมอบพื้นที่ และแม้ให้ BBOD เริ่มงานตามสัญญาแต่อย่างใด ดังนั้น โดยนัยทางกฎหมายที่ว่านี้จึงต้องถือว่า ระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญามิได้เริ่มต้นนับแต่วันที่ 28 สิงหาคม 2538 ดังที่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ร่วมกันแสดงเจตนาทวงไว้ แต่ควรต้องถือว่าระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาเริ่มต้นนับแต่วันที่ กรมทางหลวงเริ่มต้นส่งมอบพื้นที่ให้แก่ กทพ. และ กทพ. ส่งมอบให้แก่ BBOD ต่อไป โดยตามหลักฐานปรากฏว่าการส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวเริ่มต้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2539 ซึ่งทางฝ่าย BBOD ก็ได้ยอมรับการส่งมอบพื้นที่ดังกล่าวโดยมิได้คัดค้านหรือถ่วงหน่วงสิทธิไว้แต่ประการใด (ดูรายละเอียดตามตารางการส่งมอบพื้นที่แนบท้ายรายงานนี้)

9.6 จากหลักฐานการส่งมอบพื้นที่ตามความเป็นจริงระหว่างกรมทางหลวงกับ กทพ. และระหว่าง กทพ. กับ BSCD ปรากฏว่า มีการส่งมอบรวมทั้งสิ้น 21 ครั้ง เริ่มต้นจากวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2539 เป็นครั้งแรก จนถึงการส่งมอบครั้งที่ 21 ซึ่งเป็นครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2542 โดยการส่งมอบพื้นที่แต่ละครั้งมิได้เป็นไปตามลำดับและกำหนดเวลาการส่งมอบตามสัญญา และจากหลักฐานปรากฏว่าการก่อสร้างทางด่วนตามโครงการนี้ได้ดำเนินการจนเกือบเสร็จสมบูรณ์ โดย BSCD ได้ส่งมอบทางด่วนให้แก่ กทพ. เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2543 ล่าช้าไปกว่ากำหนดวันแล้วเสร็จตามที่ กทพ. และ BSCD คกลงกันไว้แต่ต้น คือ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2542 เป็นเวลาประมาณ 11 เดือนเศษ (เท่ากับระยะเวลาที่ได้รับ การปรับขยายกำหนดวันแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป)

9.7 สำหรับในประเด็นที่เกี่ยวกับการขอปรับกำหนดวันแล้วเสร็จการก่อสร้างทางด่วนตามสัญญา นั้น ปรากฏว่าทั้ง กทพ.และวิศวกรที่ไปเฝ้าต่างก็มีได้โต้แย้งเหตุผลต่าง ๆ ที่ BSCD หยิบยกขึ้นมาอ้างขอปรับกำหนดวันแล้วเสร็จตามหนังสือของ BSCD เมื่อ 14 ตุลาคม 2539 แต่อย่างไรก็ดี จึงเป็นถ้อยรองรับโดยปริยายว่าเหตุผลต่าง ๆ ตามที่ BSCD กล่าวอ้างเกิดขึ้นจริง และไม่ปรากฏว่าวิศวกรที่ปรึกษาได้ไปแก้ปัญหานั้นแต่ กทพ.ว่า เหตุดังกล่าวนั้นนอกเหนือจะเป็นเหตุตามสัญญาที่ทปท. BSCD มีสิทธิขอปรับกำหนดวันแล้วเสร็จได้แล้ว ยังจะเป็นเหตุให้ BSCD มีสิทธิขอปรับราคางบที่ไปตามสัญญาข้อ 1.9.2 อีกด้วย ทั้ง ๆ ที่ตามหนังสือของ BSCD ดังกล่าวได้แสดงเจตนาขอร้องขอปรับราคาแล้วจะเรียกร้องขอปรับราคางบที่เพิ่มขึ้นต่อไป เมื่อได้รับอนุมัติให้ปรับกำหนดวันแล้วเสร็จเรียบร้อยแล้ว อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้ในชั้นคณะกรรมการ กทพ. ได้มีมติส่งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาว่าจะสมควรปรับกำหนดวันแล้วเสร็จตามสัญญาให้ตามที่ BSCD ร้องขอหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการคณะดังกล่าวก็ได้มีมติว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วการปรับกำหนดวันแล้วเสร็จให้ 11 เดือนตามที่วิศวกรที่ปรึกษาเสนอแนะโดยไม่มีเหตุปรับราคางบที่ใด ดังนั้น ในชั้นการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและคณะรัฐมนตรีจึงเป็นเพียงการพิจารณาให้ความเห็นชอบในกรอบปรับกำหนดวันแล้วเสร็จและขยายระยะเวลาการก่อสร้างตามสัญญาออกไป 11 เดือน โดยไม่มีการพิจารณาในประเด็นการปรับราคางบที่แต่อย่างใด

9.8 เกี่ยวกับการประเมินการเรียกร้องขอปรับราคางบที่ซึ่งเป็นประเด็น โดยตรงของกรณีพิพาทเรื่องนี้ ปรากฏว่าหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อ 15 กรกฎาคม 2540 ให้ขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป 11 เดือนแล้ว BSCD ได้มีหนังสือเรียกร้องขอปรับราคางบที่เมื่อ 19 กันยายน 2540 เป็นเงินจำนวน 4,880 ล้านบาทเศษ โดยอ้างว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องับเหตุการณ์ที่ทำให้มีการขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป 11 เดือน แล้ววิศวกรที่ปรึกษาไม่รับประกันข้อเรียกร้องนี้ รัฐบาลยอมที่จะได้การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาซึ่งกำหนด

ระยะเวลาการก่อสร้างแล้วเสร็จออกไป 11 เดือนตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบไปแล้วปรากฏว่าในการตกลงแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาซึ่งกระทำกันเมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2541 มิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาในส่วนที่เกี่ยวกับราคางานที่ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 4 ของสัญญาแต่อย่างใด จากหลักฐานและข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ คณะทำงานฯ จึงเห็นว่า การที่ BBCD ไม่ยื่นกันข้อเรียกร้องขอปรับราคางานที่ของตนตามหนังสือเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2539 โดยขอให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงราคางานที่ตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 4 ของสัญญาให้เป็นไปตามข้อเรียกร้องของตน แสดงว่า BBCD ไม่คิดใจเรียกร้องขอปรับราคางานที่ที่อีกต่อไปแล้ว ฉะนั้น การที่ BBCD กลับมายื่นข้อเรียกร้องขอปรับราคางานที่ใหม่ในภายหลังเมื่อวันที่ 2, 15 และ 22 กรกฎาคม 2542 โดยอ้างเหตุผลว่าเดิมทีทำให้มีการปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป 11 เดือน จึงเป็นการเรียกร้องโดย BBCD ไม่มีมูลตามสัญญาที่จะเรียกร้องได้และเป็นการให้สิทธิโดยไม่สุจริต เพราะหากจำนวนเงินราคางานที่ที่ BBCD เรียกร้องขอเพิ่มเป็นค่าให้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงเกี่ยวเนื่องกับการขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาออกไป 11 เดือน BBCD ก็ชอบที่จะเรียกร้องขอให้ปรับราคางานที่ดังกล่าวได้ตั้งแต่นั้นขึ้นที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญานั้นแล้ว แต่หากได้กระทำไม่ ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ คณะทำงานฯ จึงเห็นว่าคณะอนุญาโตตุลาการจึงวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทในส่วนนี้ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่ปรากฏหลักฐานโดยชัดแจ้งซึ่งไม่เอื้ออำนวยเป็นอย่างอื่นใด ซึ่งในประเด็นนี้ กทพ. ได้หยิบยกเป็นข้อต่อสู้วิโดยชัดแจ้ง แต่คณะอนุญาโตตุลาการกลับไม่รับฟังข้อต่อสู้ของ กทพ. ในข้อนี้และไม่แสดงเหตุผลไว้ในคำวินิจฉัยแต่อย่างใดว่าทำไมข้อต่อสู้ของ กทพ. ในข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้น

9.9 นอกจก จะได้อ้างอิงวินิจฉัยโดยฝ่ายยื่นข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในประเด็นดังกล่าวใน 9.8 แล้ว คณะทำงานฯ เห็นว่า คณะอนุญาโตตุลาการยังได้วินิจฉัยผิดพลาดโดยอิงประเด็นข้อพิพาทข้ออีก 2 ประเด็น คือ การวินิจฉัยว่า

- (1) ข้อเรียกร้องขอปรับราคางานที่ของ BBCD ตามหนังสือเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2539 และตามหนังสือร่างคำสั่งเปลี่ยนแปลงงาน (DVO) หมายเลข 12, 32 และ 33 เมื่อวันที่ 2, 15 และ 22 กรกฎาคม 2542 มีให้หนังสือบอกกล่าวเหตุการณ ตามเงื่อนไขสัญญาข้อ 1.9.2 จึงไม่อยู่ในวงกัยที่ต้องขึ้นต่อวิศวกรที่ปรึกษาภายใน 30 วันนับแต่เกิดเหตุการณ์ เช่นว่านี้ดังข้อต่อสู้ของ กทพ.
- (2) หนังสือของวิศวกรที่ปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม และ 28 ธันวาคม 2542 เป็นหลักฐานที่แสดงว่าวิศวกรที่ปรึกษาได้ทำการประเมินและให้การรับรองข้อเรียกร้องขอปรับราคางานที่ของ BBCD ตามจำนวนเงินที่ระบุในหนังสือเรียกร้องของ BBCD เมื่อ 2, 15 และ 22 กรกฎาคม 2542 แล้ว

ตามความเห็นของคณะทำงานฯ เห็นว่ากรณีวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นแรก
เป็นการพยายามหาทางหลีกเลี่ยงประเด็นข้อต่อสู้ของ กทพ. ที่โต้แย้งยกกำหนดเวลา 30 วันขึ้นมา
โดยอ้างว่าขอเรียกครองขอปรับราคาคงที่ของ BBCD ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขและกระบวนการตามที่
กำหนดไว้ในสัญญาข้อ 1.9.2 โดยหันกลับไปอ้างหนังสือบอกกล่าว 30 ฉบับของ BBCD ว่าเป็น
เอกสารหลักฐานที่แสดงว่า BBCD ได้ปฏิบัติตามข้อควรปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาแล้ว ทั้ง ๆ ที่
ปรากฏหลักฐานในหนังสือทั้ง 30 ฉบับดังกล่าวว่า มิได้มีการแสดงจำนวนเงินที่อ้างว่าเป็นราคาคงที่
ที่เพิ่มขึ้นแต่อย่างใด จึงเป็นการเรียกร้องที่ไม่ถูกต้องสมบูรณ์ตามเงื่อนไขของสัญญาตามที่ กทพ.
ได้หือยกเป็นข้อต่อสู้ไว้ นอกจากนั้น ก็ปรากฏว่าวิศวกรที่ปรึกษา มิได้ให้การรับรองข้อเรียกร้อง
ตามหนังสือบอกกล่าวทั้ง 30 ฉบับของ BBCD ที่คณะกรรมการได้ดูผลการนำมากล่าวถึงในคำวินิจฉัย
แล้วประการใด

ดังนั้น สำหรับข้อวินิจฉัยในประเด็นที่สองซึ่งคณะกรรมการได้ดูผลการฟังว่าวิศวกรที่ปรึกษา
ได้ให้การรับรองข้อเรียกร้องขอปรับราคาคงที่ของ BBCD ตามหนังสือเรียกร้องเมื่อวันที่ 2, 15 และ
22 กรกฎาคม 2542 แล้ว จึงเป็นการฟังข้อเท็จจริงที่ผิดพลาดและเป็นข้อวินิจฉัยที่ขัดแย้งกันเอง
ในประเด็นข้อพิพาทดังกล่าวนี้ เพราะหากไม่ถือว่าหนังสือเรียกร้องทั้ง 3 ฉบับดังกล่าวเป็นหนังสือ
บอกกล่าวข้อเรียกร้องความเงื่อนไขของสัญญาตามที่คณะอนุญาโตตุลาการได้วินิจฉัยไว้แล้ว
การรับรองข้อเรียกร้องของ BBCD ตามหนังสือ 3 ฉบับดังกล่าวโดยวิศวกรที่ปรึกษาที่ไม่อาจเชื่อได้
ว่าเป็นการรับรองการปรับราคาคงที่ตามเงื่อนไขของสัญญาด้วยเช่นกัน เพราะการรับรองดังกล่าว
มิใช่เป็นการรับรองข้อเรียกร้องตามหนังสือ 30 ฉบับของ BBCD ซึ่งคณะกรรมการได้ดูการวินิจฉัย
ว่าถ้าเป็นหนังสือบอกกล่าวเหตุการณ์และข้อเรียกร้องที่ได้ยื่นภายใน 30 วันตามเงื่อนไขของสัญญา
ข้อ 1.9.2 (ข) (ii) (ก)

9.10 เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทที่ว่า วิศวกรที่ปรึกษาได้ให้การรับรองจำนวนเงินตามข้อ
BBCD เรียกร้องขอปรับราคาคงที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ ซึ่งคณะกรรมการได้วินิจฉัยว่า วิศวกร
ที่ปรึกษา ได้ให้การรับรองแล้วตามหนังสือของวิศวกรที่ปรึกษาเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม และ 28
ธันวาคม 2542 นั้น ก็ปรากฏว่าทางวิศวกรที่ปรึกษาได้มีหนังสือยืนยันเป็นหลักฐานโดยชัดแจ้งว่า
หนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวมิใช่หนังสือรับรองจำนวนเงินราคาคงที่ที่เพิ่มขึ้นตามข้อเรียกร้องของ
BBCD หากแต่เป็นเพียงการประเมินจำนวนเงินตามข้อเรียกร้องของ BBCD เท่านั้น เพราะวิศวกร
ที่ปรึกษาไม่มีความตั้งใจจะให้การรับรองได้ตามหลักวิชาชีพของตนเอง ปรากฏตามหนังสือของ
วิศวกรที่ปรึกษาเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2542 และ 11 กันยายน 2543 ดังนั้น การที่
คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่าวิศวกรที่ปรึกษาได้ให้การรับรองข้อเรียกร้องของ BBCD
ตามหนังสือทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว จึงเป็นการจงใจวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทที่ฝ่าฝืน
ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายโดยชัดแจ้ง และอาจถือได้ว่าเป็นการวินิจฉัยขัดพิพาทที่มีข้อปัดค้าน

บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ซึ่ง กทพ. อาจหยิบยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในชั้นที่จะมีการขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่อไปได้

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปรากฏว่าวิศวกรที่ปรึกษาเองก็มีส่วนก่อให้เกิดความสับสนในประเด็นนี้ เพราะได้ให้คำยืนยันกลับไปกลับมาในลักษณะที่ขัดแย้งกันเอง จนเป็นเหตุให้คณะอนุญาโตตุลาการสามารถเลือกหยิบเอาหนังสือแจ้งผลการประเมินของคณบดีกับ คีตหนังสือที่ออกเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม และ 28 ธันวาคม 2542 ขึ้นมาวินิจฉัยได้ว่า การออกหนังสือดังกล่าวถือได้ว่าวิศวกรที่ปรึกษาได้ให้การรับรองจำนวนเงินราคาคงที่ตามที่ BBCD เรียกร้องขอรับเพิ่มแล้ว ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ วิศวกรที่ปรึกษาจึงต้องรับผิดชอบ กทพ. ตามสัญญาว่าจ้างที่ทำให้คงไปด้วยโดยหาก กทพ. ได้รับความเสียหายอย่างใด ๆ เนื่องจากข้อวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นนี้ กทพ. ย่อมมีสิทธิฟ้องไม่เกี่ยวจากวิศวกรที่ปรึกษาได้

9.11 ในประเด็นเกี่ยวกับจำนวนเงินราคาคงที่ที่ BBCD เรียกร้องขอรับเพิ่ม ตามคำเสนอข้อพิพาทที่ยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ ปรากฏว่า กทพ. ได้ให้การต่อสู้ไว้โดยชัดเจนแจ้งว่า จำนวนเงินค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ BBCD นำมาเรียกร้องขอรับเพิ่มนั้นมิได้เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ BBCD อ้างเป็นเหตุขอรับกำหนดเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาแต่ประการใด และต่อสู้ด้วยว่าค่าใช้จ่ายรายการต่าง ๆ ตามที่ BBCD นำมาฟ้องเรียกร้องมิได้เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง แต่คณะอนุญาโตตุลาการไม่รับฟังข้อต่อสู้ดังกล่าวของ กทพ. โดยฟังคามถนอมเท็จของ BBCD ซึ่งอาศัยผลการประเมินของวิศวกรที่ปรึกษาคณบดีเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม และ 28 ธันวาคม 2542 เป็นหลักฐานแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้นในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ กทพ. รับผลขาดใช้เงินราคาคงที่ให้แก่ BBCD ตามจำนวนที่เรียกร้องขอรับเพิ่มตามคำเสนอข้อพิพาท โดยมีได้มีการนำเอาพยานหลักฐานที่ฝ่าย กทพ. นำสืบมาพิจารณาซึ่งน้ำหนักความน่าเชื่อถือเกี่ยวข้องกับพยานหลักฐานที่ทางฝ่าย BBCD นำสืบมาแต่อย่างใด การรับฟังพยานหลักฐานและวินิจฉัยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับจำนวนเงินค่าใช้จ่ายซึ่ง BBCD อ้างว่าเป็นราคาคงที่ที่เพิ่มขึ้นในลักษณะเช่นว่านี้ จึงเป็นการรับฟังและวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่มีชอบด้วยกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการตามที่กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการกำหนดไว้ด้วยเช่นกัน

9.12 ประเด็นที่วิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ทราบว่า ค่าใช้จ่ายที่ BBCD เรียกร้องตาม DVO – 12 นั้นมีข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับการประเมินราคาและวิศวกรที่ปรึกษาไม่มีเจตนาที่จะบงการประเมินข้อเรียกร้องฯ (ดูข้อ 7.2) และต่อมาวิศวกรที่ปรึกษาของ กทพ. ได้มีหนังสือแจ้งให้ กทพ. ฝ่ายเดียวเกี่ยวกับผลการพิจารณาข้อเรียกร้องหมายเลข 12, 32 และ 33 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6,039,893,254 บาท (ดูข้อ 7.11) และจากการนำสืบทาง BBCD ต่อคณะอนุญาโตตุลาการ ซึ่งอาศัยผลการประเมินของวิศวกรที่ปรึกษา กทพ. ตามหนังสือ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม และ 28 ธันวาคม 2542 เป็นหลักฐานเพียงอย่างเดียวเท่านั้นในการวินิจฉัยของ

ย่อมไม่ถูกต้องและชอบธรรม คณะทำงานฯ เห็นว่า ค่าวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการให้ กทพ. ขอล้างเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,039,893,254 บาท แก่ BBCD พร้อมดอกเบี้ยนั้นเป็นค่าตัดสินที่ไม่ชอบด้วยหลักฐานและข้อเท็จจริง โดยจำนวนเงินดังกล่าวไม่สามารถคิดคำนวณได้โดยทางวิศวกรรมศาสตร์ เพราะ BBCD เสนอราคาต่อก่อสร้างชนิด TURNKEY ไม่มีการกำหนดราคาต่อหน่วยไว้ (UNIT COST) และในสัญญาก็ไม่ปรากฏว่ามีราคาต่อหน่วยอยู่ในภาคผนวก 4 ของสัญญาจ้าง ออกแบบแบบรวมก่อสร้าง (TURNKEY) โครงการทางผ่านสายการบิน - บางพลี - บางปะกง (ดูข้อ 6.8) และ BBCD ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเสาเข็มของฐานรากได้ (ดูข้อ 7.6) และในตัวเลขเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 6,039,893,254 บาท นั้น เป็นตัวเลขที่ BBCD ได้รวมค่าเรียกร้องค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของเสาเข็มตกเป็นเข็มและรวมอยู่ด้วย

9.13 ประเด็นการเรียกร้องขอปรับราคาของ BBCD กับ กทพ. นั้น ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากสัญญาจ้าง BBCD เป็นสัญญาจ้างออกแบบเปิดเสรี (TURNKEY) ซึ่งผู้รับจ้างเป็นผู้ที่ออกแบบรายละเอียดและก่อสร้างเอง การออกแบบจากนั้น BBCD จะออกแบบโดยใช้ข้อมูลของเงื่อนไขในการประมูล, ข้อมูลของสถานที่ก่อสร้าง, ข้อมูลปริมาณงาน, ข้อมูลแผนผัง, ข้อมูลแบบ, ข้อมูลปริมาณจราจร, ข้อมูลดิน, ข้อมูลโครงสร้างถนนที่อยู่อ่เดิมและกำลังก่อสร้างและข้อมูลอื่น ๆ อีกมากมายที่จำเป็นและมีผลกระทบในการออกแบบเพื่อให้ BBCD ประเมินผลกระทบต่อการออกแบบและใช้ทำการก่อสร้างโดยไม่ถูประณตและ BBCD จะสามารถหาข้อมูลเพื่อวินิจฉัยข้อมูลได้ละเอียดมากขึ้นแต่ในข้อใดก็เป็นการยากของ BBCD แต่ถ้า BBCD ออกแบบและทำการก่อสร้างมีอุปสรรคก็ควรเป็นความรับผิดชอบของ BBCD เพราะ BBCD มีความสามารถหาข้อมูลต่าง ๆ มาวินิจฉัยและใช้ได้ถูกต้องตามความเป็นจริงของการก่อสร้างได้ ความผิดพลาดจึงตกเป็นของ BBCD ทั้งสิ้น หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า เมื่อ BBCD ออกแบบเพื่อทำการก่อสร้าง หากไม่มีอุปสรรคก็ก่อสร้างไปได้หากออกแบบแล้วทำการก่อสร้างมีอุปสรรคก็แก้ไขแบบใหม่ BBCD ไม่สามารถคิดค่างานเพิ่มจาก กทพ. ได้ เพราะในส่วนที่ BBCD เสนอราคาค่าก่อสร้างชนิด TURNKEY กับ กทพ. นั้น ราคาที่ BBCD เสนอต่อ กทพ. เป็นราคาแบบรวมค่าออกแบบและก่อสร้างซึ่งคิดค่าใช้จ่ายในการแก้ไขอุปสรรคทุกอย่างที่ยุติยุติของ BBCD จะประมาณได้จากข้อมูลที่ BBCD มีอยู่เพื่อรวมไว้ในราคา รวม 25,196,442,000 บาท แล้ว แต่ถ้าหากการก่อสร้างจริง BBCD คิดค่าประเมินได้ถูกหรือผิดไปก็เป็นหน้าที่ของ BBCD จะต้องรับผิดชอบไม่ใช่ว่าจะไปฟ้อง กทพ. รับผิดชอบแทน คณะทำงานฯ เห็นว่า จากข้อพิพาท ข้อเท็จจริงมีหลายประเด็นที่ส่อให้เห็นว่าเป็นขบวนการที่ไม่โปร่งใสและถูกต้อง และถ้าวินิจฉัยขาดของกรณีพิพาทดังกล่าว ของอนุญาโตตุลาการ เข้ามาเป็นค่าชี้ขาดที่เกิดจากการกระทำ หรือวิธีการอันมิชอบตามกฎหมายยุติมาตรา 18 และ 24 แห่งพระราชบัญญัติ

อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 และความในข้อ 6 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติตามทักซิวดของอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2544 จึงควรมีการตรวจสอบพยานบุคคลและเอกสารสื่อว่า อนุญาโตตุลาการบางท่าน อาจมีความเชื่อมโยงกับกลุ่มบริษัทฯ ที่ประกอบกันเป็น BICD และกลุ่มบริษัทฯ ที่ร่วมมาซึ่งกัน BICD ที่เกี่ยวข้องกันโครงการนี้ เห็นควรตรวจสอบว่าอนุญาโตตุลาการท่านใดมีความเชื่อมโยงกับโครงการ โดยควรมีการตรวจสอบอนุญาโตตุลาการทุกท่านว่ามีส่วนได้เสียกับโครงการดังกล่าวหรือไม่อย่างไร โดยให้ตรวจสอบการถือครองหุ้นย้อนหลังเป็นเวลา 10 ปี)

10 สรุปความเห็นของคณะทำงานฯ

10.1 คณะทำงานฯ เห็นว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ กทพ. ถูกฟ้องและตกเป็นฝ่ายแพ้คดีนี้ เกิดจาก

- ผู้บริหาร กทพ. และรัฐบาลในขณะที่มีการริเริ่มและอนุมัติให้ดำเนินโครงการนี้ คิดสับสนใจเหิงง โอบายคิดพลาด โดยไม่ได้พิจารณาปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่กรมทางหลวงได้ตั้งทิ้งไว้แต่ตั้งให้ละเลยครอบคลุมเสียก่อน
- มีการผลักดันและเร่งรีบให้มีการลงนามสัญญากัน โดยเร็ว เป็นสาเหตุให้เกิดข้อผิดพลาดในการกำหนดเงื่อนไขสัญญาจนกลายเป็นข้อผูกมัด กทพ. ทั้ง ๆ ที่ยังไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันสัญญาได้
- กทพ. ละเลย ไม่นำเงื่อนไขที่กรมทางหลวงกำหนดเกี่ยวกับการส่งมอบพื้นที่ก่อสร้าง ระยะการอนุมัติการไปกำหนดไว้ในสัญญาให้เป็นเงื่อนไขที่ผู้สัญญาทั้งสองฝ่ายต้องปฏิบัติตาม ทั้งๆ ที่กรมทางหลวงได้แสดงความประสงค์ไว้โดยชัดแจ้ง ก่อนที่ กทพ. จะส่งร่างสัญญาไปให้สำนักงานด้วยการสูงสุด วงพิจารณาแล้ว

10.2 คณะทำงานฯ เห็นว่า การที่ กทพ. ออกหนังสือแจ้งให้ BBCTD เริ่มงานตามสัญญาและส่งมอบพื้นที่และสำนักในเขตทาง ทั้งๆ ที่ กรมทางหลวงยังมีได้มอบพื้นที่ก่อสร้างให้ แสดงว่า ผู้สัญญาทั้งสองฝ่ายมีเจตนาที่แท้จริงเพื่อให้ BBCTD สามารถเบิกค่าจ้างงวดแรก(Mobilization Payment) จำนวน 1,977.01 ล้านบาทออกไปได้เท่านั้น เพราะในขณะนั้นไม่มีทางที่จะเริ่มงานได้ เนื่องจากกำลังมีเหตุน้ำท่วมใหญ่

10.3 สำหรับประเด็นการขอปรับกำหนดวันก่อสร้างโครงการก่อสร้างทางด่วนตามสัญญา ขึ้นเมื่อ กทพ. และวิศวกรที่ปรึกษาไม่ได้ได้แจ้งเหตุต่างๆ ที่ BBCTD ยกยอขึ้นมามีผลขอปรับกำหนดวันแล้วเสร็จต่อองค์ ย่อมเป็นการยอมรับโดยปริยายว่ามีเหตุต่างๆ ตามที่ สศทฯ กล่าวอ้างจริง และเมื่อเหตุต่างๆ ที่ BBCTD ยกยอขึ้นมานั้นเข้าข่ายเป็น “ความเสี่ยงภัยพิเศษ” ตามสัญญาข้อ 1.7.14 ประกอบกับได้มีการปรับขยายระยะเวลาแล้วเสร็จตามสัญญาให้ BBCTD ออกไป 11 เดือน BBCTD จึงมีสิทธิเดิมสัญญาที่จะขอปรับกำหนดวันแล้วเสร็จได้โดยสัญญาข้อ 1.9.7 คณะทำงานฯ จึงเห็นว่า กทพ. ไม่มีทางที่จะหักยอดข้อสัญญาและเหตุผลอื่นใดเข้ามาต่อสู้ในประเด็นนี้ได้

10.4 อย่างไรก็ตามในประเด็นการเรียกร้องค่าปรับราคากลางที่และประเด็นการรับรองจำนวนเงินราคากลางที่ที่เพิ่มขึ้นโดยวิศวกรที่ปรึกษา ดังกล่าวในข้อ 9.8, 9.9, 9.10 และ 9.11 นั้น กทพ. ได้ทยอยยกเป็นข้อต่อสู้ไว้โดยชัดแจ้งและสามารถนำเหตุผลทั้งหมดมาสู่ศาลได้ว่า BBCTD ไม่มีสิทธิขอปรับราคากลางที่ เนื่องจากมีพฤติการณ์และพยานหลักฐานที่แสดงว่า BBCTD ไม่ได้ตั้งใจจะขอ

ปรับราคากลางที่ในชั้นที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาและวิศวกรที่ปรึกษาก็มิได้รับรองจำนวนเงินราคาคงที่ตามที่ BBCD กล่าวอ้างแต่อย่างใด คณะทำงานฯ จึงเห็นว่า คณะอนุญาโตตุลาการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง วิถีฉ้อฉลประเด็นต่างๆ ดังกล่าวนี้ โดยเปลี่ยนข้อเท็จจริงที่ปรากฏหลักฐานชัดแจ้งซึ่งมีทางรับฟังเป็นอย่างอื่น ได้และปฏิเสธไม่รับฟังข้อต่อสู้ของ กทพ. ทั้งๆ ที่ กทพ. ได้ยกข้อต่อสู้ขึ้นหักล้างอย่างถูกต้องครบหลักฐานที่มีอยู่และชี้ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้แล้ว ดังนั้น **คณะทำงานฯ** จึงเห็นว่า **คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทเรื่องนั้นๆ ช่วยเป็นคำชี้ขาดที่เกิดจากการกระทำ หรือวิธีการอันมิชอบ ตามบทบัญญัติมาตรา 18 และ 24 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 และตามความในข้อ 6 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการปฏิบัติตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2544 เป็นเหตุให้ กทพ. ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทนี้และหาก BBCD ร้องขอต่อศาลยุติธรรมที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดเช่นนั้นแล้ว กทพ. ย่อมสามารถขอขอยกฟ้องดังกล่าวขึ้นกล่าวอ้างคัดค้าน เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อไปได้**

10.5 ไม่ว่ากรณีจะเป็นเช่นไรก็ตาม หากในที่สุด กทพ. ต้องขอใช้ราคากลางที่เพิ่มขึ้นให้กับ BBCD ตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว **คณะทำงานฯ** เห็นว่า **กทพ. ยังมีสิทธิฟ้องโต้แย้งเอาจากวิศวกรที่ปรึกษาได้** ดังกล่าวในข้อ 9.10

10.6 กล่าวโดยสรุป คณะทำงานฯ **เห็นด้วยที่รัฐบาลมีคำสั่งไม่ให้ กทพ. ปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ**

10.7 คณะทำงานมีความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า รัฐบาลควรจะได้เร่งพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในขั้นตอนต่างๆ เพื่อทราบ กรณีที่เกิดขึ้นเกิดจากความผิดพลาดของร้องขอผู้ใดหรือหน่วยงานใดและความผิดพลาดของร้องขอที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจงใจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบอย่างไรหรือไม่ เพื่อดำเนินการลงโทษให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ควรทำการตรวจสอบได้แก่

1. การรื้อฟื้นนำโครงการมาริเริ่มใหม่
2. การอนุมัติให้ กทพ. ดำเนินการเสริมโครงการ โดยให้เชิญชวนเอกชนมาลงทุน ดำเนินการในลักษณะจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ (TURNKEY)
3. การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงผลการศึกษาของาริเริ่มที่วิศวกรที่ปรึกษา 3 บริษัท ซึ่ง กทพ. ว่าจ้างให้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมและผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการระบบทางด่วน ขั้นที่ 4 โดยมีกรรณเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตัวเลข

ของผลตอบแทนทางด้านการเงินของโครงการนี้จากผลตอบแทนต่ำ มาเป็นผลตอบแทนสูง

4. การประสานงานระหว่าง กทพ., กรมทางหลวง, BBCTD, บริษัทวิศวกรที่ปรึกษา กทพ., รัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี
5. การคัดเลือกผู้รับจ้าง
6. การร่างสัญญาจ้างเหมา
7. การทำสัญญาจ้างเหมา
8. การส่งมอบสถานที่เพื่อเริ่มต้นการทำงานตามสัญญา (NOTICE TO PROCEED)
9. การเบิกจ่ายค่าจ้างเหมาทุกงวด
10. การส่งมอบพื้นที่จากกรมทางหลวงใต้ กทพ. และ กทพ. ส่งมอบพื้นที่ให้ BBCTD
11. การขอขยายระยะเวลาการก่อสร้างทางตามสัญญาออกไปอีก 11 เดือน
12. การแก้ไขสัญญาเพิ่มเติม
13. การขอปรับราคาคงที่
14. การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ
15. การทำงานและความรับผิดชอบของบริษัทวิศวกรที่ปรึกษา กทพ.
16. เหตุผลและที่มาของค่าเสียหายแต่ละรายการที่รวมกันเป็นเงิน 6,039,893,254 บาท

ประธานวุฒิสภา : รายละเอียดได้ปรากฏตามเอกสารที่ได้ส่งให้
ท่านสมาชิกฯ ทราบครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ไม่มี
ท่านสมาชิกฯ ครับ ในวันนี้เรามีร่างพระราชบัญญัติที่จะต้องพิจารณาใน
วาระหนึ่งถึง ๔ ฉบับ และบางฉบับเหลือเวลาอีก ๘ วันนะครับ จะครบกำหนดในวันเสาร์
ที่ ๑๒ ตุลาคม แต่โดยที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีเข้าบริหาร
ราชการแผ่นดิน แต่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๕ รัฐมนตรีจะปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้
เข้าถวายสัตย์ปฏิญาณต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก่อน เพราะฉะนั้นอันนี้เป็น
ข้อจำกัดนะครับ -----

ดังนั้นในวันนี้คณะรัฐมนตรีที่ประสานไว้หรือว่าที่ทางวุฒิสภาประสานก็ได้รับแจ้งว่า ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๔ เรื่องนี้เราอาจจะตกลงกันก่อนนะครับ อาจจะเป็นข้อยกเว้น เพราะว่าโดยแนวทางปฏิบัติของเรา ร่างพระราชบัญญัติที่รับวาระหนึ่ง เราจะต้องขอเชิญ ท่านรัฐมนตรีที่เฝ้าเจ้าของมาชี้แจง แต่สำหรับในวันนี้ผมจะขอปรึกษาที่ประชุมว่าจะเอา ร่างพระราชบัญญัติที่หมดเวลา ก่อน ที่จะหมดในวันเสาร์ที่ ๑๒ คือเหลืออีก ๘ วันนั้นะครับ แต่ว่ามีเจ้าหน้าที่เจ้าของเรื่องอยู่ ๒ คณะ คณะหนึ่งคือร่างพระราชบัญญัติที่เราจะชี้แจงกัน วันนี้คือ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัตินี้ คณะแรกคือท่านประธานศาลฎีกา ชโลปถัมภ์ และคณะกรรมการการยุติธรรมและ สัทธิมนุชชนนี้ ได้ศึกษาแล้วและพร้อมที่จะชี้แจงให้ที่ประชุม ประการที่ ๑ นะครับ

ประการที่ ๒ มีเจ้าของเรื่องจากกระทรวงยุติธรรม คือจากสำนักงาน ปลัดกระทรวงซึ่งเป็นเจ้าของเรื่องก็พร้อมที่จะชี้แจง ผมจะขออนุญาตที่ประชุมดำเนินการ เรื่องนี้ก่อนดีไหมครับ เพราะเรามีข้อจำกัดเรื่องเวลา มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ (ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราพิจารณา เรื่องนี้เสร็จแล้ว แต่สำหรับอีก ๓ ร่างพระราชบัญญัติเราจะต้องเลื่อนไปนะครับ เพราะเนื่องจากเวลาเรามี และเท่ากับเราคอยรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเจ้าของเรื่องนะครับ เอาอย่างนั้นนะครับ วันนี้เราจะเอาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการของท่านศาลฎีกา ชโลปถัมภ์ ได้พิจารณาแล้วนะครับ

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน
! ประกาศต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/ ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภา
เลขรับ 19
วันที่ 13 ก.ย. 2555
เวลา 10.15 น.

ส่ง สำนักการประชุม

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ถนน ๑๐๓๐๐

๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน
ในคดีอาญา พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาการแทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๑๒๕

๐ ๒๓๕๗ ๓๒๐๙

LIRT

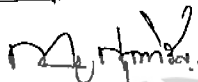
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา พ.ศ. (นายสุทัศน์ เงินหมื่น เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. (นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ และนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. (นายปิณฑศ์ เตมียะเรณู เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสี่ฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓๕ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาโดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

(นายพิฑูรย์ พุ่มหิรัญ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกาศร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ และเนื่องจากปัจจุบันพยานยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งที่พยานมีความสำคัญยิ่งต่อการพิสูจน์ความจริงในทางอรรถคดี เป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น เพื่อเพิ่มความคุ้มครองพยานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่พยานบุคคลมีความสำคัญยิ่งต่อการพิสูจน์ความจริงในทางอรรถคดี แต่ในปัจจุบันพยานบุคคลยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร เป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการยุติธรรม ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๔ บัญญัติให้บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายสุทัศน์ เงินหมื่น กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ แต่ปัจจุบันพยานยังขาดหลักประกันความปลอดภัยและไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร เป็นเหตุให้เกิดปัญหาอุปสรรคต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น เพื่อความคุ้มครองพยานให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายสุรสิทธิ์ นิตวุฒิวรวัักษ์ และนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติรับรองสิทธิของบุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ และเนื่องจากปัจจุบันพยานยังไม่ได้รับการคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งที่พยานมีความสำคัญยิ่งต่อการพิสูจน์ความจริงในคดีอาญา เป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น เพื่อเพิ่มความคุ้มครองพยานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายปิติพงศ์ เต็มเจริญ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

Figure 1

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การแจ้งและวิธีการที่เจ้าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อื่นจะให้ความคุ้มครองแก่พยานตามคำขอและการสิ้นสุดลงซึ่งการคุ้มครองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กำหนดโดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัย ให้รวมถึงการจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย เว้นแต่พยานจะไม่ให้ความยินยอมและการปกปิดมิให้มีการเปิดเผยชื่อตัว ชื่อสกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอย่างอื่นที่สามารถระบุตัวพยานได้ ทั้งนี้ ตามความเหมาะสมแก่สถานะและสภาพของพยานและลักษณะของคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗ ในกรณีที่มี ปรียา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องพิจารณานำมาตรการทั่วไปในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ตามความจำเป็นที่เห็นสมควร เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

หมวด ๒

มาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยาน

มาตรา ๘ พยานในคดีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ อาจได้รับการคุ้มครองตามมาตราพิเศษได้

- (๑) คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- (๒) คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามประมวลกฎหมายอาญา
- (๓) คดีความผิดเกี่ยวกับเหตุตามประมวลกฎหมายอาญา เฉพาะที่เกี่ยวกับการเป็นกระโจนล่าไปหรือพาไปเพื่อการอนาจาร เพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น และความผิดฐานพราดเด็กและผู้เยาว์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และเด็ก หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี หรือความผิดเกี่ยวกับการเป็นเจ้าของกิจการค้าประเวณี ผู้ดูแลหรือผู้จัดการกิจการค้าประเวณี หรือสถานการค้าประเวณี หรือเป็นผู้ควบคุมผู้กระทำการค้าประเวณี ในสถานการค้าประเวณี

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่สามี ภริยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานของพยาน หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยานซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะเป็นพยานอาจไม่ได้รับความปลอดภัยและพยานได้ร้องขอให้นำมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมาใช้บังคับแก่บุคคลดังกล่าวได้ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวจะไม่ให้ความยินยอม

มาตรา ๑๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายอาจสั่งให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษสิ้นสุดลง เมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) พยานร้องขอ
- (๒) พยานไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือระเบียบของกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยการคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษ
- (๓) พฤติการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของพยานเปลี่ยนแปลงไป และกรณีไม่มีความจำเป็นที่จะต้องให้การคุ้มครองพยานตามมาตรการพิเศษอีกต่อไป
- (๔) พยานไม่ให้การเป็นพยานโดยไม่มีเหตุสมควร
- (๕) ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จอันเนื่องมาจากการเป็นพยานในคดีที่พยานได้รับความคุ้มครอง

หมวด ๓

สำนักงานคุ้มครองพยานและการดำเนินคดี

มาตรา ๑๓ ให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรม และให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานตามมาตรการทั่วไปและมาตรการพิเศษ การปฏิบัติที่เหมาะสมรวมทั้งประสานการปฏิบัติงานและข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT

คำตอบแทนที่จำเป็นและสมควร ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง แต่ในกรณีที่เป็นการฟ้องคดีในความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายเป็นโจทก์ หรือเป็นพยานจำเลย ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลที่จะมีคำสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว แต่ไม่เกินอัตราตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๘ ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยาน สามี ภรรยา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดานหรือบุคคลใกล้ชิดกับพยาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๙ หากปรากฏในภายหลังว่าพยานไม่มา ไม่ได้ยื่นคำหรือไม่เบิกความเป็นพยาน โดยไม่มีเหตุสมควร หรือมีคำพิพากษามุ่งที่สุดให้ลงโทษพยานในความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีต่อศาล หรือความผิดฐานทำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จ ในคดีที่บุคคลนั้นเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นคืนหรือชดใช้ค่าตอบแทนตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๗ หรือคืนหรือชดใช้ค่าใช้จ่ายในการคุ้มครองพยานและบุคคลอื่นตามมาตรา ๑๘ แล้วแต่กรณี ที่รัฐได้จ่ายไปจริง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งจากสำนักงานคุ้มครองพยาน

ให้หน่วยงานที่ได้จ่ายค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายประสานงานกับสำนักงานคุ้มครองพยาน ในการเรียกคืนหรือเรียกให้ชดใช้ค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่ง

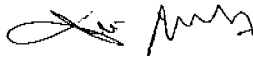
หมวด ๕

การอุทธรณ์

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งหรือคำวินิจฉัยตามมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๑๙ ไม่พอใจคำสั่งหรือคำวินิจฉัยดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและหากไม่พอใจคำวินิจฉัยอุทธรณ์ ให้มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นต่อศาลยุติธรรมชั้นต้นซึ่งมิใช่ศาลแขวงและมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา และมีเขตอำนาจเหนือคดีนั้น หรือที่บุคคลเหล่านั้นมีที่อยู่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๒๓ ผู้ใดกระทำความผิดตามกฎหมายต่อบุคคลใดเพราะเหตุที่บุคคลนั้น สามี ภริยา
ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของบุคคลนั้นจะมา หรือได้มาเป็นพยาน ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้
ในมาตรานั้น ๆ ึ่งหนึ่ง

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นายธงชัย ดุลยสุชัย)

ผู้ลำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติติ ๑ สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : สำหรับการชี้แจงกระผมจะขอเชิญคณะกรรมการกับ
เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนะครับ เพราะฉะนั้นขอเชิญท่านเลขาฯ อธิบดีกฤษฎีกาและเหตุผล
นะครับ

นายมนตรี รูปสุวรรณ (รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาการแทนเลขาธิการ
วุฒิสภา) :

“บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติมาตรา ๒๔๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติรองรับสิทธิของบุคคลซึ่งเป้นพยาน ในคดีอาญาให้ได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติ
ที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ และเนื่องจากปัจจุบันพยานยัง
ไม่ได้รับความคุ้มครองเท่าที่ควร ทั้งนี้ พยานที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพิสูจน์ความจริงใน
ทางอรรถคดี เป็นเหตุให้เกิดผลเสียต่อกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น เพื่อเพิ่มความคุ้มครอง
พยานให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้”

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการ

นายคำณวน ชโลปถัมภ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายคำณวน ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัด
สิงห์บุรี ในฐานะประธานคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ขอกราบเรียน
ท่านประธานฯ ว่า ตามที่ท่านประธานฯ ได้กรุณามอบหมายให้พิจารณาในเบื้องต้นเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. โดยส่งการมายังคณะกรรมการ
วิสามัญกิจการวุฒิสภาให้พิจารณา แล้วคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้มอบหมาย
ให้คณะกรรมการสามัญการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนเป็นผู้พิจารณานั้น กระผมขอ
กราบเรียนว่า คณะกรรมการได้ศึกษาเรื่องนี้แล้ว ขอกราบเรียนว่าในกรณีนี้เห็นไปตาม
บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ ซึ่งได้บัญญัติข้อความสำคัญไว้ว่า “บุคคลซึ่งเป็น
พยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครองการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็น
และสมควรจะได้รับ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ด้วยเหตุนี้กฎหมายฉบับนี้จึงได้ยกร่าง
ขึ้นมาเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ คณะกรรมการ
สามัญการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าในกรณีของ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีข้อที่น่าสังเกตและควรจะต้องไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอยู่ใน
มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ นี้เป็นข้อสังเกต
จากคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งในเรื่องนี้คณะกรรมการ
การยุติธรรมฯ จะได้กราบเรียนให้ท่านประธานฯ ทราบแต่ละมาตราที่กระผมได้กราบเรียน
แล้วครับผม ในขั้นนี้ผมขอกราบเรียนสรุปเพียงแค่นี้เพื่อให้คณะกรรมการการยุติธรรมฯ
ที่ศึกษาแต่ละมาตราได้นำมากราบเรียนต่อท่านประธานฯ ขอบขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านสมาชิกฯ อภิปราย ท่านสมาชิกฯ ครับ ก่อนที่
จะอภิปราย ผมขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๖๐ เชิญผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรมเข้าร่วมชี้แจง
นะครับ เพราะเป็นเจ้าของเรื่องโดยตรง ขอเชิญอาจารย์วัลลภก่อนครับ

นายวัลลภ ดังคณานุรักษ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม วัลลภ ดังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมเองขออนุญาตที่จะกล่าวสั้น ๆ
๒ ประเด็น ประเด็นที่ ๑ ก็คือว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายซึ่งว่าไปแล้วประชาชน

เรียกร้องมาตั้งแต่สมัยที่จะมีการร่างรัฐธรรมนูญว่า พยายามที่จะให้มีกฎหมายคุ้มครอง
 พยานในคดีอาญาขึ้นมาให้ได้ กระทั่งว่าสามารถที่จะบรรจุเป็นมาตรา ๒๔๔ ในรัฐธรรมนูญ
 ได้ นี่ก็เป็นประเด็นที่ ๑ ที่สมประสงค์ แล้วก็เห็นด้วยกับการพยายามที่จะมีกฎหมายขึ้นมา
 สนองตอบมาตรานี้ในรัฐธรรมนูญ กระนั้นก็ตามแม้ว่ากฎหมายฉบับนี้จะเดินทางมาช้าไป
 หลายปีก็ตาม ผมเองก็มีอีกประเด็นหนึ่งที่อยากจะฝากคณะกรรมการวิสามัญหรือ
 กรรมการวิสามัญที่จะไปศึกษา คือผมเองมีความห่วงเกรงอยู่ว่าตามมาตรา ๔ ที่จะต้อง
 มีการคุ้มครองพยานในคดีพิเศษ โดยเฉพาะอนุที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (๑) กับ (๓) ก็คือ
 เรื่องของระบบการคุ้มครองและเด็ก ซึ่งจากประสบการณ์ก็พบว่าขณะนั้นกระบวนการที่บุคคล
 เข้าไปเป็นพยานว่ารู้เห็นเกี่ยวกับคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือเป็นพยานที่รู้เห็นเรื่อง
 การค้ามนุษย์และเด็กก็มักจะถูกติดตามรังควานอย่างหนัก ประเด็นที่กฎหมายฉบับนี้พยายาม
 พุดในบทนิยามเรื่องความปลอดภัยที่พุดถึงเรื่องของเสรีภาพ พุดถึงเรื่องสิทธิประโยชน์
 สิ่งต่าง ๆ ที่พึงจะได้รับความปลอดภัยทั้งร่างกาย ทรัพย์สิน แต่ประเด็นที่ผมอยากจะฝาก
 กรรมการก็คือเรื่องสิทธิที่เขาจะได้รับการพัฒนาต่อไป ครั้นนี้เป็นสิ่งที่ผมห่วงมาก
 โดยเฉพาะเด็กที่ไปเป็นพยานในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องยาเสพติดและเรื่องกระบวนการ
 ค้ามนุษย์และเด็ก -----

๗.๑๖ (ส. นิติบัญญัติ)

ที่กล่าวเช่นนี้ก็เพราะว่าที่ผ่านมาแม้ว่าเราจะทำให้เด็กอยู่ด้วยความปลอดภัย สิ่งที่เป็นปัญหามากก็คือนอกจากความปลอดภัยแล้วเขาจะได้รับสิทธิที่จะพัฒนาตัวเองต่อไปอย่างต่อเนื่องได้อย่างไร โดยที่เป็นความลับ ครึ่งนี้ที่ผมคิดว่าผมอยากจะให้คณะกรรมการพิจารณาให้ลึกซึ้งมาก ๆ แล้วมาตรการที่จะเกิดขึ้นเพื่อรองรับสิทธิที่มีพึงได้ของเขาในฐานะเป็นพยานนอกจากความปลอดภัยแล้ว สิทธิในการพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไปเป็นพยานรู้เห็นเกี่ยวกับเรื่องคดีแบบนี้ ควรจะคิดมาตรการที่รักษาสีผิวในการพัฒนาตนเองของเขาให้อย่างต่อเนื่อง เพราะขณะนี้ปัญหามากจริง ๆ คือเรากลัวแค่เพียงว่าเขาไปไวยังที่ปลอดภัย แต่ว่าสุดท้ายก็ไม่รู้จะเอาเขาไปพัฒนาอย่างไร ซึ่งครั้งนี้สัมพันธ์กันเรื่องความลับค่อนข้างมาก อยากรจะฝากประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ลึกซึ้งมาก และผมเองพยายามที่จะไปแปรญัตติ เพื่อเพิ่มเติมข้อคิดเห็นนี้ด้วย ขอบขอบคุณท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานฯ

ที่เคารพครับ กระผม นายเสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ เกี่ยวกับกฎหมายร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญานี้ ก็ต้องกราบเรียนว่าเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับพี่น้องคนไทยเรา เนื่องจากว่าในสภาพปัญหาปัจจุบันนี้ท่านประธานฯ คนที่ไปเป็นพยาน คนที่รู้เห็นเหตุการณ์นั้นไม่ค่อยอยากที่จะยุ่งเกี่ยวกับคดีหรือปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหลายทั้งปวง ก็เลยเกิดกระบวนการที่ประชาชนทั่วไปนั้นไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการที่เกิดขึ้นในสังคม จริง ๆ แล้วในเรื่องของพยานเองถ้าเกิดจะทำความเข้าใจกันแล้วประชาชนทุกคนมีหน้าที่เป็นพยานทุกคน เพราะว่าเนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าหากว่าคนที่รู้เห็นเหตุการณ์แล้วเห็นว่าเรื่องที่เกิดขึ้นและตนเองรู้เห็นมานั้นไม่ใช่ปัญหาของตัวเองโดยเฉพาะเจาะจง หรือ ไม่ใช่ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวเองโดยตรง แล้วทุกคนก็จะปฏิเสธหมด ยกตัวอย่างคดีที่เกิดขึ้นคดีอย่างเช่น เกิดอุบัติเหตุรถชนกันปรากฏว่าคนถูกชนนั้นนอนอยู่กลางถนน รถยนต์ที่วิ่งผ่านไปผ่านมา หรือคนที่รู้เห็นในเหตุการณ์ไม่กล้าที่จะเข้าไปช่วย เพราะมีความรู้สึกว่าจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวในคดีแล้วจะทำให้เสียเวลา จะทำให้มีความรู้สึกว่าคุณเองนั้นถ้าเข้าไปพูดถึงทำสิ่งต่างๆ กลายเป็นผู้ต้องหา

เสียเอง ทุกคนก็เลยไม่รับผิดชอบต่อสังคมร่วมกัน จำร้ายในคดีสำคัญ ๆ หลายเรื่องปรากฏว่าคนที่รู้เห็นเหตุการณ์ก็ไม่อยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะเป็นคดีที่มีอิทธิพล เป็นคดีที่ตนเองอาจจะไม่ได้รับความปลอดภัยหรืออาจจะถูกปองร้ายต่าง ๆ นา ๆ ได้ นี่ก็คือปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในสังคมไทยเราว่า พยานเองหรือคนที่รู้เห็นเหตุการณ์นั้นไม่ต้องการ หรือไม่อยากเกี่ยวข้องเข้าไปเป็นพยาน เพราะระบบการคุ้มครองพยานหรือให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยนั้นไม่มี จำร้ายคนที่พยานแล้วก็ไม่สามารถจะอยู่ที่พักอาศัยของตัวเองเดิมได้ เพราะฉะนั้นในร่างกฎหมายที่เสนอนี้ท่านประธานฯ ครับ เห็นได้ว่า กฎหมายให้ความสำคัญต่อผู้เป็นพยานในคดีอาญา ในร่างดังกล่าวนี้ได้มีการแบ่งมาตรฐานทั่วไปของการคุ้มครองพยาน มีมาตรฐานพิเศษคุ้มครองพยาน ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศในเรื่องของมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานเขาให้ถึงขนาดเปลี่ยนชื่อ เปลี่ยนนามสกุล หาที่อยู่ใหม่ หาที่ทำงานให้ใหม่ แล้วก็ถ้ามีครอบครัวให้ย้ายถิ่นฐานไปด้วย แล้วก็ไปเปลี่ยนชื่อจนกระทั่งไม่รู้เลยว่าบุคคลดังกล่าวมันเคยเป็นพยานในคดีใดมา แล้วก็ไม่สามารถที่จะไปตรวจสอบทางทะเบียนราษฎรได้ว่าประวัติความเป็นมาอันเขาเป็นมาอย่างไร นี่ก็คือความสำคัญของกฎหมายลักษณะพยานดังกล่าว ผมคิดว่าในกระบวนการที่จะพิจารณากฎหมายฉบับนี้อาจจะมีบางส่วนบางตอนที่เห็นว่าทางรัฐบาลเองยังกล้า ๆ กลัว ๆ อยู่ในบางเรื่อง แต่ถ้าหากว่าไปสร้างกระบวนการคุ้มครองพยานที่สมบูรณ์แล้ว อาจจะเกิดปัญหาในเรื่องของงบประมาณ อาจจะเกิดปัญหาในเรื่องของกระบวนการจัดการ ก็ยอมรับว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายจำเป็นแต่ยังมีส่วนที่จะต้องมีการปรับปรุงแล้วก็แก้ไขจากวุฒิสภา เพื่อให้การคุ้มครองพยานสมบูรณ์อย่างแท้จริง อันนี้ก็เลยกราบเรียนท่านประธานฯ ว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญและจำเป็น ก็เห็นควรที่จะรับร่างกฎหมายฉบับนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณาต่อไปครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านระวี กิ่งคำวงศ์ ครับ

นายระวี กิ่งคำวงศ์ (มุกดาหาร) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 กระผม นายระวี กิ่งคำวงศ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมุกดาหาร ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
 ผมเป็นคนหนึ่งซึ่งอยู่ในคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้รับมอบหมาย
 จากคณะกรรมการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ ท่านประธานฯ ครับ กระบวนการยุติธรรมจะต้อง
 อาศัยหลักฐานพยานเป็นสิ่งสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นพยานเอกสาร พยานบุคคล พยานวัตถุและ
 ผู้เชี่ยวชาญทุกเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นคดีลัก วิ่ง ชิง ปล้น หรือฆ่าคนตาย หรือเกี่ยวกับแพศ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งพยานบุคคลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงผันแปรอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากว่า
 มือกัปประกอบมากมายในการที่จะให้พยานบุคคลมาให้การในชั้นศาล เราจะเห็นได้ว่า
 ปี ๒๕๓๔ ถึงปี ๒๕๓๕ จากสำนึกสถิติของอัยการสูงสุดประจักษ์พยานที่ไม่มาให้การ
 ในชั้นศาลหลุดพ้นและยกฟ้องไปถึง ๒๐ เปอร์เซ็นต์ และนำชมเชยบางประเทศ ซึ่งเขา
 ถ้าวินแล้ว ไม่ว่าจะเป็นประเทศอังกฤษ ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอเมริกา แคนาดา
 โดยเฉพาะอเมริกัน ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบสามารถเอาบุคคลที่กระทำผิด
 มาลงโทษได้ถึง ๘๘ เปอร์เซ็นต์ ประเทศไทยยังไม่มีการคุ้มครองพยานอย่างแท้จริง
 เนื่องจากว่าองค์ประกอบหลายประการ ในการศึกษา นั้น ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
 เนื่องจากว่ามีหลายมาตราที่เกี่ยวข้องกัน เราได้ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๘ ขอประทานโทษ
 ที่จะต้องกำหนดให้ท่านสมาชิก เพื่อที่จะได้แปรญัตติในชั้นต่อไป ก็คือ (๓) (๔) ซึ่งกำหนด
 โทษอัตราขั้นต่ำ ๑๐ ปี นั่นคือบางคดีเราต้องยอมรับในสิ่งนี้ และบางคดีที่มีโทษน้อย
 เช่น จ้อโกง แต่มีเงินทุนทรัพย์สินจำนวนมาก มีโทษขั้นต่ำ แต่เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลอาจถูก
 ช่มชู้ได้ ก็ทำให้การคุ้มครองทางกฎหมายนี้ไม่ทันต่อเหตุการณ์และทั่วถึง ต่อไปก็เป็น
 มาตรา ๑๒ การคุ้มครองตั้งแต่เมื่อได้รับอนุญาตแล้วว่า จะสิ้นสุดเมื่อใด นั่นคือปัญหา
 ประเด็นสำคัญ และต่อไปก็ถ้อยมาตรา ๑๒ ใน (๕) ก็คือการชดเชยค่าตอบแทน ซึ่งมีค่าที่
 ใกล้เคียงกันอยู่และก็ไม่สอดคล้องต้องกัน เป็นต้นว่า ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษพยาน
 กับคำว่า “หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุด” นี่ถือเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะต้องมีการแปรญัตติและ
 ให้ชี้ชัดลงไปว่าสิ่งไหนที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ
 สิ่งต่าง ๆ ที่เราได้ศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องพยานนั้น ไม่ว่าจะเป็นคดีที่ผ่านมา

และเป็นที่สลดใจ ก็คือคดีฆ่าเซอร์รีแอน คัลแคน แล้วเกี่ยวกับเรื่องในประเทศไทยของเรา ซึ่งพยานหลักฐานต่าง ๆ ถูกเก็บตัวเอาไปฆ่า แล้วถูกฆ่าในที่ห้องขัง ก็เห็นได้ชัดก็คือคดี นางปีพมา เพื่อประยุทธ์ ผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญจำเป็นและก็จะประโยชน์ ในกระบวนการยุติธรรมของเรา เพราะฉะนั้นในเบื้องต้นนี้คณะกรรมการการยุติธรรม และสิทธิมนุษยชนได้ศึกษาในเบื้องต้นก็จะนำไปในชั้นพิจารณาในขั้นต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านพิชัย จำเพชร ครับ

นายพิชัย จำเพชร (เพชรบุรี) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพิชัย จำเพชร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเพชรบุรีครับ ผมอยากกราบเรียนอย่างนี้ ท่านประธานฯ ครับ บุคคลในกระบวนการยุติธรรม เราจะทราบกันดี โดยเฉพาะในคดีอาญา พยานบุคคลในคดีอาญาในการมาเบิกความต่อศาลพอจะเห็นว่า บางคนมาเบิกความต่อศาล ด้วยความหวาดหวั่น เนื้อตัวสั่นเทา บางคนเบิกความไปด้วยร้องไห้ไปด้วย อันนั้นเกิดจากการที่รัฐเองไม่เคยให้ความคุ้มครองกับพยานบุคคลในคดีอาญา หลายคนต้องประสบ ชะตากรรมหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าทางด้านถึงแก่ชีวิตหรือทางด้านทรัพย์สินก็แล้วแต่ มาปล่อยพยานเหล่านี้ให้ประสบเคราะห์กรรมมาตลอด ไม่เคยที่จะเหลียวแลและครับ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญานี้ ผมถือว่าเป็นมาตรการหนึ่ง ที่จะเสริมให้กระบวนการยุติธรรมในคดีอาญามีประสิทธิภาพขึ้น แต่กระบวนการยุติธรรม ที่ผ่านมาก็เกิดความล้มเหลว สิ่งสำคัญก็คือองค์กรสำคัญในกระบวนการยุติธรรมก็คือ ดำรวจ อัยการ ศาล

ประธานวุฒิสภา : ขอเรียนท่านสมาชิกฯ งดใช้โทรศัพท์ครับ
เชิญคุณพิชัยต่อครับ ขอโทษด้วยครับ

นายพิชัย จำเพชร (เพชรบุรี) : ครับ ท่านประธานฯ ครับ องค์กรสำคัญ
ในกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญของในกระบวนการนี้ก็คือ ตำรวจ อัยการ ศาล การที่เรามี
มาตรการเสริมเข้ามาในการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา แต่เรายังไม่ได้ปฏิรูป
พนักงานเจ้าหน้าที่ตำรวจ ท่านนายกรัฐมนตรีได้กล่าวว่า ขณะนี้เราจำเป็นต้องปฏิรูป
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ก็ยังไม่เคยเห็นแผนงานและโครงการที่ชัดเจน ต้องปล่อยให้
สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปโดยความสับสน ไม่ว่าการแต่งตั้ง โยกย้าย มีการเล่นเส้น
เล่นสายโดยตลอด อันนี้ทำให้การทำงานของตำรวจไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสังคมทราบกันดี
สำหรับอัยการเอง อัยการยังทำงานอยู่แบบเก่า ๆ จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่จะก้าวออกมา
จากมุมของตัวเองในการที่จะรุก ในการที่จะปกป้องพิทักษ์สิทธิของประชาชนผู้ได้รับ
ความไม่เป็นธรรม สิ่งเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงแก้ไข
สำหรับศาลยุติธรรมเองในขณะนี้กำลังประสบปัญหาในเรื่องบุคลากรที่ยังมีไม่เพียงพอ
ในการที่จะต้องนั่งองค์คณะให้ครบตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม เป็นต้นไป สิ่งเหล่านั้น
ผมมองว่า อย่างไรก็ดีแล้วแต่ องค์กรกระบวนการยุติธรรมจำเป็นที่จะต้องได้รับการแก้ไข
ด้วยถ้าเรามีมาตรการเสริม แต่องค์กรสำคัญ ๆ ทั้ง ๓ องค์กรยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข
มาตรการดังกล่าวก็จะทำให้ลดประสิทธิภาพ ขอกราบขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านสุนทร จินดาอินทร์ ครับ

นายสุนทร จินดาอินทร์ (กำแพงเพชร) : กราบเรียนท่านประธานฯ
ที่เคารพ ผม สุนทร จินดาอินทร์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดกำแพงเพชร ก็คงในแนวทาง
เดียวกันกับผู้ที่ได้อภิปรายมาแล้วนะครับว่า ควรจะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้
แต่ผมมีข้อสังเกตว่า คามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นร่างขึ้นมาเพื่อให้อนุวัตรตาม
รัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๔ ซึ่งบัญญัติว่า “บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความ
คุ้มครองการปฏิบัติที่เหมาะสม และกำหนดแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ
ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” จะเห็นได้ว่าตามรัฐธรรมนูญดังกล่าวเน้นย้ำคำว่า “บุคคล
ที่มาเป็นพยานต่อศาล” เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เท่าที่ได้ศึกษาแล้ว

ตามเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติก็ไม่ได้กล่าวถึงพยานที่เป็นพยานวัตถุ หรือพยานเอกสาร กล่าวเฉพาะพยานบุคคล ผมจึงมีความเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้จะเปลี่ยนชื่อว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา เพราะเราอ่านชื่อแล้วเราจะรู้ได้ทันทีว่า อันนี้คือคุ้มครองพยานบุคคลไม่เกี่ยวกับพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุแต่อย่างใด อันนี้ซึ่งในร่างบางร่างที่เสนอเข้ามาพร้อมกับของคณะรัฐมนตรีก็มีบางร่างที่เสนอชื่อเข้ามาเช่นนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญาครับ

ประการที่ ๒ ผมเห็นว่าตามมาตรา ๑๓ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ตั้งส่วนราชการขึ้นในกระทรวงยุติธรรม คือสำนักงานคุ้มครองพยาน ผมเห็นว่า การที่ตั้งในกระทรวงยุติธรรมนั้น ผมคิดว่าจะต้องฝึกบุคลากรขึ้นมาใหม่ ตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่ ถึงแม้จะตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่ ถ้าหากว่าเราได้นำหน่วยงานนี้ไปไว้ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติน่าจะเหมาะสมกว่า เพราะตรงนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ทำงานเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานอยู่แล้ว โดยหน้าที่อยู่แล้ว ถ้าดึงเข้าไปเพื่อให้คุ้มครองพยานโดยเฉพาะตามร่างพระราชบัญญัตินี้ น่าจะทำให้โดยมีคุณภาพดีกว่าที่จะไปตั้งเป็นหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม อันนี้ผมขอกราบเรียนให้เพื่อนสมาชิก ได้ทราบว่า เพื่อเตรียมตัวได้แปรรูปคดี ถ้าเห็นด้วยตามที่กระผมได้ชี้แจงมา ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : พลตำรวจตรี วีระ ครับ

- ๘/๑

พลตำรวจตรี วีระ อนันต์กุล (ชลบุรี) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม พลตำรวจตรี วีระ อนันต์กุล สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดชลบุรี ผมก็เห็นด้วย ในหลักการและเห็นด้วยกับที่ผู้นำเสนอที่ผ่านมาแล้ว แต่ในฐานะที่ได้เคยรับราชการตุลาการ กับงานของตำรวจ งานของการจับกุมคนร้ายและควบคุมพยานในการดำเนินคดีชั้นสอบสวน และชั้นศาลตลอดมาเป็นเวลา ๓๐ กว่าปีนั้น ก็อยากจะนำเสนอในความรู้สึกรับของพนักงานสอบสวนบ้างว่า มีความหนักอกหนักใจแค่ไหน เพียงไร ในกรณีที่เราได้ควบคุมดูแลพยาน ที่แล้ว ๆ มาจนกระทั่งถึงปัจจุบันนี้ ที่แล้วมานั้นเมื่อไม่มีกฎหมายฉบับนี้ พนักงานสอบสวน จะต้องควบคุมพยานเอง คุ้มครองพยานเอง ดูแลพยานเอง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งต้องออกเอง ไม่มีงบประมาณ ไม่มีรายจ่ายที่จัดตั้งไว้ เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องที่หนักอกหนักใจตลอดมา และพยานบุคคลนั้นเป็นพยานสำคัญที่ศาลจะต้องรับฟัง และจะลงโทษผู้ต้องหาหรือจำเลย ได้ก็ต้องอาศัยพยานบุคคล ซึ่งถือเป็นประจักษ์พยานชั้นหนึ่ง ถ้าขาดประจักษ์พยานชั้นหนึ่ง หรือพยานบุคคลที่กล่าวมาแล้วนั้นยากที่ศาลจะลงโทษ เพราะศาลจะลงโทษผู้ใดนั้นศาลจะต้องเชื่อด้วยความสนใจและปราศจากความระแวงสงสัย ศาลจึงจะลงโทษได้ ดังนั้น ถ้าหากว่า ไม่สามารถที่จะนำพยานบุคคลนั้นไปให้ศาลพิจารณา สืบให้ศาลพิจารณาเชื่อได้ ก็ยากที่จะให้ศาลลงโทษได้ จึงเป็นเหตุให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นหลุดพ้นจากคดีอาญา มากมายหลายคดีเหลือเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีใหญ่ ๆ คดีสำคัญ บางครั้งยังกันด้วยอาวุธ สงครามกลางบ้านกลางเมือง กลางวันแสบ ๆ ไม่มีใครกล้าเป็นพยานให้ เพราะพยาน เหล่านั้นรู้ดีว่าการเป็นพยานนั้นไม่เกิดผลดีอะไรกับตัวเองเลย นอกจากจะต้องเสียเวลา นอกจากจะต้องถูกข่มขู่ และบางครั้งกระบวนการพิจารณาของเรานั้นในการพิจารณาคดี อาญาจะต้องพิจารณาต่อหน้าจำเลย เพราะฉะนั้นจำเลยยิ่งคร่ำครวญไรพยานยิ่งกลัวมาก เท่านั้น ไม่อยากไปศาลเลย

อีกประการหนึ่งนั้น ในคดีอาญาหรือคดีอะไรก็แล้วแต่ เวลารับหมายศาล ในการเป็นพยานนั้น กฎหมายยังบัญญัติไว้ด้วยว่า ถ้าหากไม่ไปตามหมายนั้นจะต้องมีโทษ ทางอาญาอีก ดังนั้นท่านจะเห็นนะครับว่า การเป็นพยานนั้นมีผลดีตรงไหน นอกจากเป็น พลเมืองดีเท่านั้น เสียเวลาทำมาหากินด้วย ความปลอดภัยต่าง ๆ ของตัวเองก็ไม่มี บุตรหลาน ภริยารต่าง ๆ ก็ต้องอยู่กับด้วยความระมัดระวังตัว และการต่อสู้คดีในขณะนี้นั้น

ถ้าหากว่าพนักงานสอบสวนควบคุมพยานไว้ได้ในชั้นเริ่มต้นตั้งแต่ในชั้นเห็นเหตุการณ์
คุมไว้ดี พาพยานไปนำสืบได้ชั้นศาลตลอดมาทุกนัด วิธีการต่อสู้ของจำเลยก็ถือว่าดีแล้ว
ไม่กลัว ข้างเลยครับ ข้างพยานหนีเลย พยานก็ได้เงินด้วย ก็ดีด้วย ปลอดภัยด้วย แล้วจะเอา
อย่างไรครับ ใครเป็นพยานคิดอย่างไร ผมก็อยากนำข้อเสนอนี้มาสนับสนุน
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

อีกประการหนึ่งนั้น ถ้าหากขาดประจักษ์พยานศาลลงโทษไม่ได้ อย่างที่ผม
เรียนให้ทราบแล้วว่า ศาลจะลงโทษผู้ใดนั้นก็จะต้องสนใจ ปรากฏความระแวงสงสัย
และถ้าขาดพยาน ซึ่งเป็นพยานบุคคลอันสำคัญนี้บ่อย ๆ แล้วมากขึ้น จนกระทั่งไม่มีพยาน
คำพิพากษาด้านปรากฏออกมาว่า จำเลยไม่ได้กระทำความผิด ยกฟ้องปล่อยตัวจำเลย
และพิพากษาว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด พระราชบัญญัติทดแทนค่าเสียหายกับผู้ต้องหา
หรือจำเลยในคดีอาญานั้นก็เกิดขึ้นทันที จำเลยในคดีนั้นมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหาย
ค่าทดแทนต่อไปอีก นี่เท่ากับว่ากระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ และยังแถมได้รับรางวัล
จากรัฐบาลหรือจากฝ่ายกระบวนการยุติธรรมของเราอีก จะถูกต้องไหมครับ บ้านเมืองจะ
อยู่กันอย่างไรครับ ดังนั้นผมจึงเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะเกิดพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา
เพื่อควบคุมคุ้มครองพยาน บ้านเมืองเราจะได้อยู่กันอย่างสงบสุขเสียที ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : กราบเรียนที่ประชุมนะครับว่า เรามีแขกผู้เกียรติเป็น
ข้าราชการการเมืองจากเมืองปูซาน ประเทศเกาหลีใต้มาเยี่ยมชม ขอปรบมือต้อนรับท่านผู้มี
เกียรติด้วยครับ ยินดีต้อนรับครับ เชิญท่าน พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร ครับ

พลตำรวจตรี อ่ำพล งามจิตร (ลำปาง) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี อ่ำพล งามจิตร สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดลำปาง ท่านประธานฯ ครับ ผมว่าข้าราชการตำรวจหรือใครที่เคยเป็นตำรวจมาเก่าในที่นี้คงจะมีความคิดเหมือนกันว่าร่าง พ.ร.บ. หรือร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานน่าจะออกมานานแล้ว ทำไมถึงพูดอย่างนั้นครับ ผมเคยกราบเรียนหลายครั้งแล้วนะครับว่า เราส่งสารประชาชน โดยเฉพาะประชาชนซึ่งเป็นพยานในคดีอาญา ส่งสารอย่างไรครับ ๑. เมื่อเป็นพยานของพนักงานสอบสวนไม่ได้อะไรเลย ไม่ได้คำปวยการ ไม่ได้คำรถคำเรือ ไม่ได้เงินเลยครับ และมีหน้าเข้าบางครั้งก็มีพนักงานสอบสวนบางท่านขู่เอาด้วยนะครับ ผมเคยเรื่องจริงมาพูด แต่อย่างไรก็ตามการที่มาเป็นพยานนอกจากที่จะไม่ได้อะไรเลยอย่างในปัจจุบันที่เป็นอยู่ และการที่มาเสี่ยงอย่างที่หลากหลาย ๆ ท่านได้กราบเรียนมานี้ ท่านสมาชิกฯ หลายท่านได้พูดว่า ความปลอดภัยของเรามีเป็นบางเรื่องซึ่งพนักงานสอบสวนเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญก็ดูแลพยายามอย่างดี แต่จริงทั่ว ๆ ก็ไม่ได้ดูแลเท่าที่ควร หรือดูแลก็โดยการที่เขาต้องจัดหาทรัพย์สินส่วนตัวมาเอง ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ ท่านลองดูทั้งคดีอาญาไม่ใช่วัน ๒ วัน ๓ วันจบ ไม่ใช่ ๒ ปี ๓ ปีจบ ยกตัวอย่างเช่นคดีของผู้บัญชาการฯ ชลอภีป์แล้วครับ คนเป็นพยานก็หนาว ไม่ใช่หนาวเพราะฤดูหนาว หนาวเพราะจะถูกเก็บเมื่อไรก็ไม่รู้ หรือคดีอื่น ๆ ที่สำคัญที่พอทราบกันอยู่ คดีผู้มีอิทธิพล คดีผู้เป็นนักการเมือง ต้องคุ้มครอง ต้องดูแลพยานอยู่เป็นสิบ ๆ ปี ท่านต้องเห็นใจพนักงานสอบสวนด้วย ขณะเดียวกันก็เห็นใจพยานด้วย ถ้ากฎหมายนี้ออกมาเร็วเท่าไรยิ่งดี แต่ที่สำคัญพยานนะครับท่านประธานฯ ไม่ใช่อยู่ดี ๆ แล้วจะเป็นพยาน บางครั้งต้องให้การกับคนนี่ ต้องจำคนนี่ ต้องนายตำรวจคนนั้นถึงจะยอมให้การ เพราะอะไร เขาไม่ไว้ใจว่าถ้าเขามาเป็นพยานความปลอดภัยเขาอยู่ตรงไหน แล้วมาอ่านดูตรงนี้ยังไม่รู้ว่าจะขึ้นกับอะไรแน่ สิ่งกีดที่โหดแน่ ผมเห็นห่วงเหมือนท่านสมาชิกฯ บางท่านได้พูดว่าถ้าไปอยู่ที่อื่นความปลอดภัย ท่านลองคิดดูให้การกับตำรวจ แต่อีกคนมาดูแลจะได้เรื่องหรือครับ และความสับสนพันธุ่ว่าจะได้มาอีก แล้วเราไปไหนอื่นดูแล คนที่มีความสับสนพันธุ ท่านคิดซิครับหน่วยงานอื่นจะมีกำลังพลพอหรือครับ มีทุกตำบลมีทุกอำเภอหรือครับ ที่จะมาดูแลพยาน ผมห่วงว่าให้การแล้วสำนักงานอะไรต่าง ๆ นี้จะจับเงื้อมมือมาตรวจด้วยเขาจะเอาบุคลากรที่โหดมาดูแล ผมห่วงประชาชนที่เป็นพยานครับ

ถ้าไม่ได้ดูแลเขาใช้เวลานาน ๆ เคี้ยวคดียื่นมาอีกแล้ว เคี้ยวคดียื่นมาอีกแล้ว เขามีกำลังพล
พอหรือครับ ที่พูดนี้ไม่ได้หวังอำนาจของตำรวจ ไม่ได้หวังอะไร ห่วงประชาชนครับ
เพราะฉะนั้นนอกจากการใช้เวลาหรือว่าเขาไม่หลัก กฎหมายเขาบอกว่าใช้เวลา ถ่วงเวลา
ไว้นาน ๆ คือการปฏิเสธความยุติธรรม เพราะอยู่นาน ๆ มีหลายอย่างอย่างที่ท่านได้พูดว่า
อาจจะมีการจ้างพยาน จ้างไม่ไปก็ฆ่าเสียเลย แล้วคดีก็เสียหาย แล้วความปลอดภัยก็ไม่มี
จึงอยากจะเรียนท่านสมาชิกฯ ว่าเรื่องอย่างนี้ถ้ามีโอกาสแปรญัตติได้ควรจะต้องกดดันให้ขึ้นกับ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อประโยชน์แก่พยานนั่นเองครับจะมีความปลอดภัย ผมขอ
กราบเรียนและขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านมนัส รุ่งเรือง ครับ

นายมนัส รุ่งเรือง (สุพรรณบุรี) : การเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพครับ กระผม มนัส รุ่งเรือง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุพรรณบุรีครับ ขอกราบเรียนว่า
ในหลักการแล้วกระผมเห็นพ้องด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ครับ แล้วก็เห็นพ้องด้วยกับ
ท่านสมาชิกฯ ผู้ทรงเกียรติที่ได้อภิปรายมาแล้ว แต่มีข้อสังเกตบางประการที่แตกต่างกันไป
ครับ ที่อยากจะกราบเรียนเพื่อประกอบการพิจารณา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ มาตรา ๑๐ กับ
มาตรา ๑๒ ในกฎหมายนี้ยอมรับว่ามีพยานเท็จจะครับ หมายความว่าในโลกความเป็นจริง
พยานเท็จมี ฉะนั้นจึงกำหนดไว้ในมาตรา ๑๒ (๕) เท่ากับว่า กฎหมายฉบับนี้ยอมรับว่า
พยานในประเทศไทยนี้มีทั้งพยานจริงและพยานเท็จ การอ้างพยานอย่างที่ท่านสมาชิกฯ
ผู้ทรงเกียรติอภิปรายมี ๒ ลักษณะ นะครับ

๑. อ้างให้เป็นพยาน รู้หรือไม่รู้ไม่ทราบละ อ้างให้เป็นพยานให้รู้ให้เห็น
หน่อย เดี่ยวจะแต่งสำนวนด้อยค่าให้เอง

๒. เป็นพยานแล้วอ้างให้หนี เพื่อไปถึงขั้นพิจารณาคดีไม่มีประจักษ์พยาน
ยืนยัน ซึ่งโดยหลักศาลก็ต้องพิพากษายกฟ้อง เพราะว่าไม่มีพยาน ฉะนั้นการอ้างพยานก็มี
๒ อย่างครับ อ้างให้เป็นพยานกับอ้างให้หนี আমিสติน้างของพยานบางประเภทในคดีอาญา
ลักษณะของพยานจะเป็นบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ของสังคมก็มีนะครับ ในคดีบางประเภท
เช่น การล่อซื้อยาบ้า คนที่ตำรวจใช้ให้ล่อซื้อยาบ้าส่วนมากจะคิดยาบ้าทั้งนั้น คนดี ๆ เขา
ไม่เป็นสายลับให้หรอกครับ เขากลัวตาย จะต้องเอาคนพวกนี้ คนประเภทชั่ว ๆ พวกที่
ขอม แล้วบางทีค่าจ้างที่ได้ ก็คือ ยาบ้าอีกเหมือนกัน อันนี้จากประสบการณ์ที่ผมเคยพบเคย
เห็นมา ฉะนั้นไม่แน่อนว่าพยานที่มาเป็นพยานนั้นจะจริงหรือเท็จ ทีนี้ในมาตรา ๑๐ ที่ผม
กราบเรียนตั้งแต่ต้นครับ ในการที่จะจัดสรรผลประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่บุคคลที่เป็นพยานนั้น
ต้องระมัดระวังอย่างหนึ่งครับ ว่าเป็นการจูงใจให้บุคคลยอมเป็นพยานเท็จหรือไม่ อยู่ดี ๆ
เขาไม่มีอาชีพ เขาตกงาน หากินไม่ได้ บอกเป็นพยานเหนื่อยเฉอะเดี๋ยวจะเอาอาชีพให้จะ
ฝากงานให้ นะครับ อย่างใน (๒) แล้วก็ (๔) เอาอาชีพให้ จัดให้การอบรม อันนี้กระผม
เห็นด้วยที่จะหาอาชีพให้ผู้ทบท แต่ต้องไม่เกินไปในลักษณะการแลกเปลี่ยน ที่มีครับ ในชีวิต

LIRT

กระหม่อมที่ผ่านนี้ ด้านคือเราเป็นทนายจำเลยเราจะรู้ความจริงเป็นอย่างไร พนักงานอัยการบางทีไม่รู้ชนะครับ มาดูจำนวน พยานปากนี้รู้เห็นเหตุการณ์จริงหรือว่ารับจ้างเป็นพยานเท็จ อัยการไม่รู้ครับ เพราะดูตามตัวหนังสือ บางทีตำรวจเองก็ไม่รู้ครับ เพราะว่าผู้เสียหายเขาพากันมาแล้วก็มายกเมฆให้ตำรวจสอบสวน ก็มีอยู่ชนะครับ มีอยู่ ไม่ใช่ว่าไม่มี ถ้าเชื่อไม่มีแล้ว มาตรา ๑๒ คงไม่บัญญัติไว้ใน (๕) ชนะครับ อันนี้กฎหมายยืนยันว่ามีพยานเท็จ ฉะนั้นสิ่งที่กระหม่อมจะกราบเรียนเป็นข้อสังเกตสำหรับท่านกรรมาธิการ ก็คือ มาตรา ๑๐ ครับ การจัดสรรประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่พยานนั้นต้องพึงระวางมันเป็นมีสองคม พยานอาจจะเห็นแก่ได้ ขอมที่จะปรักปรำบุคคลอื่น อันนี้ต้องระมัดระวังมาก ซึ่งก็เคยมี ที่ยกตัวอย่างคดีเชอร์แอนด์นั้นก็มีชนะครับ ก็เป็นพยานเท็จทั้งสิ้นที่ให้การ จนกระทั่งศาลต้องแก้ไขเรื่องนี้ชนะครับ อันนี้เป็นสิ่งที่กระหม่อมขอกราบเรียนไว้ชนะครับ การที่พยานหรือว่าบุคคลทั่ว ๆ ไป ไม่อยากจะเป็นพยาน อย่างกรณีรถชน อุบัติเหตุอะไร กระหม่อมอยากจะเรียนว่า ในที่เกิดเหตุญาติของผู้บาดเจ็บไม่มีเลยชนะครับ เพราะเราจับรถไปชนเขาที่อื่น ไม่รู้จักใคร เพราะฉะนั้นคนที่ไม่รู้จักเขาก็ไม่อยากจะเป็นพยาน ไม่อยากที่จะเสียเวลาทำมาหากิน บางทีไม่ใช่เพราะเขากลัวครับ แต่เขาไม่อยากยุ่งด้วย มีแต่เสียเวลาทำมาหากิน อันนี้เป็นข้อหนึ่งครับ

อีกข้อหนึ่ง ก็คือ พยานถูกข่มขู่ อันนี้ก็มีครับ แต่นาน ๆ ครั้งครับ ไม่ใช่บ่อย ๆ ครับ ๑๐๐ เรื่อง ๑๐๐ คดี อาจจะนับสักคดีเดียว แต่ถ้ามีคดีเดียวนี้ก็ต้องเป็นห่วงครับ เป็นเรื่องที่น่าเป็นห่วง เพราะเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม แม้ว่าจะเป็นเพียง ๑ ใน ๑๐๐ พยานก็ไม่ยอมไปศาล

แล้วก็มีอีกประการหนึ่งเท่าที่ผมพบไม่มีใครขู่หรือกลัวครับ พยานไปเอง เช่น พยานเป็นทนายบริการ ร้านขายอาหารต่าง ๆ ต้องย้ายที่ตามหาकिनครับ ถิ่นที่อยู่ไม่แน่นอน ต้องไปขายบริการทางเพศแล้วมาเป็นพยาน กระบวนการพิจารณาเข้าสู่เป็นเดือนเป็นปี อยู่ไม่ได้ครับ ที่ทำกินเดิมรายได้ไม่ดี ก็ต้องย้ายไป พยายามไปก็ไปอยู่ที่ไหน ตำรวจหาตัวก็ไม่เจอ ก็ไม่ได้พยานมาศาล พวกที่ล่าส่อนทางประเวณีอย่างนี้จะมาเป็นพยานนี้ลำบากชนะครับ อันนี้กระหม่อมขอกราบเรียนเป็นข้อสังเกต ไม่ใช่เพราะถูกข่มขู่ การดูแลพยานเพื่อให้พยานเกิดความปลอดภัย เกิดความมั่นใจนั้นกระหม่อมเห็นด้วยครับ ที่จะต้องทำ

และควรจะทำมานานแล้ว แต่สิ่งที่สำคัญ ก็คือ การให้อามิสสินจ้าง ให้สวัสดิการต่าง ๆ แก่พยานนั้นเป็นมรดกสองคม พยานอาจจะยอมเป็นพยานเพราะสิ่งตอบแทนที่เสนอให้ก็ได้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านจรูญ ยังประกาศกร ครับ

นายจรูญ ยังประกาศกร (สมุทรปราการ) : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายจรูญ ยังประกาศกร สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสมุทรปราการ ท่านประธานฯ กระผมเห็นด้วยกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งกระผมก็มีประเด็นที่ได้ศึกษาร่างกฎหมายฉบับนี้ พร้อมทั้งกรณีตัวอย่างที่จะนำเสนอต่อท่านประธานฯ และที่ประชุมเพื่อพิจารณาต่อไป กระผมมีความเห็นว่า พยานที่จะได้รับการคุ้มครองตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นกฎหมายควรที่จะให้การคุ้มครองพยานอย่างกว้างขวาง เพราะพยานทุกคนที่ยอมตนมาเป็นพยานนั้นย่อมมีความเสี่ยงในความปลอดภัยของตนเองและบุคคลใกล้ชิดอยู่แล้ว บางกรณีนั้นจะต้องรอคอยในการตรวจสอบพิสูจน์ความผิดซึ่งกว่าถึงเวลานั้นพยานก็อาจจะได้รับอันตราย กรณีเช่นอย่างกรณีบอชยะราชฯ เทวะที่กลุ่มชาวบ้านได้รวมตัวกันคัดค้านการนำขยะมาทิ้งที่ตำบลของตนเอง ซึ่งคุณสุวัฒน์ วงศ์ปิยสถิตย์ ก็เป็นผู้หนึ่งที่ได้ร่วมในการคัดค้านไม่เห็นด้วย และได้เป็นผู้ที่ร้องเรียนต่อทางราชการ-----

ซึ่งต่อมาคุณสุวรรณก็ได้รับการข่มขู่ทางโทรศัพท์แล้วก็มีบุคคลมาข่มขู่ถึงพื้นที่ ในที่สุดคุณสุวรรณก็รู้ตัวเองว่าตกอยู่ในอันตรายจึงได้มาปรึกษาและก็ได้มีการทำหนังสือร้องเรียนอย่างเป็นทางการต่อทางข้าราชการตำรวจในพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ และเวลาต่อมาเพียงชั่วระยะเวลา ๑ เดือนกับ ๑๑ วัน ก็คือวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ คุณสุวรรณ วงศ์ปิยะสทธิติ ก็ถูกยิงตายในพื้นที่ต่อหน้าบุคคลจำนวนมากมาย จนถึงขณะนี้ก็ยังไม่สามารถจับตัวคนร้ายผู้กระทำความผิดได้ กรณีดังกล่าวก็ได้มีการร้องเรียนมายังวุฒิสภาและก็ร้องเรียนต่อศาลปกครอง ในขณะที่ศาลปกครองก็ได้รับสำเนาแล้วก็อยู่ในระหว่างการพิจารณา ยังมีกรณีที่ภรรยาของคุณสุวรรณก็ร้องขอความคุ้มครองเช่นกัน และก็มีเพียงตุ้ยมแปล่า ๆ ไปตั้งอยู่เคียงหน้าบ้านแต่ว่าไม่มีข้าราชการตำรวจไปดูแล ทั้งนี้ทั้งนั้นอาจจะเป็นในเรื่องของงบประมาณหรือกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจปกติที่ไม่เพียงพอ กรณีของคุณเฉลา เทียนทอง แกนนำชาวบ้านที่คัดค้านโครงการท่อบำบัดน้ำเสียที่ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการก็เช่นกันก็ได้รับการคุกคาม ข่มขู่ ซึ่งคุณเฉลานั้นไม่มีความมั่นใจในการดูแลของข้าราชการตำรวจ เพราะเห็นกรณีของคุณสุวรรณเป็นตัวอย่างที่เลขร้องเรียนไปยังไม่พอ นายกรัฐมนตรี พันตำรวจโท ดอกเตอร์ ทักษิณ ชินวัตร แล้วก็มีเพียงผู้แต่งโป๊ติดอยู่ที่หน้าบ้านเท่านั้นเอง กรณีอีกกรณีหนึ่งเร็ว ๆ นี้ก็คือคุณนราพงศ์ สมสกุล ก็เป็นพยานในกรณีร้องเรียนการทุจริตการก่อสร้างท่อบำบัดน้ำเสีย ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ และในที่สุดคุณนราพงศ์ ซึ่งเป็นวิศวกรที่ปรึกษาในโครงการก็ถูกปลดออกจากงานและถูกข่มขู่ทางโทรศัพท์ กรณีดังกล่าวก็ได้ทำเรื่องร้องเรียน นายกรัฐมนตรี เพื่อขอการคุ้มครองไปแล้ว อย่างไรก็ตามเวลานี้ก็มีชาวบ้านประชาชนมาพบกระผมและก็ขอรับการคุ้มครอง เพราะว่าตนเองนั้นได้เห็นพฤติกรรมคนข้างบ้านมีการค้าขายสฟลิต คือไม่ไปร้องเรียนทั้งตำรวจในพื้นที่และกองปราบปราม แต่ว่าขอร้องว่าขอให้เก็บเป็นความลับ หลังจากนั้นตำรวจก็ได้จับกุมเข้าไปตรวจค้น นอกจากพบยาบ้าแล้วยังพบอาวุธสงคราม จำนวนมามากมายมีจำนวนมาหลายแล้วต่อมาผู้ต้องหาที่ได้รับการประกันตัว และในขณะที่มาข่มขู่เขา โทรศัพท์มาบอกว่า เขาจับแล้วว่าถูกเรียนอยู่ที่ไหน ภรรยาไปทำงานที่ไหน แต่เขา

บอกว่าขอรอให้พร้อมกันทั้งหมดแล้วจะระเบิดที่เดียว กรณีต่าง ๆ เหล่านี้นั้นก็เป็นเรื่องที่
 กระผมคิดว่าน่าจะได้รับการคุ้มครองจากพยานถึงแม้ว่าพยานนั้นยังไม่ใช่เป็นพยานในชั้น
 กระบวนการยุติธรรมก็ตาม แต่ว่าเป็นพยานที่เกี่ยวข้องกับคดีสำคัญก็น่าที่จะได้รับ
 การดูแลตั้งแต่เบื้องต้น กรณีนี้พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ.
 ควรที่คุ้มครองให้ได้ทุกกรณีจึงไม่ต้องรอให้พยานร้องขอความคุ้มครองก่อน จึงจะมีสิทธิ
 ได้รับการคุ้มครอง เพราะพยานทุกคนที่มาเป็นพยานหรือชี้เบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ
 ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดได้ย่อมถือได้ว่าเป็นบุคคลที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้อุทิศตนเป็น
 พลเมืองดีสมควรที่จะได้รับการคุ้มครอง อีกเรื่องหนึ่งก็คือ ในเรื่องของการคุ้มครองพยาน
 นั้นไม่ควรกำหนดให้พยานเป็นผู้ร้องขอ กฎหมายควรให้ความคุ้มครองพยานโดยทันที
 เมื่อเห็นว่าพยานมีความไม่ปลอดภัยหรือจะได้รับอันตรายจากการเป็นพยาน

ประการสุดท้ายก็คือ การกำหนดค่าตอบแทนค่าใช้จ่ายของพยานนั้นต้อง
 กำหนดให้ชัดเจน เช่น รายได้จากการทำงาน ค่าพาหนะเดินทาง ตลอดจนค่าใช้จ่ายอื่น ๆ
 ที่จำเป็น ในกรณีพยานถูกทำร้ายบาดเจ็บ สูญเสียอวัยวะ หรือเสียชีวิตต้องกำหนด
 ค่าตอบแทนให้ชัดเจน รวมถึงบุคคลที่ใกล้ชิดพยาน เช่น บิดา มารดา บุตร ภรรยา
 หรือญาติพี่น้องผู้ใกล้ชิดเป็นต้น

สุดท้าย คนดี คนเก่งในบ้านเมือง ผมคิดว่ามีมากมาย แต่คนดี คนเก่ง
 และคนกล้าหาญในบ้านเมืองหายากยิ่ง สมควรที่จะดูแลคนเหล่านี้ให้ดีที่สุด ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ กรับ

พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ (พิษณุโลก) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 กระผม พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพิษณุโลก กระผมมีความเห็น
 สอดคล้องและก็ใคร่สนับสนุนกับผู้อภิปรายต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาและรับรองว่า
 พระราชบัญญัติฉบับนี้ สิ่งที่กระผมเห็นว่าอยากจะแสดงเพื่อชี้แจงให้สมาชิกฯ ได้ทราบเป็น
 สิ่งที่ตระหนักว่าในขณะที่เราขาดแคลนพยานในคดีอาญา หรือมีการที่สร้าง
 พยานเท็จขึ้นมาอย่างแข็งขันก็ทำให้กระบวนการยุติธรรมตัดสินผิดพลาดถึง ๑๕ เปอร์เซ็นต์
 ซึ่งจำนวน ๑๕ เปอร์เซ็นต์นี้จะมีผลกระทบต่อความยุติธรรมของพี่น้องประชาชนเป็น
 อย่างยิ่งและถือว่าเป็นสัญญาณอันตรายแก่กระบวนการยุติธรรมอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้น
 ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่าใน
 มาตรา ๑๐ นั้นได้กำหนดมาตรการต่าง ๆ ในการที่จะให้การคุ้มครองและการสนับสนุน
 พยานคดีอาญา แต่เท่าที่ผ่านมานั้นในรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ นี้ เราไม่ได้
 ดำเนินการอย่างจริงจังหรืออาจจะไม่มีตัวเข้าไปตามที่ผู้อภิปรายหลายท่านได้อภิปราย
 รวมทั้งมาตรา ๑๑ ด้วย ฉะนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งซึ่งเราจะต้องตราพระราชบัญญัติ
 ฉบับนี้ได้ออกมาใช้โดยรีบด่วน ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะให้กระบวนการยุติธรรมได้สามารถที่จะมี
 การดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพต่อไปครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสันติภาพครับ

นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ (น่าน) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 ผม สันติภาพ อินทรพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน ท่านประธานฯ ครับ กฎหมาย
 ฉบับนี้ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๔๔ เราคำนึงถึงเรื่องที่เรากลุ้มกรองพยาน แต่ใน
 ขณะเดียวกันท่านประธานฯ ครับ เรามองในแง่ของกฎหมายฉบับนี้ผมคิดว่าจริงว่า รัฐบาล
 เองได้เห็นความสำคัญในการที่จะให้พยานได้รับการคุ้มครอง แต่ผมมีฟงอยู่ ๒-๓ เรื่อง
 เท่าที่ตนเองท่านประธานฯ การมองในแง่ที่จะจริงเรามองแต่การคุ้มครองพยาน มาตรา ๒๔๔
 รัฐธรรมนูญเท่านั้นเวลานั้นเป็นเรื่องของพยาน แต่ในขณะที่เดียวกันต้องไม่ฟังละเลยสิทธิของ
 ผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งมาตรา ๓๓ รัฐธรรมนูญบอกว่า ในคดีอาญาต้องสันนิษฐานไว้ก่อน
 ว่า ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด แต่ในขณะที่เดียวกันบอกว่า ก่อนที่ศาลมีคำพิพากษา

ถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิดจะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเหมือนผู้กระทำผิด
มิได้ ^{ท่านผู้เขียน} พ.ร.บ. ๒๔๔ ที่เกี่ยวข้องกับท่านประธานฯ ครับ อีกนิดเดียวก็คือว่า มาตรา ๒๔๔
เมื่อสักครู่นี้ท่านสุนทโรธิบายไปชัดเจนครับ รัฐธรรมนูญเขียนอย่างนั้น แต่ในขณะเดียวกัน
มาตรา ๒๔๕ บอกว่า บุคคลซึ่งเป็นผู้เสียหายในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครอง
การปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย
บัญญัติ ๒ มาตรานี้ มาตรา ๒๔๔ มาตรา ๒๔๕ โฉดัดแปลงกันครับ สอดคล้องกัน
ในขณะเดียวกันคำนึงถึงความเสมอภาคตามมาตรา ๓๐ ที่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐ
เหมือนกัน แต่สิ่งที่ผมตั้งข้อสังเกตในกฎหมายฉบับนี้ครับ ท่านประธานฯ ก็คือว่า X
เราไม่อยากให้เลือกปฏิบัติ ในขณะเดียวกันความเสมอภาคซึ่งเราถือรัฐธรรมนูญเป็น X
บทบัญญัติเป็นสวณในการที่จะให้ความคุ้มครองกับคนทั้งประเทศไม่เฉพาะพยานเท่านั้น--

แต่ที่นี้พอมานูในร่างกฎหมายฉบับนี้คือรับท่านประธานฯ มองในหลักการและเหตุผล ✕
แล้วรับได้ เพราะหลายคดี ซึ่งผมทำคดีมา ๒๐ กว่าปีนะรับ ท่านประธานฯ ๒๕ ปี ✕
แล้วบางครั้งคดีแทบไม่ต้องทำอะไร พยานไม่มาเสียเลย ๆ ทั้ง ๆ ไม่ได้ไปขอร้องหรือ ✕
ไม่ได้ไปพูดอะไรด้วยซ้ำ ปัญหาอุปสรรคหลายอย่าง ในขณะที่เดียวกันที่เขาไม่มา มองภาพ
๒ ด้าน ก็คือท่านประธานฯ ว่า พยาน บางเรื่องมันเป็นคดีค้าง ๆ ดำรวจจะให้ความสำคัญ
และให้ความสนใจที่จะคุ้มครองพยาน แต่กลับกันถ้าคดีไหนไม่ดัง ปรากฏว่าก็ปล่อย
เลยตามเลย แล้วหลายปี แต่ที่นี้กลับกันที่ผมมองในแง่ข้อเท็จจริงก็คือว่า บางทีพยาน
หายไปเลย เพราะว่าการขอร้องให้มาเป็นพยานในขณะที่หาผู้เห็นเหตุการณ์ไม่ได้ พยาน
ก็เลยไม่มาเสียเลย ๆ เพราะฉะนั้นเมื่อเรามองภาพ ๒ ด้านว่า พยานจริงก็มี พยานเท็จ
เขาเรียกว่า แพะ แล้วหาพยานเพื่อที่จะเอาแพะเข้าห้องขังให้ได้ ตรงนี้เพื่อสนองนโยบาย
ผู้บังคับบัญชา นั่นก็ยังมี แต่พอมองกฎหมายฉบับนี้แล้ว โดยภาพรวมผมมองว่าดี
แต่ผมมีข้อสังเกตกรณีการที่จะรับเรื่องนี้ไปพิจารณามีอยู่ ๓ - ๔ ประเด็น ก็คือว่า
มองในแง่ของข้อเท็จจริงก็คือว่า ผมถามเดี่ยวช่วยตอบผมที่ ท่านประธาน ✕
คณะกรรมการการยุติธรรมฯ ก็ได้ และตัวแทนจากกระทรวงยุติธรรมก็ได้ การที่ให้
รัฐมนตรี การที่ให้มีความการตามกฎหมายฉบับนี้ ไม่ว่าจะเป็นนายกรัฐมนตรีก็ตาม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงยุติธรรม^{ก็ทำ}นั้นจะรับ หากคนรับผิดชอบเจ้าภาพหลักคนได้ไหม ทำไมมากล่ ✕
รับ ท่านมีเหตุผลตอบผมตรงนี้นิดหนึ่ง นี่ผมถามนะครับ

แล้วอันที่ ๒ ก็คือว่าในมาตรการของการคุ้มครองพยานนั้นจะรับ หรือไม่
ไม่ทั้งหมดล่ะครับ พอท่านไปดูมาตรการพิเศษในการคุ้มครองพยานมีอยู่ไม่กี่ข้อหา
เขาแหละข้อหาซึ่งมีโทษอัตราสูงสุดตลอดไปก็ตาม เอาทุกเรื่องได้ไหม อยู่แก่ลือปฏิบัติ
เลยว่าเขาจะคดีนี้สำคัญ เฉพาะคดีนี้มีอัตราโทษเท่านี้ เอาทุกเรื่อง เพราะอย่างน้อยที่สุด
คนที่เขาจะมาเป็นพยานแม้คดีการพนัน คดีเล็ก ๆ น้อย ๆ ครับ ท่านประธานฯ บางที
ไม่ใช่ธุระ แต่การพนันบางเรื่องไปถ่มเหตุการณ์เข้า ปรากฏว่านี่ปัญหาในทางปฏิบัติ
ไม่มาเสียเลย ๆ ก็มัน เพราะฉะนั้นผมไม่อยากให้กฎหมายฉบับนี้เลือกปฏิบัติเฉพาะคดี
เอาทุกเรื่องได้ไหม ข้อสังเกตเรื่องที่ ๒

อันที่ ๓ ท่านประธานฯ ครับ ข้อเท็จจริงที่สำนักงานคุ้มครองพยาน
จะไปอยู่ตรงไหน ผมไม่ได้คิดใจหรรหรร เพราะเป็นมาตรการของรัฐเองที่จะต้องหา
สำนักงานและคนรับผิดชอบที่จะดูแล จะไปอยู่ตรงไหนได้ทั้งนั้น แล้วแต่ความสะดวก
จะไปอยู่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะไปอยู่กระทรวงยุติธรรม ตรงนั้นรับได้ครับ
ท่านประธานฯ แต่ที่มีสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือว่า ไม่ใช่ตั้งขึ้นมาแค่กฎหมายบัญญัติไว้
มาตรา ๒๔๔ เพื่อให้สอดคล้อง แต่ในทางปฏิบัติต้องตรวจสอบกันอีก

เรื่องสุดท้ายครับ ท่านประธานฯ ที่อยากจะตั้งข้อสังเกตไว้คนหนึ่ง
ก็คือว่าผมมองอย่างนี้ในข้อเท็จจริง คือไม่อยากพูดมาตรา แต่ผมถามท่านประธานฯ
แล้วดีที่ท่านที่เกี่ยวข้องว่า ในกรณีที่ท่านตั้งสำนักงานคุ้มครองพยาน ในขณะเดียวกัน
ท่านก็มีตัวแทนของคนที่จะไปดำเนินคดี หรือแก้ต่าง หรือดำเนินการให้กับพยานนี้
นะครับ การที่ไปตั้งตรงนี้นั้นหนึ่งท่านประธานฯ ครับ ขออนุญาตนิดหนึ่ง ในกรณี
ที่มีความจำเป็น กระทรวงยุติธรรมจะตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่า ปริญญาตรี ในทางนิติศาสตร์ เพื่อให้มีอำนาจดำเนินคดีแห่ง
ตามพระราชบัญญัตินี้ ตามที่กระทรวงยุติธรรมมอบหมายก็ได้โดยแจ้งให้ศาลทราบ
นั่นหมายความว่าถ้ามีคดีแล้ว ท่านตั้งบุคคลแก่นั้นหรือ เพราะฉะนั้นพระราชบัญญัติ
ทนายความก็ดี อัยการก็ดี ไม่ต้องทำคดี ไม่ต้องเป็นตัวแทนของรัฐแล้วใช่ไหม ไม่ต้อง
เป็นทนายแผ่นดินแล้วใช่ไหม ในขณะเดียวกันต่อไปทนาย ผมไม่ได้เกี่ยวข้องและ
คิดว่าทนายต้องรักษาผลประโยชน์ของทนาย แต่ถามว่าพระราชบัญญัติทนายความ
ซึ่งจะต้องทำตรงนี้ไม่ต้องใช้แล้วใช่ไหม คือหมายถึงว่ากระทรวงยุติธรรมสามารถ
ตั้งคนแล้วให้ดำเนินคดีเองตั้งแต่ต้นจนจบแทนอัยการของรัฐ แทนทนายอย่างนั้น
ใช่ไหม ผมไม่แน่ใจที่เลที่ตั้งเป็นข้อสังเกตและตั้งคำถามไว้เท่านั้น มีอยู่ ๓ - ๔ ประการ
ด้วยเวลาจำกัดก็ขอขอบพระคุณท่านประธานฯ ครับ

ประธานวุฒิสภา : พันตำรวจเอก สุรพงษ์ ไส่นวล ครับ

พันตำรวจเอก สุรพงษ์ ไส่นวล (บุรีรัมย์) : เรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ ผม พันตำรวจเอก สุรพงษ์ ไส่นวล สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดบุรีรัมย์ ในฐานะ
ที่เกี่ยวกรรมวิธีการในคณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ขอเรียนไว้

ว.๑๖ (ส. นิติบัญญัติ)

จิตติมา ๑๓/๓

ท่านประธานฯ ทราบว่า กฎหมายฉบับนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ ตามที่
 บัญญัติไว้แล้ว ที่สมาชิกฯ หลายท่านได้อภิปรายถึงเรื่องสิทธิของพยานที่จะได้รับ
 การคุ้มครอง สิทธิในการปฏิบัติที่เหมาะสมและค่าตอบแทนเท่าที่จำเป็น-----

- ๑๔/๑

บุคคลใกล้ชิดตามมาตรา ๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ บุคคลใกล้ชิดพยาน ซึ่งได้รับการคุ้มครองด้วย ในกรณีเช่นนี้บุคคลใกล้ชิดคือใคร ควรจะบัญญัติไว้ในคำจำกัดความหรือไม่ เพราะมีเจตนาที่จะเป็นเพื่อน อาจจะเป็นแฟนถือว่าเป็นบุคคลใกล้ชิดใหม่ หรือว่าเป็นคนใช้ที่อยู่ในบ้าน เป็นคนใกล้ชิดใหม่ หรือเป็นญาติพี่น้อง เป็นลูกที่ลูกน้องเป็นบุคคลใกล้ชิดใหม่ อันนี้มีความหมายที่จะตีความอย่างแคบหรืออย่างกว้างได้ เรื่องของการคุ้มครอง พยานนี้จะมีความผูกพันกับคนที่หาพยาน และพยานจะมีความผูกพันกับคนที่พยานให้การ เพราะฉะนั้นความมั่นใจในความปลอดภัยของเขานั้นอยู่กับบุคคลเหล่านี้ จะอยู่ที่ใครรับผิดชอบในการดูแลนั้น ผมไม่คิดใจเรื่องนี้แล้วแต่ที่ประชุม ผมขอเสนอข้อสังเกตไว้เพียงเท่านี้ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : พลตำรวจตรี สนาม กองเมือง ครับ

พลตำรวจตรี สนาม กองเมือง (เชิญใหม่) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ กระผม พลตำรวจตรี สนาม กองเมือง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดเชียงใหม่ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ นับแต่รัฐธรรมนูญพุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ ตุลาคม เป็นต้นมานั้นได้มีการแก้ไขตามรัฐธรรมนูญ โดยมีกฎหมายออกมารองรับในเรื่องสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นจำนวนมาก ทั้ง ๆ ที่พยานหรือผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ถูกกระทำนั้น ไม่มีกฎหมายใดที่จะให้การคุ้มครอง หรือรองรับเลย -----

ที่ผมพูดเช่นนี้เพราะว่าในชีวิตของการเป็นตำรวจเห็นมาตลอดครับ เริ่มให้การคุ้มครองผู้ต้องหาตั้งแต่เมื่อมีการจับกุมได้ต้องแจ้ง เมื่อผู้ต้องหาต้องการแจ้งให้ทราบ ให้ใครทราบบ้าง ถูกจับกุมจะถูกดำเนินคดี ณ ที่ใด เป็นหน้าที่ของตำรวจที่ต้องดำเนินการตามผู้ต้องหาต้องการ และเมื่อไปถึงที่ทำการแล้วอยู่ในระหว่างสอบสวน เมื่อต้องการให้ทนายหรือนุคคลไ้วางใจมาร่วมฟังการสอบสวนก็ต้องดำเนินการให้ตามกฎหมาย ซึ่งก็เป็นสิ่งที่ดี และเป็นสิ่งที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดความชอบธรรม และเพื่อให้หายกลางแกลงในอำนาจหน้าที่ของตำรวจที่ผ่านมา ในการคุ้มครองพยานของตำรวจเมื่อสมัยก่อนนั้น ก่อนที่จะมีกฎหมายคุ้มครองนื่อกมาปรากฏว่าตำรวจต้องใช้ความคิดเงินทองของตัวเองในการที่จะให้การคุ้มครองพยาน โดยสำนึกอยู่เสมอว่าพยานนั้นคือ สิ่งสำคัญในการที่จะพิสูจน์ว่า ในคดีที่เกิดขึ้นนั้นผู้ต้องหากระทำความผิดจริงหรือไม่ และไปสู่ดุลพินิจของศาลว่าจำเลยกระทำผิดจริงหรือไม่ เพราะฉะนั้นพยานหลักฐานต่าง ๆ ตำรวจจะต้องพยายามที่จะเสาะแสวงหาในการเสาะแสวงหาพยานนั้นก็เป็นเรื่องที่ยากและเหนื่อยในการที่จะเสาะแสวงหาอยู่แล้วแต่อำนาจและหน้าที่ที่ตัวเองรับผิดชอบ ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสาะแสวงหาให้ได้ พยานได้มาจากใครก็ได้จากผู้เสียหายหรือผู้กล่าวหา ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการถูกกระทำจากผู้กระทำผิดที่จะกล่าวอ้างว่ามีใครบ้างที่รู้เห็นในการกระทำผิดของผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดี นั้นคือจุดเริ่มต้น และพยานเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องพิสูจน์นะครับ ไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล พยานวัตถุ พยานเอกสาร ครับ พยานวัตถุ พยานเอกสาร ไม่มีปัญหา เพราะในการเก็บรักษาคุ้มครองเป็น ไปด้วยความง่ายในการที่จะดูแลรักษา แต่พยานบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่ยากอย่างยิ่งเจตคติที่มีผู้กระทำผิดเป็นผู้มีอิทธิพล มีเงิน มีอำนาจในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือว่า พยานถูกข่มขู่ พยานถูกจ้างวาน และพยานหนักที่สุดถึงกับหายไ้ไปจากโลกนี้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นมาแล้ว แต่หลายคนก็มองว่าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นความเจ็บช้ำน่ะครับ เป็นความอึดอัดใจของตำรวจพนักงานสอบสวนมาโดยตลอด ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาที่สั่งการว่าคุณต้องดูแลพยานให้ดีนะ ถึงเวลาไ้เกิดความที่ศาลตามมาเรียกร้องของศาลต้องไปไ้ไ้ได้ แต่ไม่มีกฎหมายรองรับร้ะ ขณะเดียวกันไม่มีเงินให้แม้แต่บาท เพื่อดูแลในการที่จะเชิญพยานมาสอบปากคำในชั้นพนักงานสอบสวน สมัยก่อนไม่มีเงินตอบแทน แต่ในกระบวนการยุติธรรมในของศาลเมื่อมีหมายเรียกศาล พยานปากไ้

มาเบิกความที่ศาลได้รับคำตอบแทนตามสมควร ตามกฎหมายนี้ได้มาก่อนแล้ว ๑๕๐ บาท ต่อหัวต่อคดีครบ ๑ คดี ๑ คน ได้แล้ว ๑๕๐ บาท ค่ารถ ค่าพาหนะ ค่าอาหารกินอยู่ แต่เป็นจำนวนมากที่เป็นพยานชั้นต้นของพนักงานตำรวจ ก่อนที่จะไปนำสืบในชั้นศาล ต้องรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ไม่มีเงินตอบแทนอันนี้ และก็ไม่น่าจะแน่ใจว่าเมื่อกฎหมาย อันนี้ออกมาแล้วกรมตำรวจจะเอาเงินที่ไหนมาให้ จะมีเงินตอบแทนไหมที่ว่าตามความ จำเป็นและสมควร อันนี้ครับเป็นเรื่องที่จะต้องคิด ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ หลายครั้ง เหลือเกินที่มีความรู้สึกของคนเป็นตำรวจ ถึงแม้จะถูกต่อว่า ในขณะที่เป็นตำรวจก็ดี หรือจากสื่อต่าง ๆ ก็ดี หรือแม้แต่มานั่งอยู่ในห้องนี้ก็ดี ภาพกระทบที่เกิดจากตำรวจ จากการปฏิบัติหน้าที่นั้นมีแต่สิ่งที่ไม่ดีไม่งามทั้งสิ้นในหลายเรื่องหลายราว แต่สิ่งที่ดีงาม ไม่เคยพูดถึงกัน ผมอยากจะขอให้ฟังสักนิมิตะครับ ถูกบีบจากผู้บังคับบัญชาในการควบคุม พยานที่จะรักษาพยานให้ไปเบิกความชั้นศาลให้ได้เป็นอย่างไร เมื่อสั่งการให้ปฏิบัติ พนักงานสอบสวนแต่ละคนจะต้องมีสมุดคุมพยาน ๑ เล่ม คดีที่เท่าไร ผู้เสียหายคือใคร ผู้กล่าวหาถือใคร ได้สอบพยานปากไหนวันที่เท่าไร จะต้องบันทึกไว้ในสมุด -----

ท่านคุ้มครองพยานอย่างไร เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแต่ละคนที่รับผิดชอบ
 ในส่วนวนคดีนี้ เขาทำกันอย่างไรครับ ตัวเองไปพบปะดูแลคุ้มครองพยานได้ไหม
 ว่ายังอยู่ มีการข่มขู่ไหม หรือมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นกับเขาไหมที่กระทบกับความไม่สงบ
 เรียบร้อยกับตัวเขาในการเป็นพยาน ถ้าฟังเขาสอบสวนอยู่ที่สถานีตำรวจก็แยะแล้วนะครับ
 และจะต้องเดินทางไปคุ้มครองพยานในแต่ละแห่งที่อยู่ห่างไกล เขาทำอย่างไรครับ
 เพื่อให้มีหลักฐานว่าได้คุ้มครองพยานแล้ว เขาก็ฝากสายตรวจตำบลที่ซึ่งรับผิดชอบ
 ตำบลต่าง ๆ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยว่า คุณแหวะไปเยี่ยมหมอนยะ เมื่อผ่านไปหมู่บ้าน
 ตำบลนี้ ไปแหวะเยี่ยมคนนี้ คนซึ่งเป็นพยาน นั่นคือสิ่งที่เขาทำ แล้วก็กลับหลักฐานว่า
 พยานยังอยู่นะ ไม่มีใครข่มขู่กันนะ นั่นคือสิ่งที่เราทำได้ดีที่สุดแล้วในขณะนี้ นี่คือเรื่องจริง
 ที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่เราควบคุมไม่ได้ แล้วแก้ไขไม่ได้ขณะนี้ก็คือการจ้างพยานให้หลบหนี
 การข่มขู่พยานทำให้เกิดหาวคกลัวไม่กล้าเป็นพยานและกลับทำให้การในชั้นศาล
 และที่สำคัญที่สุดหลายต่อหลายรายพยานเราหายสาบสูญไปเลย เพราะฉะนั้นเมื่อมีกฎหมาย
 ฉบับนี้เกิดขึ้น ผมคิดว่ามันเป็นโอกาสดีที่ว่าตำรวจเรารอคอยมาเป็นเวลาช้านานแล้วว่า
 เมื่อไรกฎหมายนี้จะออกเสียที กฎหมายว่าด้วยเรื่องสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลย
 ออกมาก่อนแล้วครับ ๓ - ๔ ปีก่อนแล้ว แต่กฎหมายคุ้มครองพยานและผู้เสียหายเพิ่งจะ
 โส่ลอกมาขณะนี้เองนะครับ และกำลังจะเข้าให้สมาชิกวุฒิสภาได้พิจารณาในโอกาสต่อไป
 และก็มีการละเอียดในหลายมาตราแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเราจะต้องดูอย่างรอบคอบ
 นะครับ มีเหตุให้ แต่ผลจะได้อะไรหรือไม่ที่กระผมยังอยากจะรอดูและก็อยากจะตั้งข้อสังเกต X X
 นะครับว่า เงินสำหรับพยานที่มาให้การต่อชั้นสอบสวนมีระบุไว้ชัด ชันสืบสวนไม่มี X
 ปัญหาติดได้ ไม่ให้ก็ได้ แต่ชั้นสอบสวนที่จะมีหลักฐานต่าง ๆ ในการประกอบสำนวน
 ไปสู่ศาลและสู่การพิจารณานั้นน่าจะมีผลตอบแทนบ้าง ไม่ใช่ไปถึงศาลแล้วก็ได้ สิ่งนี้
 นะครับที่เรารอคอยมานาน และคิดว่าอำนาจหน้าที่ของตำรวจในการทำงานคงจะดีขึ้นครับ
 ของเขาทุกครับ ผมให้การสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้

ประธานวุฒิสภา : เชิญคุณมาลีรัตน์ แก้วก่า ครบ

นางมาลีรัตน์ แก้วก่า (สกลนคร) : ขอบพระคุณท่านประธานฯ

ดิฉัน มาลีรัตน์ แก้วก่า สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสกลนคร เปรี่ฟังทางผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

กับการดำเนินคดีต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มา ไม่ว่าจะเป็นทนายความ หรือว่าผู้พิพากษา หรือว่าทางตำรวจก็คดีนี้มากแล้ว คดีนั้นขอเสนอมุมมองในฐานะของผู้บุคคลที่เคยเป็นพยาน × และประชาชนทั่วไปที่คดีเองได้รับ เมื่อ ๒ - ๓ วันที่แล้วนี้เอง คดีนั้นจัดรายการวิทยุ ส.ว. ฟังประชาชน ในรายการนั้นเราพูดถึง ๕ ปี ผลกระทบของรัฐธรรมนูญที่มีต่อตัวท่าน เป็นอย่างไร สิ่งที่ได้รับสนองตอบกลับมาจะท่านประธานฯ ท่านทราบไหมคะว่า × สิ่งหนึ่งที่เขาสะท้อนออกมา หลายคนด้วยที่โทร. เข้ามา ก็คือเรื่องของมาตรา ๒๔๔ เขาบอกว่า อย่างว่าอย่างอื่นเลย อย่างถึงความคุ้มครองเลนนะคะ ในหมายศาลเองนี้ × ระบุไว้ข้างหลังเหมือนกับท่านหนึ่งได้พูดไปแล้ว ก็คือถ้าหากไม่ไปเป็นพยานนี้มีความผิดตามกฎหมาย ว่าง่าย ๆ ก็คือติดคุกนั้นคะ ประทับไว้ด้วย เขาก็สงสัยว่าเป็นการข่มขู่ × ให้ไปเป็นพยานหรือไม่ อันนี้ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ที่คิดเองตั้งข้อสังเกต ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า พยานจะไม่ได้ได้รับความปลอดภัยตามมาตรา ๘ ให้พนักงานสืบสวน พนักงานสอบสวน หรือพนักงานที่มีอำนาจฟ้องคดีอื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้ความคุ้มครองพยาน แต่คดีนั้นอาจจะเรียนถามว่า ทำไมไม่ให้ศาลที่มีอำนาจในการขอด้วย × ที่คิดถามอย่างนี้ อาจจะเรียนว่าในชั้นศาลเองไม่ใช่ว่าพยานนั้นจะปลอดภัยนะคะ × ความไม่ปลอดภัยมีมาตั้งแต่ต้นไปจนกระทั่งสุดท้าย ถ้าหากเป็นคดีที่เกี่ยวข้องกับ องค์การอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการค้าผู้หญิงและเด็ก หรือกรณียาเสพติด ทุกวันนี้ก็ลองเคยเป็นตัวอย่างที่คดีหนึ่งที่เรามองเห็นว่า มีการข่มขู่พยานจนกระทั่ง ย้ายบ้านหนีก็ไม่มีใครที่จะไปให้ความคุ้มครองนะคะ----- ×

นอกจากนี้ในมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ ค่าตอบแทนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ บอกว่าให้เป็นไปตามระเบียบกำหนด คิดเงินอยากจะขอให้ทางกรมการวิสามัญที่จะตั้งขึ้นมาพิจารณาเป็นข้อสังเกตตั้งขึ้นไปว่าขอเป็นมาตรฐานได้ไหม ทำมาตรฐานของค่าตอบแทนว่าเป็นอย่างไร อาจจะเห็นข้อสังเกตแนบไปกับการพิจารณาของกรมการวิสามัญ ในมาตรา ๒๑ ที่คิดเงินเองค่อนข้างจะไม่ค่อยสบายใจมาก ๆ ผู้ใดที่เปิดเผยความลับ ทำให้พยานได้รับอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ จำคุกเท่าไรในวรรคแต่ละวรรค ทำให้ถึงแก่ความตายจำคุกเท่าไร จำคุก ๑ ปีเองนะจะ คิดเงินเกรงจะเกิดอะไรขึ้นมา ต้องยอมรับว่าในประเทศไทยเราขั้นของการรักษาความลับ ต่อให้ลับที่สุดมันเผยแพร่ตามหน้าหนังสือพิมพ์ได้หมด เพราะฉะนั้นกรณีของ ป.ป.ง. ที่ทำไป ใครต่อใครแม้แต่ ส.ว. เรายังโดนเปิดเผยด้วยว่า โดนทาง ป.ป.ง. สอบ ลักษณะนี้ แล้วสุดท้ายการสอบสวนไม่มีผู้ใดคิดนะจะท่านประธานฯ เพราะฉะนั้นคิดเงินอยากจะเรียนว่าจะเป็นอย่างที่ ๑. เกิดการจ้างวานฆ่าพยานได้ง่ายขึ้นหรือไม่ จำคุกแค่ ๑ ปีเอง ผู้ที่เปิดเผยความลับ เพราะฉะนั้นเขารับทรัพย์ไป คลื่นที่รุนแรงถึงที่สุดให้เงินของผู้ที่มีอยู่ในชั้นเก็บความลับเปิดเผยความลับมาทำให้พยานถึงแก่ความตายจำคุกแค่ ๑ ปีคุ้มสำหรับบางคน แต่ไม่ใช่ทุกคนเสมอไป อีกอันหนึ่งที่คิดเงินอยากจะตั้งข้อสังเกตก็คือเรื่องการปฏิบัติที่เหมาะสม ทราบว่าในชั้นหนึ่งมีการระบุเอาไว้ แต่ว่าพอผ่านการพิจารณามาระยะหนึ่งมีการคัดออก โดยบอกว่าปัจจุบันนี้ก็มีการปฏิบัติที่เหมาะสมอยู่แล้วต่อพยาน ท่านประธานฯ คะ คิดเงินอยากจะเรียนว่ากรณีที่ดินขยกตัวอย่างหรือว่าท่านหนึ่งยกตัวอย่างขึ้นไป การประทัບตราหลังหมายศาลนั้น นั่นหรือการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อพยาน เพราะฉะนั้นทำไมเราไม่ระบุ จะให้เกิดการต่อพยานอย่างไร เพราะการที่พยานเขามาเป็นพยานให้ก็เป็นคุณประโยชน์ต่อแผ่นดิน ในการที่จะจะจัดองค์การอาชญากรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นด้านใด ๆ นอกจากนั้นทำอย่างไรจะช่วยให้พยานใช้เวลาน้อยที่สุด น่าจะมีการระบุไว้หรือเปล่า พยานส่วนมากเลยที่ถูกเป็นพยานนั้นเขาไม่ได้รู้กฎหมาย ไม่ได้รู้ขั้นตอนกระบวนการในการดำเนินการยุติธรรมว่าเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นการปฏิบัติที่เหมาะสมต่อเขา การให้ความรู้ การให้ความเข้าใจหรืออื่นใด การให้มีบุคคลที่พยานไว้วางใจได้คุยด้วยจะเป็นไปได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ควรจะระบุเอาไว้ คิดเงินอยากจะเรียนสมาชิกสภาฯ ท่านที่พูดไปแล้วว่าน่าจะทุกคดี แต่ว่าผมทราบดีว่าแม้แต่คดีนี้

ดิฉันเองเคยไปเป็นพยานในคดีแพ่ง แต่เป็นคดีแพ่งที่เล็ก ๆ ขนาดเราไปเป็นพยานในคดีแพ่งที่เล็ก ๆ เราก็ตัวลั่นแล้ว ไม่รู้ว่าอีกฝ่ายหนึ่งเขาคิดอย่างไร สุดท้ายทุกท่านประธานฯ คดีแพ่งที่เป็นคดีที่ฟ้องกันมหาศาล พยานก็ไม่ได้ได้รับความปลอดภัยเหมือนกัน ในอนาคตก็อาจจะให้ขยายฐานไปถึงคดีแพ่งด้วย บุคคลคือทรัพยากรที่มีค่าที่สุด การเอาหูไปนาเอาตาไปไร่ เกิดขึ้นในแผ่นดินของเราก็เนื่องจากว่ากฎหมายคุ้มครองพยานเรายังไม่เกิด เมื่อเกิดขึ้นมาแล้ว ร่างขึ้นมาแล้วดิฉันก็อยากจะให้ดีที่สุดสำหรับประชาชน ขอบพระคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกฯ ครับ เราอภิปรายหลักการเหตุผลร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มา ๑๔ ท่าน ชั่วโมงครึ่งแล้วนะครับ กระผมจะขออีกสัก ๕ ท่านเพื่อที่จะได้ให้ทางท่านผู้แทนอาจารย์ชงทอง ได้ชี้แจงหลักการเหตุผล และเราจะได้ว่าเราจะรับร่างหรือไม่รับร่าง อีก ๕ ท่านที่ได้ขอไว้มีดังนี้ครับ ท่านปราโมทย์ ไพนมน์ ท่านพลตำรวจเอก สุวัจน์ อมรวิวัฒน์ ท่านสมพร คำชื่น ท่านอุตร ดันติสุนทร ท่านดำรง พุฒตาล เพราะฉะนั้นขอ ๕ ท่าน แล้วจะขอให้ทางกระทรวงยุติธรรมตอบนะครับ เชิญท่านปราโมทย์ ไพนมน์ ครับ

นายปราโมทย์ โพชนม์ (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
 กระผม ปราโมทย์ โพชนม์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดราชบุรี ในสาระสำคัญของ
 ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญาในครั้งนี้นี้ กระผมเห็นว่าเป็นกฎหมายที่น่า
 สนับสนุนและน่าจะมีมาในประเทศแห่งนี้เป็นเวลาช้านานแล้ว และถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ
 ในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๔
 ข้อเท็จจริงปรากฏว่าพยานในคดีอาญา ซึ่งในคดีอาญานั้นกระทำความผิดหรือรู้ต่อส่วนรวม
 คือประชาชน สิ่งสำคัญที่สุดในฐานะที่กระผมนั้นเคยปฏิบัติงานใกล้ชิดประชาชน
 ในคดีสำคัญหลาย ๆ คดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งคดีที่เกี่ยวกับชีวิต หลายคดีไม่นามารู้
 การพิจารณา ทั้ง ๆ ที่ในเหตุการณ์เกี่ยวกับชีวิตนั้นมีประชาชนอยู่ในเหตุการณ์นั้น
 เป็นจำนวนมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการคุ้มครองพยานในคดีอาญานั้นได้ขาดตอน
 หรือพยานไม่สามารถได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ทำให้พยานขาดความมั่นใจ
 ในการที่จะไปเป็นพยาน นอกจากนั้นแล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีอาชญากรรม ในคดีที่มี
 นักการเมืองเข้าไปเกี่ยวข้อง คดีสำคัญพยานจะต้องถูกข่มขู่ พยานจะมีอันตรายอื่น ๆ
 ติดตามมาเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมขอกราบเรียนท่านประธานฯ
 ที่เคารพว่า ในคดีต่าง ๆ นั้นทำอย่างไร เป็นปัญหาอย่างไรที่คณะกรรมการที่
 การแต่งตั้งตรวจสอบวิสามัญนี้ได้พิจารณาว่า ทำอย่างไรจึงให้ประจักษ์พยานหรือพยาน
 ในร่วมเหตุการณ์นั้นได้ให้ข้อเท็จจริงอันเป็นสาระนำไปสู่การพิจารณาที่แท้จริง เขาบุคคล
 ที่มีความผิดที่แท้จริงได้รับโทษทางอาญาให้ได้ตามคดีที่ว่า ปอตนุภคผลผู้มีความผิด
 ๑๐๐ คน พันคิดดีกว่าบุคคลที่บริสุทธิ์เพียงคนเดียวเข้าคุกหรือเข้าตาราง นั้นเป็นปรัชญา
 แห่งศาลตลอดมา ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ เนื่องจากพยานต่าง ๆ นั้นจากที่กระผม
 ได้สังเกตก่อนจะเข้าไปสู่การสืบพยานสู่ศาลนั้นมักจะมีการชักจูงพยาน เพราะฉะนั้น
 ในคดีเช่นนี้กระผมคิดว่าน่าจะเป็นปัญหาอันหนึ่งที่คณะกรรมการวิสามัญจะต้องพิจารณา
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งในร่างพระราชบัญญัติในทุกมาตรา ทุกหมวดทั้ง ๖ หมวดนั้นมีความสำคัญ
 อย่างยิ่ง กระผมใคร่ขอให้ความสังเกตในมาตรา ๘ นั้น ในการคุ้มครองพยานในคดีอาญา
 เป็นการเพิ่มพูนนั้นกระผมคิดว่า ในคดีอาญานั้นหากประณตแก่คดี ไม่ว่าคดีนั้นโทษน้อย
 หรือโทษมากมีความสำคัญพอ ๆ กัน เพราะฉะนั้นขอแนะนำให้ขยายในการคุ้มครองพยาน

ในคดีอาญานั้นทุกประเภท นอกจากนี้แล้วกระผมคิดว่าเป็นห่วงใยอย่างยิ่งในงบประมาณแผ่นดินในอนาคตที่จะนำมาเพื่อทดแทนพยานนั้น น่าจะมีกฎหมาย น่าจะมีสิ่งอื่นที่เอื้ออำนวยในเรื่องนี้ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น มิฉะนั้นแล้วจะเป็นสาเหตุแห่งการทุจริตในอนาคตอีกหนทางหนึ่งด้วย สำหรับในคดีอาญานั้นนอกจากบุคคลที่จะมาให้ความร่วมมือในคดีอาญาในฐานะเป็นพยานแล้ว ถ้าไม่มีกฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้นกระผมคิดว่าเป็นเช่นเดียวกับในอดีตที่เป็นมาแล้วในอนาคต พยานที่สามารถให้เป็นพยานในคดีนั้น นอกจากญาติพี่น้องหรือผู้ใกล้ชิด นอกจากนั้นก็ต้องหลบหรือไม่ให้เป็นพยาน หรือเป็นพยานเท็จทั้งสิ้น กระผมจึงขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้อย่างจริงจัง และอยากให้เกิดขึ้นโดยรีบด่วนครับ

- ๑๕/๑

ประธานวุฒิสภา : เชิญ พลตำรวจเอก สุวดี อมรวิวัฒน์

พลตำรวจเอก สุวดี อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานฯ

ที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก สุวดี อมรวิวัฒน์ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดเชียงใหม่
ท่านประธานฯ ครับ กระผมคงจะไม่ลงลึกไปถึงการอภิปรายไม่ลงลึกไปถึงรายละเอียด

ในบางมาตราซึ่งมีข้อสังเกตอยู่มากพอสมควร แต่ผมมีข้อสังเกตที่จะต้องให้และก็เป็นคำถาม
ที่ให้กับผู้แทนกระทรวงยุติธรรมซึ่งมาในวันนี้ ซึ่งจะพูดในตอนคำถามสุดท้ายนะครับ

เพราะว่าการคุ้มครองพยานนี้ข้อเท็จจริงกรมตำรวจทำมานานแล้วครับ ท่านประธานฯ ครับ
ก็คุ้มครองได้บ้าง ไม่ได้บ้าง ที่คุ้มครองได้บางที่ก็น่าสงสาร พอไปเบิกความเสร็จแล้วก็เลิก

เลี้ยว เลิกดูแล ไปอีกไม่กี่วันพยานนี้ก็ตายครับ และที่คุ้มครองไม่ได้ระหว่างที่ดูแลอยู่

ก็ถูกอุ้มไม่รู้ว่ามีฝ่ายตำรวจอุ้มหรือว่าอีกฝ่ายหนึ่งอุ้ม ~~หรือว่า~~ บางคดีต้องให้การดูแลพยานอยู่ ×

๔ - ๕ ปีนะครับ อย่างผมจำได้ว่าเคยนำพยานไปฝากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ~~นั้น~~ ×

จนได้คืนดูแลเป็นเวลาถึง ๕ ปีครับ ท่านประธานฯ ถ้าเป็นตำรวจก็คงดูแลไม่ไหว พนักงาน × ×

สอบสวนก็เปลี่ยนไปเปลี่ยนมานะครับ ทั้งเชิญท่านผู้ว่าฯ นั้นอยู่นานท่านก็ดูแลอยู่

และบางคดีนะครับที่เป็นอันตรายครับ ท่านประธานฯ คงจำได้ว่าบางครั้งก็ขึ้นศาลต้องหาซึ่ง ×

เป็นคอมมิวนิสต์และที่มาพูดเกลี้ยกล่อมจำนวน ๔๐ กว่าคน ๕๐ คน มาเป็นพยาน อย่างนี้

ก็ผิดนะ ถ้าไม่มีการกลั่นกรองดี ๆ ในการสร้างขึ้นมา ในเรื่องนี้สำหรับกรมตำรวจนั้นมี

ระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะที่ ๘ บทที่ ๖ ว่าด้วยเรื่องการคุ้มครองพยาน ซึ่งมี

การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้หลายประการ สำหรับในกรณีนี้ท่านสมาชิกฯ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

หลายท่านก็ได้อภิปรายถึงความจำเป็นในการที่จะบัญญัติกฎหมายนี้ สำหรับกระผมเห็นว่า

การคุ้มครองพยาน ~~หรือ~~อยากจะกราบเรียนว่าในสหรัฐอเมริกามีการบัญญัติกฎหมายให้ ~~ให้~~ ×

การคุ้มครองพยานทั้งในคดีอาญาธรรมดาและคดีที่มีความร้ายแรงเป็นพิเศษนะครับ ซึ่งคดี

พิเศษนี้มีจำนวนมากกว่าในร่างพระราชบัญญัตินี้นะครับ แต่ว่าในสหรัฐนั้นเขามีสำนักงาน

ที่เรียกว่า ขออนุญาตใช้กายาอังกฤษนะครับ ยูเอสมาร์แชล (US marshal) ขึ้นกับกระทรวง

ยุติธรรมนะครับ แต่กรมวิชี้นั้นแตกต่างกับร่างพระราชบัญญัติของเราที่ว่า ของเขาเป็น

พนักงานสอบสวนหรือว่าตำรวจนั้นส่งให้อัยการ เมื่ออัยการได้รับเรื่องแล้วจะบอกกับใคร

เป็นพยานนั้น อัยการก็จะแจ้งให้ยูเอสมาร์แชลเป็นผู้ไปพิจารณาว่าสมควรหรือไม่ ~~ให้~~ ×

๒ ประการครับ ท่านประธานฯ ในเรื่องที่เขามีการกลั่นกรอง สำหรับในการคุ้มครองพยาน ในข้อสังเกตประการแรกต่อผู้แทนกระทรวงยุติธรรมต้น ๆ ก็คือว่า จากการวิจัยของ กรรมาธิการสอบสวนหรือยุติธรรมของวุฒิสภาสหรัฐซึ่งได้ศึกษาประเมินผลโครงการ คุ้มครองพยานพบว่า ในปี ๑๙๘๐ นะครับ การคุ้มครองพยานในขณะนี้มีจุดอ่อนอยู่ หลายประการ ได้แก่

ประการแรก เจ้าหน้าที่จะให้คำมั่นสัญญาแล่น ๆ แล้ง ๆ แก่พยานและ ครอบครัวอยู่บ่อย ๆ ในที่สุดก็เสียรูปคดีเพราะพยานเกิดความไม่เชื่อถือ

ประการที่ ๒ มักเกิดความล่าช้าในเรื่องของการออกเอกสารสำคัญ ในการที่จะเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนอะไรให้แก่พยาน

ประการที่ ๓ เมื่อเขาเบิกความเป็นพยานแล้ว ทำงานให้แล้ว หางานทำไม่ได้

ประการที่ ๔ โดยเฉพาะอย่างยิ่งของเรากฎหมายใหม่ถ้าหากว่าตั้งสำนักงาน คุ้มครองพยานขึ้นมาใหม่ ๆ ผู้ผมเกรงว่าตามเอกสารวิจัยเขาบอกว่า เจ้าหน้าที่คุ้มครองพยาน ×
ผู้ไม่มีความเข้าใจอย่างเพียงพอและมองภาพไม่รอบคอบครับ ×

และประการสุดท้าย ตามที่ท่านสมาชิกฯ ก็ได้อภิปรายไปแล้ว คือขออนุญาต เหยื่อนาม ท่านवलลภ บอกว่าการที่พยานต้องถูกกีดกันจากครอบครัวด้วยเหตุผลของการรักษา ความปลอดภัยทำให้พยานนั้นเกิดความเครียด และจากจำนวนวิจัย ๔๑ คน พบว่า ๖๔ เปอร์เซ็นต์นั้นอยากถอนตัวนะครับ

- ๒๐/๑

สำหรับประเด็นที่ ๒ เป็นคำถาม เพราะว่าในมาตรา ๑๓ นั้น
 ร่างพระราชบัญญัตินี้ให้จัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นในกระทรวงยุติธรรมครับ ผมก็ขอ
 อ้างอิงในประเด็นของเอกสารวิจัยก่อนนะครับ เอกสารวิจัยที่เขาทำเรื่องความรับผิดชอบ
 ของรัฐต่อการกระทำความผิดของพยานที่ถูกคุ้มครอง คือพยานนี้ไม่ใช่ว่าเป็นพยานที่ดี
 ทั้งนั้นนะครับ ในบางกรณีในคดีที่สำคัญอย่างที่ผมทราบเรียนท่านประธานฯ ให้ทราบไว้ว่า
 เขาผู้ต้องหาเป็นจำนวนเกือบร้อยคนนี่มักเป็นพยานนะครับ และเราก็ต้องทราบว่าการกัน
 พยานในคดีสำคัญนั้นต้องเป็นพยานที่เป็นประจักษ์พยานที่ชัดเจนจริง ๆ ในการถล่มกรอง
 ท่านสมาชิกฯ ที่เคารพครับ พยานที่เป็นประจักษ์พยานที่ชัดเจนจริง ๆ ก็คือผู้ร่วมกระทำ
 ความผิดครับ ตอนที่กระทำความผิดในระดับไหน กระทำความผิดในเรื่องที่ว่าเราอยากจะ
 คุ้มครองพยานคนนี้อย่างไรให้เป็นพยานนะครับ เพื่อประโยชน์แห่งคดี แต่ว่าอาจจะมีความ
 ความหนักเบาของคดีนั้น ไม่มีใครทราบหรอกครับ มีผู้สอบสวนทราบเท่านั้นเองครับ
 ในเรื่องนี้นะครับผมขอทราบเรียนท่านประธานฯ ผ่านไปยังผู้แทนกระทรวงยุติธรรมว่า
 มีวารสาร ขออนุญาตชื่อ เจอร์นอลออฟคริมีนอลลอว์แอนด์คริมีโนโลยี (Journal of
 criminal law and criminology) ครับ พบว่าผู้ที่เข้าโครงการคุ้มครองพยานนั้นส่วนใหญ่
 จะเป็นอาชญากรอยู่เอง และเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสนับสนุนและก็สามารถเข้าไปอยู่ใน
 โครงการนะครับ แต่ว่าเมื่อเขาพ้นออกไปแล้วเป็นพยานแล้วทัศนคติหรือจิตสำนึกของเขา
 ของพยานนี้ยังเหมือนเดิม ยังเป็นอาชญากรอยู่และก็ได้รับการเปลี่ยนชื่อแล้ว เปลี่ยนที่อยู่
 แล้ว เปลี่ยนอาชีพแล้วนะครับ ประวัติไม่มีในแฟ้มของกรมตำรวจหรือว่าของศาลอีกต่อไป
 เพราะเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนเสียงหมดนะครับ พิมพ์ลายนิ้วมือที่มีประวัติอยู่ก็ต้องถอนหมดครับ
 เพราะฉะนั้นบุคคลนั้นจะเป็นอันตรายต่อประชาชนมากถ้าหากว่าเขาไม่ได้เปลี่ยนทัศนคติ
 นะครับ เขาบอกว่า ผลการวิจัยเขาบอกว่าศาลสหรัฐพบอยู่บ่อย ๆ ว่าผู้ที่เป็นบุคคลใหม่ตาม
 โครงการคุ้มครองพยาน ไปก่ออาชญากรรมหรือกระทำความผิดอีก นอกจากมีการที่ได้เป็น
 บุคคลใหม่ทำให้เขาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบทางแพ่งหรือทางอาญากำทั้งหมด ซึ่ง
 ปัจจุบันนี้สหรัฐฯ ได้แก้กฎหมายพยานโดยกำหนดให้รัฐจะต้องมีระบบในการกีดกันกรอง
 โครงการให้รัดกุม บุคลากรก็ต้องฝึก ก็ต้องนำเขาไปฝึกด้วย เมื่อเป็นพยานที่ฝึกทัศนคติฝึก
 อะไรต่ออะไรต่าง ๆ นะครับ ไม่ใช่ว่าเป็นแล้วก็ปล่อยไปเลยนะครับ ก็ต้องมีมาตรการ

ในการปรับทัศนคติและควบคุมพฤติกรรมของพยานผู้เข้าโครงการ และรัฐจะต้องรับผิดชอบในการกระทำของพยานที่กระทำผิดอีกในบางกรณี และพยานต้องรับผิดชอบทางแพ่งหากมีการกระทำความผิดทางแพ่งครับ อันนี้ก็เป็นข้อคำถามที่จะฝากท่านผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นอาจารย์ผมอยู่เหมือนกัน เพราะเคยทำงานร่วมกับท่านมาเนะครับ ก็นับถือท่านอยู่ครับ ได้รับที่ผมดูในมาตรา ๑๓ แล้ว ส่วนในคดีธรรมศาลาคร่าว ๆ เนะครับ ก็ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือว่าหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนี้เป็นผู้ดูแล ผมเห็นว่าไม่พอนะครับ ส่วนจะให้สำนักงานคุ้มครองพยานของกระทรวงยุติธรรมที่มีบทบาทอยู่เพียงแค่นี้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ผมคิดว่าไม่เพียงพอเนะครับ ก็อยากจะฝากเป็นคำถามว่าท่านได้คำนึงถึงจุดอันนี้หรือไม่ เพราะว่าสหรัฐอเมริกาที่เขาทำก่อนเราแล้วเขาประสบความสำเร็จแล้วและเขาก็แก้ไขแล้ว แต่เรากำลังจะเดินตามไปหาข้อบกพร่องเนะครับ

และประการสุดท้ายครับ ท่านประธานฯ ครับ ผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านสันติภาพ ว่าเรามีรัฐมนตรีเป็นเจ้าภาพมากเกินไปครับ ฉะนั้นมาตรา ๕ นี้ไม่ควรเก็บไว้ครับ ไม่มีประโยชน์ครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านสมพร คำชื่น ครับ

นายสมพร คำชื่น (แพรว) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผมสมพร คำชื่น สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดแพรว ท่านประธานฯ ครับ ผมดีใจเนะครับที่มีกฎหมายลักษณะเช่นนี้ออกมา กฎหมายนี้น่าจะมีมานานแล้วครับ ท่านประธานฯ ครับ เนื่องจากว่าพยานนี้เป็นบุคคลสำคัญยิ่งในการที่จะให้ความจริงครับ เพื่อพิสูจน์ความจริงในศาลในการพิจารณาอรรถคดีเนะครับ เพื่อให้คนคินันได้รับการปลดปล่อย คนคินันต้องเข้าคุก คนชั่วไม่ได้ลอยนวล การพิจารณาอรรถคดีต่าง ๆ ในศาลนั้นถ้าหากว่าเราขาด พยานแล้ว การพิจารณานั้นก็คงดำเนินการไปตามครรลองของขบวนการยุติธรรมกันไปได้ โดยไม่มีประสิทธิภาพ ฉะนั้นผมเห็นว่ากฎหมายนี้มีหลักการและเหตุผลที่ดีสำหรับพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะประชาชนคนยากคนจนเนะครับ คนส่วนใหญ่ของประเทศ -----

คนที่ไม่ใช่นางเหล่านี้นับเป็นบุคคลที่หากได้ไปเป็นพยานในคดีอาญาแล้ว เขาเหล่านั้นก็จะได้รับการคุ้มครองจากรัฐ ได้รับการดูแลจากรัฐอย่างแท้จริง ไม่ให้มีใครมาข่มขู่ ไม่ให้มีใครมาทำให้เกิดการเบี่ยงเบนในสิ่งที่ เป็นความจริงได้ สิ่งเหล่านี้ผมคิดว่ากฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่จะทำให้ประชาชนคนไทยนั้นได้รับการคุ้มครองอย่างแท้จริง ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม ได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ ผมเห็นว่าเนื้อหาสาระที่บัญญัติไว้ในกฎหมายนี้มีประโยชน์มาก เช่น มาตราการทั่วไปในการคุ้มครองพยานก็ดี มาตราการพิเศษในการคุ้มครองพยานก็ดี มีสำนักงานคุ้มครองพยานและการดำเนินคดี มีค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายแก่พยาน ตลอดจนมีการอุทธรณ์ ให้สิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยที่เป็นคำอุทธรณ์นั้นได้ตลอดยุติธรรม อันนี้ผมเห็นว่า ควรรับหลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ขอขอบคุณครับท่านประธานฯ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านอุดร ดันติสุนทร ครับ

นายอุดร ดันติสุนทร (ตาค) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผมมีประเด็นนิดเดียว คือว่าที่อภิปรายกันมาทั้งหมดเห็นด้วยกันทุกคนครับที่จะให้ผ่านกฎหมายฉบับนี้ แต่ว่ามีข้อสังเกตอันหนึ่งครับท่าน ชื่อร่างพระราชบัญญัติมี ๒ ร่างด้วยกันของรัฐบาลร่างหนึ่ง และอีกร่างหนึ่งเขียนว่า “ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา” มีคำว่า “บุคคล” ด้วยนะครับ แต่ร่างของรัฐบาลนั้นไม่มีคำว่า “บุคคล” อธิบายตรงนี้อธิบายจะขอให้ผู้แทนกระทรวงยุติธรรมได้กรุณาอธิบายนะครับ ประเด็นอื่นก็ไม่มี เป็นเพียงแต่ข้อสังเกตตรงนี้ แล้วในหลักการของท่านก็เขียนว่า “ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญา” ถ้าหากว่าจะกรุณาเติมคำว่า “บุคคล” ด้วยจะชัดเจนขึ้น ไม่ทราบที่ท่านผู้แทนกระทรวงยุติธรรมจะเห็นชอบด้วยหรือไม่ อันนี้เป็นหลักการถกเถียงเรียนถามเป็นข้อสังเกต ขอบทูลครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านดำรง พุฒตาล ครับ

นายดำรง พุฒตาล (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ดำรง พุฒตาล ท่านประธานฯ ครับ จริง ๆ เลยกะครับว่ากระผมไม่ต้องอภิปรายก็ได้เพื่อประหยัดเวลา แต่สิ่งที่ได้พามาประชุมการเมื่อเช้านี้เป็นเรื่องที่ผมมีความจำเป็นที่อยากจะขอพูดสั้น ๆ ก็คือ เช้าวันนี้ตอน ๐๙.๓๐ นาฬิกา ผมไปที่ศาลมณฑล

สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีการอภิปรายเรื่องกฎหมายสำคัญ ๆ ๓ กฎหมายด้วยกัน กฎหมายฟอกเงิน กฎหมายดักฟังทางโทรศัพท์ และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานคดีอาญา เป็นการ อภิปรายข้ามประเทศจากสถานทูตอเมริกันไปที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. แล้วก็ออกอากาศทาง โทรทัศน์ด้วย ที่ผมอยากจะเรียนก็คือ ๑. เรียนด้วยความภูมิใจว่า รัฐสภาของเราและวุฒิสภา ของเรากำลังผลักดันสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติที่มีความสมัยใหม่ ทันโลกทันเหตุการณ์ เป็นอย่างมาก เพราะร่าง พ.ร.บ. ๓ ฉบับที่เราไปอภิปรายกันที่สถานทูตอเมริกันนั้นเป็น จุดประสงค์ของอเมริกากับไทยที่จะร่วมกันปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งมีเรื่อง ขาดเสียดังเป็นประเด็นสำคัญ ผมเองก็มีโอกาสได้ถามคำถามอยู่ในสถานทูตอเมริกัน แต่ผู้ตอบผมเป็นเอฟบีไอ (FBI) เป็นอัยการและเป็นศาลสูงของอเมริกา ก็เห็นว่าน่าจะได้นำมากรับเรียนเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาว่า เรากำลังสนับสนุนกฎหมายที่มีประโยชน์มาก ได้พบความแตกต่างบางประเด็นที่จะฝากไว้ให้กรรมาธิการก็คือ ในสหรัฐอเมริกานั้นมี พระราชบัญญัติอย่างนี้เหมือนกับเรา ก็คือบุคคลต้องให้ความยินยอมในการที่จะให้ พ.ร.บ. นี้คุ้มครอง ข้อที่เหมือนกัน ข้อที่แตกต่างกันก็คือ กฎหมายของสหรัฐอเมริกาจะให้ความคุ้มครองผู้เกี่ยวข้อง บุตร ธิดา เพื่อนฝูงที่ใกล้ชิด คือโดยอัตโนมัติ พระราชบัญญัตินี้ จะคุ้มครองทันที ซึ่งจะแตกต่างกับมาตรา ๑ ของเราว่า ผู้ใกล้ชิด สามิ ภรรยา บุตร จะได้รับการคุ้มครองเมื่อร้องขอ แต่ถ้าไม่ร้องขอก็จะไม่ได้คุ้มครอง เพราะฉะนั้นความแตกต่าง อยู่ตรงนี้นะครับ

ข้อสุดท้ายที่กระผมเพียงแต่รู้สึกเป็นห่วง ในมาตรา ๖ วรรคสาม การคุ้มครองให้พยานได้รับความปลอดภัยให้รวมถึงจัดให้พยานอยู่ในสถานที่ที่ปลอดภัย ได้ฟังว่าอย่างสหรัฐอเมริกา ถ้าพยานอยู่ในเรือนจำเขาก็จะย้ายเรือนจำไปอีก ๓ เมือง หรือย้ายไปต่างประเทศ ถ้าเป็นบุคคลธรรมดาเขาก็จะหาบ้าน หาที่พักให้ เปลี่ยนชื่อให้ห่างไปอีก ๒ - ๓ เมือง สิ่งที่ผมกังวลก็คือ ถามว่าพอเราจะร่างพระราชบัญญัตินี้ความพร้อมในด้าน งบประมาณมีมากน้อยขนาดไหน เพียงใด -----

อาจจะมิ พ.ร.บ. ออกมาบังคับใช้ ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา แต่ถึงเวลาทำไมได้ เพราะเพื่อนตำรวจที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาก็เคยเล่าให้ผมฟังว่า จะไปจับผู้ร้ายมีรถจักรยานยนต์ของโรงพักแต่ไม่มีงบประมาณซื้อน้ำมัน ตำรวจเองต้องควักกระเป๋าซื้อน้ำมันเติม เพื่อไปทำงานของกรมตำรวจ เพราะฉะนั้นกระผมจึงสรุปว่า พวกเราต้องสนับสนุนและให้ร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ผ่านวุฒิสภาของเราแล้วออกประกาศใช้เป็นกฎหมาย เพียงแต่ตั้งคำถามไว้ด้วยความเป็นห่วงว่า ทางด้านงบประมาณกระทรวงการคลัง หรือกระทรวงยุติธรรมมีความพร้อมเพียงใด ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญทางฝ่ายรัฐบาลครับ เชิญอาจารย์ชงทองครับ

นายชงทอง จันทรางศุ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

ที่เคารพ กระผม ชงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ฝ่ายวิชาการ ในฐานะผู้แทนของกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ชี้แจงประกอบหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยาน พ.ศ. ขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมด้วยความเคารพ เบื้องต้นกระทรวงยุติธรรมกราบขอบพระคุณสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่านที่ได้กรุณาอภิปรายสนับสนุนหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นอย่างดี ผมคิดว่ามีประเด็นที่เป็นข้อคำถาม ข้อสังเกตของท่านสมาชิกวุฒิสภา หรือว่าเป็นข้อมูลที่ผมคิดว่าควรจะได้มีโอกาสนำมาเรียนท่านสมาชิก ที่เคารพ เพื่อเป็นประโยชน์ในการที่จะพิจารณาปรับปรุงร่างกฎหมายฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการต่อไปนะครับ

ประเด็นแรกที่ขอประธานฯ กราบเรียนก็คือ หลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้ เป็นอย่างไรที่ท่านสมาชิกฯ ได้กรุณาชี้ประเด็นชัดเจนแล้ว คือเป็นเรื่องการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา ซึ่งเป็นการอนุมัติตามหลักซึ่งเขียนอยู่ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๔ ไม่ขยายความรวมไปถึงพยานในคดีแพ่ง แล้วก็ถ้าจะมีข้อคำถามหรือข้อสงสัยว่าแล้วพยานคดีแพ่ง คดีร้อยละล้านพันล้านมีความเสี่ยงภัยในการที่จะมาเบิกความจะมีมาตรการอะไรตามกฎหมายนี้หรือไม่ ขอประธานฯ กราบเรียนว่า ในกรณีพยานในคดีแพ่งนั้น หลักการของกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กว้างไกลไปถึงเพียงนั้น แต่ไม่ใช่เราจะปล่อยให้เขาไปอยู่กับ

เอาตามฉากรรม เพราะเหตุว่ากระบวนการยุติธรรม การรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองซึ่งเป็นการกิจของตำรวจ ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในคดีทั้งปวงก็ต้องมีอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าผู้ใดก็แล้วแต่จะเป็นพยานหรือไม่เป็นพยานก็แล้วแต่ มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตก็คงสามารถที่จะขอความคุ้มครอง ขอความดูแลจากรัฐมีหน้าที่ที่รัฐจะต้องดูแลอยู่แล้ว แต่ประเด็นของกฎหมายฉบับนี้ก็จะเป็นเรื่องของคดีอาญาโดยเฉพาะ คำถามของท่านสมาชิกที่เคารพ อาจจะมีข้อสังเกตในเรื่องของถ้อยคำ ผมคิดว่า กระทรวงยุติธรรมเอง กระผมในฐานะผู้ชี้แจงไม่คิดใจในเรื่องถ้อยคำที่จะใช้คำว่า “พยาน” เฉย ๆ หรือคำว่า “พยานบุคคล” สุดแต่แต่ที่ประชุมจะโปรดพิจารณาเห็นสมควร ในคำนิยามของร่างกฎหมายฉบับนี้ ในพยานนิยามศัพท์ก็อธิบายว่าพยานที่เขียนไว้สั้น ๆ ว่า “พยาน” หมายความว่าพยานบุคคลนั้นแหละ ก็อาจจะเป็นเทคนิคในการร่างกฎหมาย พยายามประหยัพื้นที่ให้ใช้ถ้อยคำให้น้อยลง แต่ถ้าหากว่าจะให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้นจะปรับเปลี่ยนอย่างไรที่สุดแต่จะเห็นสมควร แล้วก็ความคุ้มครองนั้นเป็นกระบวนการที่เริ่มต้นตั้งแต่ชั้นพนักงานสืบสวนสอบสวนเรื่อยไปจนกระทั่งถึงขึ้นโรงขึ้นศาล แล้วแม้กระทั่งเสร็จจากศาลแล้วความไม่ปลอดภัยยังมีอยู่ การคุ้มครองนั้นก็ยังคงดำเนินอยู่อย่างต่อเนื่อง นั้นเป็นประเด็นแรกของประธานฯ กรณเรียนในหลักการ

ประเด็นที่ ๒ วิธีการคุ้มครอง ท่านสมาชิกฯ คงจะได้กรุณาสังเกตเห็นแล้วว่า

ในร่างกฎหมายฉบับนี้นั้นมีมาตรการอยู่ ๒ ระดับ ใช้คำว่า “มาตรการทั่วไปอย่างหนึ่งกับ มาตรการพิเศษอย่างหนึ่ง” มาตรการทั่วไปนั้นก็คงเป็นสิ่งที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่าน มีประสบการณ์ตรงอยู่แล้ว ก็คือเป็นเรื่องที่ตำรวจเป็นหน่วยปฏิบัติตรงอยู่แล้ว ได้ทำอยู่เป็นประจำในการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำอยู่ ก็คือเรื่องของการให้ความคุ้มครอง การที่จะหาที่พักพิงให้ หากว่าหากำหนดให้ตามสมควร สำหรับคดีซึ่งเกิดเป็นคดีพื้นฐานทั่วไป แต่พอพูดถึงเรื่องคดีที่เป็นคดีองค์กรอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องยาเสพติดก็ดี ถ้าแต่ก็ ถ้าสตรีข้ามชาติ หรือคดีซึ่งเป็นคดีที่มีอิทธิพลทางด้านการบ้านการเมืองหรือเป็นคดีซึ่งต่อความมั่นคงตรงนั้นจึงเป็นเรื่องของมาตรการพิเศษ เรื่องของการปฏิบัติในกรณีมาตรการทั่วไปนั้นตามแนวทางที่ขอร่างมาในร่างกฎหมายฉบับนี้ เกี่ยวกับปฏิบัติจึงยังคงเป็นหน่วยปฏิบัติที่ทำ

อยู่แล้วเป็นประจำ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยงานอื่นใด เช่น ป.ป.ส. ป.ป.ง.
หรือแม้กระทั่งถ้าหากเป็นคดีเลือกตั้งก็อาจจะเป็นเรื่องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
สำนักงานตรงนั้นเขาก็ดูแลอยู่-----

-
- ๒๓/๑

สำนักงานคุ้มครองพยานที่จะอยู่ในกระทรวงยุติธรรมนั้น คงอยู่ในฐานะซึ่งเป็นผู้เบิกจ่าย
ค่าใช้จ่ายตามระเบียบ ตามกฎหมายซึ่งมีอยู่เท่านั้น แต่การปฏิบัติในรายคดีที่เป็นคดีคุ้มครอง
ทั่วไปนั้นหน่วยปฏิบัติเป็นหน่วยเดิมนะครับ เมื่อเราพูดถึงคดีอีกประเภทหนึ่งคือคดีที่มี
ความคอขาดบาดตาย เป็นคดีที่มีประเด็นสำคัญเป็นองค์การอาชญากรรม หลักการของ
ร่างกฎหมายฉบับนี้ที่กำหนดให้มีมาตรการพิเศษ ถ้าเปรียบเทียบกันก็จะเป็นสิ่งที่ท่าน
สมาชิก^{วุฒิสภา} ได้กรุณาซักถามอย่างให้เราได้เห็นแล้วก็คือ กรณีโปรแกรมคุ้มครองพยานของ ×
ประเทศสหรัฐอเมริกา คืออาจจะต้องไปไกลถึงขนาดที่จะโยกย้ายถิ่นฐานที่อยู่ เปลี่ยนชื่อ
เปลี่ยนนามสกุล จัดหาอาชีพให้ใหม่ ซึ่งก็มีข้อสังเกตอยู่ในเรื่องของบางคนที่เข้าสู่โปรแกรม
คุ้มครองพยานแล้วจะไปเอร์เรตาเปรียบ เสร็จแล้วหนีคดีเรื่องอื่นไปได้หรือไม่ กรณี
ก็ยังมีร่องอยู่ในมาตราที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติ^{นั้น}นี้ที่ให้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการ ×
กระทรวงยุติธรรมที่จะเปิดเผยข้อความจริงเหล่านั้นได้ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม
เพราะฉะนั้นกรณีก็เป็นสิ่งที่ได้พูดคุยกันไว้แล้วในชั้นกรรมาธิการ อันนี้ก็เป็นข้อที่ทราบเรียน
ในประเด็นที่ ๒ ว่ามาตรการนั้นมี ๒ ส่วนด้วยกันคือ มาตรการทั่วไปกับมาตรการพิเศษ
มาตรการทั่วไปนั้นหน่วยปฏิบัติเป็นหน่วยเดิม มาตรการพิเศษนั้นกำหนดเป็นหน่วยขึ้นใหม่
เรียกว่า “สำนักงานคุ้มครองพยานในกระทรวงยุติธรรม” เพราะเหตุว่าจะต้องประสานกัน
กับหลายภารกิจของหลายกระทรวง หลายทบวง กรม ครับ เปลี่ยนชื่อที่เรื่องของกระทรวง
มหาดไทย จัดหาอาชีพก็อาจจะไปถึงเรื่องแรงงาน พัฒนาสังคม ความมั่นคงของมนุษย์
ที่เรากำลังจัดระเบียบกันใหม่อยู่ในเวลานี้ เรื่องของการเงินการทองไปอยู่ที่กระทรวงการคลัง
การศึกษา ลูกเขาจะต้องเข้าโรงเรียน พันไปถึงเรื่องของหลายกระทรวง กรณีนี้ก็จึงเป็นภารกิจ
ซึ่งมีการประสานงานหลายด้านด้วยกัน จึงจัดตั้งเป็นลักษณะสำนักงานขึ้นใหม่ในกระทรวง
ยุติธรรม โดยมีฐานะเป็นกองอยู่ในกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม
ตามโครงสร้างใหม่ที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ที่ได้
ประกาศใช้ไปแล้วว่า วันที่กระทรวงยุติธรรมก็เตรียมความพร้อมในส่วนนี้ไว้แล้วนะครับ
ประเด็นที่ ๓ คือกฎหมายฉบับนี้ เน้นกันว่าพยานได้รับความคุ้มครองแล้ว
แต่พยานนั้นกลัวหน้าพะวงหลัง ไม่ใช่เฉพาะแต่ตัวพยานเท่านั้นครับ ก็ขยายความคุ้มครอง
ออกไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องครับ ภรรยา ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานด้วย ในส่วนนี้ผมคิดว่ามีความ

ชัดเจน แต่สิ่งที่หลาย ๆ ท่าน แม้ในชั้นการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรก็มีความกังวล และหาหรือกันอยู่ก็คือ ผู้ใกล้ชิด ว่าอย่างนั้นก็แล้วกันนะครับ พี่ชโย ไก่ไหน จะถือผู้ใกล้ชิด ถ้าเขียนแคบ เขียนจำกัดครึ่งตัวเกินไปในร่างกฎหมายฉบับนี้ บางทีถ้าหากแก่การปฏิบัติ หรือว่าไม่สามารถจะอธิบายเหตุการณ์บางอย่างได้ ผมขอประทานกราบเรียนยกตัวอย่างเช่น สมมุติว่าเป็นสามี ภรรยาโดยพฤตินัยที่เขายู่กันกันโดยไม่ได้จดทะเบียนสมรส ไม่มีฐานะ เป็นสามีหรือภรรยาคู่สมรสตามกฎหมาย แต่ว่าเขายู่กันกันมา ๒๐, ๓๐ ปี ถ้าหากว่ามีคน ไปพูดว่าจะฆ่าภรรยา ผู้ที่เป็นสามีที่มีความวิตกกังวลอยู่ดี บางทีอาจจะไม่ได้อยู่ในฐานะเป็น สามี ภรรยา ผู้ใหญ่ผู้อาวุโสท่านหนึ่งอายุ ๕๐ ปีแล้ว เลี้ยงหลาน หลานเป็นลูกของน้องชาย หรืออะไรก็แล้วแต่ไม่ได้จดทะเบียนรับรองบุตรเป็นบุตรบุญธรรมก็เลี้ยงดูส่งเสีย น้องชาย ก็ตายไปแล้ว เสร็จเรียบร้อยก็ดูกันอยู่ ถามว่ากรณีอย่างนี้ถ้ามีใครเขาจะฆ่าหลานจะว่า อย่างไร ก็ยกตัวอย่างกันเสียอีกมาก เพราะฉะนั้นจึงเลือกใช้คำในเวลานี้ที่ปรากฏอยู่ใน ร่างกฎหมายคือใช้คำว่า “บุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับพยาน” ยังไม่พอ นะครับ “ซึ่งมีผลต่อการที่พยานจะมาเป็นพยาน” คือบุคคลนั้นไม่ใช่แค่ใกล้ชิดเท่านั้น คนคนนั้น ต้องมีความสัมพันธ์ในนัยสำคัญที่จะทำให้พยานจะมาเป็นพยานหรือไม่ยอมเป็นพยาน กรณีนี้เป็นช่องที่เปิดไว้ เพื่อจะมีดุลพินิจทางฝ่ายบริหารที่จะดูแลในส่วนนี้ได้ แล้วอย่างที่ท่านสมาชิกฯ ได้กรุณาอภิปรายแล้วว่าบางส่วน หลายส่วนหลายเรื่องเจ้าพนักงานมีสิทธิ ที่จะยกขึ้นได้ แล้วเจ้าตัวผู้เกี่ยวข้อง ผู้ที่อยู่ในฐานะได้รับยกยอครายที่อยู่ในฐานะซึ่งจะยก คำร้องขึ้นได้ ในกรณีที่เป็นคำร้องนั้นก็จะมีการบวนการพิจารณา โดยฝ่ายรัฐ ไม่ว่าจะเป็น เจ้าหน้าที่จะปฏิบัติหรือทางกระทรวงยุติธรรมก็แล้วแต่ แล้วก็มีกระบวนการที่จะอุทธรณ์ ถ้ากรณีที่ได้รับคำวินิจฉัยว่าไม่ให้ความคุ้มครอง โดยการอุทธรณ์นั้นก็มี ๒ ระดับคือ การปฏิบัติตามกฎหมายปกครองระดับหนึ่ง ถ้ายังไม่พอใจก็ไปสู่ศาลยุติธรรมที่จะวินิจฉัย ให้ความคุ้มครอง กรณีนี้เป็นเรื่องที่ ๓ ที่ขอประทานกราบเรียนว่า ขอบเขตของความ คุ้มครองนั้นไม่ได้จำกัดแค่เฉพาะตัวพยานเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ ก็คือว่า ถ้าหากว่าให้ความคุ้มครองไปแล้ว ต่อไปภายหลังปรากฏข้อเท็จจริงว่า พยานให้การเท็จ พยานไม่ยอมมาให้การ แน่แน่นอนครับว่า เรื่องนี้มีการค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นทางฝ่ายภาครัฐ ซึ่งเราลงทุน เราจัดงบประมาณในส่วนนี้ให้ก็ด้วยความหวังว่าจะได้พยานนั่นเองมาเป็นเครื่องมือสำคัญ มาเป็นเครื่องช่วยในการพิสูจน์ความจริงยังให้เกิดความยุติธรรมขึ้นในการพิสูจน์ความจริงในศาล เมื่อรัฐลงทุนไปแล้ว ปรากฏว่าเรื่องที่มาเบิกความกันนั้นเป็นเท็จ เท็จจริงอย่างไรก็อยู่ที่คำพิพากษาของศาล ก็เป็นเรื่องที่รัฐจะต้องดูแลเรียกเงินคืนว่าอย่างนั้นก็แล้วกัน ขอประทานกราบเรียนว่าอย่างนั้น เพราะฉะนั้นภารกิจในส่วนนี้ท่านสมาชิกฯ คงจะเห็นว่า เราเขียนไว้ อาจจะเป็นเรื่องพนักงานอัยการทำได้ อาจจะเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมเองเป็นผู้ดำเนินคดีในส่วนนี้ก็ได้ หลักการอย่างนี้เป็นหลักการอย่างเดียวกันกับที่สภาแห่งนี้ได้เคยกรุณาให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ในพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดี พุทธศักราช ๒๕๔๔ หลักการที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียกเงินคืนในกรณีที่พยานให้การเท็จหรือไม่ให้การเป็นหลักการเดียวกัน แต่ไม่ได้ติดโอกาสปิดโอกาสที่จะส่งเรื่องอย่างนี้ไปให้พนักงานอัยการเป็นผู้แก้ต่างด้วย

ประเด็นที่ ๕ ที่ขอประทานกราบเรียนก็คือว่า นอกจากเรื่องของความคุ้มครองแล้ว ร่างกฎหมายฉบับนี้ก็มีเรื่องของค่าตอบแทน เรื่องของค่าใช้จ่าย ซึ่งจะได้กำหนดเป็นระเบียบในรายละเอียดต่อไปโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง ส่วนข้อคำถามของท่านสมาชิกฯ ที่เคารพ ผมขอประทานกราบเรียนแต่เพียงบางประการที่คิดว่าเป็นคำถามสำคัญ ๆ และท่านสมาชิกฯ มีหลายท่านกรุณาติดใจสงสัย

ข้อแรก ก็คือเรื่องผู้รักการตามกฎหมาย ซึ่งอยู่ในร่างมาตรา ๕ กำหนดไว้หลายท่านด้วยกัน ตั้งแต่ท่านนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ที่จำเป็นต้องเขียนเช่นนี้เพราะเหตุว่า การปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้มันเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหลายกระทรวงหลายหน่วยงานด้วยกัน เป็นต้นว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติปัจจุบันนี้เป็นกรมอิสระอยู่ใน

บังคับบัญชาของท่านนายกรัฐมนตรี เรื่องของการเปลี่ยนชื่อท่านต้องไปทางกระทรวงมหาดไทย เพราะเป็นเรื่องทางทะเบียนราษฎร การขอความร่วมมือในการคุ้มครองการใช้กำลังบางส่วนต้องเป็นเรื่องของกระทรวงกลาโหม และหน่วยหลักในการปฏิบัติคือ กระทรวงยุติธรรมเพราะเหตุว่ารัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มาตรา ๕ นั้น ก็จะมีอำนาจออกกฎกระทรวง ออกระเบียบปฏิบัติรวมทั้งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงนั้น ผมขอประทานอนุญาตตัวอย่าง สมมติว่าเราจะเปลี่ยนชื่อ กระทรวงยุติธรรมจะไปออกกฎกระทรวง ออกระเบียบกระทรวงยุติธรรมแล้วไปกำหนดให้กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นนายทะเบียน ทะเบียนราษฎร เขาเปลี่ยนชื่อกฎกระทรวงมหาดไทย กฎกระทรวงยุติธรรมข้ามไปสั่งกระทรวงมหาดไทย เขาไม่ได้ เพราะฉะนั้นเขาก็ต้องไปออกกฎ ออกระเบียบในทางปฏิบัติของทะเบียนราษฎรของกระทรวงมหาดไทยในส่วนนั้น การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งไม่ใช่รู้กันทั้งสำนักงานทะเบียนราษฎรทั้ง ๑๐๐ คนรู้หมดว่าใครเปลี่ยนชื่อว่าอะไร ต้องมีพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ มีรหัสเข้าถึงข้อมูลในส่วนนี้ได้ ตำแหน่งใด ขึ้นใด จะเข้าได้ กระทรวงมหาดไทยก็ต้องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ ในการปฏิบัติตามระเบียบฉบับนั้น อย่างนี้เป็นตัวอย่าง ผมจึงขอประทานกราบเรียนว่า ผู้รักษาการตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ๕ คนนี้ ไม่ได้แปลว่ารับผิดชอบเหมือนกันในทุกเรื่อง เรื่องใดที่กระทรวงใดรับผิดชอบ ท่านนั้นก็รับผิดชอบในส่วนที่ท่านเกี่ยวข้อง แต่โดยหลักพื้นฐานแล้วคงเป็นภารกิจของกระทรวงยุติธรรมที่จะต้องดูแลภารกิจในส่วนนี้

ข้อที่ ๒ ที่ท่านสมาชิกฯ ได้กรุณาให้ข้อสังเกตไว้ ก็คือข้อกังวลในเรื่องของหน่วยปฏิบัติ ดังที่ผมได้กราบเรียนแล้วมาตรการคุ้มครองพยานนั้นมี ๒ ระดับด้วยกัน คือมาตรการทั่วไปแล้วก็มาตรการพิเศษ มาตรการทั่วไปนั้น หน่วยปฏิบัติยังคงเป็นหน่วยเดิมอยู่ การจัดตั้งสำนักงานคุ้มครองพยานขึ้นนั้น ขอประทานกราบเรียนว่า น่าจะมีงานหลักอยู่ ๒ ส่วนด้วยกัน ๑. ก็คือเป็นส่วนสนับสนุนในการประสานงานและเบิกจ่ายงบประมาณ ในการปฏิบัติตามมาตรการทั่วไปให้กับหน่วยปฏิบัติคือ ตำรวจ ป.ป.ส. ป.ป.ง. อะไรก็แล้วแต่ ส่วนที่ ๒ ก็คือในมาตรการพิเศษ สำนักงานคุ้มครองพยานจะเป็นผู้ปฏิบัติในการประสานงานและดำเนินการ ตรงนี้ทำเองด้วย เพราะเหตุว่า

เราคิดว่าปริมาณงานส่วนมากนั้นคงเป็นคดีทั่วไป แล้วก็มีคดีพิเศษนั้นคงต้องซึ่งประโยชน์ระหว่างความคุ้มทุนของภาระค่าใช้จ่ายของรัฐกับการดูแลความคุ้มครอง ความปลอดภัยของพยานในส่วนนั้นด้วย ดังที่ท่านสมาชิกฯ ได้กรุณาผ่านร่างกฎหมายปรับปรุง กระบวนการทบทวน กรม ซึ่งได้ประกาศใช้ไปแล้วเมื่อ ๒ วันที่ผ่านมา เวลานี้ก็มีการจัดตั้งกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพขึ้นในกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคุ้มครองพยานก็เป็นกอง ๆ หนึ่งในกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ก็ได้เตรียมความพร้อมขึ้นแล้วตามแนวทางของร่างกฎหมายฉบับนี้ รวมทั้งได้จัดงบประมาณไว้ ในปีนี้จะเป็นปีแรก ตัวเลขสถิติข้อมูลของเราคงไม่ชัดเจนเท่าไรนัก อย่างไรก็ตามในขั้นนี้ในการจัดงบประมาณปี ๒๕๔๖ ซึ่งได้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ที่ผ่านมาได้จัดงบประมาณไว้ในขั้นต้น สำหรับการนี้จำนวน ๕๐ ล้านบาทอยู่ในงบประมาณของกระทรวงยุติธรรม ในส่วนการเตรียมความพร้อมในส่วนนี้ ถ้าหากว่ามีข้อเท็จจริงปรากฏเกิดขึ้นในระหว่างปีว่า มีความจำเป็นหรือมีข้อขัดข้องอย่างไร ผมคิดว่าคงจะเป็นเรื่องที่ทางฝ่ายบริหารจะได้พิจารณาพิจารณาดำเนินการจัดงบประมาณเพื่อปฏิบัติตามนัยแห่งกฎหมายฉบับนี้ต่อไป ขอประทานกราบเรียนในหลักการและเหตุผลรวมทั้งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการพิจารณาของท่านสมาชิกวุฒิสภาและคณะกรรมการการในโอกาสต่อไปเพียงนี้ ขอพระคุณครับ

- ๒๕/๑

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลตรี มนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบทูลอาจารย์ชงทองศรีบ ทานสมาชิกราบ คืบ คิดว่าพอสมควรนะครับ คงจะลงมติได้แล้ว ท่านสมาชิกราบ ที่อยู่นอกห้องประชุมครับ ขอความกรุณาเข้าห้องประชุมด้วยครับ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ถ้าท่านสมาชิกราบ เห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาให้คดีเห็นด้วย ท่านสมาชิกราบ ท่านใดเห็นว่าไม่ควรจะรับร่างฉบับนี้ไว้พิจารณาให้คดีไม่เห็นด้วย ลงคะแนนได้ครับ ปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิกราบ เห็นด้วย ๑๑๕ คะแนน ไม่เห็นด้วย ๑ คะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เห็นด้วย ๑๑๕ คะแนน ไม่ลงคะแนน ๑ ของท่านนิรันดร์อีก ๑ คะแนน ก็เป็น ๑๑๖ นะครับ หรือว่าไม่ลงคะแนนนั้นเป็นของท่านนิรันดร์หรือเปล่า เจ้าหน้าที่ช่วยตรวจสอบด้วยนะครับ แสดงว่าที่ประชุมเห็นด้วยที่จะรับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ไว้พิจารณา ขอบพระคุณท่านอาจารย์ จะให้กรรมาธิการคณะใดพิจารณาครับ เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพครับ ผม เสรี สุวรรณภานนท์ สมาชิกวุฒิสภาขอให้คณะกรรมาธิการสามัญยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนซึ่งได้เป็นผู้พิจารณาศึกษาจนแล้วเป็นผู้รับผิดชอบในการกรรมาธิการชุดนี้ทั้งคณะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : จะมีท่านสมาชิกราบ ท่านใดเห็นเป็นอันต้องขึ้นใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกราบ มีความเห็นเป็นอันต้องขึ้นใหม่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยครับ ถ้าท่านใดมีความปรารถนาจะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : ขอแปรญัตติกายใน
๑ วัน ตามข้อบังคับครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ๑ วันนะครับ ถ้าไม่มีผู้เสนอเป็นอย่างอื่นก็เกินไปตามนั้น
เชิญท่านเสรีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานฯ
ครับ ปรากฏว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเงินซึ่งมีระยะเวลาที่วุฒิสภาต้อง
พิจารณาภายใน ๓๐ วัน เมื่อกำหนดระยะเวลาไว้ ๑ วัน ระยะเวลาที่เหลืออยู่เหลือแค่
๘ วันเท่านั้น เพื่อให้เกินไปตามข้อ ๑๒๔ กับรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๑๔ จึงขอปรึกษา
ท่านประธานฯ เพื่อขอให้วุฒิสภาขยายระยะเวลาออกไปอีก ๓๐ วันครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : จะขยายตอนนี้เลยหรือครับ คือถือว่า ๑๕ วันไม่ทันแน่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : แปรญัตติกี่ ๑ วัน
แล้วครับ เหลืออีก ๘ วัน อย่างไม่ทัน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เหลือ ๘ วัน หมายความว่ารวมแปรญัตติด้วยก็เป็น ๘ วัน
แค่นั้นใช่ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (กรุงเทพมหานคร) : ใช่ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีสมาชิกฯ เห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่ประชุมได้อนุมัติให้
ขยายระยะเวลาไปอีก ๓๐ วัน เพื่อการพิจารณากฎหมายเสร็จได้ทัน เป็นอันจบการพิจารณา
ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๑

ต่อไประเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษากฎบัตร
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

LIRT

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ 17
วันที่ 13 ก.ค. ๒๕๔๕
เวลา 10.00 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙/๘๑๘๓

ส่ง สำหรับการประชุม

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทธรณ์ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

แสดงความเห็นอย่างนี้

(นายสมศักดิ์ ปริศนานันทกุล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาการแทน
ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร: ๐ ๒๒๓๖๖๖ ๑๑๓๔

๐ ๒๒๓๖๖๖ ๓๒๑๐๙

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบบ

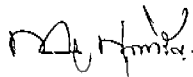
เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. (นายอานวย คลังนา และนายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. (นายอรรถสิทธิ์ (คันคาย) ทรัพย์สิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. (นายพงษ์พิช รุ่งเป้า และนายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. (นางสาวกัญจนา ศิลปอาชา และนายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งห้าฉบับนี้ ในคราวประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก ในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบ! ด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๕

(นายพิฑูร พุ่มหิรัญ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็ก
ซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบ
ได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา
เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(นายอานวย คลังผา และนายอดิศักดิ์ โกศลภูพานนท์ เป็นผู้เสนอ)

(นายพงษ์พิช รุ่งเป้า และนายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก เป็นผู้เสนอ)

4

Legislative Institutional Repository of Thailand

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง
มีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคล ซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็ก
ซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบ
ได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับ
เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายอรรถสิทธิ์ (คันคาย) ททรัพย์สิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา

เหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ
จำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก
วันแต่จะสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับ และให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง มีหน้าที่จัดให้
บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย
การประถมศึกษา เพื่อรองรับและสอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวกัญญา คิลปอาชา และนายสุรสิทธิ์ นิตวุฒิวิรักษ์ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๗ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทําได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๔๖๓

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๖ ให้ผู้ปกครองส่งเด็กเข้าเรียนในสถานศึกษา

เมื่อผู้ปกครองร้องขอ ให้สถานศึกษามีอำนาจผ่อนผันให้เด็กเข้าเรียนก่อนหรือหลังอายุตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

มาตรา ๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น เพื่อตรวจสอบการเข้าเรียนของเด็ก หากพบว่ามิได้เข้าเรียนในสถานศึกษาตามมาตรา ๕ ให้ดำเนินการให้เด็กนั้น ได้เข้าเรียนในสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทราบ

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท้องถิ่นที่พบเด็ก แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการให้เด็กได้เข้าเรียนในสถานศึกษา

มาตรา ๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๑ ผู้ใดซึ่งมิใช่ผู้ปกครอง มีเด็กซึ่งมิได้เข้าเรียนในสถานศึกษาอาศัยอยู่ด้วย ต้องแจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณีทราบหนึ่งเดือน นับแต่วันเด็กมาอาศัยอยู่ เว้นแต่ผู้ปกครองได้อาศัยอยู่ด้วยกับผู้นั้น

การแจ้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้บรรดากฎหมายกระทรวง ประกาศ ระเบียบ ชำนาญกั้น และคำสั่ง
ที่ออกตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติใน
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการศึกษาระบุการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับมีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

12
(นายประชุม แกล้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒ สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากได้รับแจ้งว่าทางรัฐบาลได้มอบหมายให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ คุณเกษมา วรวรรณ ณ อยุรยา เป็นผู้ชี้แจงแทน รองปลัดฯ ๒ ท่าน ผมนุญาตที่จะให้มาชี้แจงเลย เพื่อการพิจารณากฎหมายของเราจะได้เป็นไปด้วยความราบรื่น วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๔๕ ซึ่งต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ขณะนี้เหลือเวลาพิจารณาอีก ๓๕ วัน ขอเชิญเลขาธิการอ่านบันทึกหลักการและเหตุผลครับ

นางสาววรรณี เกตุณู (รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทนเลขาธิการวุฒิสภา) :

“บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดไว้ว่า มาตราหรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลได้รับการศึกษาภาคบังคับ จำนวน ๖ ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายอย่างเต็มที่ที่จัดเข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุ

LIRT

อย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่จะสอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษามหาวิทยาลัย จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประณตศึกษาเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎรลงมติรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผมได้มอบหมายให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่า จะสมควรให้คณะกรรมการการวิสามัญคณะใดไป คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณา แล้วให้รายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภา เชิญท่านผ่องศรี

นายผ่อง เล่งอี้ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม ผ่อง เล่งอี้ สมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร ขอกราบเรียนท่านประธานฯ ในนามของประธานคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้ดำเนินการเฝ้าไปตามที่ท่านประธานฯ ได้กรุณาแจ้งต่อที่ประชุมนี้แล้ว กล่าวคือ ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ คือนับตั้งแต่สภาผู้แทนราษฎรได้รับหลักการในวาระที่ ๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แล้ว คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมได้รับมาทำการศึกษา โดยได้มอบหมายให้ประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือท่านสมควร จิตแสง ขออภัยที่ต้องเอนามรับไปศึกษาในรายละเอียด และก็ได้รับรายงานว่าร่างพระราชบัญญัตินี้เห็นสมควรรับมาพิจารณาได้

ประการที่ ๒ เถียงจกทรง เงพระราชบัญญัตินี้เป็นร่างพระราชบัญญัติที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นมา โดยบังคับไว้ให้มีการศึกษาภาคบังคับ ๘ ปี โดยให้เด็กจึงอยู่อย่างเต็มที่ ๑๖ เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนอายุอย่างเข้าปี ๑๖

๒. ๑๖ (ต. นิติบัญญัติ)

มธุรี ๒๖/๓

เว้นแต่ว่าเด็กผู้นั้นจะสอบได้ชั้นปีที่ ๕ ของการศึกษามัธยมศึกษาบังคับเสียก่อน แล้วก็ยังบังคับให้
บิดา มารดาหรือผู้ปกครองจะต้องดูแลรับผิดชอบที่จะให้เด็กที่อยู่ในเกณฑ์บังคับนั้น
ได้รับการศึกษา -----

- ๒๗/๑

แล้วก็ได้มีการมอบหมายให้คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษากับคณะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้พิจารณาคำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการบัญญัติให้มีการลงโทษผู้ฝ่าฝืน ซึ่งบทลงโทษไม่มีจำคุก มีแต่ปรับสถานเดียว และก็มีบัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่คอยดูแลในเรื่องดังกล่าว สำหรับในด้านรายละเอียดผลการศึกษา ซึ่งคณะอนุกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีข้อสังเกต และก็มีความคิดเห็น กระผมขอประธานอนุญัตตต่อท่านประธานฯ ว่า ได้โปรดกรุณาให้ท่านประธานคณะอนุกรรมการ ท่านสมควร จิตแสง ได้แถลงในรายละเอียด เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบประกอบการพิจารณา ขอกราบเรียน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสมควรครับ ท่านแคล้วยังครับ ให้ท่านสมควรก่อนครับ ในฐานะกรรมการที่เขาไปศึกษามา

นายสมควร จิตแสง (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม นายสมควร จิตแสง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดขอนแก่น ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยากจะกราบเรียนว่า พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับ กรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาได้มอบหมายให้คณะกรรมการการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมไปศึกษา ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ นะครับ กระผมในฐานะประธานคณะอนุกรรมการก็อยากจะเรียนว่า การมี พ.ร.บ. ฉบับนี้นั้นเป็นการบังคับให้มี ไม่ใช่เขียนขึ้นมาไม่คิดว่าอยากจะให้มีแล้วมี เป็นการบังคับตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๑ ได้กำหนดไว้ว่าจะต้องมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติขึ้นมา และขณะเดียวกันพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา ๑๑ ก็บังคับว่า ให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งกำหนดให้มีการศึกษาบังคับ ๙ ปี อันนี้ก็ถือความเป็นไปเป็นมาของพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นพระราชบัญญัติฉบับนี้มันขึ้นโดยกฎหมายบังคับต้องมีนะครับ ส่วนรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้น กระผมอยากจะเรียนว่า ไม่น่าอะไรสลับจับสลับมากกว่าพระพรชาบัญญัติการประถมศึกษา ๒๕๒๓ มากนัก ก็อยากจะให้รายละเอียดกว้าง ๆ ดังนี้ การศึกษาภาคบังคับเดิมบังคับ ๖ ปี ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา ๒๕๒๓ พ.ร.บ. โหม่งที่ร่างในครั้งนั้นก็ต้องการบังคับ ๘ ปี อยู่แต่เปลี่ยนไป เลิมอย่างเงี้ยที่ ๕ อย่างเงี้ย

๕๕

พ. ๑๖ (ศ. นิติบัญญัติ)

อรสา ๒๙/๒

ปีที่ ๑๕ ร่างพระราชบัญญัติใหม่ก็บังคับอย่างเข้าปีที่ ๑ ไปสิ้นสุดจนถึงอายุเข้าปีที่ ๑๖ มีการบังคับจำนวนปีมากขึ้น แล้วก็การเกณฑ์เข้าเรียน เกณฑ์เข้าอายุน้อยกว่าเดิม แล้วก็อยู่ในโรงเรียนมากกว่าเดิมเท่านั้นเอง สารณะครับ คราวนี้ในส่วนต่อไป ก็คือ ในมาตรา ๕ นั้น ได้ให้คณะกรรมการเขตพื้นที่หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศรายละเอียด ก็คือการประกาศเด็กเข้าเรียน อันนี้ก็เหมือนกับพระราชบัญญัติประถมศึกษา ๒๕๒๑ แต่มีข้อแม้ว่า การที่ส่งเด็กเข้าเรียนนั้น ในร่างพระราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ได้กำหนดโทษผู้ปกครองที่ไม่ส่งเด็กเข้าเรียน ได้กำหนดโทษสำหรับบุคคลที่มีเด็กอายุในเกณฑ์ไปอยู่แล้วไม่แจ้งให้คณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน หรือผู้ที่มีเด็กอยู่ในความคุ้มครองหรือในความปกครองนั้นทำการใด ๆ ที่จะทำให้เด็กไม่ได้เข้าเรียน ก็จะเป็นการกำหนดโทษซึ่งท่านประธานคณะกรรมการได้บอกไว้แล้วว่า ปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท-----

- ๒๘/๑

อันนี้ก็คือส่วนรายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติฉบับนั้นครับ ผมอยากจะเรียนว่า ข้อสังเกตในการที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นมีข้อน่าสังเกตดังนี้

๑. การที่มีพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ ๕ ปีจะมีผลบังคับ

ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป นั่นคือเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านวุฒิสภาแล้ว ประกาศใช้แล้วจะต้องมีผลบังคับทันที เด็กทุกคนที่อายุย่างเข้าปีที่ ๘ จนกว่าอายุย่างเข้าปีที่ ๑๖ ต้องบังคับให้เข้าเรียน ปัจจุบันนี้ผมอยากจะเรียนว่า การศึกษาภาคบังคับ ๕ ปีนั้นโรงเรียนกระจัดกระจายอยู่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะโรงเรียนการศึกษาพื้นฐานนั้นคือโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีโรงเรียนขนาดเล็ก ๆ อยู่จำนวนเป็นหมื่น ๆ โรงเรียน มีนักเรียนตั้งแต่ ๒๐ คน ไปถึง ๑๒๐ คนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ในปัจจุบันนี้โรงเรียนเหล่านี้เป็นโรงเรียนที่ขาดแคลนครูอย่างหนักแม้จะบังคับ ๕ ปี อัตราครูก็ยังไม่เพียงพอ ถ้าบังคับ ๕ ปีนี้จะมีปัญหาตามมาหรือไม่ นั่นคือข้อสังเกตและจะเป็นปัญหาใหญ่หลวง เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลประกาศบังคับพร้อมกันทั่วประเทศทันที โดยไม่มีบทเฉพาะกาลว่า ภายในกี่ปีจะต้องบังคับให้หมดจะมีปัญหาตามมาหรือไม่ นั่นคือข้อสังเกต แล้วส่วนต่อไปการยุบโรงเรียนเล็ก ๆ เพื่อให้โรงเรียนใหญ่ขึ้น แล้วจะสามารถใช้ทรัพยากรหรือครูนี้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพที่สุดนั้น เรื่องนี้ก็เคยพยายามทำมานานแล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จคือไม่สามารถจะยุบรวมโรงเรียนได้ หรือบางแห่งแม้จะยุบรวมโรงเรียนได้ก็เกิดปัญหาตามมาว่า เมื่อยุบโรงเรียนแล้วนักเรียนจะต้องเดินทางไกลในการไปเรียนหนังสือก็มีผลตามมาว่าถึงแม้ทางราชการจะให้ค่ารถในการเดินทาง แต่ตามชนบทต่าง ๆ นั้นการหารถเดินทางนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย คุณภาพของพาหนะเดินทางก็ดี หรือรถที่จะมาให้บริการก็ดี สิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาทั้งสิ้น สิ่งที่สำคัญที่สุดตามมาก็คือเมื่อกลับถูกเขาไปเรียนแล้วเดินทางไกลนั้น ถ้าเขาไม่ไปจะต้องถูกปรับ ถ้าเขาไปแล้วใครจะรับผิดชอบในเรื่องความปลอดภัยในชีวิตของเด็กที่ต้องเดินทางไกลไปเรียนหนังสือ นั่นคือข้อสังเกต อย่างไรก็ตามผมคิดว่า ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เมื่อพิจารณาแล้วก็สมควรที่จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา ส่วนรายละเอียดเนื้อหาก็น่าจะมีอะไรสลับซับซ้อน นานกว่าที่นายสมาชิกฯ

จะเห็นว่ามีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงก็น่าจะไปปรับปรุงแก้ไขในวาระที่ ๒ ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไรครับ ขอกราบขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านเคล้าครับ

นายเคล้า นรปติ (ขอนแก่น) : ท่านประธานฯ ครับ กระผม เคล้า นรปติ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดขอนแก่น ท่านประธานฯ เรากำลังพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ คำว่า “การศึกษาภาคบังคับ” ก็อยู่ในตัวแล้วว่าไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่าย ท่านประธานฯ ครับ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๙ ได้บัญญัติการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้การศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพและไม่เก็บค่าใช้จ่าย การศึกษาภาคบังคับที่ดีหรือการศึกษาภาค ๑๒ ปีที่ดี รัฐบาลต้องจัดให้โดยไม่ต้องเก็บค่าใช้จ่าย ท่านรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้ง ๒ ท่านได้อยู่ ณ ที่นี้แล้ว โปรดรับทราบความเดือดร้อนของผมนี้อย่างนี้ครับท่านรองปลัดฯ กระผมเองได้ไปฝากเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลและชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ หรือปีที่ ๓ ผมก็ทำไม่ได้ ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ผมขอยกยครับ เพราะจะเป็นภัยแก่ตัวเอง ปรากฏว่าอย่างนี้ผู้อำนวยการศึกษาบอกว่าเด็กเต็มแล้วคุณต้องเสียค่าบำรุงโรงเรียน ผมก็เลยออกไปว่า ตามรัฐธรรมนูญไม่ต้องเสียอะไรเลยนะครับ แต่เด็กเต็มแล้วครับ ถ้าจะให้รับไว้ได้ก็ต้องเสียค่าบำรุงโรงเรียน แล้วอีกคนหนึ่งผมก็ได้ไปฝากครับ เป็นการประมุลกันระหว่างว่าใครเสียค่าบำรุงโรงเรียนมากที่สุดเข้า ใครเสียค่าบำรุงโรงเรียนน้อยไม่ได้เข้าครับ อันนี้เป็นความเดือดร้อนครับของท่านได้โปรดมีคำสั่งไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในกรณีนี้ผมประสานมาด้วยตนเอง คนอื่นพูดผมไม่เชื่อ นี่ผมมาด้วยตนเองครับ ในจังหวัดไหนผมไม่พูดเพราะว่าจะเป็นภัยแก่ผมครับ ท่านประธานฯ ครับ ผมขอกราบเรียนว่ารัฐธรรมนูญได้ให้การศึกษาภาคบังคับไปแล้ว ๆ นี่เป็นเวลามาถึง ๑๒ ปี แต่ว่าการศึกษาภาคบังคับในพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นเวลา ๘ ปี ซึ่งก็เป็นการศึกษาที่รัฐบาลต้องให้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ถ้าหากว่าท่านผู้ใดที่ได้ฟังวิทยุอยู่ หรือได้ทราบจากการประชุมนี้แล้วได้โปรดเข้าใจว่าท่านจะไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ แม้ผู้ล้นวงการโรงเรียนหรือใครต่อใครที่มาเรียกเอาทั้งสิ้น

เป็นการศึกษาฟรีซึ่งรัฐจะจัดให้ตามรัฐธรรมนูญ ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผมขอเรียนว่า หากจะมีข้อบกพร่องผิดพลาดหลังไปของผู้ปกครองโรงเรียน จะเป็นโดยตั้งใจก็ตามหรือไม่ตั้งใจก็ตามนั่นเป็นข้อที่จะได้รับอภัยให้ก่อนที่จะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะประกาศใช้ บังคับครับ กระผมมีข้อข้องใจเพียงเล็กน้อยคือไม่ให้เก็บค่าใช้จ่ายตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เท่านั้นครับ ท่านรองปลัดฯ ครับ ขอให้ท่านได้โปรดกำชับครับ กระผมขอขอบพระคุณ

- ๒๕/๑

Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : อาจารย์วัลลภกรับ

นายวัลลภ ดังคนานุรักษ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานฯ
ที่เคารพครับ กระผม วัลลภ ดังคนานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ผมเองได้ติดตามเรื่อง
เกี่ยวกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะนโยบายของรัฐบาลมาโดยตลอด แล้วก็พยายาม
จะดูว่ารัฐธรรมนูญได้กำหนดเรื่องการศึกษาเอาไว้อย่างชัดเจน ขณะเดียวกันก็พยายาม
ที่จะมีการพูดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับฉบับนี้โดยตรง
ทีนี้เมื่อเราไปค้นดูความเป็นไปเป็นมาของกฎหมายฉบับนี้ ผมอยากจะขออนุญาต
ท่านประธานฯ ตั้งข้อสังเกตในเบื้องต้นก่อนนะครับ ถ้าท่านประธานฯ ดูระยะเวลาของ
การเคลื่อนไหวของร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ จะเห็นข้อผิดพลาดที่ผมคิดว่าจำเป็นจะต้องพูดยืนยัน
ไว้ในเวทีแห่งนี้

ประการที่ ๑ ก็คือว่าเข้าไปดูพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี ๒๕๔๒
ที่อยู่ในมือผมฉบับนี้นะครับ เขาจะระบุชัดเจนว่ามาตรา ๑๑ นี่เป็นเรื่องจัดการศึกษา
ภาคบังคับ ๙ ปีที่จะต้องบังคับให้คนทุกคนต้องเรียน ๙ ปี แต่ขณะเดียวกันมีบทเฉพาะกาล
ครับ ท่านประธานฯ ในมาตรา ๑๒ ครับ มาตรา ๑๒ ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ
เขียนไว้อย่างนี้ครับ ขออนุญาตท่านประธานฯ นะครับ ในวาระเริ่มแรก มิให้นำบทบัญญัติ
ในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับ จนกว่าจะมีการดำเนินการให้เป็นไป
ตามบทบัญญัติดังกล่าวซึ่งต้องไม่เกิน ๕ ปีนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ใช้บังคับ รัฐธรรมนูญใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕
ครบ ๕ ปี คือต้องไม่เกิน ๕ ปี ไม่เกินวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ และท่านประธานฯ
ดูกฎหมายฉบับนี้เกินแน่นอน ตั้งแต่วาระแรกเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร ๗ สิงหาคม ๒๕๔๕
วาระที่ ๑ ในชั้นสภาผู้แทนราษฎร วาระที่ ๒ วาระที่ ๓ เข้าวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๔๕
และผ่านมาสู่วุฒิสภาในวันนี้ก็คือวันที่ ๔ ตุลาคม นะครับท่านประธานฯ -----

LIRT

เหลือเวลาอีกเพียง ๑ วัน ก็จะครบกำหนดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ ข้อสังเกตที่ผมอยากจะตั้งก็คือว่า รัฐบาลทำไม่ได้ ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติครับ เป็นความผิดพลาดจากจรรยาวัที่ผมคิดว่าจำเป็นต้องกล่าวจารึกไว้ในเวทีแห่งนี้ว่า สะท้อนถึงความไม่เอาจริงเอาจังของรัฐบาลที่จะให้กฎหมายเป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพราะว่าล็อก (Lock) เวลาไว้เรียบร้อย แต่รัฐบาลทำไม่ทัน อันนี้เป็นสิ่งที่ผมคิดว่าจำเป็นต้องพูดให้ชัดเจนว่าเป็นความไม่เอาจริงเอาจังของรัฐบาล

ประการที่ ๒ ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ เมื่อเรามาถูกกฎหมายฉบับนี้ อย่างต้องแก้ไขทีละประเด็น ผมมีประเด็น ๓ - ๔ ประเด็น ที่ผมคิดว่าจำเป็นที่จะต้องพูดผ่านไปยังท่านรองปลัดฯ ทั้งสอง ขณะเดียวกันก็หวังว่าคณะกรรมการที่จะไปพิจารณาจะได้นำสาระ ๓ - ๔ ประเด็นนี้ไปเข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการด้วย ประเด็นที่ ๑ ก็คือว่าถ้าเราไปดูพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานจะเห็นชัดเจนว่าสังคมไทย เน้นว่าเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ต้องได้รับการคุ้มครองไม่เอาไปใช้แรงงาน เพราะฉะนั้นถ้าการศึกษาภาคบังคับปฏิบัติได้จริงตามที่นิยามว่าเด็ก ในร่าง พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับ หมายถึงเด็กที่อายุย่างเข้า ๑ ปี จนถึงย่างเข้า ๑๖ ปี จะต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับครบถ้วนทุกคน ถ้าเป็นเช่นนั้นจริงแสดงว่าจะสอดคล้องกับ พ.ร.บ. คุ้มครองแรงงาน รับกันได้พอดี ผมก็หวังว่าจะรับกันได้พอดี ได้แต่หวังนะครับ เมื่อถามว่าได้แต่หวังแล้วถ้าเราพิจารณาตราอื่น มาตราเหล่านี้จะเป็นมาตราที่เน้นคำตอบจริง ๆ ว่าทำได้หรือไม่ได้ ดังต่อไปนี้ครับ

ประเด็นที่ ๑ ท่านประธานฯ ครับ มาตรา ๕ บอกว่า เป็นหน้าที่ของ รัฐจะต้องเร่งส่งเสริม กล่าวโดยสรุปนะครับ ไปยังผู้ปกครองของเด็ก ล่วงหน้า ๑ ปี ว่าลูกคุณต้องมาเรียนหนังสือเมื่ออายุย่างเข้า ๑ ปี ไปยังส่งเสริม ๑ ปี ประเด็นนี้ มีคำถามมากกว่า ปัจจุบันสังคมไทยต้องยอมรับว่ามีการเคลื่อนย้ายประชากรอย่างหนักหนา รมว.ท. ผมอยู่กรุงเทพมหานคร ทำการจัตุรัสเรียน ไปที่เด็กเร่ร่อน ทำการศึกษาไว้กับแต่ลูกคนจนแต่ก่อสร้าง เห็นได้ชัดว่าเป็นคนที่ย้ายถิ่นฐานจากชนบททั้งนั้น ท่านประธานฯ ก็เป็นผู้แทนโยธาเทศบาลเมืองนนทบุรีเกิดในจังหวัดสุรินทร์

ประชากรชาวอีสานเคลื่อนย้ายตัวไปตามแหล่งงาน มาทำงานก่อสร้างในกรุงเทพฯ ไปกรีดยางที่ทางภาคใต้ ไปตัดอ้อยแถวภาคตะวันตกของประเทศไทย การเคลื่อนตัวของประชากรแบบนี้ การแจ้งล่วงหน้าไม่มีทางสำเร็จครับ ผมยืนยัน จะทำได้เฉพาะลูกคนที่ ^{พี่ใหญ่} ลูกหมู่บ้านจัดสรรที่มีที่อยู่ถาวร ซึ่งไม่ต้องแจ้งเขาก่อนมาเรียนแล้วเพราะว่า X เขารู้ว่าการศึกษามีค่าสำหรับลูกเขา เขาเอาลูกเขาไปสมัครเรียนเลย แต่คนอื่นไม่รู้ไม่ถกกันยาก ไร้เขาเคลื่อนตัวตลอดเวลา ฉะนั้นผมอยากบอกวามตรา ๕ ทำได้สำเร็จยากมาก ถ้าทำเพียงแค่นี้ มาตราถัดไปคือมาตรา ๑ ครับ มาตรา ๑ สารของมันก็ถือว่าให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบเลยว่า บ้านใด โรงงานใด ที่ใดมีเด็กอายุเข้าเกณฑ์ภาคบังคับ ถ้าไม่เอาไปเข้า ^{เรียน} ไทยเขาได้ ให้อำนาจเขาไปถือกรูเข้าไปตรวจสอบ X X แล้วก็พยายามจะนำเด็ก ๆ เข้าไปเรียน แต่มีคำถามครับว่า แปลกนะ เรามักจะกระตือรือร้นใช้คำอย่างนี้เลยนะครับ เป็นคำสุภาพนะครับท่านประธานฯ มักจะกระตือรือร้นจะไปใช้อำนาจกับประชาชนกรูเข้าไปตรวจหาเขา แต่เรามักจะไม่ค่อยกรูเข้าไปจัดบริการให้เขา ผมว่ากระทรวงศึกษาธิการเป็นจำเลยนะครับในทัศนะผม ยกตัวอย่างง่าย ๆ โรงเรียนแห่งหนึ่ง โรงเรียนวัดหลักสี่ก็ได้ แค่งงเองว่าสังกัดกรุงเทพมหานครนะครับ ไม่ได้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือว่าสังกัดกระทรวงศึกษาธิการก็ได้ เพราะรองปลัดฯ นั่งอยู่เอาโรงเรียนประชาธิปไตยได้ ไม่ใช่พรรคนะครับ อยู่ตรงรังสิต เปิดรับเด็กให้เด็กมาโรงเรียน แต่ตรงข้ามมีเด็กไม่เข้าโรงเรียนเต็มไปหมดเลย เพราะว่าเกินสัณนิกรมคลองตรงข้ามกับโรงเรียนประชาธิปไตย เดินข้ามถนนก็เจอเด็ก คำถามก็คือว่าเราไม่เอกรูไปหาเด็กเลย ให้แต่เด็กมาหาเรา นี่คือปัญหาในข้อบัญญัติจริงที่ทำไว้ เด็กไม่สามารถไปเรียนหนังสือได้ครับ เพราะเราเอาแต่ตั้งรับสบาย ๆ ให้เด็กเดินมาหาเรา คอผ้าขาว ๆ แล้วถึงกันบ้านเราแล้วเข้าไปในห้องเรียน แต่เราไม่เคยเดินข้ามถนนไปชวนเด็กเลยว้าให้มาเรียนหนังสือกับเรา นี่ก็เป็นข้อผิดพลาดที่ผมว่ามาตรา ๑ จะไปตรวจสอบเฉพาะที่จะไปเอาโทษเขาเท่านั้น แต่จะกรูเข้าไปจัดบริการให้เขา เชิญชวนเขานักหนา ถ้ามাত্রาหนึ่งครับ มาตรา ๑๓ ซึ่งผมคิดว่าเป็นมาตราซึ่งต้องฟังเรา อย่างรุนแรง ขอลาญัตติใช้คำอย่างนั้นเลย มาตรานี้ให้เอาโทษผู้ปกครองที่ไม่ไปเด็กเรียน ปริญญาโท ๕,๐๐๐ บาท ถ้าไม่เอา ๕,๐๐๐ บาท รู้กันหน่อย แต่ประกาศนียบัตร ๑๐๐ บาท

ว. ๑๖ (ส. นิติบัญญัติ)

จิตติมา ๓๐/๓

ถือว่ามาก ผมเกรงว่าจะมีการปรับประชาชนไปทั่วทุกแห่ง โดยเฉพาะคนที่เคลื่อนย้าย
ตามที่ผมได้พูดตั้งแต่เบื้องต้น จะมีการตามไปปรับหมด ไปเอาโทษเขาแล้วก็ปรับ-----

- ๓๑/๑

ถ้าท่านจะไปปรับเขาดามมาตรา ๑๕ นี่ผมไม่คิดใจว่า ผู้ใดที่ไม่ให้เด็กไปเรียน โดยไม่มีเหตุอันสมควรนี้ ผู้ใด ไม่ไร้หมายถึงผู้ปกครองนี้ท่านถามไปปรับผมไม่ว่า แต่พอพูดถึงผู้ปกครองเรามาถึงจะกระตือรือร้นไปรังแกผู้ปกครอง โดยอ้างเหตุว่าไม่เอาลูกมาเรียนก็ไปปรับเขานะครับ อย่างนั้นผมมีคำถามครับ ผมมีคำถามว่า ผู้ใดในมาตรา ๑๕ ขอให้ท่านรองปลัดฯ ทั้งผู้พิจารณาให้คืนะครับ ขออนุญาตอ่านมาตรา ๑๕ ใน ร่าง พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับกับท่านจะได้อ่านได้ตรง ถ้าท่านตอบได้ตรงผมจะไม่คิดใจเลย มาตรา ๑๕ ถามว่า “ผู้ใดโดยปราศจากเหตุอันสมควร กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เด็กมิได้เรียนในสถานศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท” ผู้ใดนี้รวมทั้งครูและ ผอ. ด้วยหรือไม่ ถ้าผมพาเด็กไปสมัครแล้ว ผอ. ไม่รับนี้เข้าข่าย ผู้ใดใหม่ ต้องตอบนะครับ จะได้บันทึกไว้ในหลักฐาน เพราะขณะนี้ปัญหาก็คือว่า เด็กคือโอกาสทั้งหลายนี้มักจะเจอผู้ใดที่เป็น ผอ. หรือครูนี้ที่ไม่ให้เข้าเรียน ผมอยากให้ชัดเจนคำว่า “ผู้ใด” ซึ่งบังเอิญไม่มีบทนิยามอยู่ในกฎหมายฉบับนี้ เรามักจะเข้าใจว่าผู้ใดนี้ก็จะหมายถึงเจ้าของโรงงาน และเอาเด็กไปใช้แรงงานแล้วไม่ให้เรียน แต่หมายถึงรวมถึงครูและ ผอ. หรือไม่ช่วยตอบหน่อยนะครับ เพราะอันนี้เป็นตัวแปรสำคัญครับ เพราะอะไรครับ เพราะการศึกษาพื้นฐาน ๑๒ ปีเป็นนโยบายที่บังคับรัฐให้จัดให้กับประชาชน แต่การศึกษาภาคบังคับ ๘ ปีบังคับประชาชนให้ไปเรียนกับรัฐ คำถามก็คือว่า ถ้าประชาชนไปเรียนกับรัฐแล้วรัฐไม่รับ ใครจะรับผิดชอบครับ ครึ่งนี้ละครับคือ มาตรา ๑๕ ท่านต้องตอบนะครับว่าผู้ใดหมายถึงใคร ให้ท่านตอบหมายถึงครู หมายถึง ผอ. ด้วย ผมจะได้เตรียมฟ้องตามกฎหมายฉบับนี้ เพราะมีครูและ ผอ. จำนวนมาก ไม่รับเด็กเข้าเรียนครับ อย่างเหตุผลต่าง ๆ นานา และอันนี้เป็นตัวแปรใหญ่ที่ทำให้เด็กไทยไม่ได้เรียนหนังสือ ผมมีประเด็นสุดท้ายของเรื่องนี้ละครับ ท่านช่วยตอบประเด็นเดียว ประเด็นอื่นผมฝากเป็นข้อถกเถียงกัน ขอบลูกท่านประธานฯ ครับ

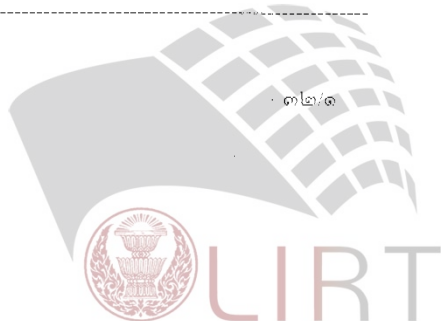
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธาน วุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านอาจารย์ครับ

นายชงก์ วงษ์จันทร์ (ส.พ.บุรี) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ชงก์ วงษ์จันทร์ สมาชิกวุฒิสภา จังหวัดลพบุรี กฎหมายร่างพระราชบัญญัติการศึกษา

ภาคบังคับนี้ถ้าฟังชื่อผมคิดว่า โดยทั่วไปก็คงเห็นว่าเป็นกฎหมายที่ดี เป็นกฎหมายที่จะให้ผลดีแก่ประชาชน แต่พอพิจารณาให้ลึกไปนี้ ผมคิดว่าเป็นกฎหมายที่ใช้เฉพาะคนยากจนนี้สำคัญ เพราะในบ้านเมืองเรานั้นผมคิดว่าคนที่มิฐานะร่ำรวย หรือพออยู่พอกินนี้ไม่มีใครที่ไม่ส่งลูกเข้าเรียน คนที่ไม่ส่งลูกเข้าเรียนนั้นถ้าลองไล่ดูก็จะมียู่ ๓ ประเภท ลักษณะ ๓ อย่างอะไรบ้างครับ ๑. คือว่า เขาจำเป็นต้องใช้ลูกหลานนั้นช่วยที่บ้าน อาจจะผู้ปกครองบิดามารดาเจ็บป่วย ไม่ทราบจะพึ่งพาอาศัยใครก็ต้องให้เด็กเป็นคนดูแล หรือต้องใช้เด็กเพื่อช่วยในการทำมาหากิน ถ้าไม่มีเด็กการประกอบอาชีพของเขา การทำมาหากินของเขาก็อาจจะไม่สามารถดำรงอยู่ได้

ในประการที่ ๒ ก็คือว่าผู้ปกครองที่ไม่ส่งลูกไปเรียนนั้นก็เกิดจากว่าไม่มีเงินเป็นค่าใช้จ่าย ค่าอาหารกลางวัน ค่าเสื้อผ้า ค่าวัสดุอุปกรณ์ ในปัจจุบันนี้ก็ยังมียี่ห้อหนังสือหลายคนที่ต้องผลักดันให้เสื้อผ้าที่จะไปโรงเรียน เพราะที่รัฐจัดให้นั้นก็ไม่เพียงพอ แล้วจัดให้เพียงชุดเดียวอย่างนี้เป็นต้น ชุดเดียวซึ่งขนาดก็ไม่ได้วัดกัน บางครั้งเด็กเกือบใส่ไม่ได้

ในประการที่ ๓ ก็คือว่าผู้ปกครองมองไม่เห็นคุณค่าของการศึกษามองไม่เห็นว่าจะส่งลูกมาเรียนได้ ม. ๓ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว เด็กจะได้ประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นจากเหตุผล ๓ ประการนี้ก็ทำให้ผู้ปกครอง ซึ่งส่วนมากจะเป็นคนยากจนจนนั้นไม่สามารถที่จะส่งลูกเข้ามาเรียนได้ แล้วถ้าดูลักษณะนี้บทลงโทษของพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ค่อนข้างรุนแรง ปรับ ๕,๐๐๐ บาท ปรับหนึ่งหมื่นบาทก็ยังงั้น อยู่แล้วจะเอาค่าปรับที่ไหนดมาเสีย-----

ผมคิดว่าพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับกับด้านของอีกแห่งหนึ่งเป็นกฎหมายสำหรับประเทศด้อยพัฒนา ประเทศที่เจริญแล้วฐานะของประชาชนเขาผู้คิดดีพอสมควร เขาไม่มีกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ เพราะทุกคนก็ได้มาเรียน เพราะฉะนั้นการที่มีกฎหมายฉบับนี้มาก็คือเป็นเครื่องแสดงอย่างหนึ่งว่า รัฐบาลของเรานั้นยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารบ้านเมือง ยังไม่สามารถที่จะทำให้คนเห็นคุณค่าของการศึกษา แล้วก็ไม่มีมาตรการอื่นเพื่อให้สิทธิแก่ผู้มาเรียนตามระดับนี้ ตามระดับของการศึกษาภาคบังคับได้ประโยชน์เป็นพิเศษ เช่นอย่างไรครับ เช่นการที่รัฐบาลจะรับพนักงานเจ้าหน้าที่ลูกจ้างประจำอะไรต่าง ๆ ควรจะมีข้อกำหนดอย่างน้อยต้องจบการศึกษาภาคบังคับ ในปัจจุบันนี้ลูกจ้างประจำของรัฐบาลเองก็ไม่มีมาตรการอื่นนี้ เพราะฉะนั้นคนไม่ต้องจบการศึกษาภาคบังคับก็ยังเข้าทำงานได้ เป็นเจ้าหน้าที่ได้เพราะไม่มีข้อกำหนดตอนนี้ไว้ เพราะฉะนั้นผมยังคิดว่าการที่จะให้เห็นคุณค่าประโยชน์ของการศึกษาได้นั้น รัฐบาลจำเป็นต้องมีมาตรการอื่น ๆ ประกอบขึ้นมาด้วยว่า เรียนแล้วได้ประโยชน์อะไร ให้เห็นชัดเจนขึ้นมา นี่ก็เป็นประการหนึ่ง

และอีกประการหนึ่งผมคิดว่าการศึกษาภาคบังคับ บังคับกับผู้ปกครอง บังคับกับบิดา มารดา ทำไมไม่บังคับรัฐบาลบ้าง ดูในร่างพระราชบัญญัตินี้รู้สึกว่าจะมีลักษณะดีขึ้นมากกว่าพระราชบัญญัติประถมศึกษา มีกำหนดไว้เหมือนกันในมาตรา ๑๒ ว่าให้กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา จัดการศึกษาเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่มีพร่องทางร่างกายจิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร การเรียนรู้หรือร่างกายพิการหรือทุพพลภาพเฉด ซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส หรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษที่จะได้รับการศึกษาภาคบังคับในรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม อันนี้ก็เป็นอย่างใหม่ แต่ผมคิดว่าถ้าเรายังไม่พอ รัฐจะต้องรับผิดชอบในการที่จะต้องจัดหาอุปกรณ์การเรียนเสื้อผ้า อาหารกลางวัน รวมทั้งการจัดรถรับส่งด้วย ในกรณีนี้เด็กจะต้องไปเรียนไกลจากบ้าน เพราะฉะนั้นในปัจจุบันถ้าหากเราเพียงรวมแล้วตามรัฐธรรมนูญกำหนดให้การศึกษาภาคบังคับต้องจัดไว้ได้ภายใน ๕ ปี ที่ถึงแล้ววันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๕ มันดันไปครบ ไม่ใช่ว่าเรื่องเล็กน้อยครับ และเท่าที่ผ่านมานับนักเรียน ๗ ๖ ที่เรียนต่อ ๑ เริ่มมีจำนวนประมาณ

๖๕ เปอร์เซ็นต์ อย่างสูงก็แค่ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ อีก ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ยังไม่ได้เรียนต่อ ✕
 เพราะแต่เดิมไม่เป็นการศึกษาภาคบังคับ เมื่อระดับ ม. ๑ ม. ๒ ม. ๓ ต้องเป็นการศึกษา
 ภาคบังคับขึ้นมาก็หมายความว่า โรงเรียนที่มีแค่ ป. ๖ ทุกแห่งนั้นจะต้องขยายรับ ม. ๑ ม. ๒
 และ ม. ๓ ทุกโรงเรียน เพราะฉะนั้นไม่ใช่เรื่องเล็กน้อยจะมีประชากรในโรงเรียนระดับ
 การศึกษาภาคบังคับเพิ่มอีกขึ้นอีกประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตรงนี้แหละครับก็จะมี
 ปัญหาว่า สามารถทำได้หรือไม่ ดังนั้นผมจึงคิดว่าการศึกษาภาคบังคับ นอกจากจะต้องมี
 มาตรการส่งเสริมให้คนเห็นความสำคัญของการศึกษาแล้วยังจะต้องมีการที่บัญญัติบังคับ
 ให้รัฐจะต้องจัดให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ปกครอง แก่นักเรียน ซึ่งถูกบังคับให้เรียนในชั้น ม. ๑
 ม. ๒ ม. ๓ ด้วย ไม่ใช่เพียงไม่เก็บค่าใช้จ่าย ที่ว่าเพียงไม่เก็บค่าใช้จ่ายนี้ อย่างกระผมได้
 กล่าวตอนต้น ผู้ปกครองที่ยากจนเดือดร้อนแน่ แล้วผู้ปกครองที่ยากจนก็ต้องถูกบังคับให้
 ส่งลูกหลานไปเรียนทั้ง ๆ ที่เขาต้องอาศัยแรงงานลูกหลานเหล่านั้นในการประกอบอาชีพ
 หรือในการที่จะดำเนินชีวิตตามปกติในครอบครัว เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าจะต้องเป็น
 มาตรการที่ทางผู้รับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็คือกระทรวงศึกษาธิการต้องคิดทำให้ได้
 ไม่เช่นนั้นก็จะเป็นที่น่าสงสารสำหรับผู้ปกครอง บิดา มารดาที่มีฐานะยากจนครับ

- ๓๓/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านคำพันธ์ครับ

นายคำพันธ์ ป้องปาน (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ
กระผม คำพันธ์ ป้องปาน ส.ว. จังหวัดอุดรธานี ขอกกราบเรียนถามข้อสงสัยหลายประการ
นะครับ

ประการแรก เห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับฉบับนี้ เพราะว่า
ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่เขาเจริญแล้วเขาก็มีการบังคับ นอกจากประเทศด้อยพัฒนาเท่านั้น
ที่ไม่มีการบังคับนะครับ และก็ในหลักการของกฎหมายฉบับนี้ อันที่ ๑ บังคับให้เด็กอายุ
๑ ปี อย่างเข้าปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๑๖ ต้องเรียนอยู่ในโรงเรียนเป็นเวลา ๙ ปี

ประการที่ ๒ บังคับพร้อมกันทั่วประเทศ หลังจากประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

ประการที่ ๓ มีบทลงโทษผู้ฝ่าฝืน เช่น มาตรา ๖ ผู้ไม่ส่งลูกเข้าเรียน
หรือในปกครองเข้าเรียน ปรับ ๕,๐๐๐ บาท มาตรา ๑๕ ผู้ไม่อำนวยความสะดวก
ปรับ ๑,๐๐๐ บาท มาตรา ๑๖ แจ้งความเท็จ ปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท ทั้ง ๒ - ๓ ประการ
ที่กระผมกราบเรียนมาแล้วนี่นะครับ

และอีกประเด็นหนึ่ง พ.ร.บ. การศึกษาภาคบังคับฉบับปี พ.ศ. ๒๕๐๓
และ ๒๕๒๓ นี้ เขามีเงื่อนไขในการบังคับ บังคับเป็นเฉพาะที่ เฉพาะแห่ง ตรงไหน
มีความพร้อมเขาก็บังคับ ประกาศเป็นแห่ง ๆ ไป แต่กฎหมายฉบับนี้บังคับพร้อมกัน
ทั่วประเทศ ทำให้ผมเกิดความสงสัยว่าทั้งประเทศนี้ โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก
มี ๑๐,๐๐๐ กว่าโรงเรียน มีครูคนเดียวบ้าง ๒ คนบ้าง ๓ คนบ้าง ถ้าไปบังคับให้ชาวบ้าน
ชาวเมืองเขาส่งลูกมาเรียน ถามต่อไปว่ามีอาคารเรียนให้เขานั่งเรียนไหม มีครูสอนเขา
หรือเปล่า รัฐจะแบกรับภาระตรงนี้ได้พร้อมกันทั่วประเทศไหม นี่ก็คำถามนะครับ
๑. มีอาคารเรียนพอไหม เดียวนี้โรงเรียนที่ขาดแคลนครูทั่วประเทศมีกี่โรงเรียน
ครูไม่ครบชั้นมีกี่โรงเรียน โรงเรียนที่มีครูจบเลอมีกี่โรงเรียน ๒. กานมีกี่โรงเรียน
๓. กานมีกี่โรงเรียน ถ้าบังคับไปจะเสียมี ๕ ชั้น ชั้นที่ ๑ ถึงชั้นที่ ๕ ทุกโรงเรียนก็เลยชั้น
มี ๕ ชั้นทั้งที โรงเรียนทั้งครู ๒ คนจะไปทำอย่างไร สอน ๕ ชั้น แบ่งสอนละ ๕ ชั้น ๕ ชั้น

ใช่ไหม อันนี้ในกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีเงื่อนไขเวลาไว้เลย บังคับเขาหมด ถ้าพร้อมกรรม
อันดีด้วย เห็นดีด้วย แต่ถ้าเราไปบังคับเขามาเรียนถึงชั้น ม. ๓ ไม่มีครูไปสอน ไม่มี
อาคารเรียนที่จะนั่งเรียน โตะ เก้าอี้ก็ไม่มี รัฐบาลจะทำอะไร คนกระทรวงศึกษาธิการ
คิดบ้างไหม ในการออกกฎหมายฉบับนี้ มีประสบการณ์ใหม่ที่แล้วมา พระราชบัญญัติ
การศึกษาภาคบังคับปี ๒๕๐๓ ก็มีเงื่อนไขเวลา ปี ๒๕๒๓ มีเงื่อนไขเวลาครบ บังคับแค่ ป. ๖
เท่านั้น แต่ตรงไหนไม่พร้อมเขาก็ให้ประกาศเป็นแห่ง ๆ เป็นที่ ๆ ไป นี่เล่นบังคับ
พร้อมกันหมดทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นการศึกษาภาคบังคับจากปีที่ ๑ ถึงชั้น ๑ นะครับ
คือ ม. ๑ จะต้องบังคับพร้อมกันทั่วประเทศในปีการศึกษาหน้าทุกโรงเรียนในประเทศ
ตามกฎหมายฉบับนี้มีถึงชั้น ๑ และอีก ๑ ปีมีถึงชั้น ๕ ครอบคลุมเรียนตามผู้มาชี้แจง
รัฐพร้อมหรือยัง ถ้าพร้อมแล้วโมทนาสาธุด้วย ถ้าไม่พร้อมนี่เป็นบาปเป็นกรรมนะครับ
ก็ขอกราบเรียนถามแก่นี่ข้อสงสัย ประเด็นอื่น ๆ ไม่ใช่ปัญหาสำคัญ ไม่ใช่ปัญหาหลัก
สามารถทำได้ ครอบคลุมเป็นครุมนาน แต่ประเด็นนี้ที่ครอบคลุมไม่ทั่ว ขอรบกวน
ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบคุณครับ ท่านศิริครับ

พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม พลเอก ศิริ ทิวะพันธุ์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดพิษณุโลก กระผมก็เห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็มีความจำเป็นที่จะออกให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แต่ก็มี ความห่วงใยทางด้านการบริหารจัดการของกระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นได้ว่าการที่เรา มี การบังคับให้มีการศึกษา ๖ ปีที่เราดำเนินการจัดการอยู่ในขณะนี้ แม้ว่ารัฐบาลพยายามที่จะ จัดให้มีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีศูนย์การเรียนรู้ในตำบลต่าง ๆ พยายามทุ่มเททุกสิ่ง ทุกอย่าง แต่เราก็ไม่สามารถที่จะยกระดับการศึกษาของเราให้ดีขึ้นเท่าที่ควร จะเห็นได้ ว่า การที่คนไทยเราอ่านหนังสือปีละ ๖ บรรทัดครึ่งจะเป็นเครื่องชี้บ่งถึงความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวในการศึกษาในระดับต้นของเรา จากการที่กระผมเองได้สังเกตดูว่า โรงเรียน ในชั้นประถมศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาฯ เป็นผู้ดูแลนั้นจะมี โรงเรียนขนาดเล็ก ๆ ตามที่ได้มีผู้อภิปรายไว้แล้วนั้นจำนวนมาก และข้อสำคัญที่สุด ในขณะนี้เรามีโรงเรียนขยายโอกาสไม่มากนักที่ต่อมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนต่าง ๆ ซึ่งถ้าเราบังคับตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ในเรื่องความพร้อมของโรงเรียน ในเรื่องความพร้อมของบุคลากรต่าง ๆ ซึ่งเหล่านี้ ยังจะมีผลกระทบและโดยเฉพาะการศึกษาภาคบังคับ ๖ ปีที่ผ่านมาในทุกคนยอมรับ ว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อันนี้เราก้าวไปถึง ๘ ปี จะต้องมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย เรื่องต่าง ๆ ถ้าได้มีผู้อภิปรายปัญหาต่าง ๆ ให้ทราบแล้ว ผมจะไม่อภิปรายซ้ำ แต่อยากจะตั้ง เป็นข้อสังเกตว่าทางกระทรวงศึกษาธิการจะมีแนวความคิดอย่างไรในการที่จะดำเนินการ ให้มีความพร้อมที่จะรองรับกฎหมายฉบับนี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิษณุ พัดดาโชติ รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : กระผมคิดว่าประเด็นเริ่มหมิ่นกันนะครับ เดียวให้ท่านผู้ชี้แจง ได้ตอบก่อนดีกว่าครับ ท่านใดจะตอบครับ เชิญท่านไพฑูริย์ครับ

นายไพฑูริย์ เสงี่ยมก้อง (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่ เคารพอย่างสูง กระผมได้ขอทราบเรียนในประเด็นที่นายสมาชิกวุฒิสภา ท่านวิมล ได้ กรุณาให้ถามก่อนและข้อสังเกต

LIRT

เรื่องที่ ๑ เรื่องเวลาในการดำเนินการขับเคลื่อนเพื่อใช้ร่างพระราชบัญญัติ การศึกษาภาคบังคับ ใคร่ขอกราบเรียนว่าได้ดำเนินการมาเป็นลำดับ อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการดำเนินการนั้นก็มีพิจารณาและก็มีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันอยู่บ้าง ในระดับขั้นของการพิจารณาในส่วนของกระทรวง ข้อห่วงใยก็เช่นเดียวกัน ก็คือว่าเราสามารถจะกำหนดความพร้อมได้เช่นใด ในที่สุดก็เห็นว่าเป็นเจตนารมณ์ที่ต้องปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญด้วยความตั้งใจและจริงใจของกระทรวงที่จะปฏิบัติเช่นนั้น จึงได้เสนอร่าง พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับเข้าสู่กระบวนการพิจารณาเป็นลำดับมา คณะกรรมการเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัตินี้เมื่อออกประกาศใช้ก็ให้มีการเตรียมการ ซึ่งในส่วนของการเตรียมการนั้นท่านรองปลัดกระทรวงมหาดไทยจะได้เรียนต่อที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ คณะกรรมการเรียนท่านว่า การที่ได้ออกข้อกำหนดไว้จะไม่เป็นการเร่งรัดผู้ปกครองนะครับ คือการกระทำเช่นนั้นจะเป็นเพียงมาตรการเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้พึงระวังเฉย ๆ

แต่ว่าในทางปฏิบัติเราได้คิดกันแล้วว่า ผู้บริหารของสถานศึกษาใดก็ตามต้องดูแลพื้นที่ บริการทั้งหมดให้เด็กได้มี โอกาสได้เข้าเรียนด้วยทุกวิถีทาง ในโอกาสแรกที่พบเด็กที่ไหนก็ตาม ถ้าหากว่าอยู่ในช่วงอายุตามกฎหมายภาคบังคับ เด็กนั้นจะต้องมีที่เรียน จะไม่สามารถปล่อยให้เด็กเล่น เดินอยู่ตามสถานที่ทั่วไปที่พบเห็น เป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร อย่างไรก็ตามถ้ามีการดกหล่นก็จะมีคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่และคณะกรรมการของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยดูในเรื่องนี้-----

๓๔/๑

กระผมขอกราบเรียนว่า มีความตั้งใจที่จะยกระดับการศึกษาของเยาวชนของชาติเพิ่มอีก ๓ ปี และใน ๓ ปีที่เพิ่มขึ้นนั้นจะปรับปรุงในเรื่องของหลักสูตร ในเรื่องของครู อาจารย์ เพื่อให้การเพิ่มขึ้น ๓ ปีนั้นเป็นประโยชน์ต่อการเพิ่มมูลค่าทางสติปัญญาของเยาวชน กระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ถ้าหากว่าได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากที่ประชุมแห่งนี้ ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ จะได้นำกลับไปปรึกษาหารือทางกระทรวง เพื่อเตรียมการให้พร้อมที่จะรองรับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับตามที่จะได้ผ่านกระบวนการพิจารณาของสภาแห่งนี้ กระผมขอกราบเรียนด้วยความเคารพ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญรองฯ มัชฌานาครับ

นางมัชฌานา ศังชะกฤษณ์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพอย่างสูง ดิฉัน มัชฌานา ศังชะกฤษณ์ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ใคร่ขอเรียนชี้แจงเพิ่มเติมในประเด็นที่ท่านประธานคณะอนุกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งท่าน ส.ว. คำพันธ์ ป้องปาน และท่าน ส.ว. สิริ ทิวะพันธุ์ ที่ได้กรุณาเป็นห่วงในเรื่องความพร้อมของโรงเรียนในการรองรับการจัดการศึกษาภาคบังคับตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นะคะ อาจจะใคร่ขอประทานกราบเรียนว่า ในขณะนี้นั้นกระทรวงศึกษาธิการได้เตรียมความพร้อมของโรงเรียนในแง่ของปริมาณนะค่ะ ดิฉันขอยืนยันว่าจำนวนหนึ่งในโรงเรียน ซึ่งมีทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนที่จะรองรับการจัดการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ขณะนี้ที่นี้รวบรวมแล้วมีเพียงพอที่จะรองรับเด็กที่มีอายุครบเกณฑ์ทั้งหมดเข้าเรียนนะค่ะ เพราะว่าจะมีทั้งโรงเรียนขยายโอกาส ในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งจัดการศึกษา ม. ๑ - ม. ๓ มีทั้งโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ทั้งวิทยาลัยที่จัดระดับ ปวช. ในสังกัดกรมอาชีวฯ และรวมทั้งโรงเรียนสาธิตต่าง ๆ นอกเหนือจากนั้นยังมีโรงเรียนเอกชนอยู่นะค่ะ เพราะฉะนั้นจำนวนที่หนึ่งนั้นมีเพียงพอแน่นอนที่จะรองรับเด็กที่จะเข้าเรียนตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

LIRT

ในส่วนของการขาดแคลนครูนั้น ขณะนี้ก็เป็นปัญหาซึ่งกระทรวงศึกษาธิการให้ความสนใจและแก้ไขปัญหาโดยตลอด ได้กำหนดมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาคาดการณ์ครูในหลาย ๆ ประการ อาทิเช่น ในเรื่องของการเกลี้ยคนจากโรงเรียนที่เกินเกณฑ์มาโรงเรียนที่ขาดครู การขออัตรามาทดแทนครูที่เกษียณอายุ ในเรื่องของการคืนครูที่ช่วยราชการให้กลับโรงเรียน และยังมีมาตรการอื่น ๆ อีก นอกจากนั้นในการจัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหม่นี้ท่านที่เคารพคงจะทราบว่า เราจะไม่มีสำนักงานในระดับจังหวัดและอำเภอ แต่จะมีสำนักงานในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพราะฉะนั้นจะมีการเกลี้ยคนจากระดับอำเภอจากจังหวัด ไปลงเขตพื้นที่การศึกษา และได้มีนโยบายของกระทรวงซึ่งจะจัดอัตรากำลังตรงนี้ว่า จะเกลี้ยคนที่ปฏิบัติงานที่สำนักงานไปลงโรงเรียนเป็นอันดับแรก แต่ตรงนี้แล้วแต่ความสมัครใจของผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับจังหวัดและอำเภอ ถ้ามีความสมัครใจที่จะไปลงโรงเรียนแล้วจะให้ความสำคัญตรงนี้ แล้วก็จัดไปลงก่อนนะ และก่อนที่จะให้ไปลงปฏิบัติงานที่สถานศึกษานั้น ก็จะมีการพัฒนาคนก่อนที่จะไปปฏิบัติงานใหม่นี้ จะมีการพัฒนาเพื่อให้ไปสอนหนังสือ หรือว่าไปปฏิบัติหน้าที่ในเชิงของการบริหารจัดการที่โรงเรียนก่อน เพราะฉะนั้นตรงนี้นั้นคิดว่าจะช่วยแก้ปัญหาคาดการณ์ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระดับโรงเรียนได้จำนวนมากพอสมควร

- ๓๖/๑

ประเด็นต่อไปประเด็นของท่าน ส.ว. แคล้ว นรปดิ นะคะ เกี่ยวกับเรื่อง การเก็บค่าใช้จ่ายการจัดการศึกษาภาคบังคับและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนะคะ ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๓ นั้นได้กำหนดว่า รัฐจะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปีนี้โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพราะฉะนั้นขณะนี้รัฐบาลก็ได้เตรียมการรองรับในเรื่องนี้ อยู่แล้ว โดยที่ได้กำหนดไว้ในเรื่องของการจัดการศึกษาที่เป็นพื้นฐานนะคะที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักสูตรนั้น ส่วนนี้นั้นรัฐจะไม่เก็บค่าใช้จ่ายนะคะ แต่ว่าถ้าเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเด็ก อย่างเช่น เสื้อผ้า เครื่องแบบ อาหารกลางวัน นม ค่าเดินทางที่เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวของเด็ก ตรงนี้นั้นพ่อแม่จะต้องรับภาระช่วยเหลือให้กับ บุตรหลานด้วยนะคะ ยกเว้นแต่ถ้าเป็นเด็กด้อยโอกาสที่ผู้ปกครองมีฐานะยากจนนั้นรัฐ ก็ช่วยเหลือตรงนี้แทนผู้ปกครองนะคะ โดยที่ได้ตั้งงบประมาณเอาไว้ประมาณ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของเด็กทั้งหมดนะคะที่จะช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ซึ่งขณะนี้รัฐบาลก็ทำ อยู่แล้วและก็จะทำต่อไป นอกจากนั้นอีกส่วนหนึ่งที่ผู้ปกครองคงจะต้องช่วยรัฐดูแลให้กับ ลูกหลานก็คือกิจกรรมซึ่งผู้ปกครองต้องการให้โรงเรียนจัดนอกเหนือจากหลักสูตรที่ โรงเรียนได้กำหนดเอาไว้เนอะ อย่างเช่น กรณีย่อยที่จะให้มีการสอนกีฬา สอนดนตรีหรือ ว่าคิดแอร์โรงเรียนอะไรเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตร ตรงนี้ก็กำหนดว่าคงจะต้องขอ ให้ผู้ปกครองได้ช่วยสนับสนุนโรงเรียน แต่ว่าไม่ได้เป็นการบังคับทุกคน ตรงนี้ขึ้นอยู่กับ ความสมัครใจของผู้ปกครองของเด็กเอง และจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาด้วยนะคะ ก็ทราบเรียนว่าขณะนี้รัฐบาลได้เตรียมเรื่องของการใช้จ่ายในการจัดการศึกษาภาคบังคับและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้รองรับตรงนี้เพียงพอแล้วนะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิษณุ พัฒนโชติ รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวเองทางราชวิทยาลัย ประเด็นมาตรา ๑๕ ใช้ไหมครับ ท่านยัง ไม่ได้ตอบเลยครับ รวมถึงครู ผู้อำนวยการ โรงเรียนอะไรด้วยหรือเปล่า

นายไพบุลย์ เสียงก้อง (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพอย่างสูง กระผม ไพบุลย์ เสียงก้อง รองปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ของสภานิติเพิ่ชวกรเรียนว่าความหมายของผู้ได้นั้นเลือกจากทุกฉบับครับ แต่หมายความว่าเลือกทุกฉบับ

ไม่ชัดเจนโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เพราะฉะนั้นอันนี้ก็เป็นบังคับรวมทั้งครู อาจารย์ และที่ผู้บริหารด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านอาคม ขอความกรุณาอย่าให้เป็นประเด็นที่อภิปรายกันแล้วนะครับ เพราะวาระหนึ่งเท่านั้นเอง

นายอาคม ตุลาติก (เชียงใหม่) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม อาคม ตุลาติก จากจังหวัดเชียงใหม่ครับ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณที่ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญในการที่เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาภาคบังคับและที่เอาใจใส่ดูแลเรื่องการศึกษาแก่คนพิการ ผมอยากจะฝากข้อคิดเห็นในฐานะที่เคยปฏิบัติงานในพื้นที่ชายแดนนะครับ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลและที่ไม่มีโรงเรียน และก็เป็นพื้นที่ที่ชาวไทยภูเขาเราอยู่นะครับ เป็นชาวไทยภูเขาแท้ ๆ นะครับ และก็มีบางพื้นที่ที่มีการอพยพเข้ามา อย่างเช่น พื้นที่ชาวไทยภูเขาชาวอาปาห์ลงนะครับซึ่งอพยพมาจากพม่า และตอนนี้ก็เริ่มได้สัญชาติบ้างแล้วนะครับ ก็ถือว่าเป็นคนไทยคนหนึ่งนะครับ จากการที่เรามีประสบการณ์ก็คือโรงเรียนตามชายแดนต่าง ๆ นี่ยังไม่พอนะครับ เพราะฉะนั้นการใช้การศึกษาภาคบังคับเข้าไปนี่ผมคิดว่าถึงแม้ว่าเราจะมีกฎหมายต่าง ๆ ก็ตาม แต่ว่าการที่จะบริการต่าง ๆ ให้ทั่วถึงนี่คงเป็นไปได้ยากนะครับ และที่ประกอบกับชาวไทยภูเขาเราส่วนมากแล้วนี่ก็ค่อนข้างจะอพยพกันบ่อย ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นเรื่องที่จะอยู่คงที่และที่ได้รับการศึกษานี่ก็คงจะค่อนข้างยาก และที่ประกอบกับแรงงานต่าง ๆ ที่ต้องทำเรื่องเกษตรกรรมนะครับในพื้นที่ที่อยู่ถาวร เพราะฉะนั้นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมานี้ส่วนมากก็เอาไปใช้ในภาคเกษตร แรงงานของเราที่ปัจจุบันในพื้นที่ชายแดนต่าง ๆ นี่เราก็ใช้พื้นที่ของพม่าและหรือ ที่อยู่ชายแดนต่าง ๆ เข้ามาจ้าง เพราะฉะนั้นผมก็คิดว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นอุปสรรค อยากจะฝากว่าปัจจุบันผมเคยทำงานโครงการพัฒนาที่สูงจังหวัดตาก ลำปาง พะเยา และลำปางตอนที่อยู่ จังหวัดเชียงใหม่ เราเจอปัญหาแบบนี้นะครับ กฎที่จะไปสอนก็ยาก โรงเรียนก็ไม่มีนะครับ-----

เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะฝากไว้ว่าเมื่อมีการศึกษาภาคบังคับขึ้นมาแล้วนี้ผมอยากจะให้ท่านได้ลึกๆเป็นพิเศษ เพราะว่าสิ่งที่จะไปสอนอย่างเดียวไม่พอนะครับ การที่จะต้องไปอยู่กับเขาเขาด้วยนะครับ กว่าจะพูดกันรู้เรื่องต่าง ๆ ก็ใช้เวลาไม่ต่ำกว่า ๒ ปี การเตรียมจุดนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญนะครับ เพราะฉะนั้นที่จะบังคับให้ถึงมัธยมต้นนั้นผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดีและก็เป็นกฎหมายที่จะรองรับในอนาคต และอีกประการหนึ่งก็ยังมีเรื่องที่ชาวไทยภูเขาเรานี้เมื่อเรียนจบแล้วนะครับ บางทีก็มีปัญหาเรื่องที่จะมาเรียนต่อนะครับ บางทีจบ ป. ๔ ต่าง ๆ ชื่อทะเบียนต่าง ๆ ก็ไม่มีนะครับ เรื่องนี้ก็อยากจะฝากให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงมหาดไทยนะครับ เพื่อประสานงานให้เด็กที่เราใช้กฎหมายบังคับนี้ได้มีโอกาสในการเรียนต่อไปด้วยครับ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ผมคิดว่าอภิปรายพอสมควรแล้วนะครับ จะขอมินะครับ ท่านสมาชิกฯ ที่อยู่นอกห้องประชุมครับ ขอเชิญเข้ามาลงคะแนนได้แล้วครับ ประเด็นก็คือถ้าสมาชิกฯ เห็นควรที่จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาให้กด เห็นด้วย หากท่านสมาชิกฯ ท่านใดเห็นว่าไม่ควรจะรับร่างนี้ไว้พิจารณาให้กด ไม่เห็นด้วย ลงคะแนนได้ครับ มีท่านผู้ใดยังไม่ลงคะแนนไหมครับ ลงหมดแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๕๗ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เห็นด้วย ๕๗ ก็เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับการรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณานะครับ ต่อไปจะให้กรรมาธิการคณะใดเป็นผู้พิจารณาในวาระที่ ๒ ครับ อาจารย์วัลลภครับ

นายวัลลภ ตังคณานันท์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานฯ ครับ ขอเสนอให้คณะกรรมาธิการสามัญว่าด้วยการศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการพิจารณา วิเคราะห์ปัญหา การจัดการศึกษาเด็กด้อยโอกาสอีก ๑ กลุ่มครับ ท่านประธานฯ ครับ ให้หาเรื่องกับท่านประธานเองแล้วครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิก ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : บอกกับอีก ๓ ท่านนี้ท่านจะเสนอใช้ไหมครับ

นายวัลลภ ตังคณานุกีร์ (กรุงเทพมหานคร) : ครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายวัลลภ ตังคณานุกีร์ (กรุงเทพมหานคร) :

๑. ท่านสมบูรณ์ ทองบุราณ

๒. ท่านสมเกียรติ อ่อนวิมล

๓. วัลลภ ตังคณานุกีร์

ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิก ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ผู้รับรองถูกต้องนะครับ จะมีสมาชิก เสนอเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิก มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มีอะไรครับ ก็เป็นไปตามที่อาจารย์วัลลภเสนอ

นายวัลลภ ตังคณานุกีร์ (กรุงเทพมหานคร) : ครับ ขออนุญาตแปรญัตติตามข้อบังคับ ๑ วันครับ ท่านประธานฯ ครับ ขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับแปรญัตติภายใน ๑ วัน ก็เป็นอันจบการพิจารณาครับในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ขอบพระคุณท่านรองปลัดฯ ทั้ง ๒ ท่านครับ

LIRT

ต่อไปเรื่องด่วนที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

- ๓๘/๑

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

ส่ง สำนักงานการประจักษ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

เลขรับ 24 ก.ย. 2549

วันที่ 24 ก.ย. 2549

เวลา 11.30 น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๒๕๔๙

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนคูทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕

กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งปฏิกูลทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
▶ วันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งปฏิกูล
ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์กุล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติราชการแทน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐๒-๒๖๒๖๔-๑๑๒๖๕

๐๒-๒๖๒๖๕๖๖-๐๒๖๐๔

LIRT

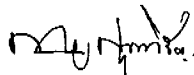
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.
ซึ่งคณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่
๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการ
พิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันจันทร์ที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม
เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ
ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕

(นายพิฑูร พุ่มหิรัญ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร รักษาการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เหตุผล

เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายที่จะให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนสับสนหรือหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า โดยกำหนดให้มีการขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์และห้ามการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อื่นจะทำให้เกิดความสับสนหรือหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์อันแท้จริงของสินค้าที่ระบุในทะเบียน ในขณะที่เดียวกันนโยบายดังกล่าวเป็นการอนุวัติการตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีตาม ข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๔ แห่งความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าในภาคผนวกท้ายความตกลงมารีราเขตจัดตั้งองค์การการค้าโลกด้วย แต่กฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะรองรับนโยบายการให้ความคุ้มครองและรองรับพันธกรณีดังกล่าวได้ สมควรมีกฎหมายคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

[illegible]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ค้นเมื่อพฤษภาคมหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่

Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” หมายความว่า ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และที่สามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว

“แหล่งภูมิศาสตร์” หมายความว่า พื้นที่ของประเทศ เขต ภูมิภาคและท้องถิ่น และให้หมายความรวมถึงทะเล ทะเลสาบ แม่น้ำ ลำน้ำ เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่อื่นทำนองเดียวกันด้วย

“สินค้า” หมายความว่า สิ่งของที่สามารถซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือโอนกันได้ ไม่ว่าจะเกิดโดยธรรมชาติหรือเป็นผลผลิตทางการเกษตร รวมตลอดถึงผลิตภัณฑ์ทางหัตถกรรม และอุตสาหกรรม

“ชื่อสามัญ” หมายความว่า ชื่อที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่าเป็นชื่อที่ใช้เรียกขานสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งหรือเป็นชื่อของสายพันธุ์พืชหรือสัตว์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“นายทะเบียน” หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้เป็นนายทะเบียนเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียน ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กระทรวงพาณิชย์ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๒ การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มาตรา ๕ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอขึ้นทะเบียนสำหรับสินค้าใดต้องไม่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นชื่อสามัญของสินค้าที่จะใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นั้น
- (๒) เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๖ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศที่จะได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศนั้น และมีการใช้สืบเนื่องตลอดมาจนถึงวันที่ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนในประเทศไทย

มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มีดังนี้

- (๑) ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีเขตรับผิดชอบครอบคลุมบริเวณแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
- (๒) บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคลซึ่งประกอบกิจการค้าเกี่ยวข้องกับสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และมีถิ่นที่อยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า
- (๓) กลุ่มผู้บริโภคหรือองค์กรผู้บริโภคสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มาตรา ๘ ผู้ขอขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๗ ซึ่งมีได้มีสัญชาติไทยและมีความประสงค์จะขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีสัญชาติของประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย
- (๒) มีภูมิสำนักงานหรือสถานที่ประกอบธุรกิจอย่างแท้จริงในประเทศไทยหรือประเทศที่เป็นภาคีแห่งอนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ด้วย

มาตรา ๙ การขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ คำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จะต้องประกอบด้วยรายละเอียด เกี่ยวกับคุณภาพ ชื่อเสียงหรือคุณลักษณะอื่นของสินค้า แหล่งภูมิศาสตร์และรายละเอียดอื่นที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ เมื่อได้รับคำขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบว่าคำขอขึ้นทะเบียนดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ หรือไม่ และให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอ ความเห็นต่อนายทะเบียนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอขึ้นทะเบียน

มาตรา ๑๒ การตรวจสอบคำขอตามมาตรา ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเรียกให้ ผู้ขอขึ้นทะเบียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้อมาให้ถ้อยคำชี้แจงหรือแสดงหลักฐานเพิ่มเติมต่อนักงานเจ้าหน้าที่ ด้วยก็ได้ ในกรณีที่จำเป็นต้องรับฟังความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องวินิจฉัย ให้นายทะเบียนส่งเรื่องให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาและให้ความเห็น

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่คำขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ให้นายทะเบียนมีคำสั่งยกคำขอขึ้นทะเบียนนั้น ภายใต้อาณัติวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการตรวจสอบ และให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผล ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำสั่ง

ผู้ขอขึ้นทะเบียนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการได้ภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้น การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะกรรมการได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ขอขึ้นทะเบียนแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วัน ที่มีความวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแล้ว ถ้าผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยนั้น ถ้าไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

มาตรา ๑๕ ในกรณีนี้คำขอขึ้นทะเบียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ และนายทะเบียนเห็นควรให้ขึ้นทะเบียนโดยมีเงื่อนไขหรือไม่มีเงื่อนไข ให้นายทะเบียนมีคำสั่งประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศโฆษณาตามมาตรา ๑๕ บุคคลผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำคัดค้านการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอขึ้นทะเบียนได้ การยื่นคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๗ เมื่อมีการคัดค้านตามมาตรา ๑๖ ให้ส่งสำเนาคำคัดค้านให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการคัดค้าน

ให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนยื่นคำโต้แย้งภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำคัดค้าน และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนาคำโต้แย้งดังกล่าวให้ผู้คัดค้าน ในกรณีที่ผู้ขอขึ้นทะเบียนไม่ยื่นคำโต้แย้ง ให้ถือว่าผู้ขอขึ้นทะเบียนละทิ้งคำขอ

ในการพิจารณาและวินิจฉัยคำคัดค้านและคำโต้แย้ง ให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ เมื่อนายทะเบียนวินิจฉัยคำคัดค้านและคำโต้แย้งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนและผู้คัดค้านทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย

ผู้ขอขึ้นทะเบียนและผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยนั้น การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

LIRT

เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแล้ว ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธินำคดีไปศาลได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยนั้น ถ้าไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

มาตรา ๑๙ เมื่อไม่มีการคัดค้านตามมาตรา ๑๖ หรือมีคำคัดค้านแต่นายทะเบียนหรือคณะกรรมการหรือศาล แล้วแต่กรณี มีคำวินิจฉัยอันเป็นที่สุดตามมาตรา ๑๙ หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกคำคัดค้าน ให้นายทะเบียนขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขอขึ้นทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันถัดจากวันสิ้นสุดระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง หรือวันที่นายทะเบียนได้รับคำวินิจฉัยหรือคำพิพากษาดังกล่าว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ เมื่อนายทะเบียนขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา ๑๙ หรือมาตรา ๑๙ แล้ว ให้การคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มีผลตั้งแต่วันที่ขึ้นทะเบียน

หมวด ๓

การแก้ไขและเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีข้อผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนเล็กน้อยในรายการที่รับขึ้นทะเบียน เมื่อผู้ขอขึ้นทะเบียนมีคำขอหรือเมื่อข้อผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนปรากฏแก่นายทะเบียน นายทะเบียนอาจมีคำสั่งให้แก้ไขข้อผิดพลาดหรือคลาดเคลื่อนนั้นได้

มาตรา ๒๒ เมื่อนายทะเบียนได้รับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามมาตรา ๑๙ แล้ว หากปรากฏหลักฐานภายหลังว่าการขอขึ้นทะเบียนหรือการขึ้นทะเบียนได้ดำเนินการไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยอำนาจ หรือโดยมีรายการข้อความผิดจากความแท้จริงในขณะที่ยื่นทะเบียน ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้นายทะเบียนสั่งเรื่องให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้แก่แก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนได้ การแก้ไขหรือเพิกถอนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

LIRT

เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้มีหนังสือแจ้งการแก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขอขึ้นทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการได้มีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียน และให้ประกาศโฆษณาการแก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนนั้นตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ปรากฏว่าสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไปภายหลังการขึ้นทะเบียนตามมาตรา ๑๙ และการเปลี่ยนแปลงนั้นทำให้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ หรือทำให้รายการเกี่ยวกับแหล่งภูมิศาสตร์หรือรายการอื่นเปลี่ยนแปลงไปจากที่ลงในทะเบียน ผู้มีส่วนได้เสียหรือพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้นายทะเบียนส่งเรื่องให้คณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนได้ และให้นำความในมาตรา ๒๒ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ เว้นแต่กรณีการเพิกถอนทะเบียนโดยเหตุตามมาตรา ๕ (๒) เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยให้แก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ถ้าผู้มีส่วนได้เสียไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธินำคดีไปสู่ศาลได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยนั้น ถ้าไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่สุด

หมวด ๔

การใช้และการลงทะเบียนการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มาตรา ๒๕ เมื่อมีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าใดแล้ว ผู้ผลิตสินค้านั้นซึ่งอยู่ในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้านั้นดังกล่าว หรือผู้ประกอบการค้าเกี่ยวกับสินค้านั้น มีสิทธิใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ขึ้นทะเบียนกับสินค้านั้นต่อไป ตามเงื่อนไขที่นายทะเบียนเห็นสมควรกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๕ ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้บุคคลนั้นปฏิบัติตามเงื่อนไขภายในเวลาที่นายทะเบียนกำหนด หากยังไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรภายในเวลาดังกล่าว นายทะเบียนอาจมีคำสั่งเป็นหนังสือระงับการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของบุคคลนั้นเป็นระยะเวลาไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ผู้ถูกระงับการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนต่อคณะกรรมการได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง การอุทธรณ์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อคณะกรรมการมีคำวินิจฉัยแล้ว ถ้าบุคคลดังกล่าวไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ให้มีสิทธินำคดีไปศาลได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยนั้น ถ้าไม่ดำเนินคดีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นที่ยุติ

มาตรา ๒๗ การกระทำดังต่อไปนี้ถือว่าเป็นการกระทำโดยมิชอบ

- (๑) การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อแสดงหรือทำให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าสินค้าที่มีได้มาจากแหล่งภูมิศาสตร์ที่ระบุในคำขอขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว
- (๒) การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์โดยประการใดที่ทำให้เกิดความสับสนหรือหลอกลวงในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้าและในคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะอื่นของสินค้านั้น เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการค้ารายอื่น

การกระทำดังกล่าวตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กระทำก่อนวันขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยชอบ

หมวด ๘

การคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าเฉพาะอย่าง

มาตรา ๒๘ รัฐมนตรีอาจประกาศให้สินค้าประเภทใดเป็นสินค้าเฉพาะอย่างก็ได้ โดยกำหนดในกฎกระทรวง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภายใต้บังคับวรรคสี่ เมื่อประกาศให้สินค้าประเภทใดเป็นสินค้าเฉพาะอย่างตามวรรคหนึ่ง การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์กับสินค้าที่มีแหล่งภูมิศาสตร์ที่ระบุในคำขอขึ้นทะเบียนเป็นการกระทำโดยมิชอบแม้ว่าผู้ที่จะได้ระบุแหล่งภูมิศาสตร์อันแท้จริงของสินค้านั้นไว้ด้วย หรือได้ใช้คำ หรือได้กระทำการใดที่แสดงให้ทราบถึงแหล่งภูมิศาสตร์อันแท้จริงของสินค้านั้นก็ตาม

การแสดงให้ทราบถึงแหล่งภูมิศาสตร์อันแท้จริงของสินค้าตามวรรคสองให้รวมถึงการใช้คำว่า “ชนิด” “ประเภท” “แบบ” หรือคำหรือสิ่งทำนองเดียวกันประกอบกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่ใช้กับสินค้านั้น

การกระทำตามวรรคสองมิให้ถือว่าเป็นการกระทำโดยมิชอบหากผู้ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นั้นได้ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ดังกล่าวเป็นระยะเวลาสิบปีติดต่อกันก่อนวันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๗ หรือโดยสุจริตก่อนวันดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ดินคำเฉพาะอย่างที่กำหนดในกฎกระทรวงมีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เหมือนหรือพ้องกันแต่เป็นสินค้าที่มีแหล่งภูมิศาสตร์ต่างกัน เมื่อมีการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าดังกล่าว ให้การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในกรณีนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๒

คณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ยศการสูงสุด และผู้ทรงคุณวุฒิในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เกษตรศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์หรือโบราณคดี ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสิบสี่คน โดยในจำนวนนี้ให้แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิในภาคเอกชน อย่างน้อยหกคนซึ่งมีผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกรรมการและเลขาธิการ
คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขาธิการก็ได้

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้
- (๒) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) พิจารณาสั่งให้แก้ไขหรือเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) พิจารณาเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย
- (๕) พิจารณาแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๑๒
- (๖) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๓๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต่างตำแหน่งครบวาระแล้วแต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

มาตรา ๓๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม
หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็น
เสียงชี้ขาด

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา
หรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ และให้นำมาตรา ๓๖
มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจ
ขอคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งใดมาเพื่อประกอบ
การพิจารณาได้ตามความจำเป็น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๙ ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือสิ่งใดต่อคณะกรรมการ
หรือคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๓๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๔๑ ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
สองแสนบาท

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

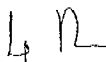
มาตรา ๔๒ ในกรณีที่อยู่กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ ผู้จัดการ หรือผู้แทนนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมในการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้น

มาตรา ๔๓ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางโฆษก กสิกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติคดี ๒

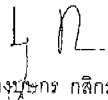
สำนักงานการประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

จัดราคาธรรมเนียม

(๑) ค่าขอขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๒) ค่าคัดค้านการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๓) ค่าอุทธรณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยของนายทะเบียน	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๔) ค่าขอแก้ไขทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๕) ค่าขอเพิกถอนทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	ฉบับละ ๒๐๐ บาท
(๖) ค่าขออื่น ๆ	ฉบับละ ๒๐๐ บาท

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร กลีกร)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : วุฒิสภาได้รับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๕ และเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินซึ่งต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน ขณะนี้เหลือเวลาพิจารณาอีก ๒๐ วัน ในการนี้ทางรัฐบาลได้ส่งอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ คืออธิบดีสรยง พวงราช ผมเห็นสมควรอนุญาตให้เป็นผู้ชี้แจงได้ เชิญเลขานุการครับ

นางสาววรรณิ เกตุนุติ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการวุฒิสภา) :

“บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

เหตุผล

เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายที่จะให้ความคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนสับสนหรือหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์ของสินค้า โดยที่แทนให้มีการขอจดทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์สำหรับสินค้าที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์และห้ามการใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อื่นจะก่อให้เกิดความสับสนหรือหลงผิดในแหล่งภูมิศาสตร์อันแท้จริงของสินค้าที่ระบุในพระมหากษัตริย์ ในขณะเดียวกันไทยเคยตกลงว่าเป็นการอนุวัติการตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีตาม ข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๔ แห่งความตกลงว่าด้วยความร่วมมือ

ในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าในภาคผนวกท้ายความตกลงมาร์ราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลกด้วย แต่กฎหมายไทยในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะรองรับนโยบายการให้ความคุ้มครองและรองรับพันธกรณีดังกล่าวได้ สมควรมีกฎหมายคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายพิเชฐ พัฒนโชติ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : กราบเรียนท่านสมาชิกฯ ที่เคารพ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการการกฤษฎีกาฯ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้รับมอบหมายให้พิจารณา ศึกษา จึงขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการการกฤษฎีกาฯ เทคโนโลยีและการพลังงาน ได้กรุณาแถลงให้ที่ประชุมรับทราบด้วย เชิญครับ ท่านกัญญาครับ

นายกัญญา ช่วยปลอด (สุราษฎร์ธานี) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ สม กัญญา ช่วยปลอด สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อประธานฯ ยังไม่มา คงจะอยู่ข้างนอกครับ เห็นยังคุยอยู่ ก็อยากให้ท่านเจ้าของเรื่องได้อธิบายว่า จำเป็นอย่างไร กฎหมายฉบับนี้ต้องมีให้คุณ ให้โทษ เราเสียเปรียบได้เปรียบอย่างไร ความเป็นมาอย่างไร ล้วน ๆ ครับขอให้ทางภาครัฐบาลตัวแทนรัฐบาลชี้แจง ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญท่านผู้แทนรัฐบาลครับ

นายชรรย พวงราช (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ สม ชรรย พวงราช คณบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา ใคร่ขอกราบเรียนชี้แจงเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการมีกฎหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นั้นะครับ ก่อนอื่นกระผมใคร่ขอเกริ่นไว้ว่า คำว่า “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” หมายถึงชื่อ หรือสัญลักษณ์ที่ใช้เพื่อที่จะแสดงแหล่งที่มาของสินค้า ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าเกษตร อย่างเช่น ไข่เค็มไชยา หรือส้มบางมด หรือทุเรียนนนท์ พวกนั้นะครับ ที่เรารู้ว่า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เพราะว่า

สิ่งที่ทำให้สินค้าที่ใช้ชื่อเหล่านั้นทำให้สินค้าพวกนั้นมีลักษณะเฉพาะ จะขึ้นอยู่กับ
องค์ประกอบ ๒ อย่างด้วยกัน ก็คือ ๑. สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ที่เอื้ออำนวยทำให้เกิด
ลักษณะพิเศษขึ้นแก่สินค้า เช่นในกรณีของไข่เค็มไชยา ก็เชื่อกันว่าไข่เป็ดที่มีอาหารการกิน
ที่คั้นเคี้ยวที่ไชยานี้ก็ทำให้ไข่มีลักษณะพิเศษ องค์ประกอบอื่นที่ ๒ ก็คือภูมิปัญญาของ
คนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้นที่ได้นำเอาวัตถุดิบที่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมมาทำให้สินค้ามี
ลักษณะพิเศษ ก็คือเอาไข่มาทำเป็นไข่เค็มโดยกระบวนการที่เขาคิดค้นขึ้น -----

- ๓๕/๑

ทำนองเดียวกันกับชาวเมืองนนท์ที่ได้ใช้สติปัญญาในการพัฒนาทุเรียนทำให้มีลักษณะพิเศษอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นคำว่า “สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์” วัตถุประสงค์ก็เพื่อให้ความคุ้มครองแก่ผู้ผลิตที่อยู่ในท้องที่ใดท้องที่หนึ่ง ที่ได้ใช้สติปัญญาในการผลิตสินค้าที่มีคุณลักษณะพิเศษขึ้น โดยความมุ่งหมายก็คือต้องการที่จะไม่ให้คนอื่นที่ไม่ได้อยู่ในท้องที่นั้นนำเอาชื่อเหล่านั้นไปแสวงหาประโยชน์ ก็หมายความว่าคนที่ไม่ได้อยู่ในไซยา ไม่ได้ใช้ไซโซ่เปิดจากไซยาจะไปเรียกว่า “ไซเค็มไซยา” ไม่ได้ อันนี้ก็เป็นวัตถุประสงค์หลัก วัตถุประสงค์อีกอันหนึ่งก็คือเรื่องที่ว่าคนที่รัฐจะเข้าไปให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นี้ก็เพื่อประโยชน์กับผู้บริโภคก็ถือว่า คนที่เขาประสงค์จะได้ซื้อทุเรียนนนท์หรือซื้อไซเค็มไซยา เขาควรจะได้ของที่มาจากท้องที่นั้นจริง ไม่ใช่ได้สินค้าที่ไม่จากท้องที่อื่น เพราะฉะนั้นผู้บริโภคก็จะได้รับหลักประกันว่า สินค้าที่ใช้ชื่อเหล่านั้นจะต้องเป็นสินค้าที่มาจากแหล่งกำเนิดนั้นจริง อันนี้ก็เป็นวัตถุประสงค์ ๒ ด้าน ส่วนวัตถุประสงค์ที่ต่อเนื่องก็เป็นเรื่องที่ต้องการที่จะส่งเสริมให้เกษตรกร หรือผู้ที่อยู่ในท้องที่ต่าง ๆ ได้พัฒนาสินค้าให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยอาศัยอิทธิพลหรือสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์เหล่านั้น อันนี้ก็จะเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญ แต่ว่าที่เป็นความมุ่งหมายที่ต่อเนื่องจากนั้นในระดับระหว่างประเทศก็คือว่า ในปัจจุบันนี้สินค้าเกษตรได้มีการค้าขายกันในระดับระหว่างประเทศมาก อย่างเช่นข้าวไทย หรือไหมไทยก็มีมูลค่าจนกระทั่งถึงในระดับที่ว่าผู้ผลิตในประเทศอื่นพยายามที่จะใช้คำว่า “ข้าวไทย” ในการขายผลิตภัณฑ์ข้าวต่าง ๆ เขาเอาเข้าไปใส่กล่องหรือใส่ถุง แล้วก็บรรยายว่าเป็นข้าวไทย อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นคำว่า “ข้าวไทย” เป็นชื่อทางสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อย่างหนึ่งว่าควรจะเป็นข้าวที่ผลิตในประเทศไทยโดยคนไทย เพราะฉะนั้นการออกกฎหมายฉบับนี้ก็จะขึ้นพื้นฐานที่จะให้ผู้ผลิตในประเทศสามารถที่จะใช้เพื่อจะเรียกร้องคุ้มครองในต่างประเทศได้ด้วยอันนั้นก็ถือเป็นผลดี ส่วนผลเสียก็ยังคงคิดไม่ออกว่าจะมีผลเสียอย่างไร เพราะสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของประเทศอื่นที่เขาใช้ในการค้าขายสินค้าส่วนใหญ่จะเป็นพวกที่เกี่ยวกับสินค้าเกษตรทำนองเดียวกัน อย่างเช่น ไวน์ ไวน์เบอร์โด หรือไวน์บาร์เบรียลที่คนนั้นก็เสียดาย หรือว่าพวกนมต่าง ๆ เช่น ชีสกรุแยร์ อะไรพวกนี้ สินค้าพวกนี้ห้ามจริงการที่เขาใช้ชื่อเหล่านั้น แม้เราจะห้ามขายในประเทศไทยก็ไม่ได้ทำให้เราเสียประโยชน์ เพราะว่าถึงอย่างไรคนไทยก็ไม่ได้ต้องการที่จะผลิตสินค้าเข้าไป

ลอกเลียนแบบเขาอยู่แล้วครับ เพราะไวน์ที่มาจากแหล่งไหนก็เรียกชื่อตามแหล่งนั้น ต่อไปในบ้านเราก็จะมีไวน์ที่เรียกตามท้องที่นั้น อย่างเช่น อาจจะเป็นชาโตเคอเลซ หรือว่าไวน์สุราแซ่ที่มาจากท้องถิ่นต่าง ๆ เราก็สามารถจะได้รับความคุ้มครองตามชื่อท้องที่เหล่านั้นครับ ขอกราบเรียนเบื้องต้นแค่นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ต่อไปท่านสมาชิกฯ จะอภิปรายนะครับ นายแพทย์ประสิทธิ์ครับ

- ๔๐/๑

นายประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา (นครสวรรค์) : ท่านประธานฯ ที่เคารพครับ กระผม นายแพทย์ประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดนครสวรรค์ ท่านประธานฯ ครับ ในเมื่อท่านอธิบดีได้อธิบายถึงรายละเอียด ผมก็อยากจะถาม เพราะว่า มีหลักการและเหตุผลที่ผมอ่านแล้วไม่เข้าใจ แล้วผมก็ไม่ทราบว่าท่านสมาชิกฯ คนอื่น ๆ จะเข้าใจตามไปด้วยหรือไม่ เพราะว่าบางอย่างเป็นความตกลงระหว่างรัฐบาลในคิด เป็นคั่นว่า ความตกลงว่าด้วยเรื่องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าในภาคผนวก นะครับ ที่บอกว่าได้มีความตกลงกับมารราเชกซ์คังคังการการค้าโลก ซึ่งเป็นพันธกรณี ที่ประเทศไทยได้ทำตามข้อ ๒๒ หรือข้อ ๒๔ ผมก็ไม่ทราบว่าไปตกลงกับมารราเชกซ์ มีอะไรกันบ้าง สัญญาเป็นอย่างไรกับประเทศไหนบ้าง อยากจะทราบรายละเอียดครับ แล้วนอกจากนั้นพวกนี้รวมไปถึงพวกนโยบายของรัฐบาลที่ว่า หนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล ด้วยหรือไม่ เป็นคั่นว่า วันไพรคักส์ วันวิลเลจ (One product One village) นะครับ อย่างจังหวัดนครสวรรค์ก็มีอย่างปลาเสืออย่างนี้ จะถือเป็นข้อบังคับทางภูมิศาสตร์ด้วย หรือไม่แล้ว ลูกชิ้นปลาทรายอย่างนี้ ถ้ามาจากนครสวรรค์ของแท้ไม่จี้ อย่างนี้ต้องใช้ อย่างนี้หรือไม่ครับ ผมอยากจะถามนะครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พิณฑุเสณีย์ รองประธาน วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญคุณนิรันดร์ครับ

นายนิรันดร์ อยู่ภักดี (ชัยภูมิ) : ขอบคุณครับ ท่านประธานฯ กระผม นิรันดร์ อยู่ภักดี สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานฯ ครับ ผมเห็นด้วยนะครับที่จะมี ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ แต่ก็คงต้องขอถามผ่านไประหว่างท่านประธานฯ นะครับว่า ในมาตรา ๙ ผู้มีสิทธิขอขึ้นทะเบียน (๑) (๒) ไม่ติดใจครับ ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการหรือจะเป็นบุคคลธรรมดาที่ผลิตหรือไปเอาสิ่งของ สิ่งบ่งชี้สินค้ามาเป็นตัวประกอบในการผลิตนะครับ แต่ (๓) ข้องใจก็คิดว่า กลุ่มผู้บริโภค ผมเห็นห่วงว่าต่อไปถ้าเอาไปจดทะเบียนแล้ว เพราะผมเห็นว่ากลุ่มผู้บริโภคที่ไปใช้ไข่มุขไข่มุข ถ้าเขาไปเจอก่อน แล้วผู้ผลิตจะเป็น อย่างไร อันนี้ (๓)

ท่านประธานที่ ๒ ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ เราส่งเสริมเพื่อจะเป็นการโปรโมต (Promote) สินค้า โดยเฉพาะสินค้าทางเกษตร แต่ที่จะถามก็ขอถามเรื่องในประเทศไทย

แล้ว จำเป็นไหมครับ ในต่างประเทศที่เรามีอนุสัญญา ผู้ประกอบการต้องไปจด
ในต่างประเทศอีกด้วยหรือไม่ กรณีที่เราจะส่งสินค้าไปขายในต่างประเทศ สมมุติ
ผมจะส่งไข่เค็มไปขายที่ญี่ปุ่น ถามว่าผมต้องไปจดที่ญี่ปุ่นด้วยหรือเปล่าครับ
คงถาม ๒ คำถามเท่านั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : เชิญคุณหญิงชดช้อยครับ

คุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช (กรุงเทพมหานคร) : ขอบคุณที่
ท่านประธานฯ คะ ดิฉัน ชดช้อย โสภณพนิช สมาชิกวุฒิสภากรุงเทพมหานคร มีอยู่
บางประเด็นที่ดิฉันอยากจะขอให้ท่านอธิบดีผ่านท่านประธานฯ นะคะ ช่วยอธิบายให้
ชัดเจนขึ้น ยกตัวอย่าง มาตรา ๘ เราจะให้คนที่มีความซื่อสัตย์ของประเทศที่เป็นภาคีแห่ง
อนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์
ซึ่งประเทศไทยเป็นภาคีอยู่ให้มาขึ้นทะเบียนได้ คือไม่ต้องอยู่ในประเทศเราก็ได้ หรือ
มีภูมิลำเนา หรือสถานที่ประกอบธุรกิจอย่างแท้จริงในประเทศไทย หรือประเทศที่เป็น
ภาคีแห่งอนุสัญญา ก็หมายความว่า เราต้องเปิดกว้างให้ใครก็ได้ที่อยู่ในประเทศที่เป็น
ภาคีด้วยมาขึ้นทะเบียนได้อย่างเสรีราชอาณาจักรไทย ดิฉันถามนะคะ -----

ถ้าจำเป็นตามอนุสัญญาแล้ว คิฉันคิดว่าเราน่าจะระบุลงไปด้วยไหมว่า เราให้แก่ประเทศที่ผู้้นั้นมาจากประเทศที่ยินยอมให้บุคคลสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศไทยขอรับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในประเทศนั้นก็ได้เหมือนกันก็น่าจะมีการตอบแทนกัน คือไม่ใช่ว่าเราให้ไปอย่างเดียว อีกประเด็นหนึ่งในมาตรา ๒๑ ในกรณีที่จะมีข้อพิพาทหรือคลาดเคลื่อนเล็กน้อยกับนายทะเบียนสามารถที่จะแก้ไขได้เอง คิฉันอยากจะถามว่าเหตุผลใดเราจึงจะต้องกำหนดให้มีมาตรานี้ขึ้นมา เพราะว่า การคลาดเคลื่อนเล็กน้อยจะมีเกณฑ์อย่างไร น่าจะมีกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ โดยประกาศอยู่ในกฎกระทรวงหรือไม่ ควรที่จะระบุไว้ แต่มีคำถามอีกหลายคำถาม ซึ่งคิฉันอยากจะให้ท่านช่วยอธิบายนะคะ ก็คือถ้ากรณีที่สินค้าจะนำมาขึ้นทะเบียน มีการผลิตหลายทีจะมีเกณฑ์ตัดสินกันอย่างไร หรือกรณีที่ให้นำสินค้ามาขึ้นทะเบียนแล้วก็ไปผลิตนอกแหล่งกำเนิดทางภูมิศาสตร์ แต่มีการควบคุมคุณภาพให้ได้ตามคุณภาพเดิมจะทำได้หรือไม่ อย่างในประเทศไทยเรานี้สินค้าหัตถกรรม ซึ่งคุณภาพสินค้าก็เกิดขึ้นเพราะปัจจัยทางมนุษย์ฝีมือของคนทำมากกว่าปัจจัยสภาพภูมิศาสตร์ แล้วการพิสูจน์ถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างชื่อเสียงหรือคุณภาพของสินค้ากับปัจจัยอันเนื่องมาจากแหล่งภูมิศาสตร์ เช่น ไข่เค็มไชยภูมิคุณภาพดี เพราะอาหารตามธรรมชาติที่เปิดกินและมีอยู่เฉพาะในท้องถิ่นเท่านั้นหรือไม่ ขอถามแค่นี้ก่อนคะ ขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : อาจารย์บุญทันครับ

นายบุญทัน ดอกโรสง (นกรราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม บุญทัน ดอกโรสง สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดนครราชสีมา สมมติประเด็นคำถามสั้น ๆ ก็คือประเด็นที่หนึ่ง ผมเห็นด้วยกับกฎหมายฉบับนี้ เพราะว่าเป็นกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา แต่ว่าในมาตรา ๑๐ คณะกรรมการ ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์” จะมีเลือกไม่เกิน ๑๕ คน แต่ในนั้นมีนักศิลปศาสตร์ ตรงนั้นะครับ ผมขอถาม เรียนท่านประธานฯ ไปยังท่านอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาว่า เราจะตีไฟน์ (Define) คำจำกัดความเกี่ยวกับศิลปศาสตร์ได้กว้างขวางแค่ไหนเพียงไร เพื่อเป็นการสะดวกในการที่จะเลือกบุคคลนั้น ๆ มาเป็นกรรมการครับ ผมกราบเรียนถามเพียงเท่านี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านไพฑูรย์ครับ

นายไพฑูรย์ อุบัติศฤงค์ (ภูเก็ต) : ขอบคุณท่านประธานฯ ครับ
ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม ไพฑูรย์ อุบัติศฤงค์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดภูเก็ตครับ
ขอเรียนถามท่านประธานฯ ผ่านไปยังอธิบดีนะครับ ผมค่อนข้างเป็นห่วงนะครับ
เพราะว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือภาษาอังกฤษบอกกว่า จีโอกราฟฟิคแอล อินดิเคชัน
(Geographical indication) ผมเกรงว่าออกกฎหมายนี้ไป ไม่ทราบว่าการจดทะเบียนก่อน
หลังมีผลบังคับใช้อย่างไรนะครับ ผมยกตัวอย่างว่า สินค้าของเราต่างชาติอาจจะไปจด
อย่างเช่นผมไม่แน่ใจว่าจะไรที่ไปขอจดได้ ไม่ได้้นะครับ ไปขอขึ้นทะเบียนแล้วต่างชาติ
ไวกว่าเรา เขาจะถือโอกาสได้หรือไม่ เพราะมาตรา ๘ เปิดโอกาสให้ชาวต่างประเทศ
มาขึ้นได้ ยกตัวอย่างว่าล็อบสเตอร์ (Lobster) ภูเก็ต ไม่ทราบขึ้นทะเบียนได้ไหม หลายแห่ง
ในเมืองไทย ผมเกรงว่าเราไม่ทันเขา อย่างเช่น ข้าวหอมมะลิ ต่างชาติจดไปเลยกฎหมายนี้
ออกไปเราจะไปตามเอากลับมาได้ไหมครับ เรียนถามท่านอธิบดีนะครับ เพราะว่าผม
ไม่แน่ใจเพราะในนี้ไม่ได้บอกวิธีการนะครับ แล้วคนจดก่อน จดหลังจะเป็นอย่างไร เพราะว่า
ผู้ขอขึ้นทะเบียนก่อนมีอยู่ ๓ คนที่ขอได้คือส่วนราชการหรือนุถุคสธรรมชาติ หรือกลุ่ม
ผู้บริโภคจะครับ ขอเรียนถามเพื่อเป็นรูปธรรมหน่อยนะครับ เพราะชาวบ้านจะได้เข้าใจว่า
การขึ้นทะเบียนขึ้นอย่างไร แล้วกระบวนการต่าง ๆ ที่จะขึ้นมีอะไร้าง ท่านอธิบดีช่วย
อธิบายหน่อยได้ไหมครับ ขอบคุณครับ ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พิณฑุเสณีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านผู้ซึ่งพร้อมจะตอบคำถาม ถ้าพร้อมขอเรียนเชิญครับ

นายบรรยง พงราช (ผู้ชี้แจง) : ขอบพระคุณท่านประธานฯ ครับ กระผมขอกราบเรียนซึ่งเจตนาถ้อยคำอย่างนั้นครับ ประเด็นที่ท่านนายแพทย์ประสิทธิ์ ได้ถามเกี่ยวกับความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาขององค์การการค้าโลกว่า มีอะไรบ้างเกี่ยวข้องกับประเทศไทย กระผมขอกราบเรียนเท่าที่จะเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าเป็นความตกลงฉบับหนึ่ง ภายใต้ความตกลงอื่น ๆ ขององค์การการค้าโลก ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกฯ ก็มีความผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ โดยสาระที่เกี่ยวข้องก็คือว่า ประเทศสมาชิกจะต้องให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ด้วย โดยข้อ ๒๒ - ๒๔ ในความตกลงฉบับดังกล่าวนี้กำหนดเอาไว้ว่า ประเทศสมาชิกจะต้องคุ้มครองอย่างไร ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นไปตามร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ ได้เอามาปรากฏไว้ อย่างเช่น กำหนดว่าในการให้ความคุ้มครองนี้ประเทศภาคีจะต้อง ทำนองว่าห้ามไม่ให้คนอื่นนำเอาสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไปใช้ในลักษณะที่ไม่ถูกต้อง อย่างเช่น พวกสิทธิที่ไม่ได้อยู่ในประเทศไทยจะไปใช้คำว่า “ข้าวไทย” ไม่ได้แบบนี้ เป็นต้น ความตกลง ทั้งใน ๒ มาตราที่ปรากฏในความตกลงนั้นก็เขียนในลักษณะที่ค่อนข้างกว้างอยู่ คือให้ประเทศสมาชิกไปใช้มาตรการที่เหมาะสมเพื่อที่จะให้ความคุ้มครองแก่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จริง ๆ แล้วประเทศสมาชิกถ้าตามกำหนดนี้จะต้องออกกฎหมายให้ความคุ้มครองตั้งแต่ปลายปี ๒๕๔๒ แล้ว แต่ว่าประเทศหลายประเทศด้วยกัน ทำนองเดียวกับ ประเทศไทยก็ยังไม่ได้ออกกฎหมาย สามารถที่จะเสนอให้ผ่านมาถึงวุฒิสภาได้ในช่วงนี้ครับ

คำถามที่ ๒ ที่บอกว่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือไม่ ก็ตอบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องอยู่บ้างนะครับ ตรงที่ว่า จริง ๆ ถ้าจะแบ่งสินค้าออกเป็น ๒ ส่วน ก็คือองค์ประกอบของตัวสินค้านั่นเอง อย่างเช่น รัฐบาลที่พยายามไปส่งเสริมให้มีการพัฒนาตัวสินค้าขึ้นมา อย่างเช่น พวกผลิตภัณฑ์ผ้าไหมหรือว่าพวกตุ๊กตาหรืออะไรก็แล้วแต่ ซึ่งเกิดขึ้น บางส่วนของสิ่งเหล่านี้ก็ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นอะไรต่าง ๆ ได้ แล้วสิ่งที่อยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ก็คือว่า ถ้าเกิด

๕๒

ว. ๑๖ (ส. นิติบัญญัติ)

วิมล ๔๒/๑

ผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าที่รัฐบาลเข้าไปส่งเสริม นั้น มีลักษณะเฉพาะที่เกิดขึ้นเนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ ก็สามารถที่จะมาขึ้นทะเบียนตามกฎหมายฉบับนี้ได้ครับ เพราะฉะนั้นก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง อย่างกรณีของไข่เค็มไชยาที่ยกตัวอย่างนั้นะครับ หรือว่าบางกรณีผ้าไหม หรือว่าผ้าฝ้ายซึ่งผลิตขึ้นโดยอาศัยอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมเหล่านั้น อย่างเช่น ผ้าเกาะยอ ก็อาจจะมาขอขึ้นทะเบียนได้ทำนองเดียวกัน คำถามที่ท่าน ส.ว. นิรัตน์ได้ยกขึ้นเกี่ยวกับบุคคลผู้ที่จะมาขอขึ้นทะเบียน ซึ่งตามมาตรา ๘ นี้มีอยู่ ๓ กลุ่มด้วยกัน ก็คือหน่วยงานราชการ กลุ่มหนึ่ง กลุ่มที่ ๒ ก็คือกลุ่มผู้ผลิตที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น กลุ่มที่ ๓ ก็คือกลุ่มผู้บริโภค ขอกราบเรียนว่า ผู้ขอขึ้นทะเบียนนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่จะผลิตสินค้านั้น โดยตรง-----

- ๔๓/๑

๕๓

วิ.๑๖ (ส. นิติบัญญัติ)

มยฺร ๔๓/๑

เพราะว่าการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นี้ เป็นการขึ้นทะเบียนเพื่อประโยชน์ของกลุ่มผู้ผลิตทั้งหมดที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น คือทำนองว่ามาขึ้นทะเบียนเพื่อส่วนรวมนั่นเอง อย่างคนที่มาขึ้นค่าของสำหรับไข่เค็มไชยา เมื่อได้ขึ้นทะเบียนแล้วประโยชน์จะตกได้แก่ผู้ผลิตที่อยู่ในไชยาทั้งหมด ทำนองเดียวกับทุเรียนนนท์ก็คือประโยชน์ทั้งหมดจะตกเป็นของกลุ่มผู้ผลิตหรืออุตสาหกรรม หรือหัตถกรรม หรือกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ไม่ใช่เฉพาะของผู้ที่มาขึ้นทะเบียนเท่านั้น เพราะฉะนั้นมันก็จะแตกต่างไปจากเรื่องเครื่องหมายการค้าซึ่งเป็นสิทธิเฉพาะส่วนบุคคล อันนี้เป็นสิทธิของกลุ่มคนหรือชุมชนต่าง ๆ เพราะฉะนั้นประเด็นจะมีเพียงว่า ซึ่งมีทำนองอื่น ๆ ได้ถามเหมือนกันก็คือท่าน ส.ว. ไพบุลย์ อันนี้ขอกราบเรียนชี้แจงว่าถ้าสมมุติว่ามีหลายรายมาขึ้นขอจดสำหรับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อันเดียวกันประโยชน์จะตกได้แก่ทุกกลุ่ม เพราะฉะนั้นจะขึ้นอยู่กับว่าค่าของของกลุ่มใดที่เป็นประโยชน์มากที่สุด ในค่าของนั้นจะแสดง ถ้าพูดภาษาง่าย ๆ ก็คือจะเขียนสเปก (Spec.) ว่าสินค้าที่ออกจากรูปลูกนั้นคืออะไร อย่างเช่น สเปกของไข่เค็มสเปกของทุเรียน สเปกของผ้าไหมนั้นมีลักษณะอย่างไร ถ้าเขาเขียนสเปกให้ครอบคลุมถึงการผลิตในท้องถิ่นทั้งหมดก็เ็นประโยชน์สำหรับทุกคน นอกจากนี้เขาจะต้องระบุถึงพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตหรือแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น ซึ่งไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นท้องที่ตามที่กำหนดในทางราชการร้อยเปอร์เซ็นต์ อย่างเช่น บางกรณีอาจจะไม่มีท้องที่ที่ครอบคลุมหลายพื้นที่หลายจังหวัด อย่างเช่น ปลาช่อนแม่ลาอาจจะมียู่หลายจังหวัด บางกรณีอาจจะเฉพาะตำบลใดตำบลหนึ่ง บางกรณีอย่างเมืองจันทบุรีก็บระของอาจจะผลิตสินค้าที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน อันนี้ก็จะขึ้นอยู่กับค่านั้นจะกำหนดว่า พื้นที่ที่มีการผลิตสินค้าชนิดนั้นเป็นอย่างไร ซึ่งประเด็นสำคัญอยู่ตรงที่ว่าพื้นที่เหล่านั้นมีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์คล้ายคลึงกัน แล้วก็มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้านั้นมาน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นประเด็นที่เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบว่าเป็นไปตามนั้น

ท่าน ส.ว. นิรัตน์ได้มีประเด็นอีกอันหนึ่งว่าด้านใดในประเทศไทยต้องจดในต่างประเทศด้วยหรือไม่ อันนี้ทำนองเดียวกันนะครับ การจดทะเบียนในแต่ละประเภทโดยหลักการจะมีผลได้รับความคุ้มครองเฉพาะในประเทศที่มีการจดทะเบียนเท่านั้นหมายความว่าถ้าจะมีการฟ้องร้องกันได้ในประเทศที่จะจดทะเบียน แต่ว่าผลต่อเนื่องก็ถือว่า

เราสามารถที่จะอ้างการจดทะเบียนในประเทศให้เป็นประโยชน์ในการจดทะเบียนในต่างประเทศได้ เพราะว่าชื่อทางภูมิศาสตร์ของในแต่ละประเทศคาดว่าจะแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นเมื่อจดทะเบียนในประเทศไทยได้แล้ว ถ้าเป็นระดับกว้าง เช่น ไหมไทย หรือข้าวไทยเราก็สามารถที่จะอ้างว่าได้เคยจดทะเบียนในประเทศไทยแล้ว ซึ่งถ้าท่านจะกรุณาดูในร่างมาตรา ๖ อันนี้ก็จะทราบเรียนเกี่ยวพันไปถึงกรณีการยื่นคำขอของชาวต่างประเทศ ที่ผมคิดว่ามีท่านหนึ่งได้ถามนะครับว่าจะครอบคลุมแค่ไหน หลักการก็คือว่าคนที่เป็นคนต่างชาติที่จะมายื่นขอในประเทศไทยเขาไม่สามารถที่จะมายื่นขอสำหรับชื่อทางภูมิศาสตร์ของไทย ถ้าท่านดูในมาตราที่เกี่ยวข้องคือมาตรา ๘ กับมาตรา ๖ ก็จะพบว่าคนต่างประเทศที่จะมายื่นขอในประเทศไทยจะต้องเป็นการยื่นขอแหล่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศนั้น แล้วเขาจะต้องได้รับความคุ้มครองหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับอยู่กับแหล่งภูมิศาสตร์นั้น ซึ่งยังใช้บังคับอยู่ หมายความว่า อย่างเช่น ถ้าเป็นไวน์บอร์โดคนที่มาขอจดก็ต้องเป็นคนในพื้นที่บอร์โด ถ้าบอกว่าเขาใดเคอเลซ ก็จะต้องมาจากเมืองเซซ อย่างนี้เป็นต้นนะครับ ไม่ได้หมายความว่าทุกคนที่อยู่ในประเทศไทยแล้วไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านั้นสามารถที่จะมาขอจดได้นะครับ หุ่ดงาย ๆ ก็คือคนที่มายื่นขอจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับชื่อทางภูมิศาสตร์เหล่านั้นจึงจะมาขึ้นขอได้ -----

ที่คุณหญิงชดช้อยได้ถามในประเด็นว่า ถ้าผลิตหลายที่จะมีหลักเกณฑ์อย่างไร ถ้าผลิตนอกห้องที่ได้หรือไม่ อันนี้ก็ขึ้นอยู่กับการระบุว่า พื้นที่หรือแหล่งห้องที่มีการผลิตสินค้าชนิดนั้นมีขอบเขตอย่างไร ซึ่งจะต้องขึ้นมาในคำขอครับ บางกรณีที่เราจะถามกันว่า อาจจะครอบคลุมถึงหลายตำบล หลายอำเภอ หลายจังหวัด ก็ขึ้นอยู่กับว่า ในคำขอนั้นระบุว่า สินค้าได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์เช่นเดียวกัน แล้วความปกติผู้ผลิตที่อยู่ในห้องนั้นก็ได้อผลิตสินค้านั้นอยู่เป็นประจำอยู่แล้วนะครับ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นี้ที่เราจะถามกันว่า เป็นเรื่องที่ต่างไปจากเรื่องอื่น ๆ ตรงที่ว่า ส่วนใหญ่ที่จะมาขอขึ้นทะเบียนนี้มักจะเป็นชื่อที่มีชื่อเสียงอยู่แล้ว คือมีคนรู้จักแพร่หลายอยู่แล้ว เพราะว่าผู้ผลิตที่อยู่ในห้องนั้น ๆ ได้ร่วมกันพัฒนาสินค้านั้นขึ้นมา เพราะฉะนั้นก็จะทำให้มีชื่อเสียงขึ้นมา จนกระทั่งผู้บริโภคสามารถที่จะมองเห็นลักษณะพิเศษของสินค้านั้นนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นในกรณีของการผลิตสินค้าหลายห้องที่นี้ขึ้นอยู่กับว่า

๑. มีการกำหนดพื้นที่ไว้อย่างไร

๒. มีการกำหนดคุณลักษณะหรือสเปกของสินค้านั้นอย่างไร มีความสัมพันธ์กันมากน้อยแค่ไหน

สำหรับเรื่องที่เราถามว่าจะทะเบียนก่อนหลังเป็นอย่างไร อันนี้คงไม่มีปัญหานะครับ เพราะว่าไม่ได้ถือก่อนหลังเป็นเกณฑ์ครับ ถือประโยชน์ที่กลุ่มผู้ผลิตจะได้รับนะครับ ส่วนที่ท่านบุญทันได้ยกขึ้นว่า สาขาศิลปศาสตร์ คืออะไร อันนี้การกำหนดสาขาของผู้ทรงคุณวุฒิให้มาเป็นคณะกรรมการสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์นี้กำหนดไว้หลากหลายมาก เพื่อที่จะให้กรรมการเหล่านั้นสามารถที่จะใช้ความรู้ในแต่ละสาขาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด แต่ว่าว่า สาขาศิลปศาสตร์ นี้ก็เป็นสาขาที่กว้างนะครับ เข้าใจว่าคงจะต้องการที่จะไปเข้ามาควบคุมเรื่องที่จะเกี่ยวข้องกับ อย่างเช่น สำนัคดีหรือว่าเรื่องอะไรที่เกี่ยวกับด้านศิลปะนั้นะครับ ว่ามีความเกี่ยวข้องกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่เขาขอขึ้นทะเบียนอย่างไรครับ ก็คงจะพยายามหาเกณฑ์ที่เหมาะสมกับสาขาที่ได้กำหนดไว้ครับ ขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสกลุ์ พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านเจริญครับ

LIRT

นายจรรู ยังประกาศ (สมุทรปราการ) : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายจรรู ยังประกาศ สมาชิกวุฒิสภาจากจังหวัดสมุทรปราการ ท่านประธานฯ ครับ ตามที่ทางผู้แทนของรัฐบาลได้มาชี้แจงร่างพระราชบัญญัติคุ้มครอง สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งกระผมเข้าใจว่า ในเรื่องของการคุ้มครองตัวสินค้าและผลิตภัณฑ์ ที่มีขึ้นในแต่ละพื้นที่ แต่สิ่งหนึ่งที่กระผมคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่สามารถที่จะใส่ลงใน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพิ่มเติม ก็คือ ในเรื่องของการให้มีการครอบคลุมในเรื่องของ การดำรงอยู่ของสินค้าและผลิตภัณฑ์ในพื้นที่ภูมิศาสตร์ เพราะว่าปัจจัยที่จะทำให้ตัวสินค้า หรือผลิตภัณฑ์ที่จะเกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่นั้นต้องอาศัยปัจจัยทางด้านธรรมชาติเป็นหลัก ซึ่งความสมดุลของธรรมชาตินั้นเป็นเรื่องที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นระยะเวลาเป็นล้านเป็นหมื่นปี ทำให้เกิดความลงตัว แล้วก็ทำให้พื้นที่ตรงนั้นสามารถที่จะสร้างทรัพยากรขึ้นมาได้ เช่น ตำบลบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ อาจจะเรียกว่าเป็นพื้นที่เดียวก็ได้ที่สามารถที่จะเลี้ยง ปลาช่อนได้ แล้วก็มีการอาศัยอยู่ที่สุด หรือตำบลสาขลาในทะเลสาบอ่าวพระสมุทรเจดีย์ ก็เป็น แหล่งเลี้ยงปูทะเล ปูไข่ ที่มีไข่เต็มกระดอง หรือตำบลคลองด่าน เป็นพื้นที่ที่สามารถเลี้ยง หอยแมลงภูได้ แล้วก็มีการแปรรูปออกมาจำนวนมากมาย-----

สิ่งหนึ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือการที่จะรักษาสภาพภูมิศาสตร์สภาพพื้นที่ตรงนี้ให้ดำรงอยู่ต่อไป ซึ่งทราบว่ามีพระราชบัญญัติคุ้มครองขึ้นมาแล้วน่าจะครอบคลุมเรื่องของการรักษาดำรงไว้อย่างต่อเนื่องหาไม่แล้วก็อาจจะมีการดำเนินการ โดยนโยบายหรือโครงการของรัฐบาล บางโครงการทั้งในเรื่องของการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมขยะก็ดี น้ำเสียก็ดี แล้วก็นำไปลงในพื้นที่ดังกล่าวก็อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบและความเสียหายต่อทรัพยากรที่มีค่า ก็ขอให้ทางผู้แทนได้พิจารณาชี้แจงว่าสามารถที่จะเพิ่มเติมในส่วนนี้ลงไปได้หรือไม่ หรือครอบคลุมแล้วอย่างไรขอพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ครับ

พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไผ่นวล (บุรีรัมย์) : เรียนท่านประธานฯ ที่เคารพ ผม พันตำรวจเอก สุรพงศ์ ไผ่นวล สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดบุรีรัมย์ ขอเรียนถามท่านผู้ชี้แจงครับ ผมได้ฟังคำชี้แจงแล้วเห็นว่าทั้งหมดเป็นเรื่องของสินค้า และเป็นสินค้าที่เกิดขึ้นจากบรรพบุรุษได้สร้างไว้ที่เกิดจากแหล่งทางภูมิศาสตร์ อยากถามว่าถ้าเป็นสินค้าแล้วเพื่อไม่ให้สับสนสามารถแก้ไขได้หรือไม่ว่าเป็นพระราชบัญญัติคุ้มครองสินค้าทางภูมิศาสตร์ คำว่า “สิ่งบ่งชี้” นั้นมองเหมือนกับว่าไม่ใช่สินค้า แต่แท้จริงแล้วเป็นสินค้า ขอถามเพียงเท่านี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านผู้ชี้แจงครับ

นายรณรงค์ พงราช (ผู้ชี้แจง) : ท่านประธานฯ ครับ ขอกราบเรียนชี้แจงที่ท่าน ส.ว. จรุงญ์ ได้อธิบายซึ่งจะเป็นประโยชน์มากนะครับ แต่ว่าวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ในเบื้องต้นก็คือ การที่จะให้ความคุ้มครองแก่ชื่อแหล่งผลิตสินค้าที่มีลักษณะพิเศษซึ่งอภัยสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญ อันนี้จะเป็นผลต่อเนื่องไปอยู่ของ หมายความว่า คนที่ได้อาศัยสภาพแวดล้อมนั้นให้มีส่วนสำคัญในการผลิตสินค้า โดยตัวเขาเองก็จะต้องพยายามที่จะรักษาสภาพนั้นไว้ แต่ที่นี้ก็คือที่ว่า คือวัตถุประสงค์หลักของกฎหมายนี้ต้องการที่จะห้ามมิให้คนอื่นแสวงหาประโยชน์จากชื่อนั้นนอกจากคนที่เป็นผู้ผลิตที่อยู่ในกลุ่มนั้น แต่ถ้าจะบัญญัติลงไปในกลุ่มนี้ที่เป็นหลักการให้เห็นถึงเจตนารมณ์อันนี้ก็จะจะเป็นประโยชน์มีคุณกับนะ ครับ แต่ว่าหลักการพื้นฐานก็คือต้องการที่จะมุ่ง

Legislative Institutional Repository of Thailand

คุ้มครองชื่อ ในการนำชื่อนั้นไปใช้กับสินค้านั้น สำหรับประเด็นที่ท่านสุรพงศ์ได้ยกว่า ควรจะระบุให้ชัดหรือไม่ว่าเป็นสินค้า อันนี้สิ่งที่กฎหมายคุ้มครองก็คือตัวชื่อเป็นหลักใหญ่ คือชื่อที่นำไปใช้กับสินค้านั้น แต่เป็นที่เข้าใจว่าชื่อนั้นเอาไปผูกกับสินค้าโดยทั่วไป เขาก็เลยละไว้ในฐานที่เข้าใจ ชื่อในภาษาอังกฤษที่เขาเรียกกันอยู่ก็คือคำว่า แต่เดิมเรียกว่า เป็นจีโอกราฟิแคลเนม (Geographical name) ตอนขณะนี้ดับเบิลยูทีโอ (WTO) ก็มาขยาย เพิ่มขึ้นเรียกว่า จีโอกราฟิแคลอินดิเคชัน หมายถึงว่า เป็นการคุ้มครองสิ่งที่แสดงถึง ลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับอิทธิพลทางภูมิศาสตร์นั้นเอง ไม่ว่าจะเป็นตัวชื่อหรือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ อย่างเช่น ถ้าสินค้าที่มาจากสวิตเซอร์แลนด์ก็อาจจะเป็นตราสัญลักษณ์ กาบาปอย่างนี้เป็นต้นนะครับ อันนั้นก็ให้ครอบคลุมอย่างนั้น แต่อันนี้จะขอรับไปปรึกษาหารือว่า ถ้าจะเพิ่มให้ชัดเจนว่ามุ่งถึงตัวสินค้าเป็นหลักนะครับ ผมคิดว่าในชั้นการพิจารณา ในวาระที่ ๒ ที่ ๓ คงจะได้พิจารณา ขอบพระคุณครับ

๔๖/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ผมจะขอมติจากที่ประชุมคณะกรรมาธิการฯ เรียนเชิญท่านที่อยู่ข้างนอก
ลงคะแนนครับ มติที่จะเรียนถามที่ประชุมก็คือจะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณา
หรือไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร ท่านผู้ใดเห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้
พิจารณากรณาคดป่วน เห็นด้วย ท่านผู้ใดไม่เห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎรกรณาคดป่วน
ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ขอปิดการลงคะแนน
เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ

(มีสมาชิกฯ เห็นด้วย ๑๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ผลคะแนนเห็นด้วย ๑๐๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี จึงออกเสียง
ไม่มี ไม่ลงคะแนน ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้
ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ไว้พิจารณา ที่ประชุมจะให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา
เชิญนายแพทย์นพดลครับ

นายแพทย์ นพดล สมบูรณ์ (ลำปาง) : ท่านประธานฯ ที่เคารพ กระผม
นายแพทย์นพดล สมบูรณ์ ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. จำนวน ๒๔ คน ขอผู้รับรอง
ครับ

(มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธาน
วุฒิสภา คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้อง เชิญครับ

นายแพทย์ นพดล สมบูรณ์ (ลำปาง) : ประกอบด้วย

๑. นายจำเริญ จิตธรรม
๒. นายจิโรจน์ โชติพันธ์
๓. นายณรงค์ นุ่มทอง
๔. นายณรงค์สิทธิ์ เกร็ดรัตน์
๕. นายณวัฒน์ ไพโรจน์

LIRT

๖. นายธีระ ษริจักรรัตน์
๗. นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชร
๘. นายประศักดิ์ ภาสสินธุ์
๙. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์
๑๐. พลโท ปิยะญา อยู่ประเสริฐ
๑๑. นายพร เพ็ญพาส
๑๒. นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์
๑๓. นายมนัส รุ่งเรือง
๑๔. พลเอก มนัส อร่ามศรี
๑๕. นายขรรค์ พวงราช
๑๖. นายววิทย์ เชื้อเพชร
๑๗. นายวิจิต พูลลาภ
๑๘. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย
๑๙. นายสมเกียรติ ย่อนวิมล
๒๐. นายสมสิทธิ์ ศิริเจริญไชย
๒๑. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๒๒. นางอรัญญา สุจนิน
๒๓. นายอัมพร จารุจินดา
๒๔. นายอิมรอน มะลูลีม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสาหัส พิณฑเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสาหัส พิณฑเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ก็ว่าประชุมเห็นชอบร่างกฎหมาย ครับ

LIART
๔๖/๑

นายสุรพงษ์ มาตะวิสุทธิ์ (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการวุฒิสภา) : รายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
คุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ.

๑. นายจำเริญ จิตรธร
๒. นายจิโรจน์ โชติพันธุ์
๓. นายณรงค์ นุ่นทอง
๔. นายณรงค์สิทธิ์ เครือรัตน์
๕. นายถวิล ไพรสณฑ์
๖. นายธีระ มริจิรัตน์
๗. นายนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ
๘. นายประศักดิ์ ฌ กาฬสินธุ์
๙. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์
๑๐. พลโท ปัญญา อยู่ประเสริฐ
๑๑. นายพร เพ็ญพาส
๑๒. นางพรหมจรรย์ รัตนเศรษฐ์
๑๓. นายมนัส รุ่งเรือง
๑๔. พลเอก มนัส อร่ามศรี
๑๕. นายบรรยง พงราช
๑๖. นายววิทย์ เชื้อเพชร
๑๗. นายวิจิต พูลตาก
๑๘. นายวิโรจน์ อมตกุลชัย
๑๙. นายสมเกียรติ อ่อนนิมิต
๒๐. นายสมสิทธิ์ สิริเจริญไชย
๒๑. นายเสรี สุวรรณภานนท์
๒๒. นางอรรพินา เสงี่ยม

๒๓. นายอัษฎพร จารุจินดา

๒๔. นายอิมรอน มะลูลีม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านกำหนดแปรญัตติภายในกี่วันครับ

นายณพล สมบูรณ์ (ลำปาง) : ขอเสนอ ๑ วัน ตามข้อบังคับครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : มีท่านผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกฯ มีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบครับ จขกทพิจารณา

วาระคว่ำที่ ๓

สำหรับวาระคว่ำที่ ๔ ร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ทางสำนักเลขาธิการได้รับการประสานจากรัฐบาลขอเลื่อน เนื่องจากรัฐมนตรีต้องการมาชี้แจงร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยตนเอง

ต่อไปวาระคว่ำที่ ๕ เรื่องการเลือกกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่าง

รายงาน

ของ

คณะกรรมการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ
และความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ
ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
แทนตำแหน่งที่ว่าง
(ส่วนที่ ๑)

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

มติที่ ๑๐๐๘/๓๘๕๖

ที่ สว ๐๐๐๘/๓๘๕๖

คณะกรรมการการสามัญฯ
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ
ของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (แทนตำแหน่งที่ว่าง)
ในส่วนที่ ๑

กรมเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการสามัญ ในส่วนที่ ๑

ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ) วันอังคารที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕
ที่ประชุมได้ลงมติตั้งกรรมการการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของ
บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕
ประกอบข้อบังคับฯ ข้อ ๙๖ จำนวน ๑๑ คน ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	๒. พลเอก วัฒนา สุรพาณิช
๓. นายวิจิต พูลลาภ	๔. พลตำรวจตรี สยาม คงเมือง
๕. พันเอก สมคิด ศรีสังคม	๖. นายสาวิทย์ นิยมทรัพย์
๗. นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	๘. นายสุรัชย์ ดนัยตั้งตระกูล
๙. นายไสว พราหมณี	๑๐. นางอริญญา สุณี
๑๑. ร้อยตรี อำนวย ไทยานนท์	

บัดนี้ คณะกรรมการการสามัญ ได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของ
นายโกวิท ดันติวงศ์ และ นายนรัชย์ ศรีพิมล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน จำนวน ๒ คน รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้
เสนอรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ
ของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในส่วนที่ ๑ มาเพื่อเป็นข้อมูล
ประกอบการพิจารณาถึงกาลล่วงหน้าของท่านสมาชิกวุฒิสภา ในการจะมิตีเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน ตามมาตรา ๙ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

สำหรับรายงานของคณะกรรมการการสามัญฯ ในส่วนที่ ๒ คณะกรรมการการสามัญฯ ได้จัดทำรายงานลับตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๑ วรรคสอง ซึ่งคณะกรรมการการสามัญฯ จะได้นำเสนอรายงานลับดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

อนึ่ง โดยที่รายงานลับดังกล่าวได้ระบุข้อมูลหรือข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาของที่ประชุมเป็นไปด้วยความรอบคอบ ประกอบกับมีรายละเอียดบางประการที่คณะกรรมการการสามัญฯ ได้จากการตรวจสอบซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาเป็นความลับ จึงเห็นสมควรให้มีการประชุมวุฒิสภาเป็นการลับตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๓ วรรคสอง

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำรายงานของคณะกรรมการการสามัญฯ ในส่วนที่ ๑ ดังกล่าว เสนอต่อที่ประชุมเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พันเอก สมคิด ศรีสังคม

(สมคิด ศรีสังคม)

ประธานคณะกรรมการการสามัญฯเพื่อทำหน้าที่
ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สำเนาถูกต้อง

(นางศุภลักษณ์ แป้นพัฒนา)

นิติกร ๗

กลุ่มงานแต่งตั้ง ถอดถอนและตรวจสอบ

สำนักกำกับและตรวจสอบ

สำนักกำกับและตรวจสอบ

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๓๐, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๓๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๑๓

LIBRT
ณัฐริชา พิมพ์
ศุภลักษณ์ / นางลักขณ์ ทาน

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณา
ของ
คณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ
ของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(ส่วนที่ ๑)

กระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการการสามัญ

ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญ) วันอังคารที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้ลงมติตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของนายโกวิท ดันติวงศ์ และ นายนรชัย ศรีพิมล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมวุฒิสภาในการมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อดังกล่าวให้เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑ คน นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ดำเนินการกระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งปรากฏผลการดำเนินการ ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญ ได้มีมติเลือกกรรมการการสามัญ ให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๖ ดังนี้

๑.๑ พันเอก สมคิด ศรีสังคม	เป็นประธานคณะกรรมการการสามัญ
๑.๒ พลเอก วัฒนา สรรพานิช	เป็นรองประธานคณะกรรมการการสามัญ คนที่หนึ่ง
๑.๓ พลตำรวจตรี สนาท คงเมือง	เป็นรองประธานคณะกรรมการการสามัญ คนที่สอง
๑.๔ นางอริยญา สุขนิล	เป็นโฆษกคณะกรรมการการสามัญ
๑.๕ นายสันติภาพ อินทรพัฒน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการการสามัญ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญ อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสามแต่งตั้งนางสุกัลลักษณ์ เป้นพัฒน์ นิติกร ๗ กลุ่มงานแต่งตั้ง ถอดถอน และตรวจสอบ สำนักร่วมกับและตรวจสอบ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๓. พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญ ได้พิจารณาขอขบเซตในการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อและมีมติดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๔ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีมติดังนี้

๓.๑ พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญฯ ได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินมาตรา ๖ มาตรา ๗ และ มาตรา ๘ ได้บัญญัติให้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

คุณสมบัติเบื้องต้น ตามมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญ

๑. มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง (มาตรา ๓๑๒ วรรคหนึ่ง)
๒. เป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงิน การคลัง และด้านอื่น (มาตรา ๓๑๒ วรรคสอง)
๓. การกำหนดคุณสมบัติบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมและมีความซื่อสัตย์สุจริต และเพื่อให้ได้หลักประกันความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว (มาตรา ๓๑๒ วรรคท้าย)

คุณสมบัติ ตามมาตรา ๖ ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
๒. มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์
๓. เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือ การตรวจสอบภายใน และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
 - (๑) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยผู้สอบบัญชี หรือ
 - (๒) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่า หรือ
 - (๓) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๗ ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
๒. เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมืองในระบอบหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่ง

๓. เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

๔. วิกฤติหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

๕. เป็นกักขฬ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

๖. ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

๗. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง

๘. ติดยาเสพติดให้โทษ

๙. เป็นบุคคลล้มละลาย

๑๐. เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด
ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑๑. เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ

๑๒. เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวย
ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

๑๓. เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ออกจากตำแหน่ง

ข้อห้าม ตามมาตรา ๙ ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน
ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่น
หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหากำไร
หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพใด ๆ ที่ขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการ

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตามมาตรา ๙ (๒) ประธานวุฒิสภาจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อ
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้ได้รับเลือกได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ
(๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่ยอมรับได้ว่าตนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้อง
กระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบ
วิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนดให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยรับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหา
และเลือกกรรมการใหม่แทน

(รายละเอียดการตรวจสอบปรากฏตามเอกสารแนบท้าย)

LIRT

๓.๒ ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ
ที่ประชุมคณะกรรมการได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ทั้ง ๒ คน แล้ว โดยการตรวจสอบ
ดังนี้

๓.๒.๑ จากเอกสารประวัติย่อพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ

๓.๒.๒ ตรวจสอบประวัติและความประพฤติจากข้อมูล ข้อเท็จจริง โดยสอบถามไปยัง
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๑) กรมบังคับคดี
- ๒) กรมสรรพากร
- ๓) กรมการปกครอง
- ๔) กรมทะเบียนการค้า
- ๕) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ๖) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ๗) สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- ๘) สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
- ๙) สำนักงานศาลยุติธรรม
- ๑๐) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- ๑๑) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ๑๒) กระทรวงมหาดไทย
- ๑๓) ทบวงมหาวิทยาลัย
- ๑๔) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- ๑๕) ศูนย์รักษาความปลอดภัย
- ๑๖) สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง
- ๑๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- ๑๘) หน่วยบัญชาการกำลังสำรอง
- ๑๙) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ๒๐) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ๒๑) สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย
- ๒๒) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ๒๓) สมาชิกรัฐสภา
- ๒๔) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ๒๕) พรรคการเมือง

LIRT

๓.๒.๓ เชิญบุคคลต่าง ๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม คณะกรรมาธิการสามัญ ดังนี้

(๑) นายสวัสดิภาพ กันหาธรรม	สมาชิกวุฒิสภา (อดีตผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ)
(๒) นายปัญญา ตันติยวงศ์	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
(๓) นางจรรวรงค์ เมณฑกา	ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
(๔) นายพรชัย นุชสุวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

๓.๓ ได้เชิญผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๒ คน ที่ได้รับการพิจารณาสรรหาและเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสอบถามประเด็นต่าง ๆ ที่คณะกรรมการสามัญ ต้องการทราบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาในรายละเอียดของคณะกรรมการสามัญ

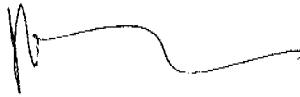
๓.๔ นอกจากนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการสามัญ ได้พิจารณามอบหมายให้กรรมการทุกท่านไปตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามที่เห็นสมควร

๔. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการสามัญ

คณะกรรมการสามัญ ได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวมทั้งรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็นของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมาจากคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินประเภทที่ (๒) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน จำนวน ๒ คน คือ นายโกวิท ตันติวงศ์ และ นายพรชัย ศรีพิมพ์ คณะกรรมาธิการสามัญ ได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้ได้บุคคลที่มีประวัติดี ความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับพร้อมทั้งมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และคุณวุฒิที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงขอรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา

๕. คณะกรรมาธิการสามัญฯ พิจารณาเห็นว่า การพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๕ ดังกล่าวมีรายละเอียดบางประการที่มีความจำเป็นต้องรักษาความลับและประกอบกับการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา จำเป็นต้องพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบตามข้อเท็จจริงที่ คณะกรรมาธิการสามัญฯ ได้จากการตรวจสอบจึงเห็นควรให้มีการประชุมวุฒิสภาเป็นการลับ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลดีต่อการประกอบการพิจารณาของสมัชชากฎิสภาในที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

(นายสันติภาพ อินทรพัฒน์)

เลขานุการคณะกรรมาธิการสามัญเพื่อทำหน้าที่
ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ช่วยเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นายวิชาญ น้อย (ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาระบบงานการเลือกตั้ง)

นายสมชาย บุญดี (ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้ง)

นายวิชาญ น้อย

นายสมชาย บุญดี

ตารางเปรียบเทียบการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม
ของ นายโกวิท ดันติวงศ์ และ นายหนรัช ศรีพิมล

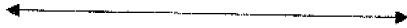
ประเภทที่ (๒) เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี
การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน

นายโกวิท ดันติวงศ์	คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม	นายหนรัช ศรีพิมล
จากการตรวจสอบเอกสารข้อมูล ปรากฏว่าบุคคลดังกล่าว มีความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง	๑. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็น อิสระและเป็นกลาง	จากการตรวจสอบเอกสาร ข้อมูลปรากฏว่าบุคคลดังกล่าว มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความ เป็นอิสระและเป็นกลาง
สัญชาติไทย	๒. มีสัญชาติไทยโดยการเกิด	สัญชาติไทย
๕๕ ปี (๒๐ กันยายน ๒๕๕๘)	๓. มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์	๕๕ ปี (๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๕)
- ปริญญาบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมีคุณสมบัติ ดังนี้ (๑) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (๒) เคยดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานการ ตรวจเงินแผ่นดิน (รักษาราชการ ในตำแหน่งรองผู้ว่าการตรวจเงิน แผ่นดิน ระดับ ๑๐)	๔. เป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบ การณืด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือ การตรวจสอบภายใน และมีคุณสมบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตาม กฎหมายว่าด้วยสอบบัญชี หรือ (๒) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการใน ตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือ เทียบเท่า หรือ (๓) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์สถาบัน อุดมศึกษาและดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์มาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี	- ปริญญาตรีทางบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - ปริญญาโททางการเงิน (Fairleigh Dickinson University U.S.A) และมีคุณสมบัติดังนี้ - เป็นที่ปรึกษาสำนัก งบประมาณ (ระดับ ๑๐)

นายโกวิท ตันติวงศ์	คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม	นายหรรชัย ศรีพิมพ์
ไม่เป็น	๕. เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือ ผู้บริหารท้องถิ่น	ไม่เป็น
ไม่เป็น	๖. เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งของ พรรคการเมืองในระยะหนึ่งปีก่อนดำรง ตำแหน่ง	ไม่เป็น
ไม่เป็น	๗. เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ไม่เป็น
ไม่วิกลจริตฯ	๘. วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ	ไม่วิกลจริตฯ
ไม่เป็น	๙. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช	ไม่เป็น
ไม่พบว่าถูกคุมขัง	๑๐. ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาล	ไม่พบว่าถูกคุมขัง

นายโกวิท ต้นดวงค์	คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม	นายนรชัย ศรีพิมล
ไม่พบว่าถูกเพิกถอนสิทธิ	๑๑. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง	ไม่พบว่าถูกเพิกถอนสิทธิ
ไม่ติดยาเสพติด	๑๒. ติดยาเสพติดให้โทษ	ไม่ติดยาเสพติด
ไม่เป็น	๑๓. เป็นบุคคลล้มละลาย	ไม่เป็น
ไม่เคย	๑๔. เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ	ไม่เคย
ไม่เคย	๑๕. เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ	ไม่เคย
ไม่เคย	๑๖. เคยต้องคำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ	ไม่เคย
ไม่เคย	๑๗. เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง	ไม่เคย

ประสบการณ์และประวัติการทำงานของนายโกวิท ดันดวงศ์

- รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (ระดับ ๑๐) ปัจจุบัน
- รองผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการในตำแหน่งรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (ระดับ ๑๐) (พ.ศ. ๒๕๔๕)
- รองผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ระดับ ๑๐) (พ.ศ. ๒๕๔๓)
- ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบด้านสังคมและความมั่นคง (ระดับ ๙) (พ.ศ. ๒๕๔๒)
- ผู้อำนวยการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค (ระดับ ๙) (พ.ศ. ๒๕๔๐)
- ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน ๑๗๔๘

ประสบการณ์และประวัติการทำงานของนายรัชชัย ศรีพิมล

- ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ (ระดับ ๑๐) (พ.ศ. ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน)
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (ระดับ ๙) (พ.ศ. ๒๕๔๑)
- ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานงบประมาณ (ระดับ ๙) (พ.ศ. ๒๕๔๑)

ผลการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม	รายชื่อผู้สมัคร		ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง
		นายโกวิท ตันติวงศ์	นายณรงค์ ศรีพิมพ์	
๑. กรมบังคับคดี	" ต้องคุมขังโดยหมายของศาล เป็นบุคคลล้มละลาย เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ "	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	แจ้งว่าไม่ปรากฏรายชื่อบุคคลทั้งสองถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย
๒. กรมสรรพากร	" การเสียภาษีเงินได้ของบุคคลธรรมดา ในช่วงเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา "	ได้ยื่นชำระภาษีเงินได้	ได้ยื่นชำระภาษีเงินได้	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองได้ยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประจำปี ๒๕๖๐ - ๒๕๕๕ ไว้แล้ว
๓. กรมการปกครอง	" ไม่เป็นผู้เสียสิทธิต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒ "	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองไม่เป็นผู้เสียสิทธิต่าง ๆ
๔. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	" เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตามมาตรา ๑๐๙ (๓) ของรัฐธรรมนูญ หรือถูกร้องเรียนว่าทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่าการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการรวมทั้งมีการเตือน ๆ หรือไม่ "	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	แจ้งว่าไม่ปรากฏรายชื่อบุคคลทั้ง ๒ เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขายผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ตามมาตรา ๑๐๙ (๓) ของรัฐธรรมนูญ หรือถูกร้องเรียนว่าทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่าการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการแต่อย่างใด

ผลการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม	รายชื่อผู้สมัคร		ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง
		นายโกวิท ตันติวงศ์	นายณรัช ศรีพิมล	
๕. กรมทะเบียนการค้า	"การเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี เป็นบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการหรือตำแหน่งเทียบเท่าให้เรียกชื่ออย่างอื่นของธุรกิจ ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย"	ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	แจ้งว่า นายณรัช ศรีพิมล ไม่ปรากฏชื่อ เป็นกรรมการหรือหุ้นส่วนในบริษัท จำกัด บริษัทมหาชน จำกัด ทั้งหุ้นส่วนจดทะเบียน และไม่ปรากฏว่าขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต นายโกวิท ตันติวงศ์ ปรากฏชื่อ เป็นกรรมการนิติบุคคล ฯ ดังต่อไปนี้ ๑. บริษัทสหพิลิม จำกัด ทะเบียนเลขที่ ๒๐๓/๒๕๔๗ ๒. บริษัทสหไทยฟิล์ม จำกัด ทะเบียนเลขที่ ๑๖๒/๒๕๑๓ ๓. บริษัทสหเฉลิมสิน จำกัด ทะเบียนเลขที่ ๓๑๘/๒๕๑๑ ๔. บริษัทมงคล-อมรพันธุ์ จำกัด ทะเบียนเลขที่ ๗๖/๒๕๑๕ และขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๐ เลขทะเบียน ๑๗/๔-๔ และปัจจุบันยังเป็น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตอยู่
๖. สำนักงานสภาพัฒนาการ มั่นคงแห่งชาติ	"ความมั่นคง การเมือง และด้านอื่น ๆ"	-	-	แจ้งว่าสำนักงานฯ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการให้ข้อเสนอแนะทางด้านนโยบายที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งชาติ จึงไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับตรวจสอบประวัติ และพฤติกรรมของบุคคลต่าง ๆ
๗. สำนักงานศาลยุติธรรม	"การต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขัง โดยหมายศาลหรือต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยพันธไทย มาถึงไม่ถึงห้าปีในวันเสนอชื่อ"	ไม่ปรากฏ	ไม่ปรากฏ	แจ้งว่าไม่ปรากฏว่าบุคคลทั้งสอง ต้องคำพิพากษาให้จำคุก และถูกคุมขังโดยหมายศาลฯ

ผลการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม	รายชื่อผู้สมัคร		ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง
		นายโกวิท ตันดวงศ์	นายณรัชช ศรีวิมล	
๘. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	"เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๑๐ หรือเทียบเท่า เป็นบุคคลที่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบประวัติและความประพฤติเสียหายของบุคคลทั้งสอง
๙. สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง	"เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง ในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนดำรงตำแหน่ง หรืออยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบรายชื่อบุคคลทั้งสองเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมือง และกรรมการของพรรคการเมือง และไม่พบว่าเป็นผู้ที่อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
๑๐. กระทรวงมหาดไทย	"เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น"	ไม่เป็น	ไม่เป็น	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองไม่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นในเขต กทม. และจังหวัดนนทบุรีแต่อย่างใด
๑๑. ทบวงมหาวิทยาลัย	"เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา และดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์มาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบปี"	ไม่เป็น	ไม่เป็น	แจ้งว่าไม่ได้เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของทบวงมหาวิทยาลัยแต่อย่างใด
๑๒. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ	"ข้อมูล ชักเหตุมโน และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประวัติและความประพฤติที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงและการเคลื่อนไหวทางการเมือง"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบว่ามีบุคคลทั้งสองมีพฤติการณ์ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงแต่อย่างใด
๑๓. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	"เป็นบุคคลซึ่งเคยต้องโทษ คดีอาญา รวมทั้งกรณีอื่น ๆ หรือไม่"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงแต่ประการใด รวมทั้งไม่พบข้อมูลประวัติด้านยาเสพติด หรือมีประวัติถูกจับกุมและดำเนินคดีอาญาของบุคคลทั้งสองแต่อย่างใด

ผลการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม	รายชื่อผู้สมัคร		ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง
		นายโกวิท ตันติวงศ์	นายพรชัย ศรีพิมล	
๑๔. ศูนย์รักษาความปลอดภัย	"ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประวัติและความประพฤติ"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบข่าวสารเสียหายเกี่ยวกับกระทำความผิดของบุคคลทั้งสอง แต่ นายโกวิท ตันติวงศ์ มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้าเป็นกรรมการบริษัท-ห้างหุ้นส่วนจำกัดนิติบุคคล คือ ๑. บริษัทสหฟิสิกส์ จำกัด ๒. บริษัทสหไทยฟิล์ม จำกัด ๓. บริษัทสหเคมีอิน จำกัด ๔. บริษัทมงคล-อมรพันธุ์ จำกัด
๑๕. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)	"ยาเสพติดให้โทษ"	ไม่พบ	ไม่พบ	แจ้งว่าไม่พบประวัติและพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของบุคคลทั้งสอง
๑๖. สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย	"เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี"	เป็น	ไม่เป็น	นายโกวิท ตันติวงศ์ เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน ๑๗๔๘ นายพรชัย ศรีพิมล ไม่ได้เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
๑๗. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	"การดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับประธานกรรมการ กรรมการ ผู้จัดการ กรรมการหรือตำแหน่งเทียบเท่าที่เรียกชื่ออย่างอื่นของธุรกิจซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี"	ไม่เป็น	ไม่เป็น	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองมิได้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
๑๘. สำนักบริหารการทะเบียน (กรรมการปกครอง)	"มีสัญชาติไทยโดยการเกิดหรือไม่"	สัญชาติไทย	สัญชาติไทย	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองมีสัญชาติไทยโดยการเกิด

ผลการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ

หน่วยงานที่ตรวจสอบ	เรื่องที่สอบถาม	รายชื่อผู้สมัคร		ข้อมูลที่ได้รับแจ้ง
		นายโกวิท ตันติวงศ์	นายหรรษ์ ศรีพิมล	
๑๙. หน่วยบัญชาการ กำลังสำรอง	"เคยเข้ารับการตรวจเลือกทหาร กองเกินเข้ารับราชการทหารกอง ประจำการ"	เคย	เคย	แจ้งว่านายโกวิท ตันติวงศ์ ได้รับการตรวจเลือกทหาร กองเกินเข้ากองประจำการโดย ถูกต้องในปี ๒๕๐๖ นายหรรษ์ ศรีพิมล ได้สำเร็จ การศึกษาระดับชั้นปีที่ ๕ ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนกองประจำการ ในปี ๒๕๐๗ และพ้นราชการ ในปี ๒๕๓๐
๒๐. พุทธสงครณี มหาวิทยาลัย	"เคยศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา"	-	เคยศึกษา	แจ้งว่า นายหรรษ์ ศรีพิมล สำเร็จปริญญาบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๐๗
๒๑. มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์	"เคยศึกษาอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา"	เคยศึกษา	-	แจ้งว่า นายโกวิท ตันติวงศ์ สำเร็จปริญญาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๗
๒๒. สมาชิกรัฐสภา และ สภาผู้แทนราษฎร	"ข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็น เกี่ยวกับประวัติและความประพฤติ"	-	-	ไม่ได้รับข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นเกี่ยวกับประวัติ และความประพฤติของผู้ได้รับ การเสนอชื่อ จากสมาชิกรัฐสภา และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
๒๓. พรทการเมือง	"เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งของ พรรคในระยะเวลาหนึ่งปีก่อน ดำรงตำแหน่งหรือไม่ และปัจจุบันเป็น สมาชิกพรรคหรือไม่"	ไม่เคย	ไม่เคย	แจ้งว่าบุคคลทั้งสองไม่เคยเป็น ผู้ดำรงตำแหน่งของพรรค หรือสมาชิกพรรคการเมือง

ภาคผนวก

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานกระบวนการพิจารณาสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒
เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเลือกให้เป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
แทนตำแหน่งที่ว่าง

ก. มูลเหตุที่ต้องมีการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

สืบเนื่องจากนางจาวรวรรณ เมณฑกา กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน ตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ลาออกจากตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อไปดำรงตำแหน่ง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และต้องดำเนินการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ แทนตำแหน่งที่ว่างภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๒ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการนี้ ประธานวุฒิสภาได้จัดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือเจ็ดคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน เพื่อทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ เป็นจำนวน ๒ เท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง เสนอต่อประธานวุฒิสภา ซึ่งได้มีการดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว ตามประกาศวุฒิสภา เรื่อง คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕

แต่เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งยุบพรรคความหวังใหม่เพื่อไปรวมกับพรรคไทยรักไทย ซึ่งเป็นพรรคหลัก เป็นเหตุให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามประกาศวุฒิสภา ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ซึ่งมี ดร. ธีรพันธ์ อุสาสุข ผู้แทนพรรคความหวังใหม่ เป็นกรรมการสรรหาในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอยู่ด้วยนั้น ขาดองค์ประกอบตามบทบัญญัติของมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้นจึงขอเชิญวุฒิสภา

จึงได้จัดให้มีการประชุมเพื่อเลือกกันเองของผู้แทนพรรคการเมืองดังกล่าวขึ้นใหม่ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๕ ผลปรากฏว่า รองศาสตราจารย์ ชูศักดิ์ ศิรินิล ผู้แทนพรรคไทยรักไทย ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการสรรหาแทน และทำให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าวครบองค์ประกอบตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ตามประกาศวุฒิสภา ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๕ ซึ่งคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินดังกล่าว ประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
(ศาสตราจารย์ ดร. อีสสระ นิตินันท์ประกาศ)
- (๒) ประธานศาลฎีกา
(นายสันติ ทักษาล)
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด
(ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติพร จุฬารัตน์)
- (๔) รองศาสตราจารย์ ถิษฐ์ชัย สุมิตร
อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (๕) รองศาสตราจารย์ ปริญญา จินดาประเสริฐ
คณิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- (๖) นายพูน วีระประเสริฐ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร
- (๗) รองศาสตราจารย์ ปรีชา จรุงกิจอนันต์
อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- (๘) รองศาสตราจารย์ สุมณฑา พรหมบุญ
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- (๙) รองศาสตราจารย์ ทองอินทร์ วงศ์โสธร
อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- (๑๐) ศาสตราจารย์ อีรวุฒิ บุญยโสภณ
อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- (๑๑) พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์
ผู้แทนพรรคชาติไทย
- (๑๒) พันเอก วินัย สมพงษ์
ผู้แทนพรรคชาติพัฒนา
- (๑๓) นายออร์ปศักดิ์ สภาวสุ
ผู้แทนพรรคประชาธิปัตย์

LIRT

(๑๔) พลเรือเอก เกาเหล่หลัก เจริญรุขซ์

ผู้แทนพรรคราษฎร

(๑๕) รองศาสตราจารย์ ชูศักดิ์ ศิรินิล

ผู้แทนพรรคไทยรักไทย

ข. กระบวนการพิจารณาสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

๑. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้มีมติเลือกตั้งกรรมการสรรหาเพื่อดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้
- ๑) ศาสตราจารย์ ดร. อิศสระ นิติทัณฑ์ประภาศ เป็นประธานคณะกรรมการสรรหา
 - ๒) ศาสตราจารย์ ดร. อภิชาพร จุฬารัตน เป็นรองประธานคณะกรรมการสรรหา
 - ๓) นายพุม วิระประเสริฐ เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา
- หนึ่ง ที่ประชุมได้มีมติกำหนดแนวทางในการดำเนินการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง เป็น ๒ แนวทาง กล่าวคือ
- (๑) เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาขึ้นใบสมัครด้วยตนเอง ในวันและเวลาราชการ ณ สำนักงานกำกับและตรวจสอบ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ระหว่างวันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕ จนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ รวม ๗ วันทำการ

(๒) ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวการรับสมัครบุคคลเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามข้อ (๑) ไปยังส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสื่อมวลชน

๒. เมื่อครบกำหนดการรับสมัครบุคคลที่มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๕ แล้ว ปรากฏว่ามีผู้สมัครด้วยตนเองทั้งหมดจำนวน ๘ คน เรียงตามลำดับเลขที่ที่มาสมัคร ดังนี้

(๑) นายยรรยง ถาวโรฤทธิ์

(๒) นายไพฑูรย์ ประดิษฐ์สาร

(๓) นายโกวิท ดันติวงศ์

(๔) นายวิวัฒน์ สุริยานันท์ legislative Institutional Repository of Thailand

(๕) นายณรัชย์ ศรีพิมล

LIRT

(๖) นายประจักษ์ พรหมวีระ

(๗) นายศุภโชค เจริญวรรณ

(๘) ว่าที่ร้อยตรี เจริญศักดิ์ เทกสมานธิกุล

๓. ในคราวประชุมคณะกรรมการสรรหา ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดกรอบในการทำงานของคณะกรรมการสรรหา และมีมติกำหนดแนวทางในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สมัครทุกคนโดยยึดหลัก ๔ ประการ ประกอบการสัมภาษณ์ดังนี้

๑) ความเป็นอิสระของผู้สมัคร

๒) ความเป็นกลางทางการเมืองของผู้สมัคร

๓) ความซื่อสัตย์สุจริตของผู้สมัคร

๔) ความชำนาญและประสบการณ์ของผู้สมัคร

และที่ประชุมยังมีมติให้ทำหนังสือสอบถามเบื้องต้นถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

๔. คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่สมัครดังกล่าว ไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมบังคับคดี สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานประมาณ และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งผลปรากฏในเบื้องต้นว่า "ไม่พบว่าผู้สมัครทั้ง ๔ คน ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด"

๕. ในคราวประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ที่ประชุมได้เชิญผู้สมัครทั้ง ๔ คน มาสัมภาษณ์โดยให้บุคคลดังกล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงงานตรวจเงินแผ่นดินด้วย เมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้นแล้ว ที่ประชุมได้หารือถึงวิธีการออกเสียงลงคะแนนเพื่อเลือกผู้สมัครทั้ง ๔ คน ซึ่งที่ประชุมมีมติให้ใช้วิธีการออกเสียงลงคะแนนลับ และกรรมการสรรหาแต่ละท่านมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกผู้สมัครได้ไม่เกินจำนวน ๒ คน และผู้ได้รับการเสนอชื่อจะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นผู้ได้รับเลือก

ซึ่งถ้าผู้ได้รับการเสนอชื่อมีไม่ครบจำนวนหรือไม่ผู้ใดได้รับการเสนอชื่อ แล้วแต่กรณี ก็ให้นำรายชื่อของผู้สมัครที่เหลืออยู่ทั้งหมดมาทำการออกเสียงลงคะแนนใหม่จนกว่าจะได้รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อเสนอต่อประธานวุฒิสภา

หลังจากนั้น คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการออกเสียงลงคะแนนลับเพื่อสรรหาผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายใน เพื่อเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง โดยปรากฏผลดังนี้

การออกเสียงลงคะแนนลับ (ในรอบแรก)

นายยรรยง ภาวะโรฤทธิ์	ไม่ได้คะแนน
นายไพฑูรย์ ประดิษฐ์สาร	ไม่ได้คะแนน
นายโกวิท ดันติวงศ์	ได้ ๑๓ คะแนน
นายวิวัฒน์ สุริยานันท์	ไม่ได้คะแนน
นายณรัชย์ ศรีพิมล	ได้ ๑๓ คะแนน
นายประจักษ์ พรหมวীরะ	ไม่ได้คะแนน
นายศุภโชค เจริญวรรณ	ไม่ได้คะแนน
ว่าที่ร้อยตรี เจริญศักดิ์ เอกสมานิกุล	ไม่ได้คะแนน

จึงถือว่า นายโกวิท ดันติวงศ์ และ นายณรัชย์ ศรีพิมล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ที่ได้รับคะแนนไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ตามที่กฎหมายกำหนด

ดังนั้น คณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงขอเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ประเภทที่ ๒ ดังกล่าวซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และมีจำนวนเป็นสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ต่อประธานวุฒิสภา เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภามีมติเลือกเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่างต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ ได้แนบประวัติและความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อมาด้วยแล้ว

ดร. ชัยมงคล

(นายพลต. วีระประเสริฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการสรรหา

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เมื่อวันอังคารที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมการการสามัญทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแทนตำแหน่งที่ว่างตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ ประกอบกับข้อบังคับการประชุม ข้อ ๘๖

บัดนี้ คณะกรรมการการได้ตรวจสอบประวัติและความประพฤติ ตลอดจนรวบรวมพยานหลักฐานอันจำเป็นของนายโกวิท ดันติวงศ์ และนายบรรชัย ศรีพิมล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอต่อประธานวุฒิสภาดังปรากฏตามเอกสารรายงานที่ได้จัดส่งให้สมาชิกทุกท่านแล้ว สำหรับรายงานลับของคณะกรรมการตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๐๑ วรรคสองนั้น ได้ให้เจ้าหน้าที่แจกให้สมาชิกทุกท่านที่อยู่ในที่ประชุมนี้ ขอให้เจ้าหน้าที่แจกรายงานลับแก่ท่านสมาชิก ได้รับ สำหรับรายงานลับที่เจ้าหน้าที่แจกให้ในวันนี้ กรุณาอย่านำออกนอกห้องประชุม และเมื่อที่ประชุมพิจารณาเสร็จแล้วขอให้ส่งคืนเจ้าหน้าที่เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบต่อไป ลำดับต่อไปขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ท่านผู้ใดยังไม่ได้รับเอกสาร กรุณาบอกเจ้าหน้าที่ด้วยนะครับ คณะกรรมการพร้อมแล้ว ขอเรียนเชิญท่านประธานคณะกรรมการแถลงครับ

พลเอก วัฒนา สรรพพานิช (รองประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก วัฒนา สรรพพานิช ในฐานะกรรมการ
วิสามัญได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการวิสามัญ ให้รายงานต่อท่านสมาชิกทุกท่าน
ตามที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) วันอังคารที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ที่ประชุมได้
ลงมติตั้งกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความ
ประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๕ ประกอบข้อบังคับฯ ข้อ ๘๖ จำนวน ๑๑ ท่าน ซึ่งกรรมการ
คณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์
๒. พลเอก วัฒนา สรรพพานิช
๓. นายวิชิต พูลลาภ
๔. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง
๕. พันเอก สมคิด ศรีสังคม
๖. นายสราวุธ นิยมทรัพย์
๗. นายสันติภาพ อินทรพัฒน์
๘. นายสุรชัย คณัยตั้งตระกูล
๙. นายไสว พรหมหนั
๑๐. นางอริญญา สุนัน

๑๑. ร้อยตรี อำนวย ไทยานน

บัดนี้ คณะกรรมการ ได้ดำเนินการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ
ของนายโกวิท ศันตวิงส์ และนายบรรชัย ศรีพิมล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง
กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน ๒ คน รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
อันจำเป็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้เสนอรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการ
เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรง
ตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในส่วนที่ ๑ เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ที่เกี่วข้องกับต่อที่ประชุมวุฒิสภาทั้งหลาย ในการที่จะวินิจฉัยเลือกผู้ดำเนินการ

ตรวจเงินแผ่นดินจำนวน ๑ คนตามมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

สำหรับรายงานคณะกรรมการสามัญในส่วนที่ ๒ คณะกรรมการสามัญ
ได้จัดทำรายงานลับตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๑ วรรคสอง
ซึ่งกรรมาธิการสามัญโดยท่านประธานได้นำเสนอรายงานลับดังกล่าวต่อที่ประชุม
วุฒิสภา เพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมนี้ด้วยแล้ว อนึ่งโดยที่รายงานลับดังกล่าว
ได้ระบุข้อมูลหรือข้อเท็จจริงพยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล
ดังนั้นเพื่อให้การพิจารณาของที่ประชุมเป็นไปด้วยความรอบคอบ ประกอบกับมี
รายละเอียดบางประการที่คณะกรรมการสามัญได้จากการตรวจสอบ ซึ่งจำเป็นต้อง
พิจารณาเป็นความลับ ซึ่งทางคณะกรรมการสามัญจะได้ขออนุญาตในที่ประชุมเป็น
การพิจารณาประชุมเป็นการลับในโอกาสต่อไป จึงขอกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาครับ

นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพ ผม สันติภาพ อินทรพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดน่าน ในฐานะเลขานุการ
คณะกรรมการสามัญทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ และความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กระบวนการพิจารณา
ของคณะกรรมการสามัญ ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ สมัยวิสามัญ
วันอังคารที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ที่ประชุมมีมติตั้งกรรมาธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง
เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของนายโกวิท ต้นดวงค์ และ
นายวรชัย ศรีพิมล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
เพื่อประกอบการพิจารณาของที่ประชุมในวุฒิสภา ในการมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอ
ชื่อดังกล่าวให้เป็นคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจำนวน ๑ คนนั้น ในการนี้
คณะกรรมการสามัญทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติ และความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ดำเนินการ
กระบวนการพิจารณาเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งโปรดเกล้าฯ ดำเนินงานดังนี้

LIRT

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญได้มีมติเลือกกรรมการการสามัญ
ให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๔๔
ข้อ ๘๒ ดังนี้

- คนที่หนึ่ง
๑. พันเอก สมคิด ศรีสังคม เป็นประธานคณะกรรมการการสามัญ
 ๒. พลเอก วัฒนา สรรพพานิช เป็นรองประธานคณะกรรมการการสามัญ
- คนที่สอง
๓. พลตำรวจตรี สนาม คงเมือง เป็นรองประธานคณะกรรมการการสามัญ
 ๔. นางอรรัญญา สุจนิต เป็นโฆษกคณะกรรมการการสามัญ
 ๕. นายสันติภาพ อินทรพัฒน์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการการสามัญ

- ๔๕/๑

ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๔๔ ข้อ ๘๒ วรรคสาม ได้แต่งตั้งนางศุภกัญญา เป็นพัฒน์นิติกร ๑ กลุ่มงานแต่งตั้งถอดถอนและตรวจสอบ สำนักกำกับและตรวจสอบเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การพิจารณาแนวทางดำเนินงานของคณะกรรมการการสามัญเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญได้พิจารณาขอเบ็ดในการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๔๔ มีมติดังนี้

ข้อ ๓.๑ พิจารณาการตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินที่ประชุมคณะกรรมการการสามัญได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๒ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ได้บัญญัติให้ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ ซึ่งมีรายงานอยู่ในหน้า ๒ เพื่อความรวดเร็วและครบ คุณสมบัติเบื้องต้นตามมาตรา ๓๑๒ ของรัฐธรรมนูญ กรรมการได้พิจารณาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๑๒ วรรคหนึ่งก็คือ มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง ๒. เป็นผู้ที่มีความชำนาญ ประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดิน การบัญชี การตรวจสอบภายใน การเงินการคลังและด้านอื่น ๆ ตามมาตรา ๓๑๒ วรรคสอง การกำหนดคุณสมบัติบุคคลจะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจเงินแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความซื่อสัตย์ สุจริต และให้ได้เป็นหลักประกัน ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานนี้ของบุคคลดังกล่าวตามมาตรา ๓๑๒ วรรคท้าย คุณสมบัติตามมาตรา ๖ ของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ในรายละเอียดที่อยู่ในมือท่าน

ผมอยากจะเรียนสุดท้ายการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ได้รับการเสนอชื่อ คณะกรรมการได้พิจารณา และตรวจสอบประวัติความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง ทั้ง ๒ คน โดยในการตรวจสอบอยู่ในหน้า ๔ เราได้ส่งไปตั้งแต่มกราคมถึงเดือนถึง หน้า ๒๕ พรรคการเมืองว่าเป็นนักการเมืองหรือไม่ เพื่อความรวดเร็วและในหน้าที่ ๕ คณะกรรมการได้เชิญบุคคลต่าง ๆ เข้าร่วมชี้แจง เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุม เพื่อหาข้อเท็จจริงก็คือ คุณสวัสดิภาพ กันหาธรรม สมาชิกวุฒิสภาในฐานะอดีตผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณนรัช ศรีพิมล ในฐานะที่เป็นผู้ได้บังคับเดิม ๒. เราได้เชิญคุณปัญญา ดันติขจรศักดิ์ ประธานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ในฐานะทำงานร่วมกันกับคุณโกวิท ดันติวงศ์ และก็ได้เชิญคุณจาวรรณ เมฆจากกา ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และได้เชิญคุณพรชัย นุชสุวรรณ ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณปัจจุบัน และได้เชิญผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๒ คน ที่ได้รับการ พิจารณาสรรหาและเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสอบถาม ถึงประเด็นต่าง ๆ ที่คณะกรรมการสามัญต้องทราบ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการ พิจารณาในรายละเอียดของคณะกรรมการสามัญ นอกจากนี้ที่ประชุมคณะกรรมการ สามัญได้พิจารณาอบหมายให้คณะกรรมการทุกท่านไปตรวจสอบประวัติและ ความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งผู้เป็นคณะกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดินตามที่สมควร ในสุดท้ายผลพิจารณาของคณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการสามัญได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติรวมทั้งรวบรวม ข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็นของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน โดยยกคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญประสบการณ์ทางด้านนิติ การตรวจสอบบัญชี การตรวจสอบบัญชี การตรวจสอบบัญชี ได้ ๒ คน -----

ผลก็คือ ๑. นายโกวิท ตันติวงศ์ ๒. นายนรชัย ศรีพิมล คณะกรรมการธิการสามัญได้พิจารณาเห็นว่าเพื่อให้ได้บุคคลที่มีประวัติ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เป็นที่ยอมรับ ทั้งสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และคุณวุฒิที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน จึงขอรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อเป็นข้อมูลในการประกอบพิจารณา สุดท้ายครบ มูลเหตุที่ต้องมีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มากก็ถือว่า เนื่องจาก นางจางวรรณ เมณชกา คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ทรงคุณวุฒิประเภทที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์ด้านการบัญชี การสอบบัญชี หรือการตรวจสอบภายในตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้ลาออกจากตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อไปดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เป็นเหตุให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ และต้องดำเนินการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ทรงคุณวุฒิประเภทที่ ๒ แทนตำแหน่งที่ว่างภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๒ ประกอบด้วยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ ในการนี้ท่านประธานวุฒิสภาได้จัดให้มีคณะกรรมการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วยประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อธิบดีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่ง ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรค ที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกแทนราษฎร จำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๕ คน เพื่อทำหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิประเภทที่ ๒ ที่มิใช่สมาชิกตามมาตรา ๖ (๒) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑ เป็นจำนวน ๒ เท่า ของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง เสนอต่อประธานวุฒิสภา ซึ่งได้มีการดำเนินการตามกระบวนการและขั้นตอนตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินเรียบร้อยแล้ว เคยประกาศ

วุฒิสภา ซึ่งเรื่องคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แล้ว

บัดนี้ คณะกรรมาธิการสามัญได้พิจารณาเห็นว่า การพิจารณาเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๓๕ ดังกล่าว มีรายละเอียดบางประการที่มีความจำเป็นต่อรักษาความลับและประกอบกับการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา จึงจำเป็นต้องพิจารณาโดยละเอียดรอบคอบ ตามข้อเท็จจริงที่คณะกรรมาธิการสามัญได้จัดการตรวจสอบ จึงเห็นควรให้มีการประชุมวุฒิสภาเป็นการลับ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลดีต่อการประกอบการพิจารณาของวุฒิสภาและของสมาชิกวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานฯ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : คณะกรรมาธิการร้องขอให้มีการประชุมลับ ตามข้อบังคับและตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ต้องมีสมาชิกฯ สนับสนุนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ คือ ๕๐ ท่านนะครับ ขอผู้สนับสนุนด้วยครับ เพื่อให้มีการประชุมลับ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบผู้สนับสนุนด้วย (มีสมาชิกฯ ยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสหัส พินทุเสนีย์ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ถูกต้อง เราก็จะมีการประชุมลับกันตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ขอเชิญผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องออกนอกห้องประชุม รวมทั้งขอแจ้งการกระจายเสียงและแพร่ภาพทางโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณรัฐสภา จงดการถ่ายทอดการประชุมทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาเป็นการชั่วคราว รวมทั้งห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียงหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ ยกเว้นการบันทึกของวุฒิสภา ขอให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความพร้อมของห้องประชุมด้วยครับ

(ผู้ที่อยู่ในที่ประชุมและผู้เข้าฟังการประชุม ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการประชุม ได้ลุกออกไปจากห้องประชุม)

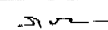
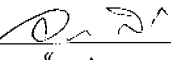
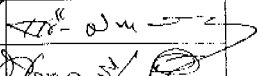
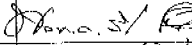
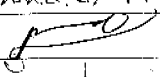
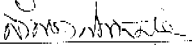
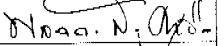
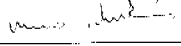
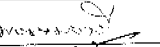
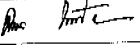
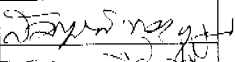
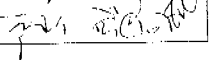
หมายเหตุ ตั้งแต่หน้า ๑๑๑ ถึงหน้า ๑๓๑ เป็นรายงานการประชุมลับ
พิจารณาเรื่องด่วนที่ ๕ เรื่อง การเลือกกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน แทนตำแหน่งที่ว่าง

ผู้ทรงงานการประชุม

สุภาภรณ์	มาลัยทิต	สมบุญ	จำกระแสร์
สรยุทธ	ปลื้มถนอม	ทิพวรรณ	พูนทรัพย์
นนทพร	แก้วมะเริง	สุกฤษณ์	โอภาสพินิจ
สิริวรรณ	โชติพันธุ์	วิมล	แจ้งอัครตะ
มยุรี	แก่นสาร	อรสา	เจียมเจริญ
ธีรวรรณ	นราพงศ์	ภาวนา	ภักดิ์รัตน์
จิตติมา	แก้วงาม	สุชาดา	ภมระภา
ถัดดาวัลย์	รัตนบุรี	ดวงทิพย์	อินบุญนะ
สำรวม	ผลประสิทธิ์		

กลุ่มงานเลขานุการการประชุม

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	นายสุราษฎร์ นิยมทรัพย์ ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายสมัย สมแสน รองประธาน คนที่หนึ่ง	
๓.	นายอุทัยพันธุ์ สงวนเสริมศรี รองประธาน คนที่สอง	
๔.	นายบุญยืน ศุภสารสาทร รองประธาน คนที่สาม	
๕.	พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล รองประธาน คนที่สี่	
๖.	นายเกษม มาลัยศรี โฆษกคณะกรรมการ	
๗.	นายลำพอง ฬิลาสมบัติ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	
๘.	พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	
๙.	พลตำรวจตรี สนาม กงเมือง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	
๑๐.	พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช	
๑๑.	นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	
๑๒.	นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	
๑๓.	นายถาวร เกียรติไชยากร	
๑๔.	นายสมบูรณ์ ทองบุราณ	
๑๕.	นายอุบล เอื้อศรี	

ตรวจแล้ว วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่ ๒๓ ได้ยกลงมติแล้ว

วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ประธานวุฒิสภา

LIRT

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภา

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	นายสรวิช นิชมทรัพย์ ประธานคณะกรรมการ	๓๓
๒.	นายสมัย อมแสน รองประธาน คนที่หนึ่ง	๓๓
๓.	นายอุทัยพันธุ์ สงวนเสริมศรี รองประธาน คนที่สอง	๓๓
๔.	นายบุญอิน สุกสารสาทร รองประธาน คนที่สาม	๓๓
๕.	พลตำรวจตรี วีระ อนันตกุล รองประธาน คนที่สี่	๓๓
๖.	นายเกษม มาลัยศรี โฆษกคณะกรรมการ	๓๓
๗.	นายลำพอง พิลาสมบัติ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๓๓
๘.	พลตำรวจตรี อำพล งามจิตร ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๓๓
๙.	พลตำรวจตรี สยาม คงเมือง ที่ปรึกษาคณะกรรมการ	๓๓
๑๐.	พลตำรวจเอก สมชาย ไชยเวช	๓๓
๑๑.	นางจิตรา อยู่ประเสริฐ	๓๓
๑๒.	นางพรหมจารี รัตนเศรษฐ์	๓๓
๑๓.	นายถาวร เกียรติไชยากร	๓๓
๑๔.	นายสมบูรณ์ ทองบุราณ	๓๓
๑๕.	นายอุบล เอื้อศรี	๓๓

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๕ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่

วันที่

ประธานวุฒิสภา

LIRT